

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

10'uncu Birleşim 19 Ekim 2023 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	158
II.- GELEN KÂĞITLAR	163
III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	164
<i>A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI</i>	<i>164:167</i>
1.- İstanbul Milletvekili Muhammed Ali Fatih Erbakan'ın, Filistin'de yaşanan son gelişmelere ilişkin gündem dışı konuşması	164:165
2.- Bursa Milletvekili Refik Özen'in, Bosna Hersek kurucu lideri Aliya İzzetbegović'in vefat yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması	165:166
3.- Mersin Milletvekili Gülcan Kış'ın, Mersin'in sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması	166:167
IV.- AÇIKLAMALAR	168,184,199,207,222,227, 234,235,268,294
1.- İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal'ın, Tüm Özel Halk Otobüsleri Birliğinin özel halk otobüslerindeki ücretsiz binişlerle ilgili yaptığı açıklamaya ilişkin açıklaması	168

2.- İzmir Milletvekili Şebnem Bursalı'nın, Bosna Hersek'in ilk Cumhurbaşkanı Aliya İzzetbegoviç'in 20'nci vefat yıl dönümüne ilişkin açıklaması	168
3.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, inşaat sektörünün durma noktasına geldiğine ve ev kiralari ile ev fiyatları sorununa ilişkin açıklaması	168
4.- Konya Milletvekili Mustafa Hakan Özer'in, Bosna Hersek'in ilk Cumhurbaşkanı Aliya İzzetbegoviç'in 20'nci vefat yıl dönümüne ilişkin açıklaması	168:169
5.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, Hatay narenciye üreticilerine ilişkin açıklaması	169
6.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Antalya ilinin Gazipaşa ilçesinin sorunlarına ilişkin açıklaması	169
7.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, Ukrayna'dan gelen öğrencilerin yatay geçiş hakkında faydalanamamasına ilişkin açıklaması	169:170
8.- İstanbul Milletvekili Celal Fırat'ın, 2016 yılında KHK'yle kapatılan TV10'a ilişkin açıklaması	170
9.- Rize Milletvekili Harun Mertoğlu'nun, İsrail'in Gazze'ye yönelik saldırılarına ilişkin açıklaması	170
10.- Tekirdağ Milletvekili Mestan Özcan'ın, İsrail'in Gazze'deki bir hastaneyi bombalamasına ilişkin açıklaması	170
11.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, Gazze'de yaşanan katliama, AKP iktidarının emeklilerin ve zabıtalardan arasında yaptığı ayrımcılığa ve Muhtarlar Günü'ne ilişkin açıklaması	171
12.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, nar üreticilerinin mağduriyetlerine ve Muhtarlar Günü'ne ilişkin açıklaması	171
13.- Bursa Milletvekili Hasan Öztürk'ün, Muhtarlar Günü'ne ve üniversite öğrencilerinin barınma ve yaşama sorunlarına ilişkin açıklaması	171
14.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, TBMM Destek Hizmetleri Başkanlığının 11 Ekimde açtığı araç kiralama ihalesine ilişkin açıklaması	172
15.- Düzce Milletvekili Ercan Öztürk'ün, 7 Ekim'de başlayan İsrail-Filistin savaşına ilişkin açıklaması	172
16.- İzmir Milletvekili Yüksel Taşkın'ın, Boğaziçi Üniversitesinde 5 akademisyenin istifasına ilişkin açıklaması	172
17.- Ankara Milletvekili Zeynep Yıldız'ın Bosna Hersek'in ilk Cumhurbaşkanı Aliya İzzetbegoviç'in 20'nci vefat yıl dönümüne ilişkin açıklaması	172:173
18.- Bursa Milletvekili Ayhan Salman'ın, Bosna Hersek'in ilk Cumhurbaşkanı Aliya İzzetbegoviç'in vefatının 20'nci yıl dönümüne ve İsrail mezalimine karşı Filistinlilerin yanında olduklarına ilişkin açıklaması	173
19.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, fındık üreticisinin sorunlarına ve Gürcistan üzerinden gelen kahverengi kokarca böceğine ilişkin açıklaması	173
20.- Kastamonu Milletvekili Halil Uluay'ın, Gazze'de yaşanan saldırıya ve Kastamonu Barosuna ilişkin açıklaması	173
21.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Şırnak ilinde her hafta ayrı bir siyasi soykırım operasyonuna uyandıklarına ilişkin açıklaması	174

- 22.- İstanbul Milletvekili Türkan Elçi'nin, 2015'te boyunlarına fular değil, acı astıklarına ilişkin açıklaması 174
- 23.- Antalya Milletvekili Serap Yazıcı Özbudun'un, Eskişehir Anadolu Üniversitesinde bir gencin intihar ederek hayatına son vermesine ilişkin açıklaması 174
- 24.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, Filistin'i sürekli gündem yapmaya devam edeceklerine, millî yas ilanına ve Filistin konusunda Türkiye'nin daha aktif rol alması gerektiğine; emekliye verilecek 5 bin TL'nin yeterli olmadığına, mülakatlara ve bu hafta gruplarını ziyaret eden KHK mağdurlarına ilişkin açıklaması 174:176
- 25.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, Pençe-Kilit Harekâtı'nda şehit düşen Onbaşı Alican Güneş'e, 19 Ekim Muhtarlar Günü'ne, enflasyonla gelen hayat pahalılığına ve İYİ Partinin iktidarın vaatleri ile icraatları arasındaki çelişkinin takipçisi olacağına, İsrail'in kanlı saldırılarına devam ettiğine ve bu saldırıların Türk polisinin, askerinin farkını bir kez daha ortaya koyduğuna ilişkin açıklaması 176:177
- 26.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Pençe-Kilit Harekâtı bölgesinde şehit düşen Piyade Sözleşmeli Onbaşı Alican Güneş'e, Bosna Hersek'in ilk Cumhurbaşkanı Aliya İzzetbegović'in vefatının 20'nci seneidivriyesine, İsrail'in yaptığı soykırımı lanetlediklerine, üç günlük millî yasa ve İsrail'in yine bir hastanenin çok yakınına bombalı saldırıda bulunduğu haberini aldıklarına ilişkin açıklaması 177:178
- 27.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Muhtarlar Günü'ne, 14 yaşında tacize uğrayan B.Ş., 16 yaşında Hezil Çayı'na atılan Firdevs Babat ile 12 yaşında katledilen Hasret Helin Şen davalarına; cezaevlerinden gelen can güvenliği kaygısı taleplerine, Selahattin Demirtaş'la ilgili gelişmelere ve Agrobay tarım işçisi kadınların bugün yayınladığı mektuba ilişkin açıklaması 178:179
- 28.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, 19 Ekim Muhtarlar Günü'ne, İsrail'in insanlığa karşı suç işlediğine ve Filistin halkının sonuna kadar yanında olduklarına, Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın fahiş fiyatla mücadele için KPSS'yle 1.500 memur alımı yapılacağına ilişkin açıklamasına, Meclise sunulan 2024 Yılı Bütçe Kanun Teklifi'ne, emekliye ödenecek 5 bin liralık ikramiyede yapılan ayrıma ve Afyonkarahisar ili Fethibey beldesindeki biber üreticilerinin sorunlarına ilişkin açıklaması 179:181
- 29.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Pençe-Kilit Operasyonu'nda şehit olan Onbaşı Alican Güneş'e, 19 Ekim Muhtarlar Günü'ne, Aliya İzzetbegović'in vefat yıl dönümüne, Filistin meselesine ve üç günlük millî yasa ve bu hafta Genel Kurulda görüşülen tezkereyle alakalı olarak milyonlarca vatandaşa gönderilen SMS mesajına ilişkin açıklaması 181:183
- 30.- Mardin Milletvekili Faruk Kılıç'ın, 19 Ekim Muhtarlar Günü'ne, İsrail'in Gazze'de hastaneleri hedef almasına ve üç günlük millî yasa ilişkin açıklaması 184:185
- 31.- Adıyaman Milletvekili Mustafa Alkayış'ın, 19 Ekim Muhtarlar Günü'ne ilişkin açıklaması 185
- 32.- İstanbul Milletvekili Cüneyt Yüksel'in, Mecliste kabul edilen tezkereyle ilgili olarak gönderilen CHP kurumsal SMS mesajına ilişkin açıklaması 185

33.- Mardin Milletvekili George Aslan'ın, Kızıltepe Çevre Yolu'na ilişkin açıklaması	185:186
34.- Antalya Milletvekili Şerafettin Kılıç'ın, İsrail'in Gazze'de bir hastaneyi bombalayarak işlediği suçlarına bir yenisini eklediğine ve Aliya İzzetbegović'in vefatının 20'nci yıl dönümüne ilişkin açıklaması	186
35.- İstanbul Milletvekili Elif Esen'in, emeklilerin hayallerinin bir defaya mahsus verilecek 5 bin lirayla suya düştüğüne ilişkin açıklaması	186
36.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, Eskişehir'de Anadolu Üniversitesi öğrencisi "Resul" isimli gencin yaşamına son vermesine ilişkin açıklaması	186
37.- Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan'ın, Mardin'in Nusaybin ilçesi Duruca beldesinde DEDAŞ tarafından kaçak faturalar kesildiğine ilişkin açıklaması	187
38.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, Hatay'daki sıkıntılara ilişkin açıklaması	187
39.- Kırıkkale Milletvekili Halil Öztürk'ün, evlilik programlarının yeni bir format altında yayına başladıklarına ilişkin açıklaması	187
40.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Tokat Milletvekili Mustafa Arslan'ın Yeşil Sol Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	199
41.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	199:200
42.- Tokat Milletvekili Mustafa Arslan'ın, Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	200
43.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	200:201
44.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül ile İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	201:202
45.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	202:203
46.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	203:205
47.- İstanbul Milletvekili Cüneyt Yüksel'in, Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın satışma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	207:208
48.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, İstanbul Milletvekili Cüneyt Yüksel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	208:209
49.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	209:211
50.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, Kahramanmaraş Milletvekili Vahit Kirişçi'nin satışma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	222:223

- 51.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Hakkâri Milletvekili Vezir Coşkun Parlak'ın 35 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 227:228
- 52.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Deniz Poyraz ile Helin Hasret Şen davalarına ve Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 228
- 53.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadeleri ile Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın 35 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 234
- 54.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 235:236
- 55.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 236
- 56.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 236:237
- 57.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 237
- 58.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 237:238
- 59.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 238:239
- 60.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 239:240
- 61.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Diyarbakır Milletvekili Mehmet Kamaç'ın 35 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 268
- 62.- Diyarbakır Milletvekili Mehmet Kamaç'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 268:269
- 63.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Diyarbakır Milletvekili Mehmet Kamaç'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 269
- 64.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Diyarbakır Milletvekili Mehmet Kamaç'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 269:270

65.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ile Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	270
66.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, ayetler ve meallerin çarpıtılarak haklılık gerekçesi oluşturulamayacağına ilişkin açıklaması	270
67.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Yeşil Sol Parti Grubunun Türkiye'nin terörle mücadelesi ile İsrail'in yapmış olduğu saldırıları benzeştirme gibi bir çaba gösterdiğine ilişkin açıklaması	271
68.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu ile Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	271:272
69.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, "Nil'den Fırat'a büyük İsrail'in varlığını hayata geçirelim." diyenlerin PKK-PYD/YPG ve DAESH örgütlerini kutsayanlar olduğuna ilişkin açıklaması	272:274
70.- Diyarbakır Milletvekili Mehmet Kamaç'ın, İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu ile Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	274:275
71.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz'un, idare ve gözlem kurullarına ilişkin açıklaması	294
72.- Tunceli Milletvekili Ayten Kordu'nun idare ve gözlem kurullarına ilişkin açıklaması	294

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

183,188

A) TEZKERELER

183:184

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Türkiye Büyük Millet Meclisi Kâtip Üyesi İstanbul Milletvekili Rümeysa Kadak'ın 2 Ekim 2023 tarihinde Azerbaycan'ın başkenti Bakü'de düzenlenmiş olan Birleşmiş Milletler HABITAT-Azerbaycan ortaklığında "Dayanıklı Kentsel Ekonomiler; Büyümenin ve Toparlanmanın İtici Gücü Olarak Şehirler" temalı "Dünya Habitat Günü" kutlamaları için Azerbaycan'a resmî bir ziyarette bulunması hususuna ilişkin tezkeresi (3/776)	183
2.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı Parlamenter Asamblesi (AGİT PA) Türkiye grubu için Yeşiller ve Sol Gelecek Partisi Grup Başkanlığınca aday gösterilen asıl ve yedek üyelere ilişkin tezkeresi (3/777)	183
3.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Parlamentolar Arası Birlik (PAB) Türkiye Grubunda Bitlis Milletvekili Semra Çağlar Gökalp'in istifasıyla boşalan üyeliğe Yeşiller ve Sol Gelecek Partisi Grup Başkanlığınca aday gösterilen Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cupolo'nun üyeliği Başkanlık Divanında yapılan incelemede uygun bulunduğuna ilişkin tezkeresi (3/778)	184

4.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Türkiye-AB Karma Parlamento Komisyonunda Bitlis Milletvekili Semra Çağlar Gökalp'ten boşalan üyeliğe Yeşiller ve Sol Gelecek Partisi Grubu Başkanlığınca bildirilen Şırnak Milletvekili Ayşegül Doğan'ın ve Türkiye-AB Karma Parlamento Komisyonunda Saadet Partisi Grubu Başkanlığınca boş olan üyelik için bildirilen Kocaeli Milletvekili Hasan Bitmez'in üyeliklerinin Başkanlık Divanında yapılan incelemede uygun bulunduğuna ilişkin tezkeresi (3/779) 184

B) ÖNERGELER 188

1.- Başkanlıkça, Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in 19 Ekim 2023 tarihinde İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu üyeliğinden istifasına ilişkin önerge yazısı (4/22) 188

VI.- ÖNERİLER

188,205,213,285

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

188:199,205,213:220

1.- İYİ Parti Grubunun, Mersin Milletvekili Burhanettin Kocamaz ve 20 milletvekili tarafından, kamu kurum ve kuruluşları ile KİT ve belediyelerde kadro bekleyen taşeronların yaşadıkları sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 19/10/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin Genel Kurulun 19 Ekim 2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 188:193

2.- Yeşil Sol Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili Erzurum Milletvekili Meral Daniş Beştaş ve Grup Başkan Vekili Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, Kobani davasında yaşanan hukuksuzlukların araştırılması amacıyla 19 Ekim 2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin Genel Kurulun 19 Ekim 2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 193:199,205

3.- CHP Grubunun, Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun ve arkadaşları tarafından, gıda güvenliğinin kilidi olan tahıl başta olmak üzere, stratejik ürünlerde yaşanan üretim krizinin tüm boyutlarıyla incelenerek çözüm önerilerinin geliştirilmesi amacıyla 13/10/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin Genel Kurulun 19 Ekim 2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 213:220

B) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ 285

1.- Danışma Kurulunun, Genel Kurulun 19/10/2023 Perşembe günü birleşiminde 35 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümünde yer alan maddelerinin oylamalarının tamamlanması hâlinde, daha önce çalışılmasına karar verilen 20/10/2023 Cuma günü toplanmamasına ilişkin önerisi 285

VII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, İstanbul Milletvekili Cüneyt Yüksel'in yaptığı açıklaması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

206:207

2.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, Kahramanmaraş Milletvekili Vahit Kirişçi'nin CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

220:221

3.- Kahramanmaraş Milletvekili Vahit Kirişçi'nin, Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

222

VIII.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

212,221,266

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in, Başkan Vekili olarak kendisine yönelik bulunulan atıflara ilişkin konuşması

212:213

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in, daha önce oturumu kapatırken idare amirlerini göreve çağırdığına ve tekerrür hâlinde İç Tüzük gereği birleşimi kapatmak zorunda kalacağına ilişkin konuşması

221

3.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in, Sakarya Milletvekili Ayça Taşkent'in 35 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin konuşması

266

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

223,228,235,240,266,275,

285,294

A) KANUN TEKLİFLERİ

223:227,228:233,235,240:266,

266:268,275:284,285:294,

294:296

1.- Çorum Milletvekili Oğuzhan Kaya ve 104 Milletvekilinin Konutların Turizm Amaçlı Kiralanmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1669) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 35)

223:227,228:233,235,240:266,

266:268,275:284,285:294,

294:296

X.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

297

1.- Ankara Milletvekili Gamze Taşcıer'in, Sayıştay'ın 2022 yılı Denetim Raporunda Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü ile ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/4667)

297:298

2.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, Ağustos ayı itibarıyla Osmangazi Köprüsü'nde geçiş garantisi sayısına ulaşıp ulaşılmadığına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/4669)

299:300

3.- Ankara Milletvekili Umut Akdoğan'ın, DSI'nin temsil ve tanıtım harcamalarına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/4676)

301:302

4.- İstanbul Milletvekili Ali Gökçek'in, Sayıştayın 2022 yılı Denetim Raporunda Bakanlık ile ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/4913)

303:304

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 14.02’de açılarak altı oturum yaptı.

İstanbul Milletvekili Halit Yerebakan, Gazze’ye ve barış arayışına,

Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu, Diyarbakır’ın sorunlarına,

Isparta Milletvekili Hasan Basri Sönmez, Isparta Eğirdir Gölü’nde su seviyesinin düşmesine ve ilin bazı ihtiyaçlarına,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

İstanbul Milletvekili Nurettin Alan, bombalar altında her gün ölen Gazze halkına,

Gaziantep Milletvekili Sevda Karaca Demir, Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin’in müsteşarlığı döneminden bu yana eğitimde dinselleştirmenin ve piyasalaştırmanın başını çektiğine,

Adana Milletvekili Orhan Sümer, Adana’da çiftçilerin limon ağaçlarını kökünden söktüklerine,

Uşak Milletvekili Ali Karaoba, Uşak Belediyesinin hurdalarını Makine Kimya Enstitüsü yerine özel bir şirkete satmasına,

Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü, Bingöl’de birçok ağır hasarlı binanın az hasarlıya çevrilmesine,

Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren,

Şanlıurfa Milletvekili Dilan Kunt Ayan;

İdare ve gözlem kurullarının keyfi kararlarına,

Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin, AKP Hükûmetinin deprem sonrası barınma sorununu çözmekte sınıfta kaldığına,

Uşak Milletvekili İsmail Güneş, İsrail’in Filistinlilere karşı Gazze’de soykırım ve katliam yapmaya devam ettiğine,

Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu, Gazze’de bir sağlık kuruluşunun bombalanmasına,

Şırnak Milletvekili Mehmet Zeki İrmez, Habur Sınır Kapısı’ndaki sorunlara ve Silopi’de hâlâ araç muayene istasyonunun olmadığına,

Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı, Balıkesir ili Sındırgı ilçesindeki domates üreticilerinin sorunlarına,

Kocaeli Milletvekili Sami Çakır, insanlığın sınıfta kaldığına, bugün katillerin ve zalimlerin hâlâ savunulduğuna,

İstanbul Milletvekili Celal Fırat, Millî Eğitim Bakanlığının anaokullarında mescidi zorunlu hâle getirmesine,

Amasya Milletvekili Reşat Karagöz, dün Gazze’de insanlıkla bağdaşmayan bir şekilde hastanenin hedef alınmasına,

İstanbul Milletvekili Çiçek Otlu, Limakın İstanbul’da işçilerin haklarını gasbettiğine,

Yozgat Milletvekili Süleyman Şahan, Batılı ülkelerin İsrail’e gözlerini yummuş durumda olduklarına,

İstanbul Milletvekili İskender Bayhan, Amasra’da 43 madencinin yaşamını yitirdiği davanın 4’üncü duruşmasına,

Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul, Zonguldak’ta cuma günü gerçekleşen Türkiye Taşkömürü Kurumu işçi alımı kura sonuçlarına,

Ankara Milletvekili Zeynep Yıldız, Gazze’nin yeni bir Auschwitz, yeni bir Srebrenitsa olmamasını dilediğine,

Mersin Milletvekili Perihan Koca, İsrail’le her türlü ilişkiyi devam ettiren ve bu suçun ortağı olan AKP-MHP iktidarına,

Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen, TRT’nin cumhuriyetin 100’üncü yılına özel düzenlenecek etkinlikleri Gazze’yi gerekçe göstererek belirsiz bir tarihe ertelemesine,

Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara, emeklilere bir defaya mahsus olmak üzere verilecek 5 bin liralık ikramiyeye ve emekliler arasında ayrıma,

Kilis Milletvekili Mustafa Demir, Prof. Dr. Alaeddin Yavaşca Devlet Hastanesine, Mersin Milletvekili Gülcan Kış, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğinin “Boşuna mı Okuduk” kampanyasına ve 69’uncu kuruluş yıl dönümüne,

Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar, Trakya’nın afet bölgesi kapsamına alınması için kanun teklifi verdiklerine, Çokal Barajı’na ve Tekirdağ Şarköy güzergâhında meydana gelen kazaya,

İzmir Milletvekili Şebnem Bursalı, İsrail’in hastaneye yönelik saldırısının bir soykırım olduğuna, Şanlıurfa Milletvekili Cevahir Asuman Yazmacı, yetmiş yıldır süren Filistin sorununun bugün çok daha farklı bir boyuta geldiğine,

Konya Milletvekili Mehmet Baykan, şair Nuri Pakdil ile Özdemir Bayraktar’ın ölüm yıl dönümlerine ve Filistin’le ilgili yapılan yalan haberlere,

İstanbul Milletvekili Derya Ayaydın, İsrail tarafından Gazze’deki hastaneye yapılan saldırıya ülkece duyarsız kalınmasının mümkün olmadığına,

Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun, Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin’in Tekirdağ’da güçlendirmesi yapılan okullara ilişkin verdiği çelişkili yanıtlara,

Konya Milletvekili Ünal Karaman, depremzedelerin sorunlarının ve mağduriyetlerinin devam ettiğine,

Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen, İsrail’in saldırılarının katliama, teröre ve savaş suçlarına dönüştüğüne,

İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin, İsrail’in soykırım işleyerek bir hastaneyi bombaladığına, bu konuda Cumhurbaşkanının Türkiye adına çok büyük çıkışlara imza atması gerektiğine, Gelecek Partisi-Saadet Partisi ortak grubu olarak 12 maddelik bir öneri sunacaklarına ve bu önerilere,

İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu, İsrail’in Gazze’deki bir hastaneye yönelik saldırısına ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin tutumuna, 18 Ekim Azerbaycan’ın 32’nci bağımsızlık yıl dönümüne, millî güvenlik sorunu olan sığınmacı ve kaçak krizini dile getiren Türk milliyetçisi gençlerin tutuklanmaya başlandığına, Türkiye Büyük Millet Meclisinin Başkanlığına riyaset eden bir milletvekilinin yurt dışına çıkışına mâni olmanın bütün demokratik geleneklere ve teamüllere aykırı olduğuna ve birleşimi yöneten Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder’in çok sayıda milletvekiline yerinden söz vermesine,

Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, Hamas tarafından 7 Ekim sabahı İsrail’e “Aksa Tufanı” adıyla başlatılan saldırı neticesinde yaşananlara, İsrail’in hava saldırılarıyla ilgili Birleşmiş Milletler tarafından yapılan açıklamaya, dün akşam İsrail’in bir hastaneyi bombalamasına ve konuyla ilgili ABD Başkanı Biden’in ifadelerine, İslam Konferansı Örgütünün yapmış olduğu bugünkü toplantının ehemmiyetine ve Azerbaycan’ın 32’nci bağımsızlık gününe,

Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş, İsrail’in Gazze şeridini bombalamaya devam ettiğine, iktidarın çifte standart politikasına, İsrail’e ihraç edilen çimento ve demir çelik listesinde Türkiye’nin ilk sırada olmasına, 18 Ekim 2015’te katledilen Dilek Doğan’a, bir öğrencinin Anadolu Üniversitesinin yemekhanesinde kendini asarak intihar ettiğine, Erzurum ilinin Horasan Belediyesinin her gün yeni bir yolsuzlukla çalkalandığına ve On İkinci Kalkınma Planı’na,

Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal, Azerbaycan’ın 18 Ekim Bağımsızlık Günü’ne, milletvekiline yurt dışı çıkış yasağı konulmasının hukuk garabeti olduğuna, birleşimi yöneten Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder’in İç Tüzük 60’a göre milletvekillerinin söz taleplerini karşılamasına, Gazze’de yaşanan insanlık dramına, AKP iktidarının çiftçiden ÖTV’yi, KDV’yi son kuruşuna kadar aldığına, açıklanan şeker pancarı alım fiyatına, TMO’nun çiftçinin ürününü zamanında almamasına, emeklilerin zor durumda olduğuna ve ülkedeki işsizliğe,

İstanbul Milletvekili Özlem Zengin, 18 Ekim Azerbaycan’ın Bağımsızlık Günü’ne ve Karabağ’a, dün Genel Kurulda bütün siyasi parti gruplarının ve milletvekillerinin ortak kararıyla yapılan çalışmaya, Filistin meselesinin sadece Türkiye’de değil dünyanın pek çok farklı yerinde farklı yansımaları sebebiyet verdiği, Türkiye’de yapılan protestolarda sınırların belli olduğuna ve tüm bu yaşananlar nedeniyle gün içerisinde Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle üç günlük millî yas ilan edileceğine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder, İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve Meclis Başkan Vekili olarak kendisinin ve gruplarındaki 15 milletvekilinin yurt dışına çıkış yasağı olduğuna ilişkin bir açıklamada bulundu.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının;

Kosova Parlamentosu Çevre, Gıda, Tarım, Planlama ve Kalkınma Komisyonu tarafından 3-4 Kasım 2023 tarihlerinde Kosova Cumhuriyeti'nin başkenti Priştine'de "Ulaştırmanın Geleceği" konulu parlamentolar arası konferansa katılması Genel Kurulun 10/10/2023 tarihli ve 3'üncü Birleşiminde kabul edilen Türkiye Büyük Millet Meclisinden bir heyeti oluşturmak üzere siyasi parti gruplarının bildirmiş olduğu isimlere,

Avrupa Birliği (AB) İspanya Dönem Başkanlığı tarafından 26-27 Ekim 2023 tarihlerinde İspanya'nın başkenti Madrid'de "Avrupa Birliğinde İstikrar, Ekonomik Koordinasyon ve Yönetişim" konulu parlamentolar arası konferansa katılması Genel Kurulun 12/10/2023 tarihli ve 7'nci Birleşiminde kabul edilen Türkiye Büyük Millet Meclisinden bir heyeti oluşturmak üzere siyasi parti gruplarının bildirmiş olduğu isimlere,

İlişkin tezkereleri Genel Kurulun bilgisine sunuldu.

Balıkçılık ve Su Ürünleri Sektöründe Yaşanan Sorunların Araştırılarak Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonunun Geçici Başkanlığının, başkan, başkan vekili, sözcü ve kâtip üye seçimini yaptığına ilişkin tezkeresi Genel Kurulun bilgisine sunuldu.

Başkanlıkça;

Adana Milletvekili Tulay Hatimoğulları Oruç'un Plan ve Bütçe Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu üyeliklerinden istifasına ilişkin yazısının 18/10/2023 tarihinde,

Bitlis Milletvekili Semra Çağlar Gökalp'in Dışişleri Komisyonu üyeliğinden istifasına ilişkin yazısının 18/10/2023 tarihinde,

Başkanlığa ulaştığına ilişkin birer duyuruda bulunuldu.

Saadet Partisi Grubunun, 18/10/2023 tarihinde Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin tarafından, Filistin'de yaşanan olayların ve iddiaların yerinde tespiti ve bu konuda yapılması gereken çalışmaların belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesi taleplerinin diğer önergelerin önüne alınarak,

İYİ Parti Grubunun, 4/10/2023 tarihinde İstanbul Milletvekili Ersin Beyaz ve 19 milletvekili tarafından, riskli bölgeler başta olmak üzere yapılmakta olan kentsel dönüşüm çalışmalarının incelenerek depreme dirençli yapı stokunun oluşturulması, kentsel dönüşüm uygulamalarının etkinliğinin artırılması, varsa eksikliklerinin giderilmesi, olası doğal afetler karşısında alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

Yeşil Sol Parti Grubunun, 17/10/2023 tarihinde Grup Başkan Vekili Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş ve Grup Başkan Vekili Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, yargıdaki rüşvet ve yolsuzluk iddialarının araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

CHP Grubunun, 16/10/2023 tarihinde Grup Başkan Vekili Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal tarafından, Türk yargısının karşı karşıya kaldığı sorunların ve bu sorunlara çözüm önerilerinin belirlenmesi, yargıya güvenin artırılması ve yargının varlık nedeni olan adaletin tesisini sağlamak amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

Görüşmelerinin Genel Kurulun 18 Ekim 2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

AK PARTİ Grubunun, 35 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin kırk sekiz saat geçmeden gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 1'inci sırasına alınmasına ve diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine; Genel Kurulun çalışma gün ve saatlerine, 35 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine ilişkin önerisi yapılan görüşmelerden sonra kabul edildi.

İstanbul Milletvekili Özlem Zengin, Saadet Partisi grup önerisine neden “hayır” oyu vereceklerine, İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin, Saadet Partisi grup önerisi oylanmadan önce kendisine söz verilmemesine ve İstanbul Milletvekili Özlem Zengin’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder ile İstanbul Milletvekili Özlem Zengin’in yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine,

Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş, İstanbul Milletvekili Cüneyt Yüksel’in Yeşil Sol Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Özlem Zengin, Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş, Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya’nın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu, yargıdaki adaletsizlikler, usulsüzlükler, yanlışlıklar konuşulurken Türkiye Büyük Millet Meclisinin gündemine köken tartışmasının taşınmasına,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya, Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın yaptığı açıklaması sırasında şahsına,

Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş, Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya’nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Yeşiller ve Sol Gelecek Partisine,

İstanbul Milletvekili Özlem Zengin, Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine,

Sataşması nedeniyle birer konuşma yaptılar.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder, Genel Kurulu yönetme usulüne ilişkin bir açıklamada bulundu.

Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal, yargıdaki rüşvet ve yolsuzluk iddialarının araştırılması önergesinin AK PARTİ’nin oylarıyla reddedildiğine,

İstanbul Milletvekili Nilhan Ayan, Gazze’de bir hastaneye saldırı düzenlenmesine,

Muş Milletvekili Sümeyye Boz, partilerine ve gençlik meclisi üyelerine yönelik baskı ve kontrol politikalarına,

Konya Milletvekili Meryem Göka, Gazze’de bir hastanenin bombalanmasına ve Avrupa’da Filistin’e destek gösterilerinin yasaklanmasına,

Antalya Milletvekili Aykut Kaya, Antalya-Alanya Otoyolu Projesi’ne,

Diyarbakır Milletvekili Sevilay Çelenk Özen, kültür alanında iktidar zafiyetine,

İstanbul Milletvekili Şengül Karslı, Filistin’in yüzyıllar boyu unutulmayacak bir soykırıma tanık olduğuna,

Aydın Milletvekili Evrim Karakoz, açıklanan pamuk alım fiyatına,

Bursa Milletvekili Emine Yavuz Gözgeç, İsrail’in insanlık suçu, soykırım suçu işlediğine,

Van Milletvekili Mahmut Dindar, savaşın bir insanlık suçu olduğuna,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmının:

1’inci sırasına alınan ve İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Çorum Milletvekili Oğuzhan Kaya ve 104 Milletvekilinin Konutların Turizm Amaçlı Kiralanmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1669) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu’nun (S. Sayısı: 35) görüşmelerine başlanarak birinci bölüm üzerindeki görüşmeleri tamamlandı, verilen aradan sonra Komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen,

İzmir Milletvekili Seda Kâya Ösen,

Adana Milletvekili Sadullah Kısacık,

İstanbul Milletvekili Evrim Rızvanoğlu;

35 sıra sayılı Kanun Teklifi’ne,

Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere, yirmi yıldır AK PARTİ'nin yönettiği Türkiye'de yargıdaki bir kısım savcı ve hâkimin çetelere teslim olduğuna,

Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen, İslâhiye Devlet Hastanesindeki uzman doktor açığına, Kayseri Milletvekili Aşkın Genç, Kayseri ili Sarızlı ilçesinin hak ettiği hizmeti almak istediğine,

Gaziantep Milletvekili Ertuğrul Kaya, kur korumalı mevduat uygulamasına,

Samsun Milletvekili Murat Çan, İsrail'in Gazze'deki hastane saldırısına ve İsrail'e askerî yardım sağlamak amacıyla gönderilen uçak gemisinin ziyaret edilmesine,

Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur, Hatay'daki okul etrafındaki yıkımlara ve enkaz çalışmalarına,

Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin, sendikalı çalışanlara yapılan ayrımcılığa ve zulme,

Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan, Kızıltepe kayyumu Hüseyin Çam hakkındaki iddialara,

Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle üç gün millî yas ilan edildiğine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Alınan karar gereğince, 19 Ekim 2023 Perşembe günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşime 00.04'te son verildi.

Sırrı Süreyya ÖNDER
Başkan Vekili

Rümeysa KADAK
İstanbul
Kâtip Üye

Sibel SUIÇMEZ
Trabzon
Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 15

19.10.2023 Perşembe

Milletvekili Teklifleri

1.- Ağrı Milletvekili Nejla Demir'in; Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1688) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi:17.10.2023)

2.- Ankara Milletvekili Yüksel Arslan'ın; Devlet Memurları Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/1689) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:17.10.2023)

19 Ekim 2023 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER

KÂTİP ÜYELER: Sibel SUİÇMEZ (Trabzon), Rümeyşa KADAK (İstanbul)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 10’uncu Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Filistin’de yaşanan son gelişmeler hakkında söz isteyen İstanbul Milletvekili Muhammed Ali Fatih Erbakan’a aittir.

Buyurun Sayın Erbakan.

Süreniz beş dakikadır.

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- İstanbul Milletvekili Muhammed Ali Fatih Erbakan’ın, Filistin’de yaşanan son gelişmelere ilişkin gündem dışı konuşması

MUHAMMED ALİ FATİH ERBAKAN (İstanbul) – Sayın Başkanı, kıymetli milletvekillerini ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Hepimizin bildiği gibi Gazze’de bir hastanenin daha vurulmasıyla insanlık kelimesiyle yan yana gelemeyecek bir vahşetle karşı karşıya olduğumuzu bir kez daha gördük. Burada siyonizm bizi şaşırtmıyor. Bizi şaşırtan ve üzen -üzülerek ifade ediyorum- İslam ülkelerinin sadece kınamayla, sadece konuşmayla ve pansuman tedbirlerle yetinmesidir. Yeniden Refah Partisi olarak bu acı tablo karşısında “Artık yeter!” diyoruz. En azından ülkemizdeki Amerika’nın İncirlik Üssü ve Kürecik Üssü kapatılsın, en azından İslam ülkeleri zulme destek olan Amerika ve Batılı ülkelere petrol ve doğal gaz satışını durdursun. Tüm İslam âlemi Türkiye’nin öncülüğünde derhâl harekete geçmeye mecburdur. Bu, insani ve imani bir zorunluluktur. Aksi takdirde, bu mazlumların ahından dünyada da ahirette de kurtulamayız. Siyonist teröre “Dur.” demek istiyorsak mutlaka fiilî adımlar atmalı ve caydırıcı yaptırımları ortaya koymalıyız.

(Uğultular)

BAŞKAN – Sayın Erbakan, bir saniyenizi rica edeyim, sürenizi yeniden başlatacağım.

Sayın Genel Kurul, lütfen biraz daha sessizliği sağlayabilir miyiz.

Teşekkür ederim.

Buyurun Sayın Erbakan.

MUHAMMED ALİ FATİH ERBAKAN (Devamla) – Bu doğrultuda İsrail’deki Büyükelçimizin acilen geri çağırılması, Ankara’daki İsrail Büyükelçisinin derhâl sınır dışı edilerek “istenmeyen adam” ilan edilmesi, bu zulme açıkça destek veren Amerika’nın İncirlik Üssü’nün acilen kapatılması ve özellikle İsrail’i füze saldırılarına karşı korumak üzere Malatya’da kurulan Kürecik füze radar sisteminin bir an evvel kapatılması, petrol başta olmak üzere bütün stratejik maddelerin Amerika ve İsrail’e satışının bütün Müslüman ülkeler tarafından derhâl durdurulması, Müslüman ülkelerin hava sahalarının, kara sularının ve limanlarının Amerika ve İsrail’e kapatılması, Amerikan ve İsrail firmalarının Müslüman ülkelerde devletle yapmış oldukları kontratların acilen iptal edilmesi, Türkiye öncülüğünde Amerikan ve İsrail mallarının boykot edilmesi konusunda ortak karar alınması, Putin için tutuklama kararı çıkartan uluslararası toplumun benzer şekilde Netanyahu için de bir tutuklama kararı çıkarması için gerekli girişimlerin yapılması, Netanyahu’nun Adalet Divanında yargılanması için gerekli

girişimlerin yapılması, Amerika'nın sadece Türkiye'de değil bütün Müslüman ülkelerdeki üslerinin derhâl kapatılması gereklidir. Ayrıca, bunlara ilave olarak İsrail ordusunda görev yapan hem Türkiye Cumhuriyeti hem de İsrail vatandaşı olan askerlerin tespit edilmesi ve bunların insanlığa karşı suç işlemekten Türkiye'de yargılanmalarının sağlanması gereklidir. Bu adımlar atılmadan istediğiniz kadar kınayın, istediğiniz kadar lanetleyin, istediğiniz kadar ateşkes çağırısı yapın; bir faydası yok. Biz yetmiş beş seneden beri bunları dinliyoruz ve hiçbir faydası olmadığını görüyoruz. Allah gani gani rahmet eylesin, merhum Erbakan Hocamızın ifadesiyle “Siyonizm laftan anlamaz, yaptırımdan anlar.” Bunu burada bir kez daha tüm dünyaya haykırıyoruz. Gazze ve Filistin'den sonra tüm Orta Doğu'yu ve tüm İslam âlemini yutmak isteyen siyonizm canavarına karşı cesaretli olmalı ve mutlaka aksiyon almalıyız. Unutmamalıyız ki bu sorun sadece Filistinlilerin sorunu değil tüm İslam âleminin, Türkiye'nin ve hatta bütün insanlığın sorunudur. Bütün insanlığa düşmanca yaklaşan ve insan yerine dahi koymayan dünya siyonizmine karşı aksiyon almak için daha neyi bekleyeceğiz? Gün bugündür, tüm İslam âlemi olarak kıyama kalkma ve mutlaka fiilî adımlar atma günüdür. Bu kıyama en güçlü şekilde Türkiye'nin yapması gereklidir çünkü ecdadımız asırlar boyunca orada huzurun ve barışın güvencesi oldu, orada adaletin güvencesi oldu, bugün de bu kıyama en güçlü şekilde yapmak ecdadımızın torunları olan bizlere düşmektedir. Bu vesileyle tüm Gazze şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyoruz, tüm yaralılarımıza acil şifalar diliyoruz. Türkiye başta olmak üzere İslam ülkelerinin bu ifade edilen somut adımları bir an evvel atması gerektiğini ve Türkiye'nin öncülüğünde D8 liderlerinin de bir an evvel toplanarak atılacak olan bu adımları karara bağlaması gerektiğini ifade ediyoruz.

Bir kez daha Genel Kurulu, değerli Başkanı ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkürler ediyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Erbakan.

Gündem dışı ikinci söz, Bosna Hersek kurucu lideri merhum Aliya İzzetbegoviç'in vefat yıl dönümü münasebetiyle söz isteyen Bursa Milletvekili Refik Özen'e aittir.

Buyurun Sayın Özen. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

2.- Bursa Milletvekili Refik Özen'in, Bosna Hersek kurucu lideri Aliya İzzetbegoviç'in vefat yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması

REFİK ÖZEN (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Bosna Hersek kurucu lideri merhum Aliya İzzetbegoviç'in vefatının 20'nci yıl dönümü münasebetiyle gündem dışı söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Gazi Meclisimizi, aziz milletimizi ve dost, kardeş Bosna halkını en kalbi duygularıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Filistin'de, Gazze'de yaşanan insanlık dışı katliamlar, soykırım hepimizin yüreklerini sıplatıyor, insanlığımızdan utanır hâle geliyoruz ve bu katliam, insan haklarının ve demokrasinin beşiği ve sözde medeni olduğunu iddia eden Batı dünyasının sessizliğinde ve himayelerinde gerçekleşiyor. Aslında, bu yaşadıklarımız ilk değil ve insanlık sessiz kaldıkça muhtemel son da olmayacak.

Yakın tarihimizde 1992-1995 yılları arasında da Bosna Hersek'te buna benzer birçok acı tabloya şahit olduk. Bosnalı Müslümanlar Avrupa'nın ortasında katledilirken “Unutulan soykırım tekrarlanır.” demişti Bilge Lider Aliya. Bugün Kudüs ve Gazze'ye baktığımızda görüyoruz ki sadece unutulan katliam ve soykırımlar değil, hesabı sorulmayan katliamlar da tekrarlanıyor. İşte, böyle bir ortamda, karanlığın en yoğun olduğu durumda, aynı bugün olduğu gibi tıkalı kulaklara binbir zahmetle halkının haklılığını anlatmak için çaba sarf eden şiddetli bir sestir Aliya.

İnsanların olduğu gibi toplumların da kaderi vardır; bu, Balkanlar için daha da böyledir. Aliya İzzetbegoviç, 19'uncu ve 20'nci yüzyılın Balkanlarında arbede ve mücadelenin yoğun olduğu safhalarda varlığı ön planda yer edinen bir şahsiyet olmuştur. Savaş atmosferinin yaşamda oluşturduğu değişen koşullarıyla beraber Aliya'nın hayatındaki inandığını yaşama düsturu hiç değişmemiştir. Aliya olmanın ve yaptırmanın sadece Allah olduğu inancına sadakatle bağlı Müslüman bir devlet adamı olmasının yanı sıra, berrak düşünceli, net bir şahsiyetti. Aliya hakikat peşinde koşan bir yönetici olmayı

tercih etmiştir. Aliya'nın halkın sesi olmakta başarısının en büyük sebebi kendisini halktan biri olarak görme anlayışı sayesinde.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; elbette onun gibi çok yönlü birini tarif etmek, birkaç kelimeye sığdırmak kolay değil. Bizler için Aliya İzzetbegović'in en büyük eseri Bosna, en büyük mirası da asaletidir. Aliya'nın her tavrında, her söyleminde Müslüman'a has vakar, öz güven ve tevazu bir aradadır. Komünist rejimin tüm şiddetiyle üzerlerine geldiği ilk gençlik yıllarından 78 yaşında son nefesini verdiği ana kadar Aliya, Müslüman olmanın, Müslüman kalmanın ve Müslümanca yaşamının mücadelesini vermiştir. Ne inancından ne medeniyetinden ne de Boşnak kimliğinden hiçbir zaman vazgeçmemiştir. O, bazı aydınların aksine Batı karşısında el pençe divan durmayı, Batılı efendilerine şirin görünmeyi milletine ihanet olarak saymıştır. O "Avrupalı bir Müslümanım." derken de "Ben Avrupa'ya giderken başım önümde eğik gitmiyorum çünkü çocuk, kadın ve ihtiyar öldürmedik." derken de sadece ve sadece hakikati haykırmıştır. Bugün onun hayatından, siyasetinden, duruş ve asaletinden öğreneceğimiz çok şey bulunmaktadır çünkü onun ömrü hepimiz için bir ibret vesikasıdır.

Aliya'nın uğruna hayatını adadığı kavga, bugün günümüzde de hâlen devam etmektedir. Aliya, Batılıların Bosnalı Müslümanlar hakkındaki yanlış değerlendirmelerini ve yaklaşımlarını şu sözleriyle reddetmektedir: "Kurtulmak için geleneklerinizi bir kenara bırakmak ve asimile olmak zorundasınız; kendinizi değiştirirseniz dünya kurtulmanıza izin verecek ancak bizler asimile olmak istemiyoruz, Allah'a şükürler olsun ki bunu başardık." demiştir Aliya.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kanlı bir savaş ve adil olmayan bir barış arasında tercihe zorlanan Aliya, hayatı boyunca tercihini iyilikten yana kullanmıştır. O itibarla, Aliya iyi bir evlattır, iyi bir eştir, iyi bir babadır ve dahası iyi bir liderdir ve her şeyden öte Aliya iyi bir insandır.

Bu dünya iyileri yormuş olmalı ki Aliya hayatının son döneminde şu cümleyi sarf etmek zorunda kalmıştır: "Bana yeniden hayat önerilseydi reddederdim ancak yeniden doğmak zorunda kalsaydım kendi hayatımı tercih ederdim."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

REFİK ÖZEN (Devamla) – Tamamlıyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun.

REFİK ÖZEN (Devamla) – Vefatından önce Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'la yaptığı görüşmede "Siz evladıfatihansınız. Onun için buralar size emanet. O emaneti iyi koruyun." diyen merhum Aliya İzzetbegović'i vefat yıl dönümünde bir kez daha rahmet, minnet ve şükranla anarken emanetinin emanetimiz olduğunu ifade ediyor, kardeş Bosna halkını, Gazi Meclisimizi ve aziz milletimizi bir kez daha saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Özen.

Gündem dışı üçüncü söz, Mersin'in sorunları hakkında söz isteyen Mersin Milletvekili Sayın Gülcan Kış'a aittir.

Buyurun Sayın Kış. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

3.- Mersin Milletvekili Gülcan Kış'ın, Mersin'in sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

GÜLCAN KIŞ (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Mersin ilimiz konum itibarıyla Türkiye için stratejik önemdedir. Mersin turizmden sanayiye, tarımdan denizcilığe fark yaratan bir kenttir ve Türkiye'nin ekonomik olarak büyümesinde önemli bir rol üstlenmiştir. Ne var ki vergi verirken mağrur, yatırım alırken mağdur bir kent durumundadır. Mersin ilimiz yirmi bir yıllık AKP iktidarı tarafından hep yalnız bırakılmış, görmezden gelinmiş, âdeta bitirilmeyen projelerin başkenti olmuştur.

Değerli milletvekilleri, geçen hafta sonu Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Mersin'deydi; konuşmasında, 2023 hedeflerini gerçekleştirdiklerini, bugüne kadar verdikleri sözleri tuttuklarını hatta vadettiklerinden daha fazlasını yaptıklarını söyledi. Sayın Bakan hızını alamadı ve yerel seçimlerde Mersin'i de turuncuya boyayacaklarını sözlerine ekledi. Sayın Bakan Mersin'i hangi renge boyar bilemem ama bu sözleriyle Mersinlilerin gözünü boyamaya çalıştığını aklışelim olan herkes anlar. (CHP sıralarından alkışlar) Ortada bitirilmemiş ve defalarca ihalesi iptal edilen bir Çukurova Havalimanı varken, ortada

eziyet yoluna dönüşen Çeşmeli-Taşucu Otoyolu Projesi varken bu yatırımlardan sorumlu bir Bakanın Mersinle ilgili turuncu hayaller kurmasına uzun yıllardır Mersin’de yaşayan bir milletvekili olarak şaşırmadım dersem yalan olur. Neredeyse her dönem bir bakanla temsil edilmiş olan Mersin’in yüzüne kimsenin bakmadığını, bitirilmemiş, yarım kalmış yatırımlar zaten bunu anlatıyor. Burada uzun uzadıya anlatmaya gerek duymuyorum ama anlatmam gereken başka bir şey var. Sayın Bakanı hayal kırıklığına uğratmak istemem ama Mersin’in kendi kendine yeten, kimsesizlerin kimsesi olan güçlü bir Mersin Büyükşehir Belediyesi ve Belediye Başkanı var, her şeye rağmen hizmet üreten, halkıyla kucaklaşan Cumhuriyet Halk Partili belediyeleri var; bunu 1 Nisan sabahı hep birlikte göreceğiz. (CHP sıralarından alkışlar) Mersin’i yine Cumhuriyet Halk Partili belediye başkanları yönetecek.

En fazla vergi veren illerin başında gelen Mersin’imizin Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığından 3 temel talebi var: Havalimanımızı bir an evvel hizmete açın, Çeşmeli-Taşucu Otoyolu Projesi’ne bir an evvel başlayın, Mersin’imizi bir an evvel hızlı tren hatlarına entegre edip “Batı Mersin” dediğimiz bölgemizi de demir yolu ağıyla tanıştırsın. Özetle, siz Mersin’in hakkını verin Sayın Bakan; zaten Mersin Büyükşehir Belediyemiz tüm Türkiye’ye örnek olacak bir hizmet anlayışıyla 2024 yılında da görevine layıkıyla devam edecektir.

Değerli milletvekilleri, bahsettiğim gibi, Mersin ilimiz kamu yatırımlarının tamamlanması aşamasında sıkıntılar yaşamaktadır. Örnekleri ortada: Çeşmeli-Taşucu Otoyolu Projesi, AKP tarafından her seçim döneminde seçim beyannamelerinde bitirilecek önemli projeler arasında yer aldı ancak hâlâ bitirilemedi ve her yaz, her tatil döneminde Mersinliler başta olmak üzere Mersin’e tatile gelenler -sizler de geliyorsunuz- “çile yolu” olarak bilinen D400 Kara Yolu’nda rezillik yaşıyor. Konuyu Ulaştırma Bakanına önergeyle sordum, genelgeçer cevaplar verildi çünkü bakanlar artık Meclis iradesini de yok saymaktadırlar.

Değerli milletvekilleri, gelelim Çukurova Havalimanı’na. İhalesi defalarca iptal edilen, her 29 Ekimde “Açılıyor.” denilen Çukurova Havalimanı aradan on iki yıl geçmesine rağmen bitirilemedi. Sayın Bakan “Yerel seçimler öncesi bitireceğiz.” dedi ama bu sözün de takipçisi olacağız.

Devam ediyorum sayın milletvekilleri; kalkınma planları arasında yer verilen, özellikle Onuncu Kalkınma Planı’nda Mersin’de yapılacağı duyurulan Mersin ana konteyner limanı bölgemiz için çok önemlidir. Ancak bu proje dönemin AKP’li bakanları tarafından yerinin Mersin olacağı sözünün verilmesine rağmen şimdi On Birinci ve On İkinci Kalkınma Planlarında Doğu Akdeniz Ana Konteyner Limanı olarak geçmektedir, buranın da neresi olduğu konusunda belirsizlikler yaşanmaktadır; bu durumun açıklığa kavuşturulması ve ana konteyner limanının Mersin’de olması gerekmektedir.

Değerli milletvekilleri, geldiğimiz noktada görüyoruz ki Mersin üretimiyle, ülkemize sunduğu katma değerle ve kentsel dinamizmiyle doğru orantılı olmayan bir muamele görmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÜLCAN KIŞ (Devamla) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Kış.

GÜLCAN KIŞ (Devamla) – Buradan, Mersin’i temsil eden özellikle iktidar partisi milletvekili arkadaşlarıma sesleniyorum: Mersinliler bizden çözüm bekliyor. İktidar ya da muhalefet milletvekilleri olarak değil, Mersin milletvekilleri olarak cumhuriyetin 100’üncü yılına yakışır bir kent için uzlaşa, birlik ve beraberlik içerisinde yol alıp sorunların değil, çözümün bir parçası olalım diyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kış.

Sayın milletvekilleri, şimdi, sisteme giren ilk 20 milletvekiline yerlerinden birer dakika süreyle söz vereceğim.

Daha fazla konuşurma uygulamamız devam edecek, buraya yazdıran geri kalan arkadaşları da akış içerisinde değerlendirmeye çalışacağız. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Genel Kurul sitemimi kabul ederse ilk 16 sıranın hepsi erkek milletvekilleri. Dolayısıyla, bugün o ilave sürelerde sayın kadın vekillerimize bir ayrıcalık yapacağız. (CHP ve Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

İlk söz Sayın Mehmet Önder Aksakal’ındır.

Buyurun Sayın Aksakal.

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal'ın, Tüm Özel Halk Otobüsleri Birliğinin özel halk otobüslerindeki ücretsiz binişlerle ilgili yaptığı açıklamaya ilişkin açıklaması

MEHMET ÖNDER AKSAKAL (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Tüm Özel Halk Otobüsleri Birliği, özel halk otobüslerinde 15 Ekim 2023'ten sonra ücretsiz binişlerin iptal edileceğini açıkladı. Türkiye'nin her yerinde gündeme oturan ve 18 ayrı özellik taşıyan vatandaşlarımızın bundan böyle özel halk otobüsleriyle taşınmama kararı Anayasa'mızın 2'nci maddesinde tanımlanan sosyal hukuk devleti ilkesine açıkça aykırılık teşkil etmektedir. Bu konuda aynı özellikteki yurttaşlarımız için ücretsiz toplu taşıma uygulamasının belediye otobüslerinde iptal edileceğiyle ilgili henüz bir karar yok, olmaması da gerekir. Bu konunun sürüncemede bırakılmadan en kısa zamanda yüce Meclisimizin gündemine getirilmesi ve makul koşulları içeren bir yasal düzenlemeye kavuşturulması zorunludur. Demokratik Sol Parti olarak bu konuda yapacağımız bir çalışmayı önümüzdeki günlerde Meclis Başkanlığımıza sunacağımızı da belirterek yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Şebnem Bursalı, buyurun.

2.- İzmir Milletvekili Şebnem Bursalı'nın, Bosna Hersek'in ilk Cumhurbaşkanı Aliya İzzetbegović'in 20'nci vefat yıl dönümüne ilişkin açıklaması

ŞEBNEM BURSALI (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

İnancındaki samimiyeti, davasına olan adanmışlığı, erdemli kişiliğiyle “bilge lider” sıfatını fazlasıyla hak eden bir isimdi Aliya İzzetbegović. Bağımsız Bosna Hersek idealini, Avrupa'nın orta yerinde halkının yaşadığı bir soykırıma rağmen katıksız inancı ve daima diri tuttuğu ümidiyle gerçekleştirdi. Aliya İzzetbegović'in, vefatından bir gün önce kendisini ziyaret eden Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a Bosna'yı emanet eden şu sözleri çok anlamlı: “Siz evladıfatihansınız, onun için buralar size emanet, bu emaneti koruyun.” Bilge Lider'i vefatının 20'nci yılında saygı ve rahmetle anıyorum.

Bosna'nın kutlu mücadelesinin bir benzerini bugün Gazze'de veren Filistin halkı için onun şu sözlerini tekrar hatırlatmak isterim: “‘Devlet’ kelimesini hiç aklınızdan çıkarmayın. Devletsiz bir millet boşluğa düşer, rüzgârda savrulup gider.”

BAŞKAN – Sayın Orhan Sümer...

Buyurun.

3.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, inşaat sektörünün durma noktasına geldiğine ve ev kiralari ile ev fiyatları sorununa ilişkin açıklaması

ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Her sektörde olduğu gibi inşaat sektörü de durma noktasına geldi. Bünyesinde 250'den fazla irili ufaklı sektörleri barındıran ve ekonomik lokomotif etkisi yaratan inşaat sektörü âdeta durma noktasında. Uzun yıllardır alınan yanlış karar ve uygulamalarla kentsel dönüşümün önünü kesen AKP Hükûmeti, inşaat sektörünün de belini büktü. Hem maliyetlerin hem de faizlerin aşırı artması, inşaat sektörüyle beraber yaklaşık 250 kalemden alt üretim yapan KOBİ'leri de ciddi anlamda etkilemektedir.

Tüm bunların yanı sıra ev kiralari ile ev fiyatları da ayrıca bir sorun teşkil ediyor. Gazete manşetlerinde, haber bültenlerinde ev sahibi ile kiracı arasındaki ölümlü, yaralamalı kavgalar ise gündemden düşmüyor.

Sektör temsilcileri ve tüketiciler adına, alınan ve uygulanan kararların yeniden gözden geçirilmesi gerektiğini bir kez daha buradan vurguluyoruz. Bu konuya bir an önce çözüm bulunmasını istiyorlar.

BAŞKAN – Sayın Mustafa Hakan Özer...

Buyurun Özer.

4.- Konya Milletvekili Mustafa Hakan Özer'in, Bosna Hersek'in ilk Cumhurbaşkanı Aliya İzzetbegović'in 20'nci vefat yıl dönümüne ilişkin açıklaması

MUSTAFA HAKAN ÖZER (Konya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Bugün, yakın tarihin en önemli şahsiyetlerinden birinin, Bilge Lider, Bosna Hersek'in ilk Cumhurbaşkanı Aliya İzzetbegović'in 20'nci vefat yıl dönümü; kendisini rahmetle anıyorum, ruhu şad olsun.

Allah'a tevekkülün, adanmışlığın en güzel örneklerinden biriydi. Bir ulusun barış, huzur ve beraberlik içinde yaşaması uğruna halkına yaptığı liderlik ve hizmetlerle adını tarihe yazdıran, dava ve fikir insanı Aliya İzzetbegović'in hayatının günümüzde de çok önemli bir örnek olduğuna, önemli dersler çıkarılacağına inanıyorum.

Bu vesileyle, Aliya İzzetbegović'in şu sözlerinin Filistin'de yaşananlara baktığımız zaman ne kadar anlamlı ve doğru olduğuna şahitlik etmiş oluyoruz: “Bunu hiç unutma evlat, Batı hiçbir zaman medeni olmamıştır ve bugünkü refahı, devam edegelen sömürgeciliği, döktüğü kan, akıttığı gözyaşı ve çektiği acılar üzerine kuruludur.”

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Mehmet Güzelmansur...

Buyurun Sayın Güzelmansur.

5.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, Hatay narenciye üreticilerine ilişkin açıklaması

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Hatay mandalina üretiminde Türkiye 1'incisi ancak üreticiler gelir kaynağı olan narenciye bahçelerinde ağaçlarını kesiyorlar çünkü narenciye para etmiyor. Dört yol, Erzincan, Arsuz, Defne ve Samandağ'daki narenciye üreticileriyle yaptığım görüşmelerde, üretici “Yirmi iki yıldır iktidarın bir kere bile narenciye üreticisini savunduğunu görmedik. Narenciye para etmiyor, dalında kalıyor; kendi emeğimiz, alın terimiz dalında yok oluyor. Mandalina bahçelerini halka açtık, gelsin yesinler; isteyen gelsin, ağaçlarımızı kessin, alıp evine götürsün, kışlık odununu çıkarsın.” diyor. İktidar ne zaman çiftçinin alın terinin yanında olacak? Narenciye üreticisine destek olun. Bakanlık ya narenciye ihracatını teşvik etsin ya da narenciye alsin Tarım Kredi Kooperatiflerinde satışa sunsun; üreticiye de halka da hizmet etmiş oluruz.

BAŞKAN – Sayın Aykut Kaya...

Buyurun Sayın Kaya.

6.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Antalya ilinin Gazipaşa ilçesinin sorunlarına ilişkin açıklaması

AYKUT KAYA (Antalya) – Gazipaşa Havalimanı'mızın bölge turizmine daha çok katkı sağlayabilmesi için kapasitesinin artırılması ve bağlantılı imar yollarının acilen tamamlanması gerekmektedir. Gazipaşa ve çevresine hizmet amacıyla, vatandaşlarımızın mağduriyetini gidermek için kalıcı bir araç muayene istasyonu kurulması elzemdir.

Gazipaşa'daki çiftçilerimiz yüksek girdi maliyeti ve düşük satış fiyatlarından dolayı büyük bir krizle karşı karşıyadır. Yerli üretim desteklenmeli, acilen yapılacak bir teşvik ve düzenlemeyle çiftçilerimize sahip çıkılmalıdır. Gazipaşalı tacirler Antalya Ticaret ve Sanayi Odasına bağlıdır. Bir sicil tescil işlemi için üç buçuk, dört saat yol gitmek zorundadırlar. Acilen ATSO'nun Gazipaşa'ya bir iribat bürosu kurması ya da Gazipaşa ticaret ve sanayi odası kurulması gerekmektedir. Gazipaşa'nın yerleşim yapısına uygun köy yerleşim alanlarının yeniden gözden geçirilip ilgili belediye ve Tarım Bakanlığının bu konuda bir çalışma yapmasını talep ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Müzeyyen Şevkin...

Buyurun Sayın Şevkin.

7.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, Ukrayna'dan gelen öğrencilerin yatay geçiş hakkından faydalanamamasına ilişkin açıklaması

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Rusya-Ukrayna savaşı nedeniyle Ukrayna'daki eğitimlerini yarıda bırakmak zorunda kalıp Türkiye'ye dönen binlerce öğrenci eğitimlerine devam edemiyor. Daha önce Kırım, Suriye, Irak, Yemen'de savaşlar sonrasında, pandemi döneminde mücbir sebeplerden öğrencilere sağlanan ön koşulsuz yatay geçiş hakkından bu öğrenciler faydalanamıyor. YÖK, bu öğrencilere özel öğrenci

statüsüyle bir yıl hak tanıyacağını açıkladı, bir yıl sonunda öğrencilerin yeniden Ukrayna'ya dönmesi gerekiyor ama savaş orada tüm hızıyla devam ediyor. Orada bu öğrenciler nasıl okuyacak? Türkiye'ye gelen 4 bin öğrencinin bazısı yatay geçiş hakkından yararlandı, özel öğrenci statüsündekilerin ise süresi dolduğu için kayıtları siliniyor. İki kategoriye giremeyenler mahkemelerde hak arayışına başladı. Ukrayna'dan gelen öğrencilere yatay geçiş hakkı tanınmalıdır.

BAŞKAN – Sayın Celal Fırat...

Buyurun Sayın Fırat.

8.- İstanbul Milletvekili Celal Fırat'ın, 2016 yılında KHK'yle kapatılan TV10'a ilişkin açıklaması

CELAL FIRAT (İstanbul) – Sayın Başkan, 2016 yılında 668 no.lu KHK'nin ek maddesine dayanarak birçok yayın kuruluşu kapatıldı. TÜRKSAT üzerinden yayın yapan TV10 da tüm varlıklarına el konulan televizyonlar arasındaydı. Alevilerin kendi alın teriyle kurdukları bu televizyon hakkında hiçbir mahkeme kararı olmadığı gibi, yürütülen hiçbir soruşturma da yoktu, en büyük haksızlık yine bizlere yapıldı. Açılan davalar sonuçsuz kaldı, KHK'de adı geçmediği için OHAL Komisyonuna itiraz başvurusu dahi işleme alınmadı. Anayasa Mahkemesi önceki yıl kapatılmaya dayanak yapılan KHK'yle ilgili maddeleri iptal etti. Yani şimdi bu kanalı kapatmanın, tüm varlıklarına el koymanın hiçbir gerekçesi ve kanuni zemini kalmamıştır. Eğer Türkiye bir hukuk devletiyse iktidar hiçbir yasal dayanağı olmayan bu keyfiyetten derhâl vazgeçmelidir. TV10'un yayın lisansı, tüzel kişilik hakları, ticari kayıpları, el konulan tüm varlıkları iade edilmelidir.

BAŞKAN – Sayın Harun Mertoğlu...

Buyurun Sayın Mertoğlu.

9.- Rize Milletvekili Harun Mertoğlu'nun, İsrail'in Gazze'ye yönelik saldırılarına ilişkin açıklaması

HARUN MERTOĞLU (Rize) – İsrail'in Gazze'ye yönelik insanlık dışı saldırıları 12'nci gününde devam ederken son olarak içerisinde henüz savaşın ne anlama geldiğini dahi bilmeyen çocukların, yardıma muhtaç yaşlıların, engellilerin tedavi gördüğü bir hastaneye acımasızca saldırması sonucu yüzlerce kişi hayatını kaybetmiştir.

Sivil hayatı ve korunmasız kişileri hedef alan bu saldırılar savaş suçu olmanın yanı sıra birer insanlık suçudur, soykırımdır, uluslararası hukuka ve insan haklarına aykırıdır. Yapılan katliamlarına başta Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere uluslararası toplumun vicdanını temsil edebilen birkaç lider ve Parlamento dışında kimseden tepki görmemesi, hatta başta ABD olmak üzere birçok devletin bu saldırılara destek vermesi kelimenin tam anlamıyla soykırıma ortak olma. Uluslararası toplumu, dünya sustukça cesaretlenen bu devlet terörünü durdurmak ve soykırımları hızlı bir şekilde adalet önüne çıkarmak için acilen somut ve etkili adımlar atmaya çağırıyoruz.

BAŞKAN – Sayın Mestan Özcan...

Buyurun Sayın Özcan.

10.- Tekirdağ Milletvekili Mestan Özcan'ın, İsrail'in Gazze'deki bir hastaneyi bombalamasına ilişkin açıklaması

MESTAN ÖZCAN (Tekirdağ) – Teşekkürler Sayın Başkan.

İsrail sivil halkların savaş zamanlarında bile en güvenli yer olarak gördüğü hastaneyi, büyük çoğunluğu kadınlar ve çocuklardan oluşan sivilleri insanlık tarihinde görülmemiş bir vahşilikle geçtiğimiz gece bombalayarak savaş suçu işlemiştir. Binlerce Filistinli masum kardeşimiz şehit oldu, bir o kadarı da enkaz altında. Ortalık mahşer yeri; ölenleri yıkayacak su, kalanları taşıyacak araç, hastaların yiyeceği gıda yok. İsrail'in derdi Hamas'ı yok etmek falan değil, İsrail bölgede bir soykırım yapıyor. Bu, bebek kanıyla beslenenlere dünya ses çıkarmak için daha neyi bekliyor? Ne zaman ve nasıl bu katliama dünya “Dur!” diyecek? Katil İsrail kendi sonunu hazırlıyor. İnşallah, bu mezalimin sonucunda vicdanlı insanlar kendine gelir ve ellerinden gelen tüm imkânları seferber eder.

Ey Rabb'imiz, bu dünyada tüm zalimlerin kötü sonunu görmeyi bizlere nasip eyle diyor, Gazi Meclisimizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Mehmet Tahtasız...

11.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, Gazze'de yaşanan katliama, AKP iktidarının emeklilerin ve zabıtalardan arasında yaptığı ayrımcılığa ve Muhtarlar Günü'ne ilişkin açıklaması

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) – Sayın Başkan, sözlerime Gazze'de yaşanan insanlık dışı katliamı kınayarak başlıyorum.

“Ayrımcılık” denilince akla AKP iktidarı geliyor. Emekliye zoraki 5 bin TL veriyor, çalışmak zorunda kalan emekliyi kapsam dışı bırakıyor. Belediyelerin kolluk kuvveti olan zabıtalardan arasındaki ayrımcılık da AKP iktidarının ayıplarından biridir. Türkiye genelinde yaklaşık 15 bin zabıta destek personeli görev yapıyor. Zabıtalarmız resmî tatil günleri de dâhil yirmi dört saat esasıyla görevlerini layıkıyla yapıyor. Şirket işçisi zabıtalardan belediye şirketlerinde resmî üniforma giyerek ve gerekli tesiatı da kullanarak memur görünümünde bizzat memur işini yapmasına rağmen eşit işe eşit ücret alamıyor. Aynı işi yaptıkları zabıta memurlarından ayrı tutularak adaletsiz sosyal haklara ve düşük ücrete maruz bırakılıyor. Belediye işçisi zabıtalardan sizlerden lütuf beklemiyor, yalnızca haklarını istiyor. Bu arkadaşlarımız yapılacak kanuni bir düzenlemeyle -657 sayılı- devlet memuru kadrosuna geçirilmelidir.

Muhtarlar Günü'müz kutlu olsun.

BAŞKAN – Sayın Abdurrahman Tutdere...

Buyurun Sayın Tutdere.

12.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, nar üreticilerinin mağduriyetlerine ve Muhtarlar Günü'ne ilişkin açıklaması

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Sayın Başkan, nar üreticilerimizin yaşadıkları mağduriyetleri ifade etmek için söz aldım.

Ülkemizde organik nar üretiminde hatırı sayılır bir yere sahip Adıyaman başta olmak üzere, Türkiye genelindeki nar üreticileri düşük fiyatlar nedeniyle mağdur. Nar, dalında kaldı, üretici darda, Tarım Bakanlığı uykuda, duyarsız. Nar piyasasında ilginç bir olay yaşanıyor; tarımsal üretim kalemlerinde her gün her şeye zam gelirken, fiyatlar artarken nar fiyatları her gün düşüyor, nar fiyatı 2 TL'ye kadar düşmüş durumda. Üretici kara kara düşünüyor, bu fiyatlara rağmen alıcı yok, arayan yok, soran yok. Tarım Bakanlığını ve Hükûmeti göreve davet ediyorum.

Ayrıca, bugün Muhtarlar Günü. Demokrasimizin temel taşı olan tüm muhtarlarımızın Muhtarlar Günü'nü kutluyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Hasan Öztürk...

13.- Bursa Milletvekili Hasan Öztürk'ün, Muhtarlar Günü'ne ve üniversite öğrencilerinin barınma ve yaşama sorunlarına ilişkin açıklaması

HASAN ÖZTÜRK (Bursa) – Bugün Dünya Muhtarlar Günü. Demokrasinin ve yerel yönetimlerin halka hizmetteki ilk yüzü olan, her türlü imkânsızlıklara rağmen kendi mahallesinde, köyünde yaşayan vatandaşlara hizmet götürmek için özveriyle çalışan, onların sesi ve güvencesi olan tüm muhtarlarımızın gününü kutluyorum.

İktidar “Barınma ve yurt sorunumuz yok.” diyerek sorunları görmezden gelmeye devam ederken üniversite öğrencilerinin barınma ve yaşama sorunları ise artarak sürüyor. Birçok ilde üniversite öğrencileri yetersiz yurt kapasiteleri nedeniyle mağdur. Benim şehrim Bursa'da Uludağ Üniversitesi Süleyman Çelebi Mehmet Erkek Öğrenci Yurdunda odaların 4 kişiden 6 kişiye çıkarılmasına ve olumsuz yurt koşullarına karşı bir araya gelen öğrenciler protesto ediyorlar yönetimi. Kredi Yurtlar Kurumu Başkanı ve yöneticileri, Allah aşkına, 4 kişiye göre yapılan bir oda “6 kişilik ol.” denildiğinde oluyor mu; çalışma odaları, tuvaletler ve ortak alanlar yüzde 50 artabiliyor mu? Bu nasıl bir zihniyet, bu nasıl plansız...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Mehmet Emin Ekmen...

Buyurun Sayın Ekmen.

14.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, TBMM Destek Hizmetleri Başkanlığının 11 Ekimde açtığı araç kiralama ihalesine ilişkin açıklaması

MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) – TBMM Destek Hizmetleri Dairesi 11 Ekimde 113 araç için kiralama ihalesi açmıştır, bu ihalenin rutin bir ihale olduğu anlaşılmaktadır ancak 113 araç için ihale şartnamesinde lüks araç kabul edilebilecek standartlara 2023 model ve sıfır kilometre olma şartı yazılmıştır. Doğrusu, halkımızın içinde bulunduğu bu ekonomik kriz ve Maliye Bakanlığının yayımladığı tasarruf genelgesiyle açıkça çelişen bu durumun Divanınız aracılığıyla Başkanlığa tekrar gözden geçirilmesi gerektiğini düşünmekteyim. Elbette araç ihtiyacı söz konusudur. Topluma örnek olmak adına standart fiyat ve maliyet tartışmalarını sonlandırmak için Togg araçlar satın alınarak ya da kiralanarak bu ihtiyaç karşılanabilir. Şüphesiz Togg araçları yoluyla bu ihtiyacın karşılanması hem ekonomik olarak hem de sembolik olarak çok kıymetli olacaktır. Divanınız aracılığıyla arz ederim.

BAŞKAN – Sayın Ercan Öztürk...

Buyurun Sayın Öztürk.

15.- Düzce Milletvekili Ercan Öztürk'ün, 7 Ekim'de başlayan İsrail-Filistin savaşına ilişkin açıklaması

ERCAN ÖZTÜRK (Düzce) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

7 Ekim Cumartesi günü başlayan İsrail-Filistin savaşını ve bu savaşta İsrail'in insanlık dışı gerçekleştirmiş olduğu saldırıları üzülerken takip etmekteyiz.

Gelinen noktada görülmüştür ki sözde kuruluş amaçlarından biri dünya barışını ve güvenliğini korumak olan Birleşmiş Milletler, uzun bir süredir işlevini yerine getirememektedir. Birleşmiş Milletler, insan olma vasfını ve insanlık ahlakını da yitirmiştir. İşte, bu yüzden, bugün daha sağlam, daha insani ve adil bir milletlerarası güce ihtiyaç duyulduğu aşikârdır. Çağımız, beklenen bu güce hasret ve gebedir.

Bugün insanlığın şerefi, onuru ve vicdanı Birleşmiş Milletler değil, meydanlardır. Dünyanın her yerindeki ve özellikle ülkemizdeki meydanlarda katillerin ve katillere kol kanat veren küresel güçlerin ikiye bölünmesine karşı haklı bir tepki vardır. 15 Temmuzda olduğu gibi bir kez daha meydanlar ve mazlumlar kazanacaktır. Ayasofya'nın dirilişiyle başlayan kutlu süreç Mescid-i Aksa'nın kurtuluşuyla taçlandırılacak...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Yüksel Taşkın...

Buyurun Sayın Taşkın.

16.- İzmir Milletvekili Yüksel Taşkın'ın, Boğaziçi Üniversitesinde 5 akademisyenin istifasına ilişkin açıklaması

YÜKSEL TAŞKIN (İzmir) – Boğaziçi Üniversitesinde kısa süre önce 5 akademisyen arkadaşımız istifa etti. Sürekli maruz kaldıkları mobbing, hak ettikleri kadrolarının verilmemesi, liyakat ilkesinin ayaklar altına alınması, dışarıdan paraşütle indirilen, dayatılan şahısların dekan, bölüm başkanı yapılması, kurumun demokratik geleneklerinin, katılım kültürünün, özgürlükçü ortamının hazmedilememesi, yok edilmek istenmesi, otuz yıl emek vermiş emekli hocaların okula alınmaması gibi vefasızlık örnekleri açık saldırının göstergeleridir. Tek oy almamış kayyum Rektör Naci İnci'ye soruyorum: Bu kurumu çökerttiğinizde elinize ne geçecek? Bir kurumu ele geçirmek mi, ölü ele geçirmek mi? Böyle güzide bir kurumu, sizden biraz daha farklı diye, onu çökertmek bu ülkeye fayda mıdır, katkı mıdır? Bütün Meclisimizi bu konuda düşünmeye davet ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Zeynep Yıldız...

Buyurun Sayın Yıldız.

17.- Ankara Milletvekili Zeynep Yıldız'ın Bosna Hersek'in ilk Cumhurbaşkanı Aliya İzzetbegović'in 20'nci vefat yıl dönümüne ilişkin açıklaması

ZEYNEP YILDIZ (Ankara) - Bugün bilge devlet adamı, zarif mütefekkir Aliya İzzetbegović'in vefatının yıl dönümü. "Çetnikler bizim öğretmenimiz değiller." diyerek en zorlu şartlarda dahi ilkeli bir mücadele insanı, ülkesine sadık bir Müslüman olmanın önemini anlatırken "İslam benim için güzel ve asil olan her şeyin diğer adıdır." diyerek derin duyuşlu bir mütefekkir olduğunu hepimize bir kez daha

göstermiş, unutulmuş soykırımların tekrarlanacağı hatırlatmasıyla da bugüne ışık tutan, nefretten değil ama bilinç ve şuurdan beslenen bilgelikliğini konuşturmuştur. Yaşayışıyla zarif bir örneği hepimize miras bırakan Aliya İzzetbegović, Avrupa'nın yerlisi Bosnalı Müslümanların cesur ve nazik varoluş ve kimlik mücadelesini duruşuyla müşahhaslaştırmıştır.

Aliya İzzetbegović'i rahmet ve hürmetle anarken coğrafyamıza esenlikler diliyor, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Ayhan Salman...

18.- Bursa Milletvekili Ayhan Salman'ın, Bosna Hersek'in ilk Cumhurbaşkanı Aliya İzzetbegović'in vefatının 20'nci yıl dönümüne ve İsrail mezalimine karşı Filistinlilerin yanında olduklarına ilişkin açıklaması

AYHAN SALMAN (Bursa) - Değerli milletvekilleri, bugün 19 Ekim, Bosna Hersek'in ilk Cumhurbaşkanı Aliya İzzetbegović'in vefatının 20'nci yıl dönümü. Bilge Lider Aliya'yı saygı ve rahmetle anıyor, yıllarca önce Batı'nın ikiyüzlü kimliğini en güzel şekilde ortaya koyduğu şu ifadelerini sizlerle paylaşmak istiyorum: “Bunu hiç unutma evlat, Batı hiçbir zaman medeni olmamıştır ve bugünkü refahı, devam edegelen sömürgeciliği, döktüğü kan, akıttığı gözyaşı ve çektiği acılar üzerine kuruludur.”

Evet, Batı, günlerdir elektriği, suyu kesilmiş, hastanesi bombalanmış, katil İsrail tarafından bebek, çocuk, kadın, genç ve yaşlı demeden yüzlerce savunmasız sivil hayattan koparılmışken eli kanlı İsrail'le kucaklaşarak kimliğini ortaya koyan bir anlayıştır. Bizler, İsrail mezalimine karşı Filistinli kardeşlerimizin haklı davalarında dün olduğu gibi bugün de yanlarındayız. Bunun çok önemli bir ifadesi de Sayın Cumhurbaşkanımız...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Elvan Işık Gezmiş...

19.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, fındık üreticisinin sorunlarına ve Gürcistan üzerinden gelen kahverengi kokarca böceğine ilişkin açıklaması

ELVAN IŞIK GEZMİŞ (Giresun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bu sene iklim krizinden kaynaklı rekoltenin düşük olması sebebiyle çuvala geçen senenin yarısı kadar fındık girdi. Masraf çok, fındık az olunca üretici, TMO'nun fiyatına rağbet etmedi; piyasada 112 TL'ye kadar varan fındık bugün tekrar 98 TL'ye düştü, olan yine üreticiye oldu.

“Fındığı satmayın, sabredin.” diyorlar; üretici geçinmiyor, nasıl satmasın? Görülüyor ki TMO da üreticinin lehine iş yapmıyor. Fındığa bizim başta dediğimiz gibi 4 dolar verilseydi bugün 140 TL olurdu, üretici de nefes alırdı. Unutulmamalıdır ki FİSKOBİRLİK, fındık üreticisinin birliğidir, siyasallaşmadan kurtulmalı ve üreticinin yanında olmalıdır.

Ayrıca, 2016 yılından beri Gürcistan üzerinden gelen kahverengi kokarca böceği bahçelerimizin yüzde 30'unu kaplamış durumda. Acilen ayrımsız olarak bütün bahçeler devlet desteğiyle ilaçlanmalı.

BAŞKAN – Sayın Halil Uluay...

Buyurun Sayın Uluay.

20.- Kastamonu Milletvekili Halil Uluay'ın, Gazze'de yaşanan saldırıya ve Kastamonu Barosuna ilişkin açıklaması

HALİL ULUAY (Kastamonu) – Sayın Başkan, değerli Genel Kurul; saygıyla selamlıyorum.

Gazze'de yaşanan insanlık dışı saldırıyı kınayarak sözlerime başlamak istiyorum.

Kastamonu'nun güzelliklerini anlatma kapsamında bu hafta Kastamonu Barosundan bahsedeceğim. Mensubu olmaktan onur duyduğum Kastamonu Barosu Gazi Meclisimizle aynı yaştadır. Kastamonu Barosu 1920 yılının Eylül-Ekim aylarında kurulmuştur. Kuruluşu yüz üç yıl önce bugünlerde gerçekleşmiştir. 2020 yılında 100'üncü yılını kutlayan baromuz, şu an 103 yaşında olup ülkemizin 7'nci barosudur. Bu vesileyle Kastamonu Barosu Başkanını, yönetimini, tüm mensuplarını ve ayrıca çalışanlarını saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Nevroz Uysal Aslan...

Buyurun Sayın Aslan.

21.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Şırnak ilinde her hafta ayrı bir siyasi soykırım operasyonuna uyardıklarına ilişkin açıklaması

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) – Şırnak ilinde her hafta ayrı bir siyasi soykırım operasyonuna uyanıyoruz. Genel seçimlerde partimiz adına çalışan partili yöneticilerimizi, avukatları, gazetecileri gözaltına alıp tutuklayanlar, yerel seçim öncesinde, Şırnak'ta, üç gün önce İl Genel Meclis üyemiz Lokman Acar'ı gözaltına alıp tutuklamıştır. Bu sabah ise İl Genel Meclis Üyemiz Adnan Bel, parti üyelerimiz Emin Soyal, Yasin Acar, Ahmet Boya, Hakim Kaş, hukuka aykırı bir biçimde, somut bir delil olmaksızın işkenceyle ifadesinin alındığını itiraf eden bir tanığın beyanına göre gözaltına alınmıştır. Genel seçimlerde yapılan siyasetin, yerel seçimlere doğru giderken seçilmiş olan yerel yöneticilerimize yapılan bu siyasi soykırım operasyonlarının sonuç vermeyeceğini, kayyum gasbının bir devamı olan, yürütülen bu siyasi soykırım operasyonlarının derhâl durdurulmasını, gözaltında olan arkadaşlarımızın salıverilmesini istiyoruz. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Türkân Elçi...

22.- İstanbul Milletvekili Türkân Elçi'nin, 2015'te boyunlarına fular değil, acı astıklarına ilişkin açıklaması

TÜRKÂN ELÇİ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; insanlık dramı için, Filistin için üzgünüz ancak insan evladı başka acıları görünce dönüp dolaşıp içinde uyuttuğu acıya geri döner. Filistin için gözyaşı dökülüyor, boyunlara fularlar takılıyor, yas ilan ediliyor. Biz ise 2015'te boynumuza fular değil, acılarımızı astık; bizde ilan edilen yas değil, sokağa çıkma yasaklarıydı, üstelik dünya falan da bizi hiç konuşmadı, biz kendi ölümlerimizle konuştuk. Filistin'e üzüldüğünüze inanıyoruz, insanlığa sahip çıkılıyor, amenna fakat gözyaşı sahiciyse her kulun mağduriyeti için akar, bu sahicilik öyle bir şeydir ki birileri için akarken birileri için durmaz. Filistin kutsal bir yer ise Dört Ayaklı Minare'nin avlusu kutsal değil miydi? “Bu topraklarda savaş olmasın.” diyen aydınlar... (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Serap Yazıcı...

23.- Antalya Milletvekili Serap Yazıcı Özbudun'un, Eskişehir Anadolu Üniversitesinde bir gencin intihar ederek hayatına son vermesine ilişkin açıklaması

SERAP YAZICI ÖZBUDUN (Antalya) – Öncelikle, teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; önceki gün Eskişehir Anadolu Üniversitesinde bir genç intihar ederek hayatına son verdi. Gazete haberlerinden anladığımıza göre, bu gencin canına kıyma nedeni üstesinden gelemediği ekonomik sorunlardı. Yıllarını üniversite öğretim üyeliğine ve gençlere adanmış bir öğretim üyesi olarak gençlerin bugün baş başa bırakıldıkları ekonomik ve sosyal sorunlar karşısında çok derin bir üzüntü duymaktayım ve cumhuriyetin 100'üncü yılında bu cumhuriyetin sosyal devlet esasına dayandığını Türkiye'yi yönetenlere hatırlatmak istiyorum. Gençlerimizi, çocuklarımızı yoksulluğa, açlığa ve ölüme terk etmeyelim.

BAŞKAN – Teşekkür Sayın Hocam.

Sayın milletvekilleri, ilk fasıl bitti, şimdi Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım. Fırsat oldukça buraya yazdıran vekillerin, her zaman olduğu gibi, birer dakika kendisini ifade etmesini sağlamaya çalışacağız, anlayışımız için teşekkürler.

İlk söz, Saadet Partisi adına Sayın İsa Mesih Şahin'in.

Buyurun Sayın Şahin.

24.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, Filistin'i sürekli gündem yapmaya devam edeceklerine, millî yas ilanına ve Filistin konusunda Türkiye'nin daha aktif rol alması gerektiğine; emekliye verilecek 5 bin TL'nin yeterli olmadığına, mülakatlara ve bu hafta gruplarını ziyaret eden KHK mağdurlarına ilişkin açıklaması

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) - Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Tabii, burada bazı konuları her gün konuşuyoruz, çözülene kadar da konuşmaya devam edeceğiz. Bu anlamda Filistin konusunu sürekli olarak gündem yapmaya devam edeceğiz.

Dün iktidar tarafından bir millî yas ilan edildi, biz de dile getirmiştik. Bunun için teşekkür ediyoruz, bu anlamlı adımların devam etmesini de temenni ediyoruz.

Bu anlamda, biz, Türkiye’den daha fazla ses çıkarmamız gerektiğinin hep altını çiziyoruz. Çünkü Filistin’e dünyada Türkiye kadar sahip çıkabilecek, bu işe hamilik yapabilecek başka bir ülke yok. Bu konunun farkında olarak Türkiye’nin daha fazla aktif rol alması gerektiğinin altını tekrar tekrar çiziyoruz, daha somut adımlar atılması gerektiğini de belirtiyoruz.

Evet, Türkiye gündemine dönecek olursak önemli gündemlerimiz var. Emeklilerimizle ilgili bugün bir kanun teklifinde görüşme yapılacak. Emeklilerimize verilen 5 bin TL ikramiyenin yeterli olmadığının altını çiziyoruz. Esasında, iktidar partisindeki arkadaşlarımız da bunun çok büyük bir sorun olduğunu gördükleri için bir adım atma gereği hissettiler. Ama emeklilerimize, bir kereye mahsus, sadece 5 bin TL’lik bir ikramiyenin yeterli olmadığını, zor şartlar altında yaşamlarını devam ettirmek zorunda kaldıklarını, onun için emeklilerimize daha somut, daha istikrarlı bir adım atılması gerektiğini de özellikle belirtiyoruz.

Ben mülakat konusunu sürekli gündem yapıyorum, yapmaya devam edeceğim. Buradan iki kişiye çağrıda bulunacağım. Birincisi, Sayın Mahmut Özer’e, önceki Millî Eğitim Bakanına. Seçim öncesi gençlerimize bir sözü olmuştu, bir açıklaması olmuştu “Artık mülakat olmayacak, tek kriter KPSS olacak.” demişti ama şimdi mülakat konusuyla ilgili çelişkili açıklamalar geliyor. Sayın Mahmut Özer’in gençlere bir açıklama borcu var. Sayın Mahmut Özer ara ara kulise geliyor, o geldiğinde de söylemek isterim ama arkadaşlarımızın özel olarak iletmesini rica ediyorum.

İkinci çağrımız Sayın Cumhurbaşkanına. Sayın Cumhurbaşkanı seçim öncesi gençlerimize net bir söz verdi, mülakatların kaldırılacağını söyledi. Sayın Cumhurbaşkanından bizim beklentimiz şudur: “Evet, biz bir söz verdik, biz sözümüzün arkasındayız ve bu sözü yerine getireceğiz. Mülakatları amasız fakatsız kaldıracağız.” sözünü Sayın Cumhurbaşkanından duymak istiyoruz. Sayın Cumhurbaşkanının gençlerimizi bu belirsiz ortamdan kurtarmasını istiyoruz.

Evet, üçüncü konum: Bu hafta KHK mağdurları bizi ziyaret etti; bu konuyu önemsiyorum. 15 Temmuz Türkiye’nin önemli bir geçiğidir, 15 Temmuz Türkiye’nin, bu ülkenin destansı bir duruşudur, bizim için bir gurur vesikasıdır, milletimizin destansı bir duruşudur; bunun altın özellikle çiziyorum, söyleyeceklerim de yanlış mecalara çekilmesin. 15 Temmuzda hayatını kaybeden bütün şehitlerimize Allah’tan rahmet diliyorum. Şimdi, burada, evet, 15 Temmuz sonrasında, 15 Temmuzda darbecilerle, örgütsel faaliyet yürütenlerle en ağır mücadele verilmelidir ama bunun yanında, hiçbir günahı olmayan, suç kriteri teşkil etmeyen hususlardan cezalandırılan, mağdur olan insanları da burada bir gündem yapmak zorundayız. Maalesef, 15 Temmuzda kurunun yanında yaşın da yandığını üzülenek gördük. Sayın Cumhurbaşkanının da bir vakit “ibadet kısmı” diye nitelendirdiği, esasında hiçbir şeyden haberi olmayan, örgütsel faaliyetten haberi olmayan insanlara da maalesef suç kriteri olmayan hususlardan cezalar verildi. Bu konuyu gündeme getirmek istiyoruz.

Bir kere -konuları ayırarak konuşuyorum- yargı organının “Masumdur.” dediği, “Suçsuzdur.” dediği kişiler görevlerine iade edilmelidir. Yargı organı “Suçsuz.” demiş, ülkemizin mevcut yargı organı “Suçsuzdur.” demiş. Yargı organının beraat verdiği, takipsizlik verdiği veya hakkında hiçbir yasal işlem yapılmayan ama görevlerinden ihraç edilen kişiler görevlerine iade edilmeli.

İkinci husus: Bu konuda yapılan yargılamalarda maalesef adil yargılamaların da yapılmadığı görüyoruz, suç kriteri olmayacak hususlardan cezalar verildiğini görüyoruz. Bu anlamda, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin de çok net bir kararı var, bu karara da uymak Türkiye’de ciddi bir devlet anlayışı açısından da önemli bir beklentidir.

Şimdi, burada neyi kastediyorum adil yargılamalardan? Değerli milletvekilleri, Değerli Genel Kurul; şimdi, burada, Adana’da suç olan ama aynı konuda İstanbul’da suç olmayan konulardan dolayı insanlara cezalar verildi yani aynı kriterlerde farklı değerlendirmeler yapıldı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Şahin.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Bunun yanında, devlet kurumunun yasal olarak müsaade ettiği kurumlardan dolayı sonradan tekrardan dönüp insanlara ceza verilmesi hiçbir hukuk sisteminde kabul edilebilir bir şey değil, hiçbir vicdanın da kabul edeceği bir şey değildir. Sendika, devlet açık tutmuş, yasal olarak müsaade etmiş; dernek, devlet açık tutmuş, yasal olarak müsaade etmiş; gazete, açık tutmuş, müsaade etmiş; bunlardan dolayı, devletin yasal olarak müsaade ettiği konulardan sonra, aynı devletin sonradan dönüp bunlara üyelikten dolayı veya bunlara abonelikten dolayı cezalar vermesi hukuk devleti açısından da vicdan açısından da doğru şeyler değildir. Burada da tekrar şunun altını özellikle çiziyorum: Örgütsel faaliyet yürüten var mıdır? Var. Darbecilerle en ağır mücadele verilmelidir ama bunun yanında, hiçbir şeyden haberi olmayan, masum insanların da mağduriyeti giderilmelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Toparlıyorum Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın lütfen.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Buradaki beklenti, adaletin yerini bulmasıdır. Adaletin gereği olarak devletimizin önümüzdeki süreçte başka mağduriyetlerle muhatap... Hem adaletin gereği hem de devletimizin gelecekte başka sorunlarla, başka sosyal yaralarla muhatap olmaması için bu sosyal yaranın sarılması gerekiyor. Bu anlamda, bu mağduriyetlerin giderilmesi gerekiyor. Burada insanların sivil ölümlere terk edilmemesi gerekiyor. Adaletin yerini bulması gerekiyor. Temel kriterimiz de burası, suçlu ile suçsuzun ayrılması gerekiyor ve burada da bir toplumsal kucaklaşma adımı iktidarın atması gerekiyor. Bu konuya da özellikle dikkat çekmek istedim.

Sayın Başkan teşekkür ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Şahin.

İYİ Parti Grubu adına Grup Başkan Vekili Sayın Dursun Müsavat Dervişoğlu.

Buyurun Sayın Dervişoğlu.

25.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, Pençe-Kilit Harekâtı'nda şehit düşen Onbaşı Alican Güneş'e, 19 Ekim Muhtarlar Günü'ne, enflasyonla gelen hayat pahalılığına ve İYİ Partinin iktidarın vaatleri ile icraatları arasındaki çelişkinin takipçisi olacağına, İsrail'in kanlı saldırılarına devam ettiğine ve bu saldırıların Türk polisinin, askerinin farkını bir kez daha ortaya koyduğuna ilişkin açıklaması

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

Irak'ın kuzeyinde devam eden Pençe-Kilit Harekâtı esnasında terör örgütü PKK tarafından açılan ateş sonucu şehit düşen kahraman Onbaşımız Alican Güneş'e Allah'tan rahmet niyaz ediyorum, acılı ailesine ve aziz milletimize başsağlığı diliyorum.

Bugün 19 Ekim Muhtarlar Günü. Mahallelerimiz için özveriyle çalışan, demokrasinin ve yerel yönetimlerin halka hizmetteki ilk yüzü olan muhtarlarımızın Muhtarlar Günü'nü tebrik ediyorum. Parti olarak ve Parlamento grubu olarak muhtarlarımızın yanında olduğumuzu da belirtmek istiyorum. Muhtarlarımızın sorunlarını biliyor, talep ve beklentilerini gündemde tutmaya ve ilgili mercilere aktarmaya devam ediyoruz.

Sayın vekiller, her gün yeni bir olayla ve yeni bir gündemle uyanıyoruz. Fakat unutturulmaya çalışılan, Hükümetin hiç gündeme getirmek istemediği bir konu var; o da ekonomi. Günaşırı gelen zamlar ve artan hayat pahalılığı ile yoksulluk her geçen gün derinleşerek büyüyor. Enflasyonla birlikte gelen hayat pahalılığı vatandaşlarımızın üzerinde taşınamaz bir külfet hâline gelmiştir. Özellikle de okulların açılmasıyla birlikte kırtasiye, giyim ve servis masrafları ailelerin belini bükmüş, hane halkının gelir gider dengesi daha da bozulmuştur. Temmuz ayında yapılan zamlardan, bu denli yüksek enflasyon artışından sonra acaba maaş artışlarından geriye neler kalmıştır diye bir düşünmek lazım. Üstelik vatandaşlarımız geçim zorluğu yaşarken Hükümet “İtibardan tasarruf olmaz.” anlayışıyla israfa devam etmektedir. Seçim öncesi yurt dışından ülkemize 50 milyar dolar sıcak para getirileceği vad edilmişti ancak gidilen her ülkeden de eli boş döndüğünü biliyoruz. Bunun sebebi Adalet ve Kalkınma Partisi

Hükümetinin tutarsız politikalarının uluslararası toplumda artık karşılık bulamamasıdır. Seçim öncesi verilen sözler unutulmuştur. İYİ Parti olarak vaatleriniz ile icraatlarınız arasındaki çelişkilerin takipçisi olacağımızı bilmenizi istiyorum.

Saygıdeğer milletvekilleri, İsrail kanlı saldırılarına ve insanlığa karşı işlenmiş suçların faili olmaya devam ediyor. İsrail savaşı uçakları bu defa evlerini terk etmek zorunda kalan Filistinlilerin sığındığı Birleşmiş Milletlere ait Yakın Doğu'daki Filistinli Mültecilere Yardım ve Bayındırlık Ajansının okulunu vurdu. İsrail ordusunun son yirmi dört saat içinde vurduğu bölgeler şunlar: Hastane, okul, sivillerin evleri ve mülteci kampları. İsrail'in bu insanlık dışı vahşetini tekrarlan lanetliyoruz. İsrail güvenlik güçleri en temel insani değerleri hiçe saydığını artık tüm dünyaya ispat etmiştir. "Devlet ve ordu" diye geçinenlerin yapmış olduğu tüm bu insanlık dışı saldırılar, faili oldukları tüm bu vahşet bir kez daha Türk milletinin ve Türkiye Cumhuriyeti devletinin farkını, yüksek vakarını ve şerefini ortaya koyuyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Gazi Mustafa Kemal Atatürk "Türk ordusu, dünyanın hiçbir ordusunda yüreği seninkinden daha temiz, daha sağlam bir askere rastlanmamıştır." diye tarif ediyor. Şanlı Türk ordusu sınır ötesi askerî operasyonlarda daima aynı hassasiyeti göstermiş, Türk milletinin geçmişten gelen askerlik gelenek ve törelerine uyarak harekâtlarını gerçekleştirmiştir. İşte bu da Türk milletinin polisiye, askeriyeye Türkiye'nin güvenlik güçlerinin farkıdır; işte, bu da sahip olduğumuz kültürün ve medeniyetin bir farkıdır diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Dervişoğlu.

Milliyetçi Hareket Partisi adına Grup Başkanı Vekili Sayın Muhammed Levent Bülbul.

Buyurun Sayın Bülbul.

26.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbul'un, Pençe-Kilit Harekâtı bölgesinde şehit düşen Piyade Sözleşmeli Onbaşı Alican Güneş'e, Bosna Hersek'in ilk Cumhurbaşkanı Aliya İzzetbegović'in vefatının 20'nci seneidevriyesine, İsrail'in yaptığı soykırımı lanetlediklerine, üç günlük millî yasa ve İsrail'in yine bir hastanenin çok yakınına bombalı saldırıda bulunduğu haberini aldıklarına ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Pençe-Kilit Harekâtı bölgesinde teröristlerle girilen çatışmada şehit düşen Piyade Sözleşmeli Onbaşı Alican Güneş'e Cenab-ı Allah'tan rahmet, yakınlarına ve aziz milletimize başsağlığı diliyoruz.

Sayın Başkan, Sırp mezalimine boyun eğmeyerek Boşnak kardeşlerimizin hürriyet mücadelesinin liderliğini yapan ve son nefesine kadar cesareti, inancı ve kararlı duruşuyla tüm insanlığa örnek bir duruş sergileyen kardeş Bosna Hersek'in ilk Cumhurbaşkanı Aliya İzzetbegović'i vefatının 20'nci seneidevriyesinde rahmet ve minnetle anıyoruz. Bilge Kral Aliya İzzetbegović'in "Ne yaparsanız yapın ama soykırımı unutmayın çünkü unutilan soykırım tekrarlanır." sözü bugün hâlâ geçerliliğini ne yazık ki korumaktadır. Günümüzde tekrâr ettiği görülen insanlık dışı vahşet ve soykırımlara karşı bu sözler büyük rehberlik etmektedir.

Bu vesileyle, tüm insanlığın gözü önünde Filistin'de okul, hastane, yerleşim yeri ayırt etmeden sivilleri hedef alan; su, elektrik ve gıda dâhil temel insani ihtiyaçların Gazze'ye ulaşmasına engel olarak alçılmanın bir sınırının olmadığını tüm dünyaya gösteren İsrail'in yapmış olduğu soykırımı lanetliyoruz. Savaş ve insanlık suçu işleyerek tarih ve vicdan önünde hüküm giyen İsrail'in hukuk ve adalete vereceği hesap asla zaman aşımına uğramayacaktır. Ne yaparlarsa yapsınlar katlettikleri masum bebeklerin ahını asla unutturamayacaklar.

Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından, İsrail'in 17 Ekim tarihinde Filistin'de hastaneye yaptığı saldırılar sonucu hayatını kaybeden Filistinli kardeşlerimizin acılarını paylaşmak amacıyla ülkemizde üç günlük millî yas ilan edilmiştir. Bu vesileyle, hayatlarını kaybeden Filistinli kardeşlerimize Cenab-ı Allah'tan rahmet ve yaralıları da acil şifalar diliyoruz.

Şimdi aldığımız haberlere göre İsrail Han Yunus'ta bir hastanenin çok yakınına yine bombalı saldırıda bulunmuş, yine görüntüler çoluğun, çocuğun, gençlerin bu enkazların altında kaldığını gösteriyor. Yani yer ağlıyor, gök ağlıyor, bu vahşeti yapanları ne toprak kabul edecek ne dünya kabul edecek. Allah, bunların hesabını mutlaka sorsun ama bizler de dünyada, inşallah, bu hesabın sorulmasına vesile olalım diyoruz.

Genel Başkanımızın ifadesiyle: “Vahşet bitsin, insanlık birleşsin. Niyaz ederim ki dehşet son bulsun, dualarımız kabul olsun. Çocuklar yaşasın, katiller kahrolsun.”

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Bülbül.

Yeşiller ve Sol Gelecek Partisi adına Grup Başkan Vekili Sayın Meral Daniş Beştaş.

Buyurun Sayın Beştaş.

27.- *Erzurum Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Muhtarlar Günü'ne, 14 yaşında tacize uğrayan B.Ş., 16 yaşında Hezil Çayı'na atılan Firdevs Babat ile 12 yaşında katledilen Hasret Helin Şen davalarına; cezaevlerinden gelen can güvenliği kaygısı taleplerine, Selahattin Demirtaş'la ilgili gelişmelere ve Agrobay tarım işçisi kadınların bugün yayınladığı mektuba ilişkin açıklaması*

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bugün Muhtarlar Günü, öncelikle bütün muhtarların gününü kutlamak istiyorum, buradan grubumuz adına selamlarımızı iletmek istiyorum. Tabii, bir çağrım da var: Yerinden yönetimi, yerinden demokrasiyi savunan bir parti olarak muhtarların oynadığı rolün, yönetimin çok önemli olduğunu söylüyorum. Muhtarlar üzerinde yerel seçimler öncesi çok ciddi baskılar uygulanıyor, her gün telefonlar alıyoruz özellikle gerçek dışı kayıtların yapılması ya da nakillerin yapılması konusunda. Bir örnek vermem gerekirse: Şırnak İdil ilçesi ve başka birçok yer var, kayyum atanan muhtarlar var, iktidardan da muhtarlar üzerindeki bu baskıyı sona erdirmeleri çağrısını yapmak istiyorum. Muhtarları sadece saraya çağırıp ağırlamayın yani muhtarlar görevini yapsınlar, her gün yollara da düşmesinler tabii.

Sayın Başkan, vekili olduğum Siirt'te geçen dönem yakından takip ettiğim bir taciz ve tecavüz vakası vardı. 14 yaşında “B.Ş.” adında bir çocuk aynı zamanda zihinsel engelli, 2 kişi tacizde bulunmuştu “Hüseyin T. ve Hamit T.” diye söyleyeyim. Biz takipsizlik kararı verilmesinden sonra olaya vâkıf olduk ve önerge verdik. Önergemizden hemen sonra takipsizlik kararı kaldırıldı ve dava açıldı, bugün maalesef, açılan davada beraat kararı verildiğini öğrendik. Bir kez daha tacizciler, tecavüzçüler yargı eliyle aklanmış oldu. Olayın hikâyesi çok uzun, bu çocuk hâlâ şu anda bile mağdur ve kendisi bir tutsaklık yaşıyor. Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğüne bağlı sevgievlerinde ve devlet koruması altında. Dışarıdaki sanıklar beraat ettiler ama çocuğun üstün yararı onu sevgievine kapatarak korunuyor; böyle bir tezatlık olamaz, böyle bir çelişki olamaz. Biz bu beraat kararını tanımıyoruz, Pervari'de meydana gelen bu taciz ve tecavüz vakasının mutlak surette sonuna kadar takipçisi olacağız ve bu sanıkların biri 65 yaşında, biri 34 yaşında, aynı zamanda uzaktan aile bağları da var; bu çocuğa yaşattıklarının hesabının sorulması için elimizdeki var güçle çalışacağız. Çağrım Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına, bir an önce bu davaya tekrar gerekli itirazları yapmaları yönünde.

Başka bir örnek; Şırnak Uludere ilçesinde 16 yaşında Hezil Çayı'na atılan Firdevs Babat'la ilgili dün bir karar verildi. Ahmet Babat ağırlaştırılmış müebbet cezası aldı ama diğer sanık korucu Ramazan Babat -bizzat şerik bu suçta- beraat ettirildi. Bu korucu aynı zamanda, başka bir suçtan da tacizden yargılanıyor. Korucular ve kolluk gücü yargı eliyle korunmaya devam ediyor. Bu kararlar hukuk dışıdır, tanımıyoruz; bu, yargının çürümüşlüğü bir kez daha ortaya koyuyor.

Başka bir dava -gündemlerimiz belli- Hasret Helin Şen; bu davayı insan hakları savunucuları, hukukçular ve demokratik kamuoyu yakından biliyor. 12 yaşında katledildi. Malum “Kürt” yerine “terörist” diyorsunuz ve basında “Bir terörist daha katledildi.” diye bolca haberler çıktı. 12 yaşındaki Hasret Helin Şen 12 Ekim 2015 tarihinde sokağa çıkma yasağının uygulandığı Diyarbakır'ın Sur ilçesinde yasağın kalktığı sırada fırına giderken annesinin gözü önünde zırhlı araçtan açılan ateş sonucu öldürüldü. Memura ne mi verildi? İki yıl kıdem durdurma cezası verildi. Şu anda vekil arkadaşlarımızı aradık, bu davada da cezasızlık hedefleniyor, hâlâ bir tutuklama yok. Milletvekillerimiz Diyarbakır'da davayı takip ediyor. Cezasızlığa bir kez daha “Hayır.” diyoruz ve Meclis tutanaklarından, yüz yıl da geçse bu davaların duyulacağını hatırlatmak istiyorum.

Cezaevlerindeki sorunlar hiç bitmiyor. Bunların örneklerinin başında da can güvenliği kaygısı talepleri bize çok geldi. Özellikle siyasi mahpuslar kendi haklarında iddia edilen sevk maddeleri dışındaki yani başka suçtan tutuklu olanların yanına konuluyor. Bana gelen bir bilgi ve mektup: 18 yaşındayken cezaevine giren ve şu anda 26 yaşında olan bir mahpus İŞİD'liler koğuşuna atılmış ve "Can güvenliğim yok." diye talepte bulunuyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafında kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Adını da söyleyeceğim, iktidar grubu ilgilenir diye düşünüyorum ya da ben sonradan da ileteceğim. Van Yüksek Güvenlikli Cezaevinde kalan Nurullah Acet. Cezaevinde sözde "devlet koruması" adı altında ama öldürülmekten korkuyor. Hakikaten bundan ötesi var mı bilmiyorum.

Sayın Selahattin Demirtaş'la ilgili, önceki dönem Eş Genel Başkanımızla ilgili gelişmeler maalesef aynı vahamette devam ediyor. AİHM kararı, kesinliğine rağmen uygulanmıyor. Bu AİHM kararının uygulanmaması sebebiyle Anayasa Mahkemesine yapılan başvuruda da karar verilmiyor ve hâkimin, bir üyenin "Dosyaya hazırlanamadım." demesi üzerine Anayasa Mahkemesi görüşmeyi erteledi. Dört yıl önce yapılmıştı bu başvuru, aradan dört yıl altı ay geçti, üye hâlâ iyileşmedi; neden bilmiyoruz yani ne örülüyor gerçekten...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayalım Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Bu arada ne yapılıyor bilmiyorum ve AYM sürekli mazeret uyduruyor, bir karşı hamle hazırlığı var galiba, yeni bir hükümlülük hâline getirme kararı mı bekleniyor; bunu soruyoruz ve bu arada sevgili Selahattin Demirtaş "Benim 2'nci tutukluluğumu organize eden kişi Ankara Cumhuriyet Başsavcısı Yüksel Kocaman'dır." demişti "Hukuk önünde kendisinden hesap soracağım." açıklamasında bulunmuştu. Başsavcıyı hedef gösterme iddiasıyla, sözde, Demirtaş'a iki yıl altı ay hapis cezası verilmişti. Anayasa Mahkemesi bir an önce kararını vermelidir.

Son olarak Sayın Başkan, Agrobay tarım işçisi kadınlar, kadınlarla ilişkin bugün bir mektup yayınladılar, onu paylaşmadan geçmek istemedim. Kadın emekçiler yıllardır ağır koşullar altında, sigortasız bir şekilde Agrobay Seracılıkta çalışıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayalım lütfen.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Mobbing ve baskıya maruz kalıyorlar, defalarca ağır iş kazaları geçirdiler ve bunların tamamını mektuplarında ifade etmişler. Bu nedenle tam da elli yedi gündür Agrobay Seracılık önünde yasal hakları için direnişteler. Sendikalı olduğu için işçilerini işten çıkaran hiçbir işveren, ne kadar çabalarsa çabalasın, kadın hakları savunucusu olduğuna ne bizleri ne de halkı ikna edemez. İşveren Arzu Şentürk'ün "Kadın hakları savunucusuyum." diye bir iddiası varmış. Bu vesileyle yaşamlarımızı, haklarımızı gasbeden, kadınları kendine mahkûm eden, güvencesiz şartlarda çalışmayı dayatan bu sisteme karşı direnen bütün kadınları grubumuz ve partimiz adına sevgiyle selamlıyoruz. Mektubunuz ulaştı, birlikteyiz, birlikte direneceğiz.

Teşekkür ediyorum. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Beştaş.

Cumhuriyet Halk Partisi adına Grup Başkan Vekili Sayın Burcu Köksal.

Buyurun Sayın Köksal.

28.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, 19 Ekim Muhtarlar Günü'ne, İsrail'in insanlığa karşı suç işlediğine ve Filistin halkının sonuna kadar yanında olduklarına, Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın fahiş fiyatla mücadele için KPSS'yle 1.500 memur alımı yapılacağına ilişkin açıklamasına, Meclise sunulan 2024 Yılı Bütçe Kanun Teklifi'ne, emekliye ödenecek 5 bin liralık ikramiyede yapılan ayırma ve Afyonkarahisar ili Fethibey beldesindeki biber üreticilerinin sorunlarına ilişkin açıklaması

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, bugün Muhtarlar Günü. Vatandaşlarımızın sorunlarının çözümü, taleplerinin yerine getirilmesi için devletimiz ile halkımız arasında âdeta köprü olan muhtarlarımızın üstlendiği sorumluluk son derece ağır. Halkın derdine deva ararken, onların

sorunlarını ilgili kurumlara iletirken muhtarların sorunlarına bizim de çözüm aramamız ve Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak daha fazla destek olmamız gerekiyor. Örneğin, icra tebligatları, dava tebligatları gerçekten muhtarlar için ağır bir yük olmuş durumda. Bazı muhtarlıkların PTT zarflarıyla dolu olduğunu hepimiz biliyoruz. Bu durum hem muhtarlar hem vatandaşlar açısından büyük bir sorun hâline gelmiş durumda.

Yine, muhtarlıklarda, bazı mahallelerde nüfus 100 bini geçiyor. Bu muhtarlar, tek başına o mahallelerde hizmet vermeye çalışıyor, yardımcı personelleri yok. Dolayısıyla yükleri son derece ağır ve bazı muhtarlıkların binası bile yok, küçücük yerlerde hizmet etmeye çalışıyorlar. Bazı muhtarlarımızın da siyasi sebepler öne sürülerek yeterli hizmeti alamadıklarıyla ilgili şikâyetler sürekli ulaşıyor.

19 Ekim Muhtarlar Günü sadece külliyelerde verilen yemekle sınırlandırılmamalı, demokrasi eğer mahallelerde başlıyorsa ilk önce muhtarların hakları iyileştirilmeli, sorunları çözülmeli diyorum. Bu duygu ve düşüncelerle tüm muhtarlarımızın 19 Ekim Muhtarlar Günü'nü kutluyor ve onların her zaman en büyük destekçisi olduğumuzu bir kez daha hatırlatmak istiyorum.

Sayın Başkan, Gazze'de hastane, okul ve sivillerin bulunduğu her yeri vuran İsrail insanlığa karşı bir suç işlemektedir; yaptığı cinayettir, katliamdır, barbarlıktır. Bu bakımdan hiç kimsenin duysarsız kalmaması gerekiyor. Bütün dünya kamuoyunun yaşananlara karşı duyarlı olmasını, herkesin inisiyatif ve sorumluluk alması gerektiğini bir kez daha hatırlatmak istiyorum. Filistin halkının sonuna kadar yanındayız.

Yüksek enflasyon ve işsizliğe çare olması gerekenler sorunun nedeninin kendileri olduğunu unuttular ve Ticaret Bakanı yine raflarda etiket avcılığına başladı. Kalkınma planı ile bütçenin Meclise sunulduğu bu hafta fahiş fiyatla mücadele için KPSS'yle 1.500 memur alımı gerçekleştirileceği duyuruldu. Fahiş fiyata kendileri neden olanlar, iki sene evvel patates deposunda üreticiye hesap soranlar, son iki senedir marketlere indirim timi yollamaya başladılar. Şimdi, Bakan diyor ki: "Enflasyonu 1.500 elemanla düşüreceğiz." Genel Başkanımız Sayın Kemal Kılıçdaroğlu 2021 yılı Kasım ayında tüm zincir market yöneticilerine 10 temel üründe zam yapılmaması için çağrıda bulunarak bir mektup göndermişti. Onun gönderdiği mektuba burun kıvrırlar 2022 yılı Ağustos ayında market yöneticileriyle kendileri görüşmüş ancak birkaç kuruş indirim alabilmişti. Bir yılı aşkın bir süre geçti ve Türkiye yıllık gıda enflasyonunda dünyada başa baş güreşir hâle geldi. Meselenin marketlerden çok sizin üretimi bitiren, yerli üretime düşman politikalarınızda olduğu çok açık. Bu bütçe ve kalkınma planı hayat pahalılığına ve yerli üretime odaklanmıyor ne yazık ki, bu bütçe marketlerdeki etikete 1.500 memur alımıyla çare bulacağını sananların bütçesi olmuş durumda. Enflasyonu yaşamayan saray da emekliye 5 bin lira vererek bütçede kendince emekliden tasarruf etmeye çalışıyor. Bakın 11,9 trilyonluk 2024 bütçesinde Atatürk'ün "Bütün ümidim gençliktedir." dediği gençlere sadece 8,5 milyar lira, kadının güçlenmesine 3,8 milyar lira ayıran bu iktidar kalkınma bütçesinde sanayi için de boş bir çerçeve çizmiştir. Türkiye daha fazla süslü laflara ve içi boş vaatlere bir beş yıl daha kaybetmemelidir. Türk sanayicisi yaşadığı kur şokuna, artan döviz borcuna, kaybettiği dünya pazarına, yitirdiği küresel rekabete karşı devleti yanında görmek istiyor.

Sayın Başkan, Meclise sunulan bütçe kanun teklifinde 2024 yılında halka çok ağır vergiler yüklendiğini görmekteyiz. Burada hazinenin kasasına 3,4 trilyon KDV; 1,4 trilyon ÖTV girecek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Köksal.

Buyurun.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) - 6,6 milyar lira olan Cumhurbaşkanlığı bütçesinin 12 milyar 283 milyona çıkarıldığını görüyoruz yani Cumhurbaşkanlığı bütçesi 2024 yılında yüzde 100'lük bir artışa geçmiş ama emeklinin, asgari ücretlinin, memurun maaşında böyle bir artış yok. Erdoğan'ın maaşı da 2024 yılında 43 bin lira zamlanarak 183 bin liraya çıkacak, ona da yüzde 81'lik bir zam yapılmış ama emekliye gelince 5 bin liralık ikramiyeyi lütuf gibi sunuyorlar, onu da "çalışan, çalışmayan emekli" diye ayırım yapıyorlar. Daha önce komisyonda da teklif verdik, 15 bin lira emekli ikramiyesini gelin, bugün Genel Kurulda hep birlikte çıkaralım; çalışan, çalışmayan emekli ayırımı yapmayalım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Köksal.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – 30 bin lira emekli maaşı alan bir kişi çalışmıyorsa 5 bin liradan yararlanacak ama 7.500 lira emekli maaşı alıp da geçinemediği için çalışmak zorunda olan emekli, bu 5 bin lirayı alamayacak ve bu 5 bin lira emekli için gerçekten derdine derman olmayacak bir para. Onun için ben iktidar partisini ve ortağı Milliyetçi Hareket Partisini buradan göreve davet ediyorum: Gelin, hep birlikte -Cumhuriyet Halk Partisi olarak vermiş olduğumuz önergeyi- bütün emeklilere 15 bin lira verelim, bu önergeyi kabul edelim diyorum.

Sayın Başkan, aynı zamanda, yine, dün çiftçilerle ilgili bir sıkıntıdan bahsetmiştim, yaşadıkları üretim maliyetlerinin artışlarından, ürünlerinden yeterince para kazanamamalarından; bununla ilgili bir sıkıntı daha var. Benim seçilmiş olduğum bölge Afyonkarahisar Fethibey beldesi Türkiye’de biber üretiminde önemli bir yere sahip.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun toparlayalım lütfen.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – 2022 yılında biberin kilosu 10 lira ile 16 lira arasında satılırken, bu yıl mazot, gübre, ilaç, tohum, fide fiyatlarında yüzde 100’ün üstünde artış yaşanırken, işçilik ücretleri artarken ne yazık ki biberin kilosu ekim ayında 5 ila 10 liraya düşmüş durumda yani üretici maliyetini karşılayamıyor. Tonlarca biber şu anda satış için bekliyor; sözleşmeli biber ekimi yaptıran firmalar da “Biz ihracat yapamıyoruz, kotamız doldu.” gibi gerekçelerle düşük fiyat vererek biberi almak istiyorlar. Üretici âdeta isyan noktasında ve “Eğer böyle devam ederse gelecek yıl ekim yapamayacağız.” diyor. Buradan herkese çağrıda bulunmak istiyorum: Biber üreticilerinin, çiftçilerin bu isyanına hep birlikte kulak verelim. Çiftçiden işçiye, emekliden esnafa, sanayiciye, öğrenciye, halka sabır diliyorlar; ücret artışlarının enflasyon artışına neden olduğunu söylüyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Toparlayacağım, bitireceğim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Lütfen Sayın Köksal.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Tabii.

Vatandaşa gelince, kuş kadar yaptıkları maaş artışlarını tartışma konusu edip kimseye sormadan “Alın, bu paraya razı gelin.” diyorlar ama kendi bütçelerini yüzde 100’ün üzerinde artırmaktan vazgeçmiyorlar.

Herkese saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Köksal.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili Sayın Özlem Zengin konuşacaklar.

Buyurun Sayın Zengin.

29.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin’in, Pençe-Kilit Operasyonu’nda şehit olan Onbaşı Alican Güneş’e, 19 Ekim Muhtarlar Günü’ne, Aliya İzzetbegović’in vefat yıl dönümüne, Filistin meselesine ve üç günlük millî yasa ve bu hafta Genel Kurulda görüşülen tezkereyle alakalı olarak milyonlarca vatandaşa gönderilen SMS mesajına ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; ben de Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Pençe-Kilit Operasyonu’nda şehit olan çok değerli kardeşimize, Kahramanmaraşlı kahraman Mehmetçik’imiz Onbaşı Alican Güneş kardeşimize Allah’tan rahmet diliyorum, ailesine sabırlar diliyorum. Tabii ki şehit haberlerinin tamamen bittiği bir günde Mecliste çalışmak istiyorum yani her zaman bunlarla olmak fevkalade yaralayıcı.

Muhtarlarımız için önemli bir gün; geçtiğimiz 19 Ekim Muhtarlar Günü olarak ilan edildi Cumhurbaşkanlığımız tarafından. Şu anda Türkiye’de 50.412 muhtar var. Muhtarlarımız köylerde, mahallelerde hizmet veriyorlar ve hizmette vatandaşımıza ilk temas eden onlar. Önemli bir görev ifa ediyorlar. Muhtarlarımızın özlük haklarında bugüne kadar fevkalade iyileştirmeler yaptık. Ben bugün kendilerinin bu özel gününü grubumuz adına Meclisten tebrik ediyorum.

Bugün -arkadaşlarım da söylediler- Aliya İzzetbegović'in vefat yıl dönümü. Buraya gelirken kendisinin hayatıyla ilgili okumalar yaptım tekrar. Her okuduğumda bir kez daha hayranlığım artıyor. Buradan -o kadar çok şeye atıf var ki- kendisinin hayatıyla ilgili ve daha sonra konuşmalarından birkaç cümle ifade edeceğim, oradan da Filistin'e gelmek istiyorum.

Aliya İzzetbegović 1925 doğumlu. Önce ziraat fakültesinde okuyor, daha sonra hukuk eğitimi alıyor ve 1992 ile 1995 yılları arasında Bosna Savaşı'na liderlik yapıyor ve savaştan hemen sonra da Bosna Hersek'in ilk Cumhurbaşkanı oluyor. Tabii, kendisinin en önemli özelliği barışın timsali olması yani savaşın içinde barışa dair olan iyi niyetini, barışa dair olan heyecanını koruması çok çarpıcı.

Şimdi onun konuşmasından bir bölüm aktarmak istiyorum, özellikle askerleriyle ilgili bir şey söylüyor: "Bazen askerlerimle problemler yaşıyorum. Bana -bugün de hatırlayarak bunu dinlemenizi rica ediyorum-şöyle diyorlar: 'Neden intikam için bir şeyler yapmıyoruz?'" Onlara yasaya saygılı olun ve işleri kendi mecrasına bırakın diyorum. Nihayetinde çalışması ve savaşması gerektiğine ancak olaylara hükmedemeyeceğine inanan bir halka mensubuz. İnsanlar tarihe hükmedemezler, tarihe Allah hükmeder ve O ne derse o olur. Büyük Rus yazarı Tolstoy, bu sözleri ispatlamak için iki bin sayfa yazmıştır. İnsanlar tarihi yönetemezler. Bunu ne siz yapabilirsiniz ne de Napolyon, İskender gibi mağrur liderler. Bunu ancak Allah yapabilir, bu böyledir. Bu elbette ki Allah'ın müdahalesini bekleyip evde oturmamız gerektiği anlamına gelmez. Gerçekte tarih, öngörülemeyen gelişmelerin hikâyesidir."

Bu ifadeyle şuraya bağlayacağım: Bugün buradan baktığımızda ki o bu ifadeleri söylerken Bosna Hersek'te devasa bir savaş vardı, binlerce insan katledildi aynen bugün olduğu gibi. Filistin meselesine baktığımızda da bazılarının çok güçlü olduğunu zannediyoruz. Amerika'nın çok güçlü olduğunu zannediyoruz, Filistin karşısında İsrail'in çok güçlü olduğunu zannediyoruz ama tarihin bize neler getireceğini, hangi sürprizlere meyal olduğunu bilmiyoruz. O sebeple tarihin bizim öngöremediğimiz bir seyri var, Allah'ın da bir adaleti var ve inanıyoruz ki tüm bunlar olması gereken mecra, barışa, hakka, doğruya doğru evrilecek.

Dün burada Genel Kurulda yaptığım konuşmada millî yas ilan edeceğimizi ifade etmişim. Sayın Cumhurbaşkanımızın imzasıyla dün akşam saatlerinde ülkemizde üç günlük konuya dair millî yas ilan edildi. Bunun bir kez daha dünya parlamentolarına örnek olmasını ve buradan bu konuyu anlamaya, idrak etmeye ve barışa doğru bir fayda hasil olmasını dua ederek bu konuyu kapatmak istiyorum.

Devamında değerli arkadaşlarım, söyleyeceğim bir notum daha var ama bir görev paylaşımı yaptık bu konuya dair Adalet Komisyonu Başkanımız Cüneyt Bey bir konuşma yapacak. Gerekirse gün içerisinde bu konuyla alakalı ben de fikirlerimi paylaşım.

Şimdiden iyi çalışmalar diliyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Zengin.

Affedersiniz görev paylaşımıyla ilgili son söylediğinizi anlamadım, kaçırdım; bilmem gereken şey ne?

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Şöyle: Aslında bir konu daha var.

BAŞKAN – Buyurun lütfen.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Belki bir girizgâh olabilir ama çok detayına girmek istemiyorum çünkü tartışmalara sebebiyet verecek ama gün içinde açılırsa devam ederiz.

Bugün güne uyanan milyonlarca insan bir mesaj aldı, bir SMS mesajı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Bu mesajla kamuoyu yanıltılmaya çalışılıyor tezkereyle alakalı, bu hafta Genel Kurulda görüştüğümüz tezkereyle alakalı; bununla alakalı ben de bir konuşma yapabilirim diye düşündüm fakat Cüneyt Yüksel arkadaşımız bu konuda bir konuşma yapacak ama gün içerisinde gerekirse ben de devam edebilirim fakat herhangi bir tartışma olmasın, bir an evvel kanun teklifine başlayalım istiyorum, yeteri kadar geç kaldık; bunu ifade etmek istedim, paylaşımımız buna dairdir Başkanım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Zengin.

Sayın milletvekilleri, gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının 4 tezkeresi vardır, ayrı ayrı okutup bilgilerinize sunacağım.

İlk tezkereyi okutuyorum:

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) TEZKERELER

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Türkiye Büyük Millet Meclisi Kâtip Üyesi İstanbul Milletvekili Rümeysa Kadak'ın 2 Ekim 2023 tarihinde Azerbaycan'ın başkenti Bakü'de düzenlenmiş olan Birleşmiş Milletler HABITAT-Azerbaycan ortaklığında “Dayanıklı Kentsel Ekonomiler; Büyümenin ve Toparlanmanın İtici Gücü Olarak Şehirler” temalı “Dünya Habitat Günü” kutlamaları için Azerbaycan'a resmî bir ziyarette bulunması hususuna ilişkin tezkeresi (3/776)

18/10/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Türkiye Büyük Millet Meclisi Kâtip Üyesi İstanbul Milletvekili Rümeysa Kadak'ın 2 Ekim 2023 tarihinde Azerbaycan'ın başkenti Bakü'de düzenlenmiş olan Birleşmiş Milletler HABITAT-Azerbaycan ortaklığında “Dayanıklı Kentsel Ekonomiler; Büyümenin ve Toparlanmanın İtici Gücü Olarak Şehirler” temalı “Dünya Habitat Günü” kutlamaları için Azerbaycan'a resmî bir ziyarette bulunması hususu 26/9/2023 tarih ve 1299895 sayılı karar altına alınmış olup 28/3/1990 tarihli ve 3620 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 9'uncu ve 11'inci maddesi uyarınca Genel Kurulun bilgisine sunulur.

Numan Kurtulmuş

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Diğer tezkereyi okutuyorum:

2.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı Parlamenter Asamblesi (AGİT PA) Türkiye grubu için Yeşiller ve Sol Gelecek Partisi Grup Başkanlığınca aday gösterilen asıl ve yedek üyelere ilişkin tezkeresi (3/777)

18/10/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı Parlamenter Asamblesi (AGİT PA) Türkiye grubunda hâlihazırda asıl üye olan Bitlis Milletvekili Semra Çağlar Gökalp'in yedek üyeliğe ve hâlihazırda yedek üye olan İstanbul Milletvekili Özgül Saki'nin asıl üyeliğe aday gösterildiği Yeşiller ve Sol Gelecek Partisi Grup Başkanlığınca bildirilmiştir.

Husus, 28/3/1990 tarihli ve 3620 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un 2'nci maddesi uyarınca Genel Kurulun bilgisine sunulur.

Numan Kurtulmuş

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Diğer tezkereyi okutuyorum:

3.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Parlamentolar Arası Birlik (PAB) Türkiye Grubunda Bitlis Milletvekili Semra Çağlar Gökalp'in istifasıyla boşalan üyeliğe Yeşiller ve Sol Gelecek Partisi Grup Başkanlığınca aday gösterilen Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cupolo'nun üyeliği Başkanlık Divanında yapılan incelemede uygun bulunduğuna ilişkin tezkeresi (3/778)

19/10/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Bitlis Milletvekili Semra Çağlar Gökalp'in istifasıyla boşalan Parlamentolar Arası Birlik (PAB) Türk Grubu üyeliği için 28/3/1990 tarihli ve 3620 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un 2'nci maddesine göre Yeşiller ve Sol Gelecek Partisi Grup Başkanlığınca aday gösterilen Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cupolo'nun üyeliği aynı kanunun 12'nci maddesi uyarınca Başkanlık Divanında yapılan inceleme sonucunda uygun bulunmuştur.

Genel Kurulun bilgisine sunulur.

Numan Kurtulmuş

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Diğer tezkereyi okutuyorum:

4.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Türkiye-AB Karma Parlamento Komisyonunda Bitlis Milletvekili Semra Çağlar Gökalp'ten boşalan üyeliğe Yeşiller ve Sol Gelecek Partisi Grubu Başkanlığınca bildirilen Şırnak Milletvekili Ayşegül Doğan'ın ve Türkiye-AB Karma Parlamento Komisyonunda Saadet Partisi Grubu Başkanlığınca boş olan üyelik için bildirilen Kocaeli Milletvekili Hasan Bitmez'in üyeliklerinin Başkanlık Divanında yapılan incelemede uygun bulunduğuna ilişkin tezkeresi (3/779)

19/10/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Türkiye-AB Karma Parlamento Komisyonunda Bitlis Milletvekili Semra Çağlar Gökalp'ten boşalan üyeliğe 28/3/1990 tarihli ve 3620 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un 2'nci maddesine göre Yeşiller ve Sol Gelecek Partisi Grubu Başkanlığınca bildirilen ve anılan kanunun 12'nci maddesi uyarınca Başkanlık Divanında yapılan incelemede uygun görülen Şırnak Milletvekili Ayşegül Doğan'ın ve Saadet Partisi Grubu Başkanlığınca boş olan üyelik için bildirilen ve anılan kanunun 12'nci maddesi uyarınca Başkanlık Divanında yapılan incelemede uygun görülen Kocaeli Milletvekili Hasan Bitmez'in Türkiye-AB Karma Parlamento Komisyonu üyelikleri Genel Kurulun bilgilerine sunulur.

Numan Kurtulmuş

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Şimdi, 11 sayın milletvekiline yerinden birer dakika daha söz vereceğim.

İlk söz Mardin Milletvekili Sayın Faruk Kılıç'a aittir.

Buyurun Sayın Kılıç.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

30.- Mardin Milletvekili Faruk Kılıç'ın, 19 Ekim Muhtarlar Günü'ne, İsrail'in Gazze'de hastaneleri hedef almasına ve üç günlük milli yasa ilişkin açıklaması

FARUK KILIÇ (Mardin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün 19 Ekim Muhtarlar Günü. Hem milleti hem de devleti temsil gibi önemli bir görevi yürüten, mahallelerimiz için gece gündüz

çalışan, demokrasinin ve yerel yönetimlerin halkla buluşmasının ilk halkasını oluşturan muhtarlarımızın Muhtarlar Günü'nü kutluyorum.

Terör devleti İsrail'in aralıksız şekilde devam eden sivillere yönelik saldırılarına salı günü bir yenisinin daha eklenerek Gazze'de hastanelerin hedef alınması sonucunda yüzlerce Filistinli kardeşimizin hayatını kaybetmesinden ve yüzlercesinin de yaralanmasından derin üzüntü duyuyoruz. 1948 yılından beri tüm kutsal değerleri hiç acımadan yıkan, tahrip eden İsrail terörünün, zulmünün ivedilikle durdurulması gerektiğine inanıyoruz. Türkiye olarak Filistin halkının acılarını paylaşmak maksadıyla üç gün süreyle “millî yas” ilan edilmesi Türkiye'nin duruşu açısından önemlidir. Bu vesileyle, hayatını kaybeden Filistinli kardeşlerimize Allah'tan rahmet, İslam dünyasına başsağlığı diliyorum.

BAŞKAN – Sayın Mustafa Alkayış...

Buyurun Sayın Alkayış.

31.- Adıyaman Milletvekili Mustafa Alkayış'ın, 19 Ekim Muhtarlar Günü'ne ilişkin açıklaması

MUSTAFA ALKAYIŞ (Adıyaman) – Sayın Başkanım, demokrasimizin doğrudan doğruya görülebildiği, en etkin şekilde vatandaşlarımızın devletimizle bir araya geldiği yer muhtarlıklarımızdır.

Kadim bir idari yapımız olan muhtarlık kurumu esasen unutulmaya başlanmıştı. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın periyodik olarak yaptığı muhtarlar buluşmasıyla muhtarlık kurumu yeniden gün yüzüne çıkmıştır. Cumhurbaşkanımızın himayesinde, muhtarlarımızın hem etkin olarak idarede yer alması sağlanmış hem de sosyal ve özlük hakları iyileştirilmiştir. Biz, AK PARTİ olarak, muhtarlarımızla yerelde beraber çalışıyor, birlikte hizmet ediyoruz. Muhtarlarımızın talepleri, muhtarlarımızın istekleri bizim için hep öncelikli olmuştur. Bu nedenle de muhtarlarımızla çok ciddi, içten, samimi bir diyalogumuz var. Bu vesileyle, bütün muhtarlarımızın 19 Ekim Muhtarlar Günü'nü tebrik ediyor, sayıları yaklaşık 50 bini aşan muhtarlarımıza saygılarımı ve hürmetleri sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Cüneyt Yüksel...

Buyurun.

32.- İstanbul Milletvekili Cüneyt Yüksel'in, Mecliste kabul edilen tezkereyle ilgili olarak gönderilen CHP kurumsal SMS mesajına ilişkin açıklaması

CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Gazi Meclisimizce kabul edilen tezkereyle ilgili olarak manipölasyon içeren ve hiçbir surette gerçeği yansıtmayan, etik olmayan haber ve açıklamalar CHP kurumsal SMS mesajıyla paylaşılmış olup SMS gönderilen kişilerin çoğunun telefon numaraları iradeleri dışında kullanılmıştır. Öncelikle, cep telefon numarası KVKK uygulamaları kapsamında kişisel veri niteliğinde olup TCK madde 136 “Kişisel verileri, hukuka aykırı olarak bir başkasına veren, yayan veya ele geçiren kişi, iki yıldan dört yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.” hükmünü amirdir.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – O zaman AKP'de adam kalmaz, hepiniz cezalandırılırsınız. Seçimlerde hep siz göndermiyor musunuz?

CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) – Malumunuz olduğu üzere, tezkerede geçen “Türk Silahlı Kuvvetlerimizin gerektiği takdirde sınır ötesi harekât ve müdahalede bulunmak üzere yabancı ülkelere gönderilmesi ve aynı amaçlara matuf olmak üzere yabancı silahlı kuvvetlerin Türkiye'de bulunması” şeklindeki ifadeler çarpıtılmaktadır. Tezkere, 2014 ve 2015 yıllarındaki Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi kararına istinaden çıkartılmış olup yabancı askerlerin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın George Aslan...

Buyurun Sayın Aslan.

33.- Mardin Milletvekili George Aslan'ın, Kızıltepe Çevre Yolu'na ilişkin açıklaması

GEORGE ASLAN (Mardin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Ağır tonajlı yük taşımacılığının en yoğun yaşandığı İpek Yolu güzergâhı Kızıltepe, Nusaybin ve Derik şehir merkezlerinden geçmektedir. Bu da sık sık trafik kazalarının yaşanmasına ve can kayıplarına neden olmaktadır. 20 Ağustos 2022 tarihinde Derik'te meydana gelen ve 21 kişinin hayatını kaybettiği

kazanın sebebi de çevre yolunun olmayıştıydı. Önceki Ulaştırma Bakanı Kızıltepe ilçesinde 2021’de ihalesi yapılan çevre yolunun Mayıs 2023’te tamamlanacağını söylemişti ancak bu yol hâlâ bitirilmiş ve ulaşımı açılmış değildir. Trafik kazalarını önlemek ve şehir merkezindeki araç yoğunluğunu azaltmak için Kızıltepe Çevre Yolu’nun acilen ulaşımı açılması gerekmektedir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Şerafettin Kılıç...

34.- Antalya Milletvekili Şerafettin Kılıç’ın, İsrail’in Gazze’de bir hastaneyi bombalayarak işlediği suçlarına bir yenisini eklediğine ve Aliya İzzetbegoviç’in vefatının 20’nci yıl dönümüne ilişkin açıklaması

ŞERAFETTİN KILIÇ (Antalya) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

İstanbul’un, Ankara’nın, Diyarbakır’ın, Tahran’ın, Bakü’nün güvenliği Kudüs’ün güvenliğinden geçer. Katil İsrail salı akşamı Gazze’de bombaladığı hastanede 900’den fazla masum sivil katlederek şimdiye kadar işlediği insanlık suçlarına bir yenisini eklemiştir. Dünyanın güya uygar ülkeleri İsrail’in yanında yer alarak bu vahşete ortak olmaktadır. Bilge Kral Aliya İzzetbegoviç uygarlık iddiasında olan bu devletleri şöyle tanımlamaktadır. Bilge Kral Aliya diyor ki: “Şunu hiç unutma evlat: Batı hiçbir zaman uygar olmamıştır. Bugünkü refahı devam edegelen sömürgeciliği, döktüğü kan, akıttığı gözyaşı ve çektiği acılar üzerine kuruludur.” Bugün bu tarifi ne kadar doğru olduğuna yakinen şahit oluyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ŞERAFETTİN KILIÇ (Antalya) – Bu vesileyle vefatının 20’nci yıl dönümünde Aliya İzzetbegoviç’i rahmet ve şükranla anıyorum.

BAŞKAN – Sayın Elif Esen...

35.- İstanbul Milletvekili Elif Esen’in, emeklilerin hayallerinin bir defaya mahsus verilecek 5 bin lirayla suya düştüğüne ilişkin açıklaması

ELİF ESEN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli kurul; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Maaşlarına zam yapılacağını düşünen, iktidardan müjdeli haber bekleyen emeklinin hayalleri, umutları bir defaya mahsus 5 bin lirayla suya düşmüştür. Bir kısmı sadece bir defaya mahsus alacakları 5 bin liranın hayal kırıklığı içindeyken diğer bir yandan da çalışan, çalışmak zorunda kalan emekliler bu 5 bin lirayı da alamayacak, bu haktan yararlanamayacak.

Sayın Bakan “mücbir sebepler” diyor. Peki, ya emeklinin mücbir sebeplerine ne oldu? Sefalet ücreti olarak nitelendirilen emekli maaşlarıyla geçinemeyen, karnını doyurma derdinde olan, sağlık harcamaları olan, okuyan çocuğu bulunan, kiracı olan ya da büyükşehirlerde şehir merkezlerinde yaşam mücadelesi veren, ek geliri olmayan ve ileri yaşlarında çalışmak zorunda kalan emekliler bu adaletsiz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Utku Çakırözer...

36.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer’in, Eskişehir’de Anadolu Üniversitesi öğrencisi “Resul” isimli gencin yaşamına son vermesine ilişkin açıklaması

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Eskişehir’de Anadolu Üniversitesi öğrencisi 21 yaşındaki “Resul” isimli bir gencimiz kendini okul yemekhanesine asarak yaşamına son verdi. Arkadaşları ekonomik sıkıntıları olduğunu, para kazanmak için sürekli çalıştığını, derslere giremediğini, borçları olduğunu söylediler. Sosyal medya hesabındaki yoksulluk ve umutsuz tablosu da bunu teyit ediyor, diyor ki: “Niye yaşıyoruz ki? Her girdiğimiz markette, manavda sefilliğimiz suratımıza vuruluyor.” Evet, maalesef Türkiye’de gençler geçinemiyor, barınmıyor, geleceğinden umutsuz. Resul’ün hayatına son verışı Türkiye’nin ayıbıdır, hepimizin ayıbıdır. Anneler, babalar yetiştiriyor ama biz devlet olarak o gençleri koruyamıyor, yaşatamıyorsak buradan çıkardığımız bütçenin, planın, programın ne anlamı var? Hepinize soruyorum. Gençlerimizi yaşatmak, barınma, geçim derdlerini çözmek bu Meclisin birinci görevi olmalıdır.

BAŞKAN – Sayın Kamuran Tanhan...

37.- *Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan'ın, Mardin'in Nusaybin ilçesi Duruca beldesinde DEDAŞ tarafından kaçak faturalar kesildiğine ilişkin açıklaması*

KAMURAN TANHAN (Mardin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Mardin'in Nusaybin ilçesi Duruca beldesinde 175 haneye DEDAŞ tarafından kaçak faturalar kesilmişti. Soru önergemiz üzerine Bakanlık 5 Ekim 2023 tarihinde cevap verdi. Boş olan herhangi bir haneye herhangi bir tutanağın düzenlenmediği, ceza kesilmediği ifade ediliyor ama elimizde DEDAŞ'ın 15/09/2023 tarihinde vermiş olduğu ve aynen dediği gibi... “Eski yapı olduğu, kerpiç ve boş olduğu, kullanım olmadığı tespit edilmiş. Bu nedenle kaçak uygulaması yapılan Hüseyin Yağız adına tahakkuk edilen faturanın iptal edilmesine oy birliğiyle karar verilmiştir.” Dolayısıyla, bu durumda ya DEDAŞ yalan söylüyor ya da Bakanlığa yanlış bilgi veriliyor ya da yalan söyleniyor.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Nermin Yıldırım Kara...

38.- *Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, Hatay'daki sıkıntılara ilişkin açıklaması*

NERMİN YILDIRIM KARA (Hatay) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Hatay'daki sıkıntıların listesini yapmak bile başlı başına bir gündem. Vatandaşlarımız her gün bir sorunla karşı karşıya maalesef. Özellikle Dört Yol, Payas, Arsuz ilçelerimizde artık rutin hâle gelen elektrik kesintileri yurttaşlarımızı âdeta canından bezdirdi. Evet, depremde sonra bazı ilçelerimizin nüfusları çok arttı ancak yapılan bu planlı ve plansız elektrik kesintileri maalesef çok zor durumlar yaşamamıza sebep olmaktadır. Türkiye’de elektriğin üretimini, dağıtımını ve iletimini yapan kamu-özel mededen her kurum üzerine düşen görevi ve mesuliyeti yapmak zorundadır.

Ayrıca, Hatay’da -yine söylüyoruz- az hasarlı evleri olan yurttaşlarımız, kiracı konumunda olan yurttaşlarımız var; ne hak sahipliği ne kredi ne konteyner hakkına sahip değiller maalesef. Bugün az hasarlı bir evi tadilat yapmak için 300 bin, 400 bin, 500 bin şeklinde rakamlar isteniyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Murat Çan? Yok.

Sayın Halil Öztürk...

39.- *Kırıkkale Milletvekili Halil Öztürk'ün, evlilik programlarının yeni bir format altında yayına başladıklarına ilişkin açıklaması*

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Evlilik programlarının yayından kaldırılmasıyla birlikte bu programların sunucularının ve yapımcılarının yeni bir format adı altında yayına başladıkları, güya Türk toplumundaki mağduriyetleri, yaşanan olayları dile getirdikleri programlar ne yazık ki gençlerimizi ve toplumumuzun genel yapısını olumsuz etkilemektedir. Eşlerinin, aile bireyleri veya arkadaşlarıyla kaçtığı, yasa dışı ilişki yaşadığının, farklı durumlara ilişkin olayların anlatıldığı bu tip popüler kültür ürünü programlar insanların doğrudan duygularına hitap ederek insanları uzun süre ekran başında tutmaktadır. Türk örf ve âdetlerini, İslam ahlakını hiçe sayan bu tekil olayları genele mal eden bu programların yasaklanması ve yayından kaldırılması hususunda ilgi mercileri göreve davet ediyor, genel toplumun bu yöndeki talebini haklı buluyor ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.39

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 16.01

BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER

KÂTİP ÜYELER: Rümeysa KADAK (İstanbul), Yasin ÖZTÜRK (Denizli)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 10’uncu Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)**B) ÖNERGELER**

1.- Başkanlıkça, Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren’in 19 Ekim 2023 tarihinde İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu üyeliğinden istifasına ilişkin önerge yazısı (4/22)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren’in İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu üyeliğinden istifasına ilişkin yazısı 19 Ekim 2023 tarihinde Başkanlığımıza ulaşmıştır.

Bilgilerinize sunulur.

İYİ Parti Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VI.- ÖNERİLER**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ**

1.- İYİ Parti Grubunun, Mersin Milletvekili Burhanettin Kocamaz ve 20 milletvekili tarafından, kamu kurum ve kuruluşları ile KİT ve belediyelerde kadro bekleyen taşeronların yaşadıkları sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 19/10/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin Genel Kurulun 19 Ekim 2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

19/10/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 19/10/2023 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Dursun Müsavat Dervişoğlu

İzmir

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Mersin Milletvekili Burhanettin Kocamaz ve 20 milletvekili tarafından kamu kurum ve kuruluşları ile KİT ve belediyelerde kadro bekleyen taşeronların yaşadıkları sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 19/10/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 19/10/2023 Perşembe günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere İYİ Parti Grubu adına Sayın Burhanettin Kocamaz konuşacaklar.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır Sayın Kocamaz.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA BURHANETTİN KOCAMAZ (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kamu kurum ve kuruluşları ile KİT ve belediyelerde kadro bekleyen taşeronların

yaşadıkları sorunların belirlenmesi amacıyla vermiş olduğumuz Meclis araştırması önergesi üzerine İYİ Parti adına söz almış bulunuyorum.

Öncelikle, büyük dava ve devlet adamı, Bosna Hersek'in ilk Cumhurbaşkanı Aliya İzzetbegović'i saygı ve hürmetle anıyor, Yüce Allah'tan rahmet diliyorum; yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, devlette kadrolu personelin yerini yavaş yavaş sözleşmeli ve taşeron personel almaya ve taşeron eleman istihdamı yeniden yaygınlaşmaya başlamıştır. Atamalarda ve işe alımlarda liyakat kavramı tamamen ortadan kalkmıştır. Kamuda aynı yerde aynı işi yapan 3 kişiden birisi taşeron, birisi sözleşmeli ve diğeri de kadrolu olarak çalışmaktadır. Aynı işi yapmalarına rağmen her 3'ünün de maaşları ve sosyal hakları birbirinden farklı hâle gelmiştir. Bunun yanında vergi dilimleri yükselmiş, çalışanlar için vergi yükü iyice ağırlaşmıştır. Sendikasız ve kadrosuz çalışan sayısı her geçen gün artmaktadır. Bu durum ve maaş farklılıkları ülkemizde iş barışını tamamen ortadan kaldırmıştır. Ülkemizde aralarında KİT'lerin de bulunduğu yaklaşık 69 kurumda görev yapan taşeronlar kadroya geçebilmek için Türkiye Büyük Millet Meclisinde kendileri için yeni bir düzenleme yapılması konusunda talepte bulunmaktadır. Hepinizin bildiği gibi 2018 yılında taşerondan kadroya geçiş konusunda 696 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'yle düzenlemeye gidilerek kamu kurum ve kuruluşları ile belediyeler başta olmak üzere, KİT'lerde görev yapan yaklaşık 900 bin taşerona belediye şirketlerinde kadro verilmiş ve böylece Türkiye'de taşeronlaşmaya son verilmişti. 2018 yılında yapılan düzenlemede 696 sayılı KHK'de kapsam dışı yapılan kamu kurum ve kuruluşlarının yemekhane, temizlik, güvenlik, bilgi işlem, laboratuvar bölümlerinde çalışan taşeronlar, KİT'lerde taşeron olarak görev yapan işçiler ve belediye çalışanı taşeronların bir kısmına kadro verilmemiş ve binlerce taşeron personel bugüne kadar mağdur edilmiştir. Hizmet alım sözleşmesine göre istihdam edilen bazı taşeronlar kadro konusunda kapsam dışı bırakılmış, 2018 yılında kadro verilmeyen taşeron işçilere geçen yıllar içerisinde her geçen gün yenileri eklenmeye başlanmıştır. Şoförler, zabıtalılar, kısacası her meslek grubundan vatandaşımız kamu kurum ve kuruluşlarında taşeron olarak çalışmaya başlamıştır. Aile hekimlikleri bünyesinde kadrosuz bir şekilde çalışan personel de Hükümetten kadro beklemektedir. Belediye şirket işçileri ve geçici işçi kadrolarına atanan, ayrıca işlerine son verilen belediye işçileri ile KİT'ler, özel bütçeli kuruluşlar, çağrı merkezleri, hastane, bilgi işlem birimlerinde görev yapan ve kadroya alınmayan işçilerin mağduriyeti hâlen sürmektedir.

Taşerondan kadroya geçemeyen personele de seçim öncesi dönemin Çalışma Bakanı tarafından kadro sözü verilmiştir. Taşeronlara verilen bu söz ne yazık ki Hükümet tarafından bugüne kadar yerine getirilmemiştir. Ülkemizde kadrolar bu dönemde ne yazık ki hep seçimden seçime verilmeye başlanmıştır. Hükümet her şeyden önce bu uygulamadan vazgeçmelidir. Kadro geciktikçe taşeron işçilerin sorunları ve mağduriyetleri de artmaktadır. Taşeronlar seçim öncesi kendilerine Hükümet tarafından verilen kadro konusundaki sözlerin tutulmasını talep etmektedir. Başta Mersin Büyükşehir Belediyesi olmak üzere Hükümetin belediye şirketlerinde kadro verdiği işçilerden bir kısmının işine maalesef son verilmiştir. Sadece siyasi saiklerle işten çıkarılmış bu işçiler de yeniden işe başlatılmalı, mağduriyetleri giderilmelidir.

Ayrıca, bugün demokrasinin ilk halkası muhtarlarımızın günü. Tüm muhtarlarımızın Muhtarlar Günü'nü kutluyor, cümlesine sağlık, huzur ve başarılar diliyorum. Bu vesileyle Meclis araştırması önergemizin kabulünü yüce Meclisten talep ediyor, heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kocamaz.

Saadet Partisi Grubu adına Sayın Necmettin Çalışkan.

Buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır Sayın Çalışkan.

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizde istihdam alanında yaşanan önemli sorunlardan biri kamuda çalışan taşeron işçilerdir. Elbette pek çok sorunla beraber bu çalışanların büyük mağduriyeti söz konusudur. 2018 yılında çıkarılan yasayla kamudaki bütün taşeron çalışanların kadroya alınacağı sözü verilmesine

rağmen başta belediyeler olmak üzere birçok kurum bu konuda mağdur edilmiştir ki belediyelerde sadece isim değişikliğiyle, 4/B'yi 4/C yapmakla bir şey çözülmez.

Elbette burada çözülmesi gereken husus şudur: İş güvenliği toplumsal barışa katkı sağlar; siz eğer bir çalışanı işveren, belediye başkanının, kurum yöneticisinin iki dudağı arasına bırakırsanız orada hiçbir şekilde huzur ve güven tesis edilemez. Maalesef ki bugün özellikle belediyelerde tüm çalışanlar her seçim dönemi yeni başkanın gelmesiyle büyük huzursuzluk yaşamakta, çalıştığı kurumda bir şekilde siyasi tavır almak zorunda hissetmektedir kendisini. Ayrıca, bu çalışanlar aynı masada aynı işi yaptıkları hâlde 2 kat farklı maaş almaktadırlar. Ayrıca, mesela, bir yüksek lisans, doktora yapmış bir çalışan ile ilkökul mezunu çalışanın aynı maaşı aldığı gibi fevkalade hakkaniyetten uzak bir durum söz konusudur. Tabii, burada 100 bin civarında olduğunu bildiğimiz bu çalışanların kamudaki iş güvenliği açısından, aidiyet hissi açısından da büyük sorun yaşadıkları ortadadır. Mesela, bir hastane çalışanın her an işten kovulacağı, amiriyle kavga ettiği an işine son verileceği gibi huzur içerisinde çalışamayacağı bir ortam ortada olacaktır.

Burada taşeronların bir başka önemli sorunu da yandaş kimselerin sınavsız kadroya girmesi gibi bir durumdur. Her seçim döneminde her eline imkân geçiren kimsenin sınavsız bir şekilde personel aldığı gibi bir durum ortada olacaktır. Bu açıdan, bu konuda yapılan çalışma son derece önemlidir. Ülkemizdeki kamu çalışanları içerisinde en önemli alanı teşkil edenlerden birisi olarak taşeron çalışanların derhâl kadroya geçirilmeleri hususunda her türlü işlem yapılmalıdır.

Taşeron çalışanların bir başka sorunu da kadrolu çalışanların yapmadığı işin taşeronlara yüklendiği, amirleri tarafından...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bağlayalım lütfen, bugün hızlı gidiyoruz.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Ayrıca, pek çok kadrolu çalışan, mesela, tayin hakkı gibi, tediye hakkı gibi pek çok özlük haklarından, sendikal haklarından yararlanamadığı gibi, deyim yerindeyse çağdaş köleliğin, vahşi kapitalizmin sömürdüğü bir çalışma sistemi ortaya çıkmaktadır. Kamuya düşen görev, bütün çalışanlarına eşit muamelede bulunmak, hepsini kucaklamaktır. Devlete çalışanları arasında ayırım yapmak... Hele de personelin birbiri arasında böyle iş güvenliği açısından rekabete gireceği bir ortama hiçbir şekilde izin verilmemelidir. Sonuç olarak bu çalışmanın son derece önemli olduğunu biliyoruz ama iktidarın sırf muhalefetten geldiği için buna da itiraz edeceklerini, reddedeceklerini de biliyorum; umarım bu defa tersi çıkar, bizi yalanlarlar.

Son olarak da Gazze’de yaşanan insanlık katliamını kınıyorum.

Teşekkürler Başkanım. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Çalışkan.

İlave sürelerde biraz tutumlu olacağız arkadaşlar, bütün hatiplerin anlayışı için teşekkür ediyorum.

Yeşiller ve Sol Gelecek Partisi Grubu adına Sayın Vezir Coşkun Parlak.

Buyurun. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

Süremiz üç dakikadır Sayın Parlak.

YEŞİL SOL PARTİ GURUBU ADINA VEZİR COŞKUN PARLAK (Hakkâri) – Teşekkürler Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; önergede taşeronlara kadro verilmesi, belediye ve diğer kamu kurumlarında çalışanların, emekçilerin güvenceye kavuşturulması hususları yer alıyor.

Bütün emekçilerin güvenceli olarak çalışması, partimizin en temel önceliklerinden biridir. Taşeron sistemi tamamen ortadan kaldırılmalıdır. İşçi ve emekçilerin insan onuruna yaraşır ekonomik ve sosyal koşullara sahip olması; bütçesini halkın belirlediği, rantı ve hırsızlığı, taşeronlaştırmayı önleyen yerel yönetim anlayışının geliştirilmesi parti programımızda yer almaktadır. Fakat belediyeler ve belediyelerdeki istihdam rejimini burada tartışırken halkımızın iradesinin gasbedilmesini yani kayyum düzenini konuşmamak olmaz.

2014 ve 2019 yerel seçimlerinde HDP’nin kazandığı yüzlerce belediyeye hukuksuz bir şekilde kayyum atandı. Belediye eş başkanlarımız görevlerinden uzaklaştırıldı ve bir kısmı bugün hukuksuz bir şekilde zindanlarda rehin tutulmaya devam ediliyorlar. Buradan, tutuklu eş başkanlarımız şahsında,

bütün siyasi tutsaklara ve seçilmişlerimize de sevgi saygı ve selamlarımızı da yolluyoruz. Bu hukuksuzluğa karşı da mücadeleimiz devam edecek.

Birçok örnekte basına yansıdığı gibi kayyum atanan belediyeler iktidar partisinin arka bahçesi hâline getirildi. KHK'ler ve başka yollarla binlerce belediye çalışanı işlerinden edildi. Güvenlik soruşturması, kesinleşmemiş yargı kararları gibi bahanelerle insanlar hak ettiği işlere giremedi. Şehirlerimizde kadınlara, çocuklara, engellilere hizmet vermek için kurulan merkezler kapatıldı. Kayyum yönetimleri belediyelerin bütçelerini olağanüstü düzeyde zorlayarak iktidar partisinin yandaşlarını işe aldı. Belediyelere işçi alımı yapılırken kanunen zorunlu olan ilanlar çok kısa bir sürede askıda tutularak halkın ilanlardan haberdar olması ve açılan pozisyonlara başvurması bile engellendi. İşe alımlar tamamen nepotik bir şekilde yapıldı. Listeler AKP il teşkilatları tarafından hazırlandı. Belediyelere işçi alımları AKP'nin yerel seçime yönelik çalışması hâline getirildi. İşe alınanların üzerinde taşeron kılıcı sallandırılmaya devam ediliyor. Taşeronlaşmaya, güvencesizleşmeye elbette ki karşı çıkıyoruz ve çıkmaya da devam edeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

VEZİR COŞKUN PARLAK (Devamla) – Diğer taraftan, Türkiye'deki farklı belediyelerde farklı hukuklar ve istihdam rejimleri uygulanmasına karşı çıkılmadıkça gerçekten emekçinin hakkına sahip çıkmamış olursunuz.

Sayın milletvekilleri, kayyum düzeni hem halk iradesinin hem de emekçinin hakkının gasbidir. Kayyum düzenine en çok karşı çıkması gereken de bu Parlamentodur, burasıdır. Bizler de bütün buradaki vekilleri bu hukuksuzluğa karşı çıkmaya davet ediyoruz.

Teşekkürler Başkanım. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Parlak.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Ömer Fethi Gürer konuşacaktır.

Süreniz üç dakikadır.

Buyurun Sayın Gürer. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle, artık, kamuda taşeron yanında çalışanlara kurumlarında kadro verilmiyorsa bu ayıptır, günahtır, yazıktır. Yani bu kadar ekonomik krizin olduğu bir süreçte hâlâ kamuda taşeron çalıştırıp onun yanındaki işçinin düşük maaşla yaşamını sürdürmesine yol açmak utanılacak bir durumdur. Onun için kamu kurum ve kuruluşlarında çalışanlara, kamu iktisadi teşebbüslerinde çalışanlara, kamu hastanelerinde çalışanlara, belediye şirket işçisi olarak çalıştırılanlara yaptıkları asıl işin asıl kadrosu verilmelidir çünkü onlar asıl işi yapmakta ama düşük ücretle çalıştırılmaktadır; bir sosyal devlete bu yakışmaz.

Geçici işçi, mevsimlik işçi; nedir bunlar? Bunların hepsi çalıştıkları kurumun kadrosunda çalışmayı hak etmiş emekçilerdir. Böyle bir saçmalık olur mu? 696 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'yle “Taşeronu bitireceğiz.” dediler. Cumhurbaşkanı, bakanlar geldiler, burada da söylediler, kamuoyuna da açıklama yaptılar ama hâlâ taşeron devam ediyor, taşeron yanında çalışanların hakkı verilmiyor. Bakıyorsanız, temizlik işçisi, yemekhane çalışanı ya da laboratuvarda olanı, Karayollarında hizmet alım sözleşmesiyle mağdur edileni... Niye bunların haklarını almasının ötü kesiliyor? Kamu kurum, kuruluşlarında taşeron uygulaması mutlak suretle bitmelidir. Bu bir sömürüdür, hak gasbidir, insanlık adına utanç verici bir durumdur. Onun için tamamının, kadrolu, asıl işi yaptıkları kadroda ücretlerini almaları gerekir. “Belediye şirket işçileri” diye belediyelerde çalışanlar için bir düzenlemeye gidildi. E, bunların tayin hakkı yok, terfi hakkı yok, bunlar yaptıkları işin karşılığını alamıyorlar, özlük hakları iyileştirilmiyor. Ee, belediye şirket işçisi... Niye belediye kadrosunda değil bu işçiler? 500 bine yakın insanın niye kadrosu verilmiyor? Kamu iktisadi teşebbüslerine her yıl genelge çıkarıyor Cumhurbaşkanı, diyor ki: “Genel müdür, ihtiyacın olanları kadroya al.” Ya, aradan geçti beş, altı sene daha kimseyi kadroya alan yok. Böyle bir saçmalık mı olur? Kamu iktisadi teşebbüslerinde, tüm taşeronda olan arkadaşlarımızın kadrosu niye verilmiyor? E, bakıyorsanız çağrı merkezlerinde ağır iş yapıyorlar. Onların niye hakkı gasbediliyor? Ucuz işçilik, modern kölelik sosyal devlet anlayışıyla

anlatılan, büyüyen Türkiye’ye yakışıyor mu? Onun için bunun, Meclis araştırmasıyla ne olduğu net olarak ortaya çıksın ve “taşeron çalışan” kavramı ortadan kalsın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, bitirelim Sayın Gürer.

ÖMER FETHİ GÜRER (Devamla) – Bakınız, itfaiyeciler, zabıta; bunlar yardımcı. “Yardımcı zabıtaya, itfaiyeci” diye bir tanım olur mu? Şirket işçisine zabıta kıyafeti giydiriyorsunuz asıl zabıta gibi iş yaptırıyorsunuz, kadrosunu vermiyorsunuz. Böyle bir yaklaşımı kabul etmemiz mümkün değil. Onun için, taşeron çalışanların dışında yardımcı zabitanın, itfaiyecinin hak ettikleri hakları hem ücret olarak hem de özlük hakları olarak mutlak suretle verilmelidir.

Çalışanlara modern köle anlayışıyla yirmi yıldır zulüm edilmektedir. Bu zulümden vazgeçilsin, emeğin hakkı emekçiye teslim edilsin, alın terinin karşılığını mutlaka çalışanlar alsın diyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Gürer.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Orhan Yegin konuşacaklar.

Süreniz üç dakikadır.

Buyurun Sayın Yegin.(AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ORHAN YEGİN (Ankara) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; aziz milletimizi ve onu temsil eden Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Hepimiz siyaset yapıyoruz, siyaset yapan herkes, milletin temsil yetkisini almaya niyetli herkes, onun temsil yetkisini yüklediği herkes temsil ettiği halkın, milletin, kendisinden beklentilerini karşılamak, hatta onun üzerinde standartları millete, temsil ettiği aziz millete sunmak en büyük gayesidir ve çabasıdır ve bunu gerçekleştirmek için çalışır asıl siyaset. Yirmi yıldır, yirmi yılı aşkın süredir milletimizin her karşısına çıktığımızda verdiğimiz sözü yerine getirmeye, onun ötesine ülkemizi taşımaya gayret ettik. Verdiğimiz bütün mücadeleler, ortaya koyduğumuz bütün çabalar, getirdiğimiz bütün kanunlar, yaptığımız bütün düzenlemeler ülkemizin gerçeklerinin, kaynaklarının farkında olarak, bu kaynakları daha da artırarak, daha da büyüterek bu millete daha büyük bir refah, daha büyük bir standart sunma gayesiyle yaptığımız çalışmalar olmuştur. Milletimiz de yapılan çalışmaları takdir etmiştir ki hep beraber karşısına her çıktığımızda, farklı parti adları altında çıktığımızda veya farklı ittifak adları altında çıktığımızda milletimiz de bu çalışmaları takdir etmiş, eksik bulduğu yönleri de olmuş ama daha fazlasını gerçekleştirebilme umudu olarak yine Cumhur İttifakı’nı ve partimizi görmüştür.

Çalışma hayatı, hepimizin üzerinde yoğunlaştığı bir alandır; bir sürü farklılıkları içeren, farklı çalışma modellerini, saatlerini, farklı dönemleri içeren bir hayattır ve evet, gerçekten, bu hayatın da kendi içerisinde barındırdığı problemler vardır. Bunları çöze çöze, çöze çöze, çöze çöze geldik, Allah’a sonsuz şükürler olsun. Bahsedilen konuyla ilgili beklentiler var, biliyoruz. Milletimizin beklentisine, insanlarımızın beklentisine sağır olamayız, kayıtsız kalamayız. Onlara hak ettikleri veya daha yüksek standartta çalışma hayatı imkânlarını sunmak da elbette bizim vazifemizdir, görevimizdir ve bunun için de çalışmamızı yürütüyoruz.

Şimdi, önergeyi okurken dikkatimi çekti “Taşeron eleman istihdamı yeniden yaygınlaşmaya başlamıştır.” deniliyor. Hâlbuki, biz taşeron çalışmayla ilgili düzenlemeyi yaptığımızda, bundan sonra kamuda taşeron personel olmaması için de bir düzenleme yaptık ve o günden itibaren kamuya alınan bütün personel 4/D işçi kadrosu statüsünde ve tek elden ilana çıkarak yani insanlar kurum kurum araştırmasınlar “O kurum birini alıyor mu?” “Bu kurum birini alıyor mu?” diye akşamlara kadar internette ilan araştırmasınlar diye tek merkezden, İŞKUR üzerinden ilan edilen ve başvuru alan bir sistemle kamuda yeni dönemde artık işçi çalıştırılır hâle geldi. Kamuda taşeron...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, bitirelim lütfen.

ORHAN YEGİN (Devamla) – “Kamuda taşeron yaygınlaşmaya başladı.” ifadesi zannımca doğru bir ifade değil veya hatalı bir ifade olabilir, bunu yeniden gözden geçirmek lazım.

BURHANETTİN KOCAMAZ (Mersin) – Belediyelerde var, belediyelerde.

ORHAN YEGİN (Devamla) – “Çalışanların vergi yükü iyice ağırlaştırılmıştır.” denilmiş. Biliyorsunuz, burada bir düzenleme yaptık, asgari ücretten vergiyi kaldırdık, hatta bütün ücretlerin asgari ücrete kadar olan miktarından da vergiyi kaldırmak suretiyle aslında çalışanların kazançları üzerindeki vergi yükünü de hafiflettiğimiz bir dönemi hep beraber yaşadık.

“Belediyede çalışanların tayin hakları yok, terfi hakları yok.” denildi.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Belediye şirket işçilerinin.

ORHAN YEGİN (Devamla) – Belediye şirketlerinde çalışanların her birinin tayin hakkı, terfi hakkı o...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Belediye şirket işçileri... Karıştırmayalım. Belediye ayrı, belediye şirket işçisi ayrı. Orhan Bey, onu bilmiyorsan o da ayrı yani.

ORHAN YEGİN (Devamla) – Yani şöyle: Belediye şirketinde çalışan birinin de belediyede farklı şirketlerde yönetici olarak atanma imkânı vardır.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Farklı şirket de yok, tek şirket var; o bilgiler yanlış.

ORHAN YEGİN (Devamla) – Mesela, sizin partinizin yönettiği, partililerinin olduğu belediyelere baktığımız zaman...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – İktidara aittir bu sorumluluk, bu görev. Verin, biz hemen görevlileri alalım kadroya.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Kadrosunu verin, onlar kadro istiyor.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

ORHAN YEGİN (Devamla) – Belediyelere baktığınız zaman eşini, kızını, damadını yönetici atayan belediye başkanlarınız da var.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Orhan Bey, zabıta memuru bile atayamaz belediye başkanı İçişleri Bakanının onayı olmadan; yanlış bilgi.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Aynen öyle.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Yegin, sağ olun.

İYİ Parti Grubunun önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Yeşiller ve Sol Gelecek Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır; onu okutmadan önce...

Sayın İskender Bayhan Genel Kurulda mı? Yok.

Yeşiller ve Sol Gelecek Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Okutuyorum:

2.- Yeşil Sol Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş ve Grup Başkan Vekili Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, Kobani davasında yaşanan hukuksuzlukların araştırılması amacıyla 19 Ekim 2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin Genel Kurulun 19 Ekim 2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

19/10/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 19/10/2023 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ü 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Meral Danış Beştaş

Erzurum

Grup Başkan Vekili

Öneri:

19 Ekim 2023 tarihinde Erzurum Milletvekili, Grup Başkan Vekili Meral Danış Betaş ve Antalya Milletvekili, Grup Başkan Vekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından verilen (2472 grup numaralı) Kobani davasında yaşanan hukuksuzlukların araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 19/10/2023 Perşembe günü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Yeşiller ve Sol Gelecek Partisi Grubu adına Sayın Nevroz Uysal Aslan konuşacaklar.

Süreniz beş dakikadır Sayın Aslan.

Buyurun. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

YEŞİL SOL PARTİ GRUBU ADINA NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) –

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dün burada yargıdaki rüşvet ve yolsuzluk çarkına ilişkin araştırma önergemiz reddedildi. Toplum için gerekli ve hakikati içeren birçok önergenin reddedildiği gibi maalesef bugün burada 13’üncü kez 6-8 Ekim olaylarının araştırılması için verdiğimiz Meclis araştırması önergesi için söz almış bulunmaktayım.

Bugüne kadar ki tüm önergelerimiz reddedildi. Reddedilmesinin sebebi bizce bugün hâlâ devam eden Kobani kumpas davasıdır. Eğer araştırılsaydı bu dava açılmayacak, bu kumpas devam edemeyecekti. Bu kürsüde her araştırma önergesi tartışıldığında “Tarafsız ve bağımsız yargıya teslim edilmiştir bu dava.” diye iktidar kürsülerinden, iktidar masalarından burada söz kuruldu. Yargının rüşvet tarifesine göre işlediği yerde bağımsız ve tarafsız bir yargılama yapıldığını kim söyleyebilir? Talimatla kurulan mahkeme ile özel seçilmiş yargıç ve savcısıyla, her safhası hukuk dışı usullerle yürütülen bir mahkemenin tarafsız ve bağımsız olduğuna bizi kim inandırılabilir?

Sayın milletvekilleri, özel yetkili yargılamaları kaldırmakla övünen iktidar bu dosyaya özel savcı Ahmet Altun üzerinden ilk müdahalesini gerçekleştirmiştir. Özel Savcı Ahmet Altun soruşturma devam ederken 25 Temmuz 2018’de HSK kararnamesiyle İzmir Cumhuriyet Başsavcı Vekilliğine atanmıştır. Ancak bu dosyayı yürütmeye yedi ay boyunca devam etmiş, el çektirilmemiş, İzmir Cumhuriyet Başsavcı Vekiliyken Ankara’da devam eden Kobani dosyasının savcılığını yürütmeyi sürdürmüştür. 31 Mayıs 2019’da, bu dosyayı sürdürebilmesi için yeniden Ankara Cumhuriyet Başsavcı Vekilliğine özel bir HSK kararnamesiyle getirilmiştir. Bu özel savcının elinden çıkmış 3.530 sayfa, 324 klasörden oluşan 30 Aralık 2020 tarihli iddianame hazırlanmıştır. Bu iddianameden sonra, özel savcının özel saiklerle yürüttüğü bu soruşturmanın iddianamesinden sonra Ahmet Altun 19 Haziran 2022’de HSK kararnamesiyle Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına yükseltilmiştir. Yine bu isimle ilgili iddialar sadece Kobani kumpas davasıyla da bitmemiştir. Sinan Ateş dosyasında bazı şüphelileri serbest bırakması teklifi karşılığında Yargıtay üyeliği teklif edilen isim yine Ahmet Altun olmuştur.

Özel savcıya hazırlatılan iddianamenin yargılaması da özel mahkeme eliyle gerçekleşmiştir. 20 Nisan 2021 tarihli Kobani yargılamasının ilk duruşmasından bir ay önce, 26 Mart 2021 tarihinde Hâkimler ve Savcılar Kurulu, Ankara 22. Ağır Ceza Mahkemesinde ikinci bir heyet kurulmasına, var olan heyetin sadece Kobani yargılaması ve bağlantılı davalara bakmasına karar vermiştir. Özel savcıyla hazırlanan bu davaya özel bir mahkeme heyeti oluşturulmuştur. Bu özel heyetin eski Mahkeme Başkanı Bahtiyar Çolak’ın ise derin devletin ticari istihbarat ayağı olarak tanıtılan Ata Dedeler suç örgütünde yönetici olduğu ortaya çıkmıştır. Davayı yürütenler kadar davaya müdahil olanlar da bunun kumpas davası olduğunu gösteren bir algıdır. Devletin 180’den fazla, neredeyse tüm kurum ve kuruluşları davaya müdahil olmuştur. Mahkeme heyetine doğrudan müdahale ederek 2 yargıcı görevden alan Adalet Bakanlığı mı istersiniz, “Karşı hamlemizi yapar, işi bitiririz.” diyen Cumhurbaşkanlığı mı, yoksa Patnos Vergi Dairesi Müdürlüğünü mü, Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketini mi, Toprak Mahsulleri Ofisini mi, bankaları mı, mal müdürlüklerini mi, belediyeleri mi; yoksa, Diyanet İşleri Başkanlığı, İçişleri Bakanlığı, Millî İstihbarat Başkanlığı, Giresun Espiyeliler Derneği mi... Say say bitmez. O yüzden bir de tersinden bakalım bu dosyaya. Bu dosyada ne yok? Bu dosyada asıl olması gereken 6-8 Ekimde hayatını kaybeden Kadri Bağdu, Yunus Aktaş, Murat Dağ, Sinan Taş, Mahsum Çoban, Kamil Taş ve diğerleriyle ilgili herhangi bir bulgu, belge, olay yeri incelemesi, ölümleriyle ilgili

herhangi bir otopsi, nasıl öldüklerine dair hiçbir bilimsel rapor yok. IŞİD saldırıları yok, IŞİD vahşeti yok.

Sayın vekiller, bir kumpas davası ve binlerce sayfalık dosyanın içeriğindeki gerçekliğe baktığımızda iki şey dışında ne ararsanız var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bitirelim lütfen.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Devamla) – Hatta çokça tartışıldığı üzere dosyada unutulmuş HDP’yi kapatma talimatı bile var.

Sayın Vekiller, Kobani davası şu an 68’inci periyodunda Sincan Cezaevi kampüsünde devam ediyor. Özel mahkeme, hukuka aykırı ve özel ayrımcı uygulamalarla süren bu davada savunma hakkı engelleniyor. Dosyanın daha başından siyasi saiklerle başlaması, dosyaya Ahmet Altun isimli savcının tayini, hukuka aykırı delil arayışı, alınan kısıtlılık kararı, uydurma deliller ve tanık beyanlarının usulsüzlüğü, açıktan siyasilerin dâhiliyeti, AİHM kararları sonrası “Hamlemizi yaparız.” deyip aldırılan tutuklama kararlarının tamamı savunma hakkının kısıtlanmasıdır.

Tekrar ifade ediyoruz ki sorunları müzakere ederek demokratik, barışçıl yöntemlerle çözmediğimiz sürece bu ülkeye ne demokrasi ne toplumsal barış gelir. Ezcümle ayarını bozduğunuz kantar, gün gelir sizi de tartar. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Aslan.

Saadet Partisi Grubu adına Sayın Bülent Kaya konuşacaklar.

Süreniz üç dakikadır.

Buyurun Sayın Kaya. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA BÜLENT KAYA (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 6-8 Ekim 2014 tarihinde “Kobani gösterileri” olarak isimlendirilen olaylara sadece iki günlük bir süreç olarak bakarsak kanaatimce bu konuları eksik olarak değerlendirmiş oluruz ve bizi hatalı sonuçlara götürür. Evet, 6-8 Ekim olaylarında 52 vatandaşımız hayatını kaybetti. Bunlar arasında değişik siyasi partilere mensup vatandaşlarımız da vardı, Kobani için sokağa çıkan göstericiler de vardı, göstericilere karşı siyasi olarak tepki ortaya koyan kişiler de vardı, olayları kontrol altına almak isteyen güvenlik kuvvetlerimiz mensup kişiler de vardı, çatışma arasında kalmış vatandaşlarımız da vardı, olaylardan bihaber balkonunda otururken kör bir kurşunla hayatını kaybeden vatandaşlarımız da vardı, yine, giyimi kuşamı, sakalı sebebiyle hedef hâline getirilmiş suçsuz, günahsız ve toptancı yaklaşımla hayatını kaybeden insanlarımız da vardı ve yine kurban bayramında yoksul aileler için kurban eti dağıtırken hunharca katledilen vatandaşlarımız da vardı. Dolayısıyla, bu 52 vatandaşımıza da ben Allah’tan rahmet diliyorum siyasi herhangi bir ayırım yapmaksızın, hepsi bu ülkenin vatandaşıydı ve hepsinin can güvenliğini sağlamak görevinde olan bir devletimiz vardı. Bu vatandaşlarımıza huzurunuzda ben tekrar Allah’tan rahmet diliyorum.

Elbette, ülke tarihimiz, sokakların terörize edildiği zaman ne tür provokatif eylemlere yol açabileceğini ve bu tür süreçlerde kontrgerilla elemanlarının devreye çıkarak değişik istihbarat örgütleri ya da devletler ya da örgütler adına ne tür provokasyonlar yaptığına dair birçok örneklerle dolu. Devlet kendi vatandaşlarının tepkisini çeken önemli hadiseler meydana gelmişse ve vatandaşlarının haklarını demokratik yollarla kullanabilmesinin önünü açması lazım. Aynı zamanda, eğer devlet olarak ortadan kaldırması gereken sonuçlar varsa bu öfkenin ortadan kalkmasıyla ilgili gerekli tedbirleri de alması lazım. Siyasi partiler ya da sivil toplum kuruluşlarının da halkı demokratik haklarını kullanmak için davet ederken ülke tarihinin bu tip provokasyonlara açık olduğunu göz önüne alarak sorumlu davranması gerektiğini düşünüyorum. Dolayısıyla, özetle, 6-8 Ekim olaylarını, devam eden çözüm sürecini veya bu çözüm sürecinin bitmesinden menfaat uman ya da nemalanan çevrelerin varlığını, Suriye’de meydana gelen hadiseleri, Suriye’deki demografik hamleleri, IŞİD ve benzeri terör örgütlerinin faaliyetlerini, Suriye’de kaybolan devlet otoritesini ve bu kaybolan devlet otoritesinden sonra kendisini güvenceye almak isteyen halkların, ulusların, aşiretlerin varlığından bihaber olarak bu süreçleri maalesef okuyamayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bitirilelim Sayın Kaya.

BÜLENT KAYA (Devamla) – Bitiriyorum.

Bütün bu noktalardan değerlendirerek 6-8 Ekim olaylarını öncesi, devamı ve sonrasındaki süreçlerle beraber, sevabı ve günahıyla beraber politize etmeden masaya yatırabilmemiz lazım. Dolayısıyla, elbette ben de bu 6-8 Ekim olaylarını bana tanınan üç dakikalık süre ve Sayın Başkanın da lütfukereminden verdiği bir dakikayla izah etmenin zorluğunun farkındayım ama 6-8 Ekim olayları... Öcalan cezaevindeyken kardeşinin verdiği bir mesajla ilk önce kitleler harekete geçmiş oldu, ardından HDP'nin bir açıklaması oldu ama 7 Ekim sabahı Kandil'den gelen şiddet çağrısını göz ardı ederek bütün sokak eylemlerini bir siyasi partiyle ilişkilendirmenin de haksız olduğunu düşünüyorum. Peki, bu olaylardan sonra ne oldu? Bu olaylardan sonra hiçbir şey olmamış gibi çözüm sürecinin tarafı olan siyasi parti, Hükûmet ve İmralı arasındaki diyaloglar tamamen devam etti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT KAYA (Devamla) – Son bir dakika istirham edebilir miyim Sayın Başkanım?

BAŞKAN – Kimseye vermedim, toparlayın.

BÜLENT KAYA (Devamla) – Tamam, o zaman müsaade ederseniz sadece...

BAŞKAN – Toparlayın.

BÜLENT KAYA (Devamla) – Dolayısıyla hiçbir şey olmamış gibi siyasi parti, iktidar ve İmralı arasındaki görüşmeler aynen devam etti. Kimse de kimseyi suçlamadığı gibi bu olayları sona erdirdiği için hem HDP hem de Hükûmet karşılıklı, anlayışlarından dolayı, iki taraf da birbirine teşekkür etti, Dolmabahçe'de bir araya gelerek silahların susmasıyla ilgili bir çağrıyı hep beraber yaptılar. Ne zaman Kobani olayları bir davaya dönüştü? Demirtaş'ın Mart 2015'te "Seni Başkan yaptırmayacağız." sözünden sonra başlayan bir siyasi süreç var.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kaya.

BÜLENT KAYA (Devamla) – 22 Martta da Sayın Erdoğan "Dolmabahçe mutabakatını tanımıyorum." dedi. Türkiye 7 Haziran 2015 seçim sürecine girdi ve maalesef seçim süreci 6-8 Ekim olaylarının faili bir parti olarak yansıtıldı.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kaya.

BÜLENT KAYA (Devamla) – Sonuç olarak şunu söylüyorum: Gelin, tarihi ve hukuku politize etmeyelim. Hep beraber -bu süreçte hatası, günahı olan herkes vardır- bu süreçleri konuşalım ki bu ve benzeri olaylar bir daha yaşanmasın.

BAŞKAN – Sayın Kaya, teşekkür ediyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Önemli bir konu Sayın Başkan.

BÜLENT KAYA (Devamla) – Bu ülkeye barış gelsin, diyalog gelsin, çözüm gelsin diyerek silahtan ve şiddetten uzak bir süreç diliyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi ve Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Mustafa Sezgin Tanrıku. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır Sayın Tanrıku, nasıl uzatılacağını gördünüz.

CHP GRUBU ADINA MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Diyarbakır) – Sayın Başkan mı diyeceğim, sayın sanık mı diyeceğim?

BAŞKAN – Artık o da sizin lütfukereminiz.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Evet, Kobani davasının sanığının yönettiği Mecliste Kobani davasını konuşuyoruz arkadaşlar. Bu, aslında bu Parlamento bakımından vahim bir durum ve -dün de ifade etti kendisi- bu Parlamentonun Başkanı, bu yüce Meclisin Başkanı şu anda yurt dışına çıkamıyor bir mahkeme kararıyla ve böyle bir tezat yaşıyoruz maalesef. Bunu aslında herkesin düşünmesi lazım.

Değerli arkadaşlar, cumhuriyetin tarihinde birçok dava olmuştur ve birçok dava da siyasi davadır. Kobani davası da bir siyasi davadır; bu böyle biliniyor, böyle de olacak, tarih de bunu böyle yazacak. Bir siyasi intikam davasıdır, bir kan davasının sürümüdür aynı zamanda yani hukuksal kaygılarla yazılmış bir iddianame yok ortada, adalet gerçekleşsin diye yazılmış bir iddianame yok, adalet gerçekleşsin diye

de yapılan bir yargılama yok orada; siyasi bir husumetin bir iddianameye yansımalarıdır. Kullanışlı yargı mensuplarının aracılığıyla yazılmış iddianame var ve yine kullanışlı yargı mensuplarının yürüttüğü bir yargılama var. Neden bunları söylüyorsunuz? Ben bu davanın bir kısmını izledim, takip ediyorum, duruşma tanıklarını okuyorum. İnanın -Adalet Bakanlığına geçen dönem de söylemiştim- keşke bu SEGBİS kayıtlarını, görüntülü kayıtları izleseniz, o yargılamanın nasıl yargılama olmadığını o kayıtlardan anlarsınız. Kendim de bizzat o yargılamada mahkeme başkanıyla tartıştım. Mahkemenin içeriye girişinde avukata, milletvekiline kimlik sorulur mu, kayıt alınır mı ya? “Bunu niye yapıyorsunuz?” dedim “Mahkeme başkanına göndereceğiz.” dedi. Böyle bir yargılama düzeni olabilir mi?

Bakın, değerli arkadaşlar, yargılamanın tek başına Sincan’da yapılıyor olması yani bir cezaevi kampüsünde yapılıyor olması tıpkı Yassıada gibi bir darbe döneminin bir siyasi intikamının alındığının göstergesidir aynı zamanda.

Yine, bu iddianamenin nasıl yazıldığını, hangi sahte belgelerle yazıldığını geçen dönem burada belgeleriyle ortaya koymuştum, belgeleriyle. 2014’te gerçekleşen ve başlatılan soruşturmaya ilişkin olarak, milletvekili olan bu davanın sanıklarından bir kısmı neden ama neden 2018’de yeniden başka bir iddianameye, başka bir soruşturma dosyasına yazıldı? Bütün bunların kayıtları var. Niye biliyor musunuz değerli arkadaşlar? Bakın, 2016’da burada dokunulmazlıklar kaldırıldı, Selahattin Demirtaş ve milletvekili olanlarla ilgili olarak Türkiye’nin herhangi bir yerinde bir soruşturma dosyası kalmadı ama bir daha tutuklanması lazımdı AİHM kararı nedeniyle -bir daha tutuklanması lazımdı- ama soruşturma dosyası yok. Bütün soruşturma dosyalarıyla ilgili olarak iddianameler hazırlanmış, belgeler hazırlanmış...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bitirelim Sayın Tanrıkulu.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Bir soruşturma dosyası yok 2018’de. AİHM karar vermiş, tahliye edilmiş, tutuklanması lazım. Ne oldu biliyor musunuz? 2014’teki soruşturma dosyasına bir kez daha sahte belgelerle dâhil edildiler ve onun üzerine yürüdüler. Biraz önce söylendi, ben de söylemiştim, ne oldu biliyor musunuz? Ankara Cumhuriyet Başsavcısı -hani o meşhur helikopterle balayına giden başsavcı- bütün bu düzenin en başından siyasi sorumlusu aynı zamanda. Neden bunları yapıyorlar o zaman bu adamlar, bu kullanışlı yargı mensupları? Görüyoruz şimdi, hepsini görüyoruz. Mahkemenin başkanı çete üyesi çıktı, başsavcı çete üyeleriyle ilişkili çıktı, savcının başka ilişkileri bugün konuşuluyor. Bakın, bu sahte iddianameleri, hukuksuz iddianameleri bunlara eğer yazdırmasaydınız o kirlili ilişkiler içerisine girmezlerdi, şimdi çok daha rahat bir biçimde hesap sorardınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – O nedenle, siyaset yargıyı kullanarak, yargı mensuplarını kullanarak yapılmaz. Siyasette de kan davası olmaz. Adalet ve Kalkınma Partisinin yanlış siyaseti siyasetle yapmaması, siyaseti bir husumete ve kan davasına dönüştürmesidir.

Eğer bir gün mümkün olursa yirmi dakika burada bu davanın bütün ayrıntılarını kayıtlara geçmesi açısından söyleyeceğim. Grup Başkan Vekilime de buradan saygılarımı sunuyorum, yirmi dakika...

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP ve Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Tanrıkulu.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Mustafa Arslan.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır Sayın Arslan.

AK PARTİ GRUBU ADINA MUSTAFA ARSLAN (Tokat) – Teşekkür ederim Başkanım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; YSP grup önerisi hakkında AK PARTİ Grubumuz adına söz aldım. Bu vesileyle Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlarken dost ve kardeş Bosna Hersek’in ilk Cumhurbaşkanı, dava ve fikir insanı merhum Aliya İzzetbegović’i vefatının 20’nci yılında saygıyla ve rahmetle anıyorum. Bilge Lider’in “Ne yaparsanız yapın ama soykırımı unutmayın çünkü unutilan soykırım tekrarlanır.” sözlerini bir kez daha yüce Meclisin huzurunda hatırlatıyorum. Gerçekten bu sözler bugün için çok büyük bir anlam kazandı.

Geçtiğimiz akşam, insanlık tarihinin yaşadığı en acı dramlardan biriyle karşılaştık. Kadınların, çocukların, şifa bulmak için sığınan insanların bulunduğu hastaneyi bombalayan, 500’den fazla insanın ölümüne neden olan İsrail’i tekrar tekrar kınıyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Kobani’ye gelseniz Sayın Vekilim.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Müsaade eder misiniz, kendisi karar versin ne konuşacağına.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Siz öneriyordunuz, “Konu hakkında konuşun.” diye.

MUSTAFA ARSLAN (Devamla) – Bu saldırı insanlık suçudur, savaş hukukunda bile yeri yoktur. Gazze’de dar bir alanda 2 milyon insan aç, susuz, ilaçsız, yaşama hakkı olmadan büyük bir mücadele veriyor. Dualarımız kardeşlerimizle beraber.

Değerli milletvekilleri, IŞİD terör örgütünün Ayn el Arap’a saldırması bahanesiyle HDP Merkez Yürütme Kurulunun 6 Ekim 2014 tarihinde yaptığı çağrının ardından Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi’ndeki iller başta olmak üzere 35 ilde şiddet eylemleri yaşanmıştır. Barikatlar kurulmuş, yollar kesilmiş, uzun namlulu silahlarla, taş ve sopalarla kamu binaları ve kamu araçlarına, vatandaşların evlerine, iş yerlerine zarar verilmiştir. Yaşanan bu şiddet nedeniyle 2 polisimiz şehit olmuş, 50’den fazla vatandaşımız hayatını kaybetmiştir. Şiddet eylemlerinin devlete o günkü rayiçe maliyeti 300 milyon liranın üzerinde olurken devletimiz zarar gören esnafa, ticaret erbabına 50 milyon liranın üzerinde yardım yapmıştır.

Değerli milletvekilleri, yaşanan bu şiddet olayları sonrasında soruşturmalar açılmış, yargılama süreci de devam etmektedir. Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerinde tesis edilen huzur ve güven ortamına, sosyal yaşama zarar veren bu eylemlerin sorumlularına bağımsız yargımız tarafından gereken cezaların verileceğine inanıyorum. Muhalefet milletvekilleri rahatsız olsa da tekrar hatırlatmakta fayda görüyorum. Anayasa’mızın 138’inci maddesine göre “Hiçbir organ, makam, merci veya kişi, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremez; genelge gönderemez; tavsiye ve telkinde bulunamaz.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) – Talimatı siz verdiniz.

BAŞKAN – Bitirelim lütfen.

MUSTAFA ARSLAN (Devamla) – Teşekkürler Başkanım.

“Görülmekte olan bir dava hakkında yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılması ile ilgili bir soru sorulamaz, görüşme yapılamaz veya herhangi bir beyanda bulunulamaz.”

Bu vesileyle kurban eti dağıtırken katledilen, şehit edilen Yasin Börü’nün de aralarında bulunduğu 50’den fazla vatandaşımıza, şehit polislerimize Allah’tan rahmet diliyorum. Gerçekten bu konuyla alakalı önergeler sürekli sürekli Meclis gündemimize getiriliyor. Biraz önce sayın konuşmacı da konuşmasında “Kan davası, siyasetin kan davası.” şeklinde bir ifade kullandı. Bu ifadeyi kabul etmiyoruz, reddediyoruz. Meclisin görevleri Anayasa’da belli, Meclis İçtüzüğü’nde belli. Bizim Mecliste hâkimlerin yerine cübbe giyip bu yargılamaları yapmamız mümkün değil. Milletvekillerinin de sorumlulukları İç Tüzük’te, Anayasa’da belli. Bu nedenle biz önerge hakkında olumsuz oy kullanacağız.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Arslan.

Sayın Beştaş, söz talebiniz mi var?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Evet.

BAŞKAN – Ne üzerine?

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Çok güzel, sağ olun Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Beştaş, buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Hatip “IŞİD saldırısının bahane edilmesi...” ve “Sorumlulara gerekli cezaların verileceğine inanıyorum.” dedi. Buradan açıkça Anayasa 138’i de ihlal etti. Bize sataşmadır, bu önergenin altında benim imzam var çünkü.

YUSUF BEYAZIT (Tokat) – Sataşma neresinde onun?

BAŞKAN – Yerinizden bir açıklama yapın. Ben de bir satışma görmedim doğrusu ama bilgilendirme amaçlı yerinizden bir açıklama yapabilirsiniz.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

40.- Erzurum Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Tokat Milletvekili Mustafa Arslan'ın Yeşil Sol Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Sayın Başkan, şunu söyleyeyim: İktidar grubunun bir milletvekilinin hem Anayasa 138'i hatırlatıp hem “Ceza verileceğine inanıyorum.” sözü bu davayı özetledi. Bu ülkenin Cumhurbaşkanı, ortağı Milliyetçi Hareket Partisinin de lideri defalarca bu davaya ilişkin yargıya açıkça, alenen emir ve talimat vermiştir. Bu dava tamamen iktidarın demokratik siyaseti engelleme davasıdır. Tamamen Selahattin Demirtaş, Figen Yüksekdağ ve diğer arkadaşlarımızı siyasetten tasfiye etme girişimidir. Kendilerine bir hikâye oluşturdular, 6-8 Ekimden sonra -Dolmabahçe’de oturan, Sayın Meclis Başkan Vekilimiz o süreci gayet iyi biliyor- hepimiz sanık yapıldık ama asıl sanık aslında iktidar grubudur; daha doğrusu bu işte sorumlu olanlardır, bu cinayeti ortaya çıkarmayanlardır. Eğer gerçekten süre verirsiniz size mükerrer yargılamanın nasıl olduğunu bir örnekle hatırlatmak isterim çünkü önce azmettirmeden açılan dava şimdi Türk Ceza Kanunu 302’ye muhalefete dönüştürülmüş. Bu, şuna benzer: Bir sanık, bir fail, bir şüpheli; önce diyorlar ki: “Sen görevini kötüye kullandın.” ilk soruşturma o. Sonra Yüksel Kocaman ve Ahmet Altun’un ve Cumhurbaşkanının talimatıyla bu savcının dediği kabul edildi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Başkanım böyle...

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Beştaş.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sayın Başkanım...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Mükerrer bir yargılama... Sonra tekrar anlatacağım.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Bülbul’ün söz talebi var, sonra size vereceğim.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Ve tabii ki Mustafa Bey’e de bir dakika... Yani bu böyle olmaz ki hepimiz alacağız söz hakkını.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Bence de böyle olmaz.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Olmaz böyle.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Bence de olmaz.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Olmaz hakikaten.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bülbul.

41.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbul’ün, Erzurum Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, burada, yargının şu an gündeminde olan ve yargılaması devam eden bir meseleyle ilgili olarak, meselenin dava dosyaları üzerinden hukuki olarak Türkiye Büyük Millet Meclisinde masaya yatırılması çok uygun bir tartışma şekli olmayacaktır. Ancak bu, defaatle geçtiğimiz dönemde de dile getirilen bir husustur. Böyle bir iddia, devamlı HDP döneminde de işte, Yeşil Sol döneminde de dile getiriliyor. Yargıya Sayın Genel Başkanımızın talimat verdiği gibi çok ileri birtakım değerlendirmeleri, hatalı değerlendirmeleri burada dinliyoruz ve her seferinde de buna karşı çıktığımızı ifade ediyoruz. Bizim herhangi bir şekilde bir yargı mercisine herhangi bir talimat vermemiz söz konusu değildir ve olamaz. Milliyetçi Hareket Partisi bütün siyasi faaliyetlerini yasalar ve hukuk çerçevesinde yürütmektedir ve yargının vereceği kararlara da sonuna kadar saygı duyacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bitiriyorum efendim.

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Yargının vereceği, vermiş olduğu kararlara da saygı duymakla birlikte yargılaması yapılan meselelerin aynı zamanda Türkiye’de siyaset gündemini de son derece önemli şekilde meşgul eden meseleler olduğu bilgisiyle, düşüncesiyle bizler buna dair düşüncelerimizi ifade ediyoruz. Yargılamada “toplum vicdanı” denilen bir husus vardır. Toplum vicdanında bizlerin açısından meselenin bulunduğu yeri ifade ediyoruz. Gerçekten, Kobani hadiseleri bizim açımızdan bir toplu başkaldırı ve isyan girişimidir. Burada ölenler, hayatını kaybedenler olmuştur. Burada meselenin bu zamana kadar çok defa tartışıldığını da düşünerek daha fazla detaya girmeden Milliyetçi Hareket Partisinin tutumunun bir defa daha altını çizmek istedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Zengin.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Önce Mustafa Arslan Bey’e söz verebilir misiniz? Sataşması var çünkü.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Ne dedim sataşmada?

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Ne demediniz ki?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Biz olunca “Ne demediniz?” siz olunca sataşma yok, ne güzel dünya ya.

BAŞKAN – Buyurun.

42.- Tokat Milletvekili Mustafa Arslan’ın, Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUSTAFA ARSLAN (Tokat) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Gerçekten, Sayın Grup Başkan Vekilinin ifadelerini kabul etmek mümkün değil. Biz Anayasa’nın 138’inci maddesini burada yaptığımız konuşmalarda tekrar tekrar hatırlatıyoruz. Mahkemelerin yapacağı işler Meclisin işleri değildir yani Meclisin yapacağı iş ayrı, mahkemenin yapacağı iş ayrı. Daha muhalefetteyken mahkemenin hangi maddeden dava açacağına, hangi savcının hangi maddeden dava açmayacağına katılanlar, müdahale edenler iktidar olsalardı ne yaparlardı, tahmin edemiyoruz. Gerçekten bunları kabul etmek mümkün değildir. Mahkemelerimiz bağımsız, tarafsız bir şekilde yargılamalarını yapacaklar. Bunları beğenmeyenlerin hangi usullerle bunlara itiraz edeceği de Ceza Muhakemesi Usulü Kanunu’nda ayrı ayrı belirtilmiş; bunun Anayasa Mahkemesi var, Yargıtayı var, İnsan Hakları Mahkemesi var yani burada sıralı şekilde itiraz usulleri belli, bunların konuşulacağı yer Meclis değildir.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Ceza vereceğine inanıyorsunuz ama nedense, ceza vereceğine inanıyorsunuz.

KAMURAN TANHAN (Mardin) – Sayın Altınok, Efkan Ala’dan talimat almadınız mı? “Savcılığın talimatını çöpe atın?” demedi mi?

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

43.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin’in, Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sayın Başkanım, laf atma eğer tamamlanırsa ben kısa bir şey söyleyeceğim, bugün çok işimiz var. Doğrusu, bu konuyu Genel Kurulda defaatle konuştuk, eminim, bitmeyecek, yine konuşulmaya devam edecek fakat burada çok temel bir sorun var. Bakın, Sayın Beştaş -biraz evvelki ifadeniz- siz, ben falan değil yani burada çıkılıyor, oylama yapılıyor, hep aynı şey, yetmiyor; üzerine söyleyelim çingar çıksın, biraz kavga edelim, etraf renklensin!

KEZİBAN KONUKCU KOK (İstanbul) – Üslubunuza dikkat edin.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Şimdi, bakınız, bize -ifadeye bakar mısınız- “İktidar grubu burada sanıktır.” diyor.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Evet.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Ne demek “Evet.” ya! Bu nasıl bir ifadedir!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Evet.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Bu nasıl bir ifadedir! Buna biz müsaade mi edeceğiz değerli arkadaşlarım? Ne münasebet! Buna siz mi karar vereceksiniz?

KEZİBAN KONUKCU KOK (İstanbul) – Niye, çok mu çekindiniz? Neden çekindiniz?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Sonra, karar organı verir onu, karar organı Cumhurbaşkanını.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Buna siz karar veremezsiniz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Siz karar veriyorsunuz ama.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Bir defa, bakın, avukatız, avukatız. Davanın tarafları kimdir, kim sanıktır, kim tanıktır; bunlara mahkeme karar verir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın lütfen.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Ve sizler zinhar bizim grubumuza, iktidar grubuna “Sanıktır.” diyemezsiniz, bunu aynen size iade ediyorum, aynen size iade ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bu nasıl bir şeydir ya! Yani şurada üç, üç, on beş dakika konuşacağız ve bu davayı on beş dakika sonra sizin istediğiniz hâle mi bağlayacağız? Ha, bu konuya dair, yargıya dair itirazınızı, olan bitenle alakalı meseleyi anlatmak başka bir şey, bu ülkenin iktidar partisini sanık yapmak bambaşka bir şey. Hakikaten esefle kinıyorum.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) – Biz tam da tarafsız, bağımsız yargı yok, bunun da sizin yüzünüzden olduğunu söylüyoruz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

44.- Erzurum Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül ile İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Önce Sayın Bülbül'e yanıt vereyim. Bahçeli'den yargıya Kobani davası talimatı... MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli grup toplantısında Kobani davasıyla ilgili şunu diyor: “Dava çok kısa sürede karara bağlanmalıdır ve HDP'nin kapısına mühür vurulmalıdır.” Daha başka nasıl talimat olur, takdiri kamuoyuna sunuyorum.

Öyle mi Sayın Zengin? Bu ülkede siz muhalefet partisinin bütün yöneticilerini, Eş Genel Başkanlarını sanık sandalyesine oturtacaksınız, seçim kazanmak için yapacaksınız...

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Ne münasebet?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – ...ve bu, açıkça bir suç olacak, yargıya talimat vereceksiniz, sonra da “Bizi sanık sandalyesine oturtamazsınız.” diyeceksiniz, öyle mi?

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Reddediyoruz, reddediyoruz, reddediyoruz. Hep beraber, grup olarak iade ediyoruz size. Reddediyoruz, reddediyoruz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Evet, bu Kobani olaylarında, etkinliklerinde hayatını kaybedenlerin -Yasin Börü dâhil- hepsinin sorumlusu iktidardır. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından “Hadi oradan!” sesleri)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sizsiniz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Objektif sorumluluk vardır.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Hepsinin kabahati sizde; reddediyoruz.

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Anayasa'ya göre bir ülkede iktidarın, yönetimin objektif sorumluluğu vardır, tetiği çekmesine gerek yoktur. Faili bulamıyorsa, katili yargılayamıyorsa, mahkeme önüne çıkaramıyorsa objektif olarak sorumludur.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Faili buralarda aramayın, faili uzaklarda aramayın.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – İçişleri Bakanlığı bunun tazminatını ödüyor, patır patır tazminat ödüyor ve onlarla ilgili tek bir dava açılmadı, bir isim üzerinden gidiliyor.

Evet, sanıksınız...

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sizziniz efendim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – ...evet, AİHM’de mahkûm edildiniz.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sizler zinhar bize böyle bir şey söyleyemezsiniz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Evet, AİHM size 18’inci maddeden mahkûmiyet kararı verdi ama siz Kobani davasında, mahkeme, her gün...

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Zinhar söyleyemezsiniz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Biraz önce hatibiniz bile “Ceza verileceğine inanıyorum.” diyor; “Adil yargı olsun.” demiyor, “Mahkeme karar versin.” demiyor çünkü kendileri bu davada siyasi ikbal görüyorlar.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Ya, siz kendi arkadaşlarınıza bir bakın arkadaşımıza laf atmadan önce. Kendi arkadaşlarınız neler söylüyor burada?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Bunu görüyoruz, sorumlu da iktidarın ta kendisidir. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Zinhar, her şeyin sorumlusu sizziniz.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bülbul.

45.- *Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbul’ün, Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Şimdi, ben tartışmaya çok girmek istemedim, kısaca bir cevap vermek istedim ama yetmiyor demek ki.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Yetmez.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Ben size örnek verdim.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Şimdi “Talimattır.” dediği, Yeşil Sol Grup Başkan Vekilinin telefonda okuduğu bir basın haberidir. O basın kuruluşu nasıl görmek istiyorsa öyle manşet atmıştır.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Aynısını okuyayım, süre almamak için öyle yaptım.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Genel Başkanımızın “Talimat veriyorum.” şeklinde bir açıklaması varsa kalsın göstereyim.

KEZİBAN KONUKCU KOK (İstanbul) – Çocuk mu kandırıyorsunuz? Öyle der mi?

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – “...verilmelidir.” diyor, “Böyle bir ceza verilmelidir.” diyor. Eğer bu hukuk dosyasında yeterli deliller yoksa siyasetin söyleyeceği bir şey yok. Hem HDP’nin kapatma davasında hem Kobani davasında hukukten zaten yeterli deliller mevcuttur.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Bak, bu bile talimat, bu bile talimat.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Siz hangi Kobani hadisesinden, hangi mağduriyetten bahsediyorsunuz?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Bu bile talimat.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Siz 6-8 Ekim olaylarıyla alakalı olarak PKK elebaşıları Kandil’de nasıl talimat verdiyse kelimesine bile dokunmadan HDP Genel Merkezinin mesajı olarak aynısını Türkiye’ye yaymış ve... (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Yalan atıyorsunuz! Yalan atıyorsunuz! Bu sizin iddianız.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Açar mısınız?

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – ...arkasından hem Selahattin Demirtaş’ın hem HDP Genel Merkezinin “Sokaklara çıkın, alan tutun.” ifadesini...

KEZİBAN KONUKCU KOK (İstanbul) – Sen yargı mısın? Sen söyleyince oluyor, değil mi?

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) - ...bu şekilde PKK'nın talimatını yerine getirmiş bir siyasi uzantısıdır.

KEZİBAN KONUKCU KOK (İstanbul) – Sen söyleyince oluyor, değil mi? Sen söyleyince oluyor mu?

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bunu kalkıp da bir masumiyet, bir mağduriyet olarak...

KEZİBAN KONUKCU KOK (İstanbul) – Yalancı!

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) - ...bundan daha fazla burada ifade etmenize bizler müsaade edemeyiz. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Yok ya! Senden müsaade isteyen mi var?

KEZİBAN KONUKCU KOK (İstanbul) – Ne yapacaksın? Müsaade etmeyeceksin de ne yapacaksın?

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Öyle bir dünya yok.

KEZİBAN KONUKCU KOK (İstanbul) – Müsaade etmeyeceksin de ne yapacaksın?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Sayın Başkan, aslında...

BAŞKAN – Sayın Beştaş, son defa olmak üzere, bunu toparlayın lütfen.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Kendiniz istiyorsunuz, kendiniz tartışıyorsunuz.

KEZİBAN KONUKCU KOK (İstanbul) – Tartışacağız tabii.

46.- Erzurum Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Tartışmak istiyoruz çünkü haklıyız.

KEZİBAN KONUKCU KOK (İstanbul) – Biz seninle eşit koşullardayız burada.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Hodri meydan!

KEZİBAN KONUKCU KOK (İstanbul) – Eşit koşullardayız.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Buyurun, siz konuşun, biz de konuşalım; hadi bakalım.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Biz haklı olduğumuz için bunu her zeminde, her zaman tartışmaya devam edeceğiz.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Biz de edeceğiz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Bizim arkadaşlarımızı rehin tutuyorsunuz ya. Hani “Talimat vermiyor.” dedi ya “Gerekli belgeler var.” derken zaten talimat.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Siz hukuken kazanamadığınız bir şeyi burada kazanmaya çalışıyorsunuz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Bahçeli'nin bu konuda konuşması 1, 2, 10 değil ki; Erdoğan'ın konuşmaları 1, 2, 10 değil ki her fırsatta bu davayla ilgili talimat üstüne talimat veriyorlar.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Sayın Bahçeli'den Sayın Erdoğan'a mı döndünüz?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Ya, şu sizin Genel Başkanınızın ifadesi değil mi ya: “HDP kapatılmalıdır, mühür vurulmalıdır, Anayasa Mahkemesi de bir an önce kapatılmalıdır.” Bunu ezberledik ya.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bu, bir düşünce beyanıdır.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) - Anayasa Mahkemesini kapatan bir liderden söz ediyoruz. Bir de talimat... Şunu hatırlatıyorum, yeni gelen vekiller dinlesin.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bu, bir düşünce beyanıdır, söylüyoruz HDP kapatılmalıdır.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) - Sayın Başkan... Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) - Dosyada unutulmuş bir belge var, ibretiâlemlik bir belge, nasıl talimat verildiğini gösteriyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın, bitirelim lütfen Sayın Beştaş.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Bu daha ne kadar devam edecek?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – 2018 tarihli Ankara TEM Şube belgesinde, burada HDP’nin kapatılması için temel dayanak yapılabilecek şekilde ayrıntılı düzenlemeler var ve bunu Kobani kumpas davasının evrakları içinde unutmuşlar ya, “HDP kapatılmalıdır.” yazısını bunun içinde unutmuşlar. Ya, siz bu ülkeye...

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Bağırmayalım, bağırmayalım.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) - Bağırırım ya. Sana mı soracağım ya, sen kimsin ya bana rol biçiyorsun, sen kimsin ya?

SELAMİ ALTINOK (Erzurum) – Bağırma, bağırma.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Sözünü al söyle, hadi kalkın, hadi kalkın; sözünü al söyle. Ne demek “Bağırma!” ya, ne demek “Bağırma!” ya.

(AK PARTİ ve Yeşil Sol Parti sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

BAŞKAN – Lütfen hatibe müdahale etmeyin, bitirsin sözünü.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Ben istediğim tonda konuşurum, istediğim tonda konuşurum, siz orada istediğiniz gibi söyleniyorsunuz, istediğiniz lafı söylüyorsunuz. Siz hukuk tanımıyorsunuz, siz vicdandan yoksun hâle gelmişsiniz ya.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TUBA KÖKSAL (Kahramanmaraş) – Kabul etmiyoruz, bu üslubu kabul etmiyoruz.

BAŞKAN – Buyurun bitirin Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) - Sayın Başkan, bu suçluluk refleksi, bu tam da suçluluk refleksi. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar; AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Hiç alakası yok.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) - Biz haklıyız, haklı, biz haklıyız. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

SELAMİ ALTINOK (Erzurum) – Sayın Başkan, yeter artık bu kadar olmaz ya! Tiyatroya çevirdiler burayı ya!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Bu ülkede hukuk bırakmadınız ya, bu ülkede kanun bırakmadınız ya!

TUBA KÖKSAL (Kahramanmaraş) – Bugün de talimat almışsınız, talimatı uyguluyorsun galiba.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Bu ülkede artık yargı tarifesi var ya, rüşvet tarifesi var!

SELAMİ ALTINOK (Erzurum) – Sayın Başkan, böyle olmaz bu ya! Her şeyin bir sabrı var ya!

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sayın Başkan, devamlı hakaret...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Bu ülkede kendi konuşmalarına erişim engelini getirip muhalefetin konuşmalarını manşete çeken bir anlayışları var.

(Gürültüler)

BAŞKAN – Sessizlik...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Siz bana başsavcının mektubunu anlatın ya, siz Yüksel Kocaman’ın çetelerle ilişkisini anlatın.

TUBA KÖKSAL (Kahramanmaraş) – Talimatı uyguluyorlar. Almışsın talimatı.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Yüksel Kocaman niye erişim engeli getirdi? Sizin başsavcınız, sizin Yargıtay üyeniz neden erişim engeli getirdi; bunlara cevap verin.

TUBA KÖKSAL (Kahramanmaraş) – Talimatı almışsın, tamam, çok güzel. Aldığın talimatı uygula.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Evet, suçlu olduklarını biliyorlar, susturmaya çalışıyorlar ama susmayacağız, susmayacağız, susmayacağız, susturamayacaklar. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Bu yapılan gerçekten çok ayıp bir tavidir.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) – 200 bin liraya dosya bağlayan savcının olduğu yerde tarafsız, bağımsız yargı ne?

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Hatip ilerleme kaydediyor, ilerleme. Biraz evvel “sanık” diyordu, şimdi “suçlu” diyor; asıl suçlu sizsiniz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Evet, suçluluk refleksi diyorum, evet.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – İlerleme kaydediyorsun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Suçluluk refleksidir bu, evet.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Ne yapacağız ya? Bellemişsiniz 10 tane laf. Dön dolaş aynı şeyi söylüyorsunuz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Verdiğiniz talimatların hesabını verin.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Önce “sanık” sonra “suçlu”...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Verdiğiniz talimatların hesabını verin.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) – Hem sanık hem suçlusunuz.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Hepsini iade ediyoruz, sizsiniz hepsi.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Siz zaten yargıyı kullanıyorsunuz, sonuna kadar kullanıyorsunuz.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

2.- Yeşil Sol Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş ve Grup Başkan Vekili Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, Kobani davasında yaşanan hukuksuzlukların araştırılması amacıyla 19 Ekim 2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin Genel Kurulun 19 Ekim 2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Sayın üyeler, Yeşiller ve Sol Gelecek Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.03

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 17.15****BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER****KÂTİP ÜYELER: Sibel SUİÇMEZ (Trabzon), Rümeysa KADAK (İstanbul)**

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 10’uncu Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum. Buyurun Sayın Köksal.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, tutanakları da getirttik, AKP Milletvekili Cüneyt Yüksel’in partimiz adına bir sataşması var. Sataşmadan kürsüden söz istiyorum.

BAŞKAN – Duyabilir miyim, nedir o sataşma?

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sosyal medya ve SMS’le ilgili diyor ki: “Gazi Meclisimizce kabul edilen tezkereyle ilgili olarak manipülasyon içeren ve hiçbir suretle gerçeği yansıtmayan, etik olmayan haber ve açıklamalar CHP kurumsal SMS mesajıyla paylaşılmış olup SMS gönderilen kişilerin çoğunun telefon numaraları iradeleri dışında kullanılmıştır.” diye partimize yönelik bir sataşması var, bunun için kürsüden söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Köksal, yeni bir sataşmaya mahal vermeden. (CHP sıralarından alkışlar)

VII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal’ın, İstanbul Milletvekili Cüneyt Yüksel’in yaptığı açıklamaları sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Şimdi, Kişisel Verileri Koruma Kurulu bugüne kadarki muhtelif kararlarında siyasi parti üyesi, milletvekili, belediye başkanı gibi gerçek kişiler tarafından SMS gönderilmek suretiyle kişisel verilerin, kişilerin kişisel verisi niteliğindeki telefon numaralarının işlenmesine ilişkin şikâyetlerde SMS’lerin gönderici bölümünde siyasi parti üyesi, milletvekili, belediye başkanı gibi gerçek kişinin ad ve soyadının bulunması hâlinde SMS’i gönderen şahsın bir veri kayıt sisteminin kurulmasından ve yönetilmesinden sorumlu olduğunun kanıtlanamamasından dolayı veri sorumlusu sıfatını taşımadığı gerekçesiyle konunun 6698 sayılı Kanun kapsamında incelenemeyeceği görüşünü benimsemiştir.

Şimdi, burada görselleri görüyorsunuz değerli arkadaşlar, Cumhurbaşkanlığı seçim kampanyası boyunca Yeni Şafak gazetesi başta olmak üzere, Beyaz Gazete, Takvim gibi yandaş medyada sürekli Genel Başkanımız, Cumhurbaşkanı adayımız Sayın Kemal Kılıçdaroğlu aleyhine kara propaganda çalışması yapıldı. Tamamı çarpıtma haberlerle Genel Başkanımız aleyhinde bir kara propaganda oluşturma çabası içine girdiler. Bununla ilgili binlerce, hatta yüz binlerce, belki milyonlarca SMS atıldı ve o gün bu SMS’lere tek bir kelime dahi söylemediniz. Üstelik o dönem Genel Başkanımız SMS göndermek istedi buğday fiyatlarıyla ilgili, o SMS’lere de engel oldunuz, bizler de seçmenlerimize SMS atmadık. Ve bugün, o yandaş medyanın kara propaganda içeren SMS’lerine ses çıkarmayanlar Cumhuriyet Halk Partisinin SMS’ine gelince böyle bülbul gibi şakımaya kalkmışlar; bunu da esefle kınıyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BURCU KÖKSAL (Devamla) – Toparlayacağım Sayın Başkan.

BAŞKAN – Bitirelim Sayın Köksal.

BURCU KÖKSAL (Devamla) – Genel Başkanımız demişti ki: “3 milyon lira harcadınız.” Yeni Şafak gazetesi bu konuyla ilgili manşet attı: “Hayır efendim, ben 3 milyon lira değil, 5 milyon lira harcadım.” Yani milyonlarca SMS attığını, kara propaganda yaptığını da kendi manşetiyle duyurdu. Şimdi, o gün bunlara sesiniz çıkmadı, bugün burada bizi suçluyorsunuz.

Üstelik de kişisel verilerle ilgili en son konuşması gereken sizsiniz. Bugün bütün vatandaşların, 85 milyonun Türkiye Cumhuriyeti kimlik numaraları, adres bilgileri, fotoğrafları, tapu bilgileri, IBAN numaraları, her şeyleri dünyada dolaşım altında, 4-5 tane panelde bilgilerimiz güncelleniyor; kötü niyetli kişiler her an bu bilgilerle sizi borçlandırabilir, şantaj yapabilir, iğrenç sitelerde fotoğraflarınızı kullanabilir. Bununla ilgili nereye başvuracağımız bile belirsiz, gıkınız çıkmıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BURCU KÖKSAL (Devamla) – Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi Başkanı Ali Taha Koç da “Bu, bizim sorumluluğumuzda değil.” diyor ve siz bununla ilgili çalışma yapmak yerine gelip Cumhuriyet Halk Partisinin SMS’iyle ilgili konuşuyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar)

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Konuyla alakası yok bunun.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Köksal.

CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Talebinizi alayım.

CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) – Cevap vermek istiyorum da.

BAŞKAN – Cevap verme değil, sataşma var ise eğer...

CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) – Sataşma var, bülbül gibi şakımdan bahsediyor.

BAŞKAN – İşte, onu duymak istiyorum ben.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Sataşma yok ki.

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Başkanım, sataşma yok.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Yüksel.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

47.- İstanbul Milletvekili Cüneyt Yüksel’in, Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal’ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tabii, cevap vermek için Sayın Grup Başkan Vekilinin niye bu kadar beklediğini de merak ettim doğrusu.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sıra gelmedi, tutanakları bekledik.

CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) – Bir suçluluk olabilir. Şimdi, telefon numarasının, tabii, kişiye özel olması nedeniyle kişinin telefon numarası kişisel veri niteliğindedir. Bu nedenle de kişinin telefon numarasının rızası dışında ele geçirilmesi veya yayılması hâlinde, Türk Ceza Kanunu’nun 136’ncı maddesi kapsamında, verileri hukuka aykırı olarak verme veya ele geçirme suçu oluşturmaktadır.

KAMURAN TANHAN (Mardin) – Kanun hükmünde kararnameyle T.C. kimlik bilgilerimizi bile yayımladınız çarşaf çarşaf. KHK’lerle kimlik bilgilerimizin hepsini yayımladınız resmî gazetelerde.

CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) – Bu konuda Yargıtayın vermiş olduğu kararlar da bulunmaktadır.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Niye, AKP bundan muaf mı? Sizin kadar gönderen var mı ya! Bize sürekli geliyor, adresimize.

CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) – Daha vahimi, Türk Ceza Kanunu madde 137 uyarınca, verilerin hukuka aykırı ele geçirilmesi, yayılması suçunun kamu görevlileri tarafından ika edilmesi, işlenmesi hâlinde verilecek ceza yarı oranında arttırılacaktır.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Önce sizden başlasın, sizden; en çok AKP gönderiyor.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Evet, aynen.

CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) – Şunu ifade etmek istiyorum: Kamu görevlileri olarak, kanun koyucular olarak en çok siyasi partilerin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Hastaneye giden vatandaşlarımızın numaralarına gönderiyorsunuz.

CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) – Tamamlayayım.

BAŞKAN – Buyurun.

CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) – Tekrar ifade etmek istiyorum: En çok siyasi partilerin, milletvekillerinin Kişisel Verilerin Korunması Kanunu’na ve uygulanmasına dikkat etmesi, hassasiyet

göstermesi gerekir. Sadece KVKK değil her alanda mevzuatın uygulanmasında bizlerin örnek teşkil etmesi gerekmektedir.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Önce AKP’li vekillerden başlayalım o zaman Sayın Vekil, siz de gönderiyorsunuz.

CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) – Son olarak da hiçbir cevap hakkı olmayan vatandaşlarımıza bu mesajlar gelmiştir ve tek taraflı olarak dezenformasyon ve manipülasyon içeren bilgileri yaymak ve bunu yaparken de hiçbir hukuk gözetmemek ne kadar etikdir, dikkatlerinize ve vicdanlarınıza sunuyorum.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Geç! Geç! Geç!

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – O, AKP’ye ait bir değerlendirme.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, manipülasyon içeren bilgiler yaydığımızı iddia ediyor sayın hatip, bundan dolayı bir sataşma...

BAŞKAN – Efendim, bunun sonu yok ama son defa, yeni bir sataşmaya mahal vermeden yerinizden açıklayın lütfen.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Başkanım, eğer sataşırsa söz istiyorum.

48.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal’ın, İstanbul Milletvekili Cüneyt Yüksel’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Bir, Kişisel Verileri Koruma Kurulunun kararı açık, diyor ki: “Bu konu 6698 sayılı Kanun kapsamında incelenemez.” Bu görüşü söylemiş. İsterseniz kararı size de ulaştırabilirim, bir.

İkincisi, biraz önce söylediğim şeyi grup olarak lütfen düşünün. Bizim e-devlet üzerinden bütün bilgilerimiz sızdırılmış durumda.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Onun, onunla alakası yok.

CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) – Konuyla hiçbir alakası yok şu anda.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Şimdi, diyor ki Ali Taha Koç: “E-devlet üstünden sızma yok.”

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Saptırma yapıyorsunuz, saptırıyorsunuz.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Peki, nereden?

CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) – Hiçbir alakası yok.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Konuyu saptırıyorsunuz.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – 85 milyon insanımızın verileri, kişisel verilerimiz, mahremimiz nereden sızıyor o zaman? Bunu bulmakla sorumlusunuz!

CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) – Bakın, sizin bazı milletvekillerinize gelmiş SMS, bazılarına gelmemiş.

HASAN UFUK ÇAKIR (Mersin) – Her şeyi biliyorsunuz, her şeyi her yerde biliyorsunuz!

CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) – Sabahtan beri vatandaşlar merak ediyor “Niye böyle bir SMS geldi?” diye.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Kişisel verilerimizin, mahremimizin nereden sızdığını bulmakla sorumlusunuz iktidar olarak!

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Ya, yargıya başvurun.

CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) – Siz de yargıya başvurursunuz, suç duyurusunda bulunun.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Bağırarakla haklı olunmuyor ki ama! Bağırarakla haklı olunmuyor.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – “Efendim, e-devletten sızmadı.” demek sizi bu sorumluluktan kurtarmaz, hiçbir zaman kurtarmayacak da. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Şu anda hepimizin bilgileri, telefon numarası dolaşımda.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – İddianızı ispatla yükümlüsünüz, varsa bir konu müracaat edin.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Zengin.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Siz önce buna bir çözüm bulacaksınız.

BAŞKAN – Sayın Köksal...

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, lütfen...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – O işin piri AKP. İzinsiz olarak her gün mesaj gönderiyor.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Bakın, Aliya İzzetbegoviç ne diyor? “Güç ve kanun sadece adaletin vasıtalarıdır.” diyor.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Buradaki konuşmalarımızı bile göndermişsiniz sahte konuşmaları ekleyip.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Ya, hukukçusunuz, hukuku ayaklar altına almayın ya! Hukukçusun, hukukçu hanım, hukuku ayaklar altına alma!

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Köksal.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – İspat et, “Şu olay.” de, başvuru yap ya.

BAŞKAN – Son defa olarak buyurun Sayın Zengin.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sataşırsa ben de söz isteyeceğim.

49.- *İstanbul Milletvekili Özlem Zengin’in, Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Evet, Sayın Başkanım, bakın, buradaki temel problem şu: Son konunun konuştuğumuz konuyla hiç alakası yok, öyle bir şeyin de doğruluğu söz konusu değil. Problem şu: 2016’da, 2017’de aynı cümlelerle yazılmış olan bir tezkereye “evet” denmiş, aynı cümlelerle. Afganistan’la ilgili tezkerede aynı ifade geçmiş, “evet” denmiş.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Esas algı bu. Geçen sefer de ne dediniz?

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Kendi Grup Başkan Vekilleri Engin Altay Bey, aynısına niçin “evet” vereceklerini çıkıp -çok güzel bir hatipti, sağ olsun- güzelce burada izah etmiş. Aradan bu kadar zaman geçtikten sonra, her ne olmuşsa tamamen rücu ederek yeni yalan bir tez yazılmış ve kendilerine anlatıldığı hâlde, burada bu kadar arkadaşımızla bu tezkereyi biz salı günü upuzun konuştuk ona rağmen bugün milyonlarca insana mesaj gitti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Tamamlamam lazım, lütfen...

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın lütfen.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Milyonlarca insana mesaj gidince çok doğal olarak bütün milletvekillerimiz, grubumuzda çalışanlar -biraz evvel Sayın Meral Danış Beştaş’a, odada herkese, bütün herkese geldiği için- “Ah! Ne oluyor, ne oluyor, ne oluyor?” Dolayısıyla hiç kimseyi bu şekilde rahatsız etmeye, yalan beyanlarla insanların kafasını karıştırmaya, insanları tedirgin etmeye Genel Başkan da olsanız hakkınız yoktur.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Meral Hanım bundan rahatsızlık duymuyor.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Bütün mesele bundan ibarettir. Hukuki boyutu zaten anlatıldı.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

HASAN UFUK ÇAKIR (Mersin) – Yirmi dört saat dinliyorsunuz zaten ya, yirmi dört saat dinliyorsunuz.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan... Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Köksal, mesele vuzuha kavuştu. Bunun sonu yok.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Ama artık bitsin Başkanım ya!

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Ya, ama “Yalan tezle ileri sürüyorlar.” diyor.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Evet, öyle, yalan. Yalan.

BAŞKAN – Bunlara dair görüşlerinizi yeterince açıkladınız.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Hayır, Sayın Başkan, “Yalan tezle ileri sürüyor.” diyor. Yani...

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Yalan, öyle.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Hem yalan hem de kendisiyle çelişen ifadelerdir, kendisiyle çelişiyor.

BAŞKAN – Tutanaklara da geçti.

Teşekkür ediyorum.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Tutanağa geçmesi için söylüyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Yabancı askerlerin kim olduğu konusunda hâlâ daha tek kelime edemiyorlar.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Ya, siz niye oy verdiniz? Niye oy verdiniz?

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Bu yabancı askerler kimdir, ne zaman gelecektir? Onu söyleyeceksiniz. (CHP sıralarından alkışlar)

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Bu siyasi...

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) – Yabancı asker istemiyoruz. Yetki vermiyoruz.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Yabancı askerlerle ilgili, kim olduğu konusunda tek kelime edemiyorsunuz.

CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) – Söyledik, kaç defa söyleyeceğiz? Kaç defa söyleyeceğiz size?

HASAN UFUK ÇAKIR (Mersin) – Siz SADAT’ı getireceksiniz.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Dün el kaldırdığınızı...

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Bu ülkeyi yabancı asker postalına çiğnetmeyeceğiz! Çiğnetmeyeceğiz! Çiğnetmeyeceğiz! (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Dün el kaldırdığınızı...

HASAN UFUK ÇAKIR (Mersin) – Kimi getireceksin? SADAT’ı getireceksin, SADAT’ı!

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Anlama kıtlığınız var ya! Anlama kıtlığı var ya!

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Dün el kaldırdığınızı bugün hangi siyasi saikle reddediyorsunuz, bunu söyleyin.

BAŞKAN – Sayın vekiller... Sayın vekiller...

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) – Yetki vermiyoruz. Yabancı askerlerin Türkiye’ye gelmesi için yetki vermiyoruz, yetki.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Sizi bu değişikliğe iten siyasi olgu nedir? Hangi saikle dün “evet” dediğinize bugün “hayır” diyorsunuz. Sizi oraya getiren politik ve siyasi durumu vatandaşa izah ediniz lütfen.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Yabancı askerlerin kim olduğunu biliyor musun? Kim olduğunu biliyor musun?

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Hikâye okumayın! Lütfen masal anlatmayın!

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Bilmediğin tezkereye “evet” dedin, bilmediğin tezkereye “evet” dedin. (AK PARTİ ve CHP sıralarından gürültüler)

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Siz buna “evet” demişsiniz ya!

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Dün “evet” dediğiniz hususu bugün hangi saikle reddediyorsunuz?

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Söyleyemiyorsun bile, yabancı askerlerin kim olduğunu söyleyemiyorsun bile.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Sizi buraya getiren siyasi ve politik pozisyon nedir, onu açıklamakla mükellefsiniz.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sen bilmediğin bir tezkereye “evet” dedin, ben belirsizliğe “hayır” dedim.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Gerçekler acıdır, acıtır! Gerçekler acıdır, acıtır!

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Yüreğiniz yetiyorsa lütfen açıklayınız!

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Hasan, araya girme Hasan.

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) – Yabancı asker çağırarak Türk ordusuna hakarettir.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sayın Başkan, gündeme dönebilir misiniz...

BAŞKAN – Sayın vekiller... Sayın vekiller, birleşime ara vermek zorunda bırakmayın beni.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Sayın Köksal, yüreğiniz yetiyorsa bu değişikliği, bu makas değişikliğini millete izah edin.

HASAN UFUK ÇAKIR (Mersin) – Gözüne girdiniz tamam, gözüne girdiniz.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Kimi getireceksiniz, kim gelecek?

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) – Yabancı asker çağırmak Türk ordusuna hakarettir.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Ya, bağırma! Sana bir şey demiyoruz ya, sen muhabatım değilsin! Ne diyorsun kendi kendine ya? Hayret bir şey ya!

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) – Türk ordusu dünyanın en deneyimli askeridir.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Makas değiştirmişsin, sebebini izah et vatandaşa.

HASAN UFUK ÇAKIR (Mersin) – Yabancı askeri çağırıyorsunuz buraya.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Makas değiştirme sebebini izah edin.

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) – Türk ordusu yetmiyor mu?

HASAN UFUK ÇAKIR (Mersin) – Kimi çağırıyorsunuz? SADAT'ı çağırıyorsunuz, SADAT'ı!

(AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

BAŞKAN – Sayın vekiller...

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Ne oldu, hangi siyasi saikle değiştiriyorsunuz söyleyin; söyleyemiyorsunuz. Dün “evet” derken bugün niye demiyorsunuz?

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Kimi getireceksiniz? ÖSO mu gelecek? Kim gelecek? Yabancı asker kim, hangi ülkenin askeri, ona cevap veremiyorsunuz.

BAŞKAN – Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.27

DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 17.42****BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER****KÂTİP ÜYELER: Sibel SUİÇMEZ (Trabzon), Rümeysa KADAK (İstanbul)**

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 10’uncu Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

Değerli milletvekilleri, Meclis Başkan Vekilleri görüşülmekte olan bir konu hakkında görüş beyan edemezler, sayın üyelerle bir tartışmaya giremezler. Bunun bir istisnası var, Başkan Vekiline dönük atıflar söz konusu olduğunda bir açıklamada bulunurlar.

İzninizle ben de kısa bir açıklamada bulunmak istiyorum, çokça adım geçti, çokça atıf yapıldı.

VIII.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder’in, Başkan Vekili olarak kendisine yönelik bulunulan atıflara ilişkin konuşması

BAŞKAN – Şimdi, bütün oturum ve şerefim üzerine söylüyorum ki cezaevlerinin benim üzerimde, arkadaşlarımın üzerinde bir yaptırım değeri yok. Efkâr ettiğimiz, memleketin hâlidir. Cezaevleri de memlekettendir, memleket toprağıdır, icap ediyorsa oraya da gireriz. Bizim de yolumuz, çizgimiz, derdimiz bu. Biraz sizlerden farklı düşünüyoruz, olay özetlendiğinde hûlasası bu. Belli konularda sizin düşündüğünüz gibi düşünmüyoruz. Bu incitici gelebilir, aykırı gelebilir, sıkıntılı gelebilir ama burası tam da bunun istişare edileceği, söze döküleceği, bir ortak yol bulunacağı, ortak noktaların çoğaltılacağı bir yer.

Kendimle ilgili konuşmaya hayâ ediyorum, bu doğru bir şey de değil ama bu kadar atıf yapılmıca söylemek farz oldu, bir garabetin içerisindeyiz. Normalde milletvekili dokunulmazlığı Anayasa’da çok açık bir şekilde düzenlenmiş, bunun rağmena birtakım uygulamalar olduğunda Anayasa Mahkemesinin Sayın Berberoğlu, Sayın Gergerlioğlu -Vekil- ve Sayın Leyla Güven kararlarında bu yargılamaların vekil seçilmesiyle beraber durması gerektiği konusunda net, kesin, şeddeli kararları var.

Şimdi, ben hâlen bu davada yargılanıyorum. Şu an, diyelim dünkü tezkere kararında... Bu mahkemede bugün benimle ilgili bir dosya görülüyor ve bu benim için yaşamsal bir şey, 39 kere ağırlaştırılmış müebbet isteniyor. “Aha, birleşimi kapattım, gidip mahkemeyi izleyeceğim.” desem ne mâni? Kim ne diyecek? Garabete işaret ediyorum. Suçluyum, suçsuzum; buralara hiç girmiyorum. Milletvekili dokunulmazlığı tam da bunun için lazım, milletvekilinin yasama faaliyetini bu tür tazyik ve baskılardan azade bir şekilde yürütebilmesi için. Kim bana ne diyebilir? Ben bugün mahkemede olmak zorundayım çünkü bir hayat memat meselesi; 1 kere değil, 5 kere değil, 39 kere ağırlaştırılmış müebbet isteniyor.

Bu son cümleyle bitireceğim: Hem o mahkemede hem gözaltına alındığımda defalarca şunu söyledim, son defa olarak... Bir daha da bu tartışmalara girmeyeceğim, anlayışınıza sığınarak son defa şunu belirtmek istiyorum: Ben orada dedim ki: AK PARTİ’li bütün hukukçu arkadaşlardan özel istihramımdır, bütün milletvekillerinden de. Bu iddianame -Özlem Hanım hassasiyet gösterdi ya “‘Sanık’ diyorsunuz.” diye- AK PARTİ’yi yargılamanın ön iddianamesidir. Buradan bize bir hüküm çıkarsa ve bu hüküm kesinleşirse bu, içtihadı dönüştürecek ve AK PARTİ’nin karar süreçlerindeki bütün ilgililer bir davalar zinciriyle karşı karşıya kalacak. Bunu bir buğuzla söylemiyorum. Niye? Çünkü “delil” diye söylenen her şey, çözüm süreci faaliyetleri ve bu Meclis çözüm sürecinde rol ve sorumluluk alanlar için bir başışıklık yasası getirdi, oyladı, kabul etti, yasaya dönüştürdü; yönetmeliğini çıkarmayarak kadük etti ama bu, o yasanın çıkmış olduğu ya da o dönem bu faaliyette bulunanları kapsamamış olduğu gerçekliğini değiştirmiyor, sorun bu. Benim mahkemedeki -AK PARTİ’li arkadaşlara da söyledim- bu iddianameye alıcı gözle bir bakın hele. Biz mahkemelere -ikinci ikametgâhımız olmuş- alışkınız ama

bu, sizin bir ön iddianameniz kafasıyla hazırlanmış. Kimse bu ülkede ne yazık ki, ne acı ki yargıya bu konuda kefil olabilecek durumda değil çünkü iç iktidar savaşları, herkes bizim üzerimizden diğerlerine ateş ediyor, bir diğerine ateş ediyor. İç hesaplaşmaların bir enstrümanına dönüştürülmüş durumdayız. 6-8 Ekimle ilgili hayatını kaybeden bütün yurttaşları bir kez daha rahmetle anarak şunu söyledim: Sayın Efkan Ala, Sayın Ahmet Davutoğlu, Sayın Recep Tayyip Erdoğan ve dönemin bütün ilgilileri, Sayın Sadullah Ergin, Kamu Güvenliği bürokratları o gece, iki gece ben, Sayın Pervin Buldan, Sayın İdris Baluken İçişleri Bakanının makamında sabahladık; iki gün, iki gece “Bu hadise toplumsal bir tahribat yaratmasın, ağırlaştırılmasın.” diye. Başınızı ağrıtmayayım, uzun uzun anlattım. Gelsinler, dedim; tanık olarak gelsinler, desinler ki: “Bu gerçeklik tam olarak böyle değil.” ya da “Tam olarak böyle, Sayın Önder sırasını yanlış anlatıyor.” ya da “Böyle olmayabilir.” Buraya tanık olarak gelmiyorlarsa bir röportaj, beyanat versinler, desinler ki: “Ya böyle diyor ama tam olarak onun dediği gibi değil.” Bak, “Yalan söylüyor.” demelerine gerek yok, “Tam olarak onun dediği gibi değil.” desinler, bu sözümü bugün de hepinizin huzurunda tekrarlıyorum: Milletvekilliğinden istifa edeceğim aynı gün. O zaman nasıl istiyorsanız yargılayabilirsiniz ama burada, bakın, bununla ilgili kanun teklifi görüşülüyor, bana onlarca atf yapılıyor ve ben o davanın sanığıyım, bu duruşmanın riyasetini yürütüyorum.

Dinlediğiniz için teşekkür ederim.

Şimdi, Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutmadan önce son bir söz daha ekleyeyim: Ben bunu bu kadar ısrarlı belirtince savcılık mütalaaya bir ek yaptı, Kobani’yi çözüm süreci sarmalında kriminalize ediyordu, baktı, dedi ki: “Her ihtimale karşı -hukukçu arkadaşlar bilir, ben de sabıka kontenjanından alaylı bir hukukçuyum- örgüt üyeliğinden de ek savunma yapsınlar.” Yeryüzünde “her ihtimale karşı savunma yapmak” diye bir şey yok, tatad edilir, tek tek sayılır sanıklar bakımından, ilişkisi şudur, şekli şudur, niteliği budur, zamanı budur, bunlar sayılır ve denir ki: “Bunlara karşı da bu sanık savunma yapsın.” İşi bu mecraa aktardılar. Bu, tarihe bir tespit; kimseye bir tavassut değil, hayâ ederim, tenezzül etmedim, tenezzül etmedik, tenezzül de etmeyiz, tevessül de etmeyiz ama yarın öbür gün biz gideceğiz, birileri diyecek ki: “Bak, bu arkadaş vaktinde bunları kürsüden altını çizme çizme söylemiş.”

Sabrınız için tekrar teşekkür ediyorum.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

3.- CHP Grubunun, Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun ve arkadaşları tarafından, gıda güvenliğinin kilidi olan tahıl başta olmak üzere, stratejik ürünlerde yaşanan üretim krizinin tüm boyutlarıyla incelenerek çözüm önerilerinin geliştirilmesi amacıyla 13/10/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin Genel Kurulun 19 Ekim 2023 Çarşamba günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır. Okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Okutuyorum:

19/10/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 19/10/2023 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Burcu Köksal

Afyonkarahisar

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun ve arkadaşları tarafından gıda güvenliğinin kilidi olan tahıl başta olmak üzere, stratejik ürünlerde yaşanan üretim krizinin tüm boyutlarıyla incelenerek çözüm önerilerinin geliştirilmesi amacıyla 13/10/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (266 sıra no.lu) Meclis Araştırması Önergesi'nin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 19/10/2023 Perşembe günlü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın İlhami Özcan Aygun konuşacaklar. (CHP sıralarından alkışlar)

Eli kolu dolu olarak gelmekte.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Başkanım, bu kadar gerginlikten sonra biraz ortamı yumuşatalım.

BAŞKAN – Eyvallah.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – İzniniz olursa ürünlerimizi de sergileyelim.

BAŞKAN – Estağfurullah.

Süreniz beş dakika.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Bir dakika Başkanım, daha...

Yalnız konu hepimizi ilgilendiriyor, hepimizin ana konusu. Bu konuda hassasiyetinizi bekliyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

CHP GRUBU ADINA İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sayın Başkan, değerli vekiller; tarım ve gıda sektörünün büyüyen kriziyle çiftlerimizin ağırlaşan sorunlarını araştırmak üzere vermiş olduğum önergem üzerinde söz almış bulunmaktayım. Yüce Meclisi ve ekranları başında bizi izleyen saygıdeğer vatandaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

AK PARTİ'nin iktidara geldiği 2002 yılından bu yana buğday üretiminde çuvalladınız. Evet, 2002 yılında toplam üretim 19 milyon tonlardaydı; yine, yıl 2023, aynı yerde sayıyoruz. Nüfus arttı, o yetmedi, sığınmacılar geldi, o yetmedi, turistlerimiz var ama üretim aynı yerde.

Yine, bakınız, arpa üretiminde de devamlı düşüş var. Bu yıl Toprak Mahsulleri Ofisi buğdaya 8.250 lira fiyat verdi, arpaya 7 bin lira ama çiftçi maalesef satamadı. TMO'dan randevu almak için... Sağlık sisteminde çuvallamıştınız, TMO'da da aynı şekilde çuvalladınız. Şimdi de 3 Eylül'den bugüne çiftçinin parasını ödemiyorsunuz. Ama ben buradan soruyorum: Rus, Ukrayna çiftçisinden ithal ettiğiniz mısırın, buğdayın parasını acaba bir gün geciktirtiniz mi Sayın Bakan? Birazdan çıkıp buradan cevap vereceksiniz, bekliyorum.

Yine, bakınız, yüzde 40 yağ oranlı ayçiçeği geçen yıl 12 bin liraydı, bu yıl 14.100 lira; bu fiyatlar Trakya Birliğin fiyatı. Şimdi, bu fiyatlardan maalesef çiftçimiz satamadı. Ayçiçeği tüm Türkiye'yle adaptasyonu olan bir ürün ve yağ bitkisi, stratejik ürün ama maalesef şu anda çiftçi perişan. Geçen yıldaki fiyatlardan sattı. Diyoruz ki primi 1 liradan acil olarak 5 liraya çıkarın.

Ayrıca, Trakya bölgesinde bu yıl kuraklık var. Cumhuriyet Halk Partisi milletvekilleri olarak bizler bu olayı gördük önceden ve 28 Temmuz 2023 tarihinde kanun teklifi verdik kuraklığın önlenmesi konusunda ne yapabiliriz diye. Trakya'nın doğal afet bölgesi olması için Tekirdağ, Edirne, Kırklarelili Cumhuriyet Halk Partili vekiller ortak önerge verdik, kanun teklifi verdik. Diyoruz ki: "Çiftçinin borcunu iki yıl faizsiz öteleyelim; yetmez, karşılaştığı sorunun zararını tanzim edelim; o da yetmez; tekrar yaşamda kalması için, üretim de yapması için çiftçimize Tarım Kredi ve Ziraat Bankasından tekrar kredi açalım." Ben Trakyalı AK PARTİ'li iktidar milletvekillerine buradan sesleniyorum: Bu kanun teklifini bir an evvel destekleyin. Olmazsa siz getirin, biz destekleyelim, Trakya'daki çiftçilerimiz nefes alsın diyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Yine, AK PARTİ iktidarında maalesef, her şey ileri gideceğine geri gidiyor. İşte pancar: Geçen sene 16 polar pancar 1.450 lira, bugün 1.855 lira.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – A kotası.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Devamla) – Evet, bu da fazlası, daha da aşağı gelecek.

Özelleştirmeye beraber yanlış politika yaptınız, ilk defa cumhuriyet tarihinde Türkiye'ye yüz kararı yaştattınız; şeker ithal ettiniz, şeker! (CHP sıralarından alkışlar) Onun için bir an evvel şeker pancarındaki bu yanlışlığı giderin diyoruz.

Daha bitmedi: Maalesef, serbest piyasayla örtüşmeyen fiyatlar çiftçimizin belini büküyor. Bunu herhâlde hepiniz biliyorsunuz.

Sayın Bakan, en çok da senin bölgede var, Adana'da Çukurova çiftçisi... Geçen yıl 5.700 lira; bugün 6 bin lira. Ya, günahtır ya, yüzde 5,3 artış vermişsiniz mısır üreticisine, günahtır, günahtır. Hangi yüzle gidip Çukurova'da, ülkenin değişik yerlerindeki, Konya'daki çiftçilerle yüz yüze geleceksiniz diye merak ediyorum.

Daha bitmedi: Sayın Bakanın gene kendi bölgesinden pamuk var, pamuk. Birazdan cevap verecek. Pamuk üretiminin maliyeti şu anda 22 lira. Evet, çiftçinin maliyeti 22 lira ama şu anda 16-17 lira fiyat var. Ya, en azından primi 3 liradan 5 liraya çıkartın da çiftçinin yüzü gülsün, en azından zararını kurtarsın, satışını yapsın.

Evet, ithalat odaklı bu tarım politikası ülkemizin, maalesef, gıda güvenliğini her zaman zorluyor. 2022'de çiğ süt ve süt ürünlerinde fiyat yükselmesin, enflasyon artmasın diye baskı kurdunuz, inekler kesime gitti; onların, o gebe ineklerin vebalı AK PARTİ ve ona destek olanların boynunda, o gebe inekler kesime gitti. Şimdi, bakıyoruz, "Hayvan varlığımızı On İkinci Kalkınma Planı'nda yükselteceğiz." Ya, siz elinizdeki hayvan varlığını iki günde sayabilen muazzam bir iktidarsınız, muazzam; iki günde tüm Türkiye'deki hayvan varlığını saydınız. Ben merak ediyorum, nasıl başardınız?

Mazot fiyatları geçen yıl yüzde 42,9 artmış, ilaç fiyatı yüzde 42,9; gübre fiyatı yüzde 20 artmış ama fiyatlar, taban fiyatlar hep aşağıda kalmış.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Devamla) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Bitirelim lütfen.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Devamla) - Şimdi, buradan soruyorum: Ya, 2003'te ÇKS'ye kayıtlı çiftçi sayısı 2 milyon 765 bin, bugün 2 milyon 172 bin. Çiftçinin borcu 2002'de 2,4 milyar lira, bugün 500 milyar lira. Bu, kimin başarısı? AK PARTİ'nin başarısı.

Şimdi, en önemli konuya geldim arkadaşlar. Cebimde de 1 lira var, 1 liracık var, 1 liracık. Bu gördüğünüz poşet tam 1 kilo, 8 tane limon var. Adana'da, Mersin'de, maalesef, bahçede 1 liracığa 1 kilo limon var, 8 tane limonu 1 liracığa alıyorsunuz. Çiftçimizin, maalesef, ümüğünü sıktınız; ben de buradan limonu sıkıyorum! Artık bunu görün, çiftçimiz nefes alsın diyorum, çiftçimiz nefes alsın. (CHP sıralarından alkışlar) Gelin, bir kere de şu ülkenin efendisine sahip çıkın; biraz yüzünüz gülsün köye giderken ki çiftçinin yüzü gülsün. Ondan dolayı diyorum ki: Artık yol yakinken kafanızı kumdan çıkarın, bir defa da olsa çiftçimizin sorunlarını hep beraber araştıralım, ondan sonra ülkemizin gıda güvenliğini sağlayacak o efendilere sahip çıkalım diyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Devamla) – Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Önergeye destek vereceğinizi umuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Aygun.

Saadet Partisi Grubu adına Sayın Mustafa Bilici.

Süreniz üç dakikadır.

Buyurun Sayın Bilici. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA MUSTAFA BİLİCİ (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye'de 2002 yılından bu yana nüfus 66 milyondan 85 milyona çıkarken buğday üretim miktarı yıllık 19 milyon tonda sabit kalmıştır. Üstelik bu sürede tarımsal teknolojinin gelişmesiyle dekar başına verim ortalama yüzde 50 oranında artmış iken bu artışa rağmen rekoltenin sabit kalması çiftçimizin buğday üretiminden uzaklaştığının ve buğday ekili alanın ciddi miktarda düştüğünün açık bir ifadesidir. İktidar ise artan nüfusa rağmen üretimi artırmak yerine çözümü ithalatta bulmuş, Ofis depoları ithal tahılla doldurulmuştur. Büyük buğday üreticisi ülkelerden Rusya ve Ukrayna -nüfusları bariz bir oranda azalmasına rağmen- sırasıyla yüzde 84 ve yüzde 20 oranında artış sağlamış iken,

Türkiye 2002 yılında bu iki ülkeyle rekabet eden bir ülke konumunda iken maalesef, bugün, dünyadaki en fazla ithalat yapan 3'üncü ülke durumuna gelmiştir.

Buğday üretiminde açıklanan fiyatların yetersizliği bir yana, bu yıl buğday alımı esnasında TMO suni bir randevu krizi yaratmıştır. TMO, üretilen buğdayı randevu bahanesiyle almaktan imtina etmiş, üreticiyi tüccara mahkûm etmiştir. Tüccar ise devlet tarafından belirlenen fiyattan malı alamamış, buğday üreticilerimiz yok pahasına tüccara ürününü satmak zorunda bırakılmıştır.

Buğday üretiminin yanı sıra mısırdaki da her gün artan maliyetler karşısında, âdeta çiftçimizle dalga geçilir gibi, geçen yıldan bu yıla geldiğimizde, sadece yüzde 5 oranında bir zam yapılmıştır; mısır üreticisini üretime küstürmüştür. Mısır bitkisinden verim alabilmek için çiftçilerimiz birçok girdi maliyetine katlanmak zorundadır. Mısır bitkisinde girdi maliyetlerinin özellikle bu yılın ikinci yarısında astronomik bir şekilde yükselmesiyle birlikte, sadece 6 liralık bir fiyat teklifiyle, çiftçilerimizle âdeta dalga geçilmiştir.

Bu sorunların yarattığı diğer bir mesele ise ülkemizdeki yabancı tarım şirketlerinin Türkiye'deki arazilerde gerçekleştirmiş olduğu üretimdir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, bitirelim Sayın Bilici.

MUSTAFA BİLİCİ (Devamla) – Devletten istediği desteği alamayan çiftçilerimiz yabancı tarım şirketlerinin sözleşmeli ekim tekliflerini reddedemez hâle gelmiştir. Ne acıdır ki çiftçilerimiz, bu şirketlerin kendilerine sunduğu şartların devletin şartlarından çok daha iyi olduğunu belirtmektedirler. Gübre, akaryakıt desteği sağlıyorlar bu yabancı şirketler, aynı zamanda ürün sonrası çok kısa bir süre içerisinde ödeme yaptıkları için maalesef çiftçilerimiz arazilerini bu yabancı şirketlere vermek, kiralamak durumunda kalmışlardır ve çiftçilerimizi yabancı, özel teşebbüslere bırakmak, üretimlerini teşvik edememek kimsenin değil bizim ayıbımızdır diyorum. Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Bilici.

İYİ Parti Grubu adına Sayın Turan Yaldir.

Buyurun Sayın Yaldir. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA TURAN YALDIR (Aksaray) – Sayın Divan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisinin grup önerisi üzerine İYİ Parti Grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün sizlere bir çiftçi olarak üreticilerimizin sorunlarından ve çözüm önerilerimizden bahsedeceğim. Çiftçi demek, emek demektir, üretim demektir. Cumhuriyetimizin 100'üncü, AK PARTİ'nin iktidarının 21'inci yılında, kendi kendine yetebilen ülke olmakla gurur duyduğumuz Türkiye Cumhuriyeti bu özelliğini maalesefki kaybetmiş olup buğday gibi birçok temel tarımsal ürünün ithalatına başlamıştır. Tarım politikalarında AK PARTİ iktidarının yanlış politikaları ve kuraklık gibi temel nedenler tarımsal ithalatın önünü açmıştır. AK PARTİ iktidarının tarım karnesi içler acısıdır. 2023 yılında buğday için ton başına 8.250 TL, arpa için 7 bin TL, pancar için 1.855 TL taban fiyat açıklanmış ancak üretici bu fiyatlara mahsullerini satamamıştır. TMO'nun Türk çiftçisine yaptığı eziyet hepimizin malumu, artan girdi maliyetleri çiftçimizi her geçen gün daha da üretimden uzaklaştırmaktadır. 2003 yılında 5 kilo buğday satıp 1 litre mazot alabilen çiftçimiz, 2023 yılında ise 7 kiloya yakın buğday satacak ki 1 litre mazot alabilsin. 2003 yılında 1 ton mısır satıp 29 torba gübre alabilen çiftçimiz, 2023 yılında ise 1 ton mısır satacak ki 13 torba gübre alabilsin. 2003 yılında 1 ton pancar satıp 9 işçinin bir günlük yevmiesini verebilen çiftçimiz, 2023 yılında ise 1 ton pancar satacak ki 3 işçinin bir günlük yevmiesini çıkarabilsin. Yine aynı pancar üreticisi 2003 yılında 1 litre mazot alabilmek için 15 kilogram pancar satarken 2023 yılında 1 litre mazot alabilmek için 23 kilo pancar satmak zorundadır. Sığınmacılarla birlikte 100 milyona yakın insanın yaşadığı bu topraklar, emektar çiftçimizin alın terini toprağa katarak ürettiği mahsullerle besleniyor. Çiftçilerimiz AK PARTİ iktidarının yanlış tarım ve ekonomi politikaları sebebiyle toprağa küserse yiyecek ekmeğimizi dahi yurt dışından ithal etmek zorunda kalırız. Mazot geçen yıl 16 TL, bu yıl 40 TL, artış yüzde 250; zirai ilaç geçen yıla göre yüzde

42, gübre yüzde 20, traktör fiyatları ortalama yüzde 70, tarlada çalışan işçinin yevmiyesi yüzde 100 artmış iken bu maliyetler altında çiftçimiz daha fazla dayanamaz. Hükümet derhâl, Tarım Kanunu'nda belirtildiği üzere millî gelirin en az yüzde 1'ini Türk çiftçisine destek ve proje olarak aktarmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bitirelim lütfen.

TURAN YALDIR (Devamla) – Küresel iklim krizi ve vahşi sulama gibi yanlış sulama yöntemleri sebebiyle Anadolu topraklarında yer altı suları çekilmektedir. Hükümetin, Türk çiftçisinin artan maliyetler karşısında ezilmesini engellemek için yapacağı en iyi yatırım, tarımsal sulama projelerini, Kızılırmak, Göksu, Seyhan, Ceyhan, Yeşilırmak, Menderes gibi denize bedavadan dökülen akarsularımızı Anadolu'nun kuraklık alarmı veren verimli topraklarıyla buluşturmasıdır. Sulu tarımla üretimde verim 5 kata kadar artırılabilirken tarımsal üretim maliyetleri de ciddi oranda düşmektedir.

Yirmi bir yıldır iktidara en büyük desteği veren çiftçilerin sesini duyun ve gerekeni yapın. Siz gerekeni yapmazsanız Türk çiftçisi bu kez sandıkta gerekeni sizlere yapacaktır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Yaldir.

Yeşiller ve Sol Gelecek Partisi Grubu adına Sayın Mahmut Dindar konuşacaklar.

Süreniz üç dakikadır Sayın Dindar.

Buyurun. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

YEŞİL SOL PARTİ GRUBU ADINA MAHMUT DİNDAR (Van) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Genel Kurulu ve halkımızı saygıyla selamlıyorum.

Tarım sektörü hem ülke için hem de bölgemiz için çok önemli bir alandır. Tarihsel olarak hem istihdamın hem de üretimin önemli bir bölümüne alan açan tarım sektörü, özelleştirme politikaları sonucunda daraltılmış, tarım istihdamı yüzde 50'den fazla azalmıştır. AKP iktidarının özelleştirme ve güvenlikçi politikaları nedeniyle tarımsal bir çözüme yaşanmış, geçiminin büyük bir bölümünü tarım ve topraktan sağlayan halkımız toprağından koparılmış, uzaklaştırılmıştır. Tarımdan koparılan yurttaşlarımız metropollere ucuz iş gücü olarak göç etmek zorunda bırakılmış, mevsimlik işçi olarak Türkiye metropollerine gelen bu yoksul insanlarımız gayriinsani koşullarda yaşamaktadır. İnsanlar işsizlik, düşük ücret ve iş cinayetleriyle hâlen mücadele etmektedir. Bölgede iş ve istihdam alanları daraltılan gençler, Türkiye metropollerinde insan onuruna aykırı koşullarda çalışmak zorunda kalıyorlar. Sadece son bir yılda İstanbul'dan Van'a onlarca işçinin cansız bedeni gelmiştir.

Bölgemizde, AKP iktidarının yayla ve mera yasakları tarımı bitirme noktasına getirmiştir. Bu yasakçı zihniyetle birlikte devam eden ekonomik kriz çiftçileri çaresiz bırakmıştır. Herhangi bir altyapı çalışması yürütülmüyor. Birçok ilçemizde hayvan pazarlarında altyapı sorunu devam ediyor.

Öte yandan, çiftçiler mazot zamlarına yetişemiyor. Bu yıl çiftçiler şeker pancarı ektiğinde mazot 20 liraydı, şeker pancarı sökülme mevsiminde mazot 40 lirayı geçmiş durumda. Sadece mazot değil, tohum, yakıt, gübre ve işçi maliyetlerinde de fahiş artışlar nedeniyle tarımla uğraşanlar faaliyet yapamaz hâle gelmiştir. Birçok çiftçi borçları nedeniyle ürününü yok pahasına elden çıkarıyor. Son üç yıldır etkisi daha çok görülen kuraklıkla birlikte sadece Van'da yüzlerce çiftçinin tarım ve hayvancılık yapmaktan vazgeçtiğine tanık olduk. İnsanlar emek verip karşılığını alamıyor. Dönem sonunda çektiği eziyet dışında yanına bir şey kalmıyor. Bölgede gerek HES politikaları gerekse doğa karşıtı diğer iktidar politikaları tarımdaki sorunları derinleştiriyor. Van'da ve bölgenin genelinde tarımsal sulama altyapısı yetersiz kalmaktadır. Bir yandan, bölgenin her tarafında güvenlik barajlarıyla doğanın döngüsü tahrip ediliyor; öte yandan, bölgede su sorunu çözülüyor. İktidar rant hırsından kaynaklı çiftçilerin sorunlarını göremiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, bitirelim lütfen.

MAHMUT DİNDAR (Devamla) – Değerli milletvekilleri, dünya genelinde gıda krizi ve nüfus artışı devam ederken tarım alanını piyasalaştırmak halkımızın yararına değildir. Temiz gıda ve yeterli beslenme hakkı için tarım alanı stratejik bir sektör olarak ele alınmalıdır. Tarım alanındaki destekler artırılmalı ve kooperatifleşme desteklenmelidir. Çiftçileri insafsız kredi ve borç yükünden kurtarmak

amacıyla bir düzenleme yapılmalıdır. İktidar halkın emeğiyle ve sofrasıyla oynamamalıdır. Bu haksız politikalara son verilmelidir.

Saygılarımla. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Dindar.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Vahit Kirişçi konuşacaklar.

Süreniz üç dakikadır Sayın Kirişçi.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA VAHİT KİRİŞÇİ (Kahramanmaraş) - Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri, bizleri izleyen aziz vatandaşlarım; öncelikle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerimin başında Pençe-Kilit Operasyonu'nda dün hayatını kaybeden hemşehrimiz Alican Güneş kardeşimiz başta olmak üzere tüm şehitlerimizi, Gazze'de hayatlarını kaybeden kardeşlerimizi ve vefatının 20'nci yılında Aliya İzzetbegović'i rahmetle minnetle yâd ederken, geride kalanlarına sabırlar niyaz ediyorum.

Değerli arkadaşlar, buradan sıklıkla dile getiriliyor ama sözlerimin başında -tıpkı pek çok alanda olduğu gibi- tarımla ilgili de aslında 2002 bir milattır. Bir 2002 öncesi var, politikaların olmadığı, bir de 2002 sonrası olan tarım politikaları var. Bu tarım politikaları ki rakamlarla bunları burada ifade etmek isterim: Şayet, 2002'de siz 98,1 milyon ton üretim yapmış, bugün bu 128,6 milyon tona çıkmış ve yüzde 31'lik bir artış sağlamışsanız bu artışı gerçekleştiren üreticiye biz haksızlık yapamayız. Diğer taraftan, bu ülkede eğer “Bu rakamdan biz bir şey anlamadık.” dersiniz gayrisafi tarımsal hasıla noktasında da rakamlarla ifade edilebilirim. O da, 2002'de 25,1 milyar dolar olan tarımsal hasıla bugün 58,6 milyar dolara çıkmıştır. 2002'de 1,8 milyar dolar olan ihracat da şu anda geldiği nokta itibarıyla 30 milyar dolara dayanmıştır. 36 milyar dolarlık ihracatın 2002'de tarım dâhil tüm sektörlerin ihracatı olduğunu dikkate aldığımızda aslında bu ülkenin üreticisinin artan nüfusa, bu ülkeye gelen artan turist sayısına, yükselen refah seviyesine rağmen hâlâ üretmeye devam ediyor olmasıdır; dolayısıyla, biz bu üretimi görmezden gelemeyiz değerli arkadaşlar.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – İthalatı da söyle ithalatı.

VAHİT KİRİŞÇİ (Devamla) – Sizlerden istirhamım, şu elimde bir kitapçık var, bu kitapçık sürekli güncellenmektedir ve bizim “Tarım Cebimde” mobil uygulamamızın içerisinde bu kitapçığın dijital versiyonunu rahatlıkla bulabilirsiniz. Burada, iddialar ve gerçekler adı altında “dezenformasyon” diyorum çünkü bilginin kirliliği olmaz, bilgi doğrulanmıştır ama dezenformasyona yönelik ki burada herkes bundan şikâyetçi, dolayısıyla eğer bunlardan kurtulmak istiyorsak...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Dediklerinin çoğu yanlış Sayın Bakan.

VAHİT KİRİŞÇİ (Devamla) – ...şu kitapçığı ve Tarım Cebimde mobil uygulamasını mutlaka ve mutlaka dikkate alalım.

HASAN UFUK ÇAKIR (Mersin) – 1 milyon 200 bin ton limon satılmıyor iki senedir, iki senedir! “İmdat” diyor millet, hâlâ laf anlatıyorsun. 50 kuruş limon...

VAHİT KİRİŞÇİ (Devamla) – Dinlemesini öğreneceksiniz.

HASAN UFUK ÇAKIR (Mersin) – Hadi, yalan söylüyor! Ne konuşuyorsunuz daha...

VAHİT KİRİŞÇİ (Devamla) – Değerli arkadaşlar, yüce Meclis 23 Mart 2023 tarihinde...

HASAN UFUK ÇAKIR (Mersin) – Mersin üretiyor yüzde 93'ünü. Ağaçları söküyorum, ben üreticiyim!

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Otur yerine, terbiyesizlik yapma! (AK PARTİ ve CHP sıralarından gürültüler)

HASAN UFUK ÇAKIR (Mersin) – Hadi, terbiyesiz sensin! Yalan söylüyor!

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Konuşma! Otur yerine, otur!

VAHİT KİRİŞÇİ (Devamla) – ...tarımla ilgili, ormanla ilgili çok büyük bir paketi mevzuata kazandırdı ve bu mevzuat sayesinde planlı tarım, sözleşmeli üretim, ekilmemiş bir karış toprağın kalmaması mümkün hâle geldi.

HASAN UFUK ÇAKIR (Mersin) – Hadi be, hadi! Palavraya karnım tok benim! Ne konuşuyorum biliyorum, ben limoncuyum, ne konuştuğumu biliyorum ben. Hadi palavrayı bırakın! (AK PARTİ ve CHP sıralarından gürültüler)

VAHİT KİRİŞCİ (Devamla) – Değerli arkadaşlar, dolayısıyla ben 27’nci Dönemde bu yasanın çıkmasında emeği olan o günkü Gazi Meclisimizin bütün üyelerine şükranlarımı sunuyorum. Önümüzdeki dönemde göreceksiniz değerli kardeşlerim...

HASAN UFUK ÇAKIR (Mersin) – Söylediklerine bak! Söylediklerine bak!

VAHİT KİRİŞCİ (Devamla) – ...hepiniz bu ülkenin üreten insanlarına, üreticilerine saygılı olmayı da öğreneceksiniz diyorum, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar; CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kirişçi.

(AK PARTİ ve CHP milletvekillerinin birbirlerinin üzerine yürümeleri, gürültüler)

BAŞKAN – Sayın İdare Amirlerini göreve çağırıyorum.

(AK PARTİ ve CHP milletvekillerinin birbirlerinin üzerine yürümeleri, gürültüler)

BAŞKAN – Birleşime on dakika ara verdim.

Kapanma Saati: 18.19

BEŞİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 18.30****BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER****KÂTİP ÜYELER: Sibel SUİÇMEZ (Trabzon), Rümeysa KADAK (İstanbul)**

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 10’uncu Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum. Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Grubumuzla ilgili, daha önceki konuşmacımız İlhami Özcan Aygun’un söyledikleriyle ilgili...

BAŞKAN – Duymuyorum, ses açın Sayın Grup Başkan Vekiline.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, son konuşmacı olan Adalet ve Kalkınma Partisine mensup hatip bizim grup önerimizde konuşan hatibimizin söyledikleriyle ilgili çelişen açıklamalarda bulundu, kendisine sataşması var. Bundan dolayı İç Tüzük’e göre hatibimize söz hakkı istiyoruz.

BAŞKAN – Sayın Köksal...

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – “Yalan ve gerçekler” şeklinde hatibimizin yalan söylediğini kastetti.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Hayır Başkanım, hayır. Öyle bir usul yok.

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) – Hatip dinlemeyi öğrensin önce. Hatip cevabı dinlesin önce de ondan sonra itiraz etsin.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Hangi hatip, hangi?

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – İlhami Özcan Aygun.

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) – Dinlemeyi bilmeyen kişiye niye söz...

BAŞKAN – Buyurun, kürsüden cevap verin, yeni bir sataşmaya mahal vermeyin.

Bütün Genel Kurulu bir konuda uyarmak istiyorum...

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sayın Başkanım, bu kadar kavgadan sonra bilmiyorum yani niye söz verdiniz? Asıl sataşılana biziz ya! Bir ton laf yedik burada!

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Söz istemesi gereken biziz ya! Böyle bir şey var mı?

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Ama konuyla ilgili.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Olmaz, hiç konuyla ilgisi de yok yani.

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) – Dinlemeyi bilmeyen birine ne söz hakkı veriyor?

VII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

2.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun’un, Kahramanmaraş Milletvekili Vahit Kirişçi’nin CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu 1 lirayı gösterdim değil mi ben, 1 lirayı? Ben Bakan Bey’den buna cevap isterdim. 1 liradan -1 kilo limona alıyor- bahçesindeki limonu satıyor Mersin’deki, Adana’daki çiftçimiz ve 1 lirayı almamak için tarlasına, bahçesine kepeç sokuyor. Ben isterdim ki buna cevap versin.

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) – Dinlemeden cevap...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Devamlı) – Ben isterdim ki pamuk üreticisinin 16-17 liraya ürünü nasıl sattığını, bunu nasıl çözeceğini beklerdim. Kalktı bana dijital cepten bahsetti. Ya, Sayın Başkan,

Sayın Bakan, milletin karnı aç, karnı. Millet şu anda ürettiği ürünü satamıyor ve 1 kilo limonu şu 1 liraya sattığı zaman... 40 kilogram limon 1 litre mazot için. 1 litre mazot alacak, 40 kilogram limon verecek.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Ya, 1 litre mazot 40 lira.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Devamla) – Ya, 1 litre mazota 40 kilo limon reva mı Hasan? Senin soğan üreticin perişan. Geçen yıl soğan kaç paraydı, bu yıl soğan kaç para?

Şimdi gelelim... Büyükbaş, küçükbaş hayvan varlığı neden artmıyor? İthalat yaptınız, gözünüz doymadı; şimdi yine -bakıyorsunuz- On İkinci Kalkınma Planı'nda bunu artıracığınızı söylüyorsunuz. Bunlara cevap verelim. Çiftçinin borcu 2,4 milyardan ta çıkmış 500 milyara. Bu sorunu nasıl ortadan kaldıracığınızı çözelim diyorum ama bana hiçbir cevap yok; havadan sudan, karadan cevaplar ve yalan. Yalan sizin eseriniz. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Yine “yalan” diyor ya!

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) – Dinlemeyi bil ve öğren biraz!

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Devamla) – Getirdiğiniz tablo bu.

VAHİT KİRİŞÇİ (Kahramanmaraş) – Yalan siz konuşuyorsunuz.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Devamla) – Getirdiğiniz tablo bu. Çiftçi perişan.

VAHİT KİRİŞÇİ (Kahramanmaraş) – “Yalan” diyemezsiniz!

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Devamla) – Sayın Bakan, senin dönemini de biliyoruz. Çiftçi ithalat...

VAHİT KİRİŞÇİ (Kahramanmaraş) – “Yalan” diyemezsiniz!

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Devamla) – Yalan, evet; tablo ortada.

VAHİT KİRİŞÇİ (Kahramanmaraş) – Siz söylüyorsunuz yalanı da.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Devamla) – Tablo ortada. Çünkü bakınız, 2002’de 19 milyon ton buğday, yıl 2023 yine 19 milyon ton buğday. Ya, nerede bu? Nüfus arttı ama bununla beraber neyi başardınız? Hasat döneminde Tekirdağ Limanı’nda GOZO ve PUNKT gemileri 26.500’er tonla ithalat yaptı Sayın Bakan.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Devamla) – Bunun cevabını kim verecek? İthalat lobisine ortak oldunuz.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Buğday konusu çok yanlış. Vallahi, açık teklif ediyorum, gel Tarım Bakanlığına gidelim, o verileri alalım, oturup beraber açıklayalım. Açık söylüyorum.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Zaten bilmiyorsun, bilmeden konuşma.

VAHİT KİRİŞÇİ (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, İç Tüzük’e göre satışmadan söz istiyorum.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sayın Bakana da söz...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Kirişçi.

Sayın Kirişçi bir saniye bekleyin, bir konuşayım ondan sonra. Burada bekleyin, buyurun.

VIII.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder’in, daha önce oturumu kapatırken idare amirlerini göreve çağırdığına ve tekerrür hâlinde İç Tüzük gereği birleşimi kapatmak zorunda kalacağına ilişkin konuşması

BAŞKAN - Sayın arkadaşlar, Sayın Genel Kurul; daha önce oturumu kapatırken idare amirlerini göreve çağırmıştım. Tekerrür hâlinde İç Tüzük gereği birleşimi kapatmak zorunda kalacağım. Bunu bütün arkadaşlarıma dikkatine sunmak istiyorum.

Aslolan sözdür. Birbirimizi yaralayıcı, kırıcı beyanda bulunmadan, yeni bir satışmaya meydan vermeden...

Buyurun Sayın Kirişçi.

VII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

3.- Kahramanmaraş Milletvekili Vahit Kirişçi'nin, Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

VAHİT KİRİŞÇİ (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tekrar teşekkür ediyorum.

Benim burada söylediğim her bir kelime, her bir cümle, kullandığım her bir rakam bu devletin resmî kayıtlarında yer alan rakamlardır; bir. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

İkincisi, bu ülke 99,6 milyon ton buğday ithal etmiştir, 104,3 milyon ton ihracat gerçekleştirmiştir. Dâhilde işleme denilen bir uygulama vardır. Bu uygulamadan 14,5 milyar dolar bu ülkenin kasasına girdiyse bu geliri bize sağlayanlara biz hain diyebilir miyiz?

Değerli arkadaşlar, lütfen bir de şu tarım sektörünün, şu üreticinin yakasından düşününüz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) 14 Mayıs, 28 Mayıs; daha yeni seçimler yapıldı, söylemediğiniz kaldı mı Allah aşkına? “Bedava mazot, ÖTV’siz mazot. Şuna destek, buna destek.” Her şeyi söylediniz.

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) – Çiftçi battı! Çiftçi battı!

VAHİT KİRİŞÇİ (Devamla) – Bu aziz millet size kulaklarını tıkadı çünkü geçmişte yaptıklarınız onların gözlerinin önünden bir film şeridi gibi geçti. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Ya, ben şimdi burada rakamları söyledim. İhracat artmış 1,8’den 30 milyar dolara. Gayrisafi millî hasıla artmış 25,1 milyar dolardan 58,6 milyar dolara. Üretim artmış, ürünlerin...

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) – TÜİK rakamlarına göre mi, TÜİK’e göre mi?

VAHİT KİRİŞÇİ (Devamla) – TÜİK’in dışında sizin başka veriniz var mı? Varsa söyleyin.

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) – TÜİK ne zaman doğru söyledi ki? TÜİK’in hangi rakamı doğru ki?

VAHİT KİRİŞÇİ (Devamla) – TÜİK’e göre bu ülkenin nüfusu belli. Dolayısıyla, siz söylediniz, bu millet dinledi ve size notunu verdi ve bizi de iktidar yaptı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) – Yüzde 34 oldunuz, 34; yüzde 34’e düştünüz!

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan...

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – TÜİK’in rakamlarına inanmıyorlarsa arkadaşlar, o verileri nereden alıyor, hangi rakamları alıyorlar, nereden alıyorlar? Söylesinler lütfen ya, biz de bilelim, biz de istifade ederiz belki.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, özellikle...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Başkan.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Yeni bir sataşmaya mahal vermek istemiyorum ama...

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) – Sataşma yok ki neyin cevap hakkı doğru? Sataşma olmadı ki ne cevap hakkı var?

BAŞKAN – Buyurun Sayın Köksal.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

50.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, Kahramanmaraş Milletvekili Vahit Kirişçi'nin sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Şimdi yeni bir sataşmaya mahal vermek istemiyorum ama “Çiftçinin yakasından düşün.” dedi. Esas çiftçinin yakasından düşmesi gereken sizsiniz, öncelikle bunu söyleyeyim. (CHP sıralarından alkışlar) Birincisi, geçen yıl mazotun litresi 19 liraydı, şimdi 40 lira olmuş. Hesap basit; 40 kilo limon satan çiftçi ancak 1 litre mazot alabiliyor. 6 liraya buğday satıyor, bir bardak çay içebiliyor çiftçi. İşte, ülkenin çiftçisini getirdiğiniz durum ortada. Pancar üreticisi yüzde 27’lik bir zam alabilmiş, her şeye yüzde 100’ün üstünde zam gelmiş.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sayın Başkanım, bunları biz niye dinliyoruz?

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Biber üreticisi geçen sene 16 liraya sattığı biberi bu sene 10 liraya satamıyor. Maliyet yüzde 100 artmış, fiyat düşmüş; hesap ortada. Esas yakasından düşmesi gereken sizsiniz. (CHP sıralarından alkışlar)

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Hakaret ede ede bir hâl oldunuz çiftçilere.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1’inci sırada yer alan, Çorum Milletvekili Oğuzhan Kaya ve 104 Milletvekilinin Konutların Turizm Amaçlı Kiralanmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- Çorum Milletvekili Oğuzhan Kaya ve 104 Milletvekilinin Konutların Turizm Amaçlı Kiralanmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1669) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 35) (*)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Geçen birleşimde İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen 35 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin birinci bölümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştı. Şimdi birinci bölümde yer alan maddeleri, varsa o madde üzerindeki önerge işlemlerini yaptıktan sonra ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

1’inci madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Buyurun.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1669) esas numaralı Konutların Turizm Amaçlı Kiralanmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 1’inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Dursun Ataş

Ersin Beyaz

Selcan Hamşioğlu

Kayseri

İstanbul

Tekirdağ

Yavuz Aydın

Yüksel Selçuk Türkoğlu

Trabzon

Bursa

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Katılamıyoruz.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Trabzon Milletvekili Sayın Yavuz Aydın.

Buyurun Sayın Aydın. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YAVUZ AYDIN (Trabzon) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Konutların Turizm Amaçlı Kiralanmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 1’inci maddesi üzerinde parti grubum adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Siyasi iktidarın Türkiye Büyük Millet Meclisinin yasama sorumluluğunu neredeyse görmezden gelerek, üzerinde yoğunlaşılması gereken konuları ilgili komisyonda görüşmeden bir torba hâline getirip, tabiri caizse yangından mal kaçırır gibi Plan ve Bütçe Komisyonuna getirmesi kanun yapım sürecinde olan samimiyetsizliği gözler önüne sermektedir. Hiç şüphe yok ki Meclise sunulan kanun teklifleri, konusu ve kapsamına bağlı olarak esas ve tali komisyonlara gönderilmelidir. Üyesi olduğum Turizm Komisyonunda inceleme ve araştırılma fırsatı verilmeden direkt Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülüyor olması, dinamik ve nitelikli bir yasama süreciyle uyuşmamaktadır. Bu usul, bütüncül bir yaklaşımla kanun yapmayı engelleyen bir uygulamadır. Özetle, torba kanun teklifi yöntemi hızlı ve özensiz bir şekilde kanunlaştırma pratiği sürdürmektedir. Bu durum, kanunların doğru ve detaylı bir şekilde incelenmesini, halkın temsilcilerinin görüş ve önerilerini sunmasını engellemektedir. Öte yandan, bu uygulamanın devamının Parlamentomuzun diğer ihtisas komisyonlarının etkinliğini azaltarak nitelikli ve kaliteli kanunlar yapılmasını da engelleyeceği açık bir gerçektir.

(*) 35 S. Sayılı Basmayazı 18/10/2023 tarihli 9’uncu Birleşim Tutanağı’na eklidir.

Tüm şehirlerimizde olduğu gibi, seçim bölgem olan Trabzon da yabancı turistler başta olmak üzere, konutların turizm amaçlı sıkça kiralandığı bir şehirdir. Yasal olmayan yollarla vergi dilimine girmeden yapılan kiralamalar, turizmi ve bu sektörde çalışan vatandaşlarımızı olumsuz yönde etkilemektedir. Bilhassa geçtiğimiz turizm sezonunda Trabzon şehri başta olmak üzere, turistler otellerden ziyade daha çok günlük, haftalık veya aylık olarak konut kiralama yöntemine başvurmuş, beş yıldızlı otellere ödeyeceği masrafın bir kısmını artırarak tatillerini bu şekilde gerçekleştirmişlerdir. Özellikle internet sitelerinden kolayca konut kiralanabilmesi bu sektörü kolaylıkla ulaşılabilir ve rahatlıkla kullanılabilir hâle getirmiştir. “Web” siteleri üzerinden yapılan konut kiralamalarında denetimsizlikten kaynaklanan sorunlar ülke turizmini olumsuz etkileyen en önemli faktörlerden biridir. Halk arasında “günlük kiralık daireler” olarak bilinen ve turizmin bugününü olumsuz etkilediği gibi geleceğini de risk altına alan bu alanın bir an önce denetim altına alınması atılacak olan ilk adım olmalıdır. Bir konutun turistlere kiralanması diğer komşularda gürültü, rahatsızlık ve güvenlik gibi sorunlara neden olacağından kiralama yapılacak olan konutların önceden belirlenmesi ve ona göre tedbirlerin alınması büyük önem taşımaktadır.

Bir haftalığına tutulan bir daireyi sözleşme süresi sonunda tahliye etmeyen kullanıcılar için tahliye davası açılması gerekecektir. Açılacak olan bu dava yıllarca sürebileceği için ev sahipleri de mağdur edilecektir. Bu ve benzeri nedenlerle, açıkça görüldüğü gibi, teklifte yapılan düzenlemeler sektörün ihtiyaç duyduğu sorunlara çözüm içermemektedir.

Sözlerime son vermeden önce belirtmek isterim ki seçim vaatlerinizin arasında bizzat Sayın Recep Tayyip Erdoğan tarafından söz verilen mülakatların kaldırılması yok muydu? Lakin bu önümüze getirilen kanun teklifinde personel alımı yapılırken yazılı ve sözlü sınavda başarılı olma şartı bulunmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YAVUZ AYDIN (Devamla) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Bitirelim lütfen.

YAVUZ AYDIN (Devamla) – Bu nasıl iştir? Sayın Erdoğan “Mülakatları kaldıracağız.” diyor, sizler ise bırakın mülakatları kaldırmayı, üzerine yazılı ve sözlü sınavları da ekliyorsunuz. Bu durum toplumun hassasiyetlerinden biri olan mülakat süreciyle çelişmektedir. Vatandaş Sayın Erdoğan’a mı inanacak yoksa size mi inanacak? Sorarım size, mülakatlarda elenen adayların vicdanen hesabını nasıl vereceksiniz? Bugün hâlâ mülakatlardan ve sözlü sınavlardan bahsediyorsak bunun tek sorumlusunun Adalet ve Kalkınma Partisi olduğunu belirtmek isterim.

Konutların kısa süreli kiralanması konusunda ülkemize ve milletimize hayırlı olan düzenlemelerin yapılacağını ümit ve temenni ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YAVUZ AYDIN (Devamla) – Ezcümle, Konutların Turizm Amaçlı Kiralanmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’ne, Komisyonumuza geliş şekli, içerik itibarıyla yetersizliği ve tutarsızlığı gerekçesiyle, toplumumuzun büyük bir kesimine adalet ve refah getirmeyecek bir düzenleme olduğu kanaatiyle karşı oy vereceğimizi bildiriyor, İYİ PARTİ Grubu adına hepinizi ve yüce Türk milletini saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Aydın.

Şimdi önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir. Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1669) esas numaralı Konutların Turizm Amaçlı Kiralanmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 1’inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

“Amaç ve kapsam

Madde 1-(1) Bu Kanunun amacı; konutların gerçek ve tüzel kişilere turizm amaçlı kullandırılmasına ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

(2) Bu Kanun; konutların turizm amaçlı kullanılmasına ilişkin genel esaslara, izin belgesi düzenlenmesine, idari yaptırımlara ve turizm amaçlı kullanılan konutların tabi olacağı mevzuata ilişkin hükümleri kapsar.

(3) Tek seferde yüz günden fazla süreli yapılan kiralamalar bu Kanunun kapsamı dışındadır.”

Rahmi Aşkın Türeli

Ahmet Vehbi Bakırhoğlu

Cavit Arı

İzmir

Manisa

Antalya

Cevdet Akay

Sururi Çorabatır

Karabük

Antalya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Katılamıyoruz.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Sayın Cavit Arı, Antalya Milletvekili.

Buyurun Sayın Arı. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

CAVİT ARI (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; öncelikle hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Konutların turizm amaçlı kiralınmasıyla ilgili bir kanun teklifi sunuldu. Bu bir torba yasa şeklindeydi, içinde başkaca düzenlemeler de var ancak kanun teklifinin adı “konutların turizm amaçlı kiralınması.”

Şimdi, adına “kiralama” diyoruz ancak uygulamada konutların günlük, haftalık ya da yüz güne kadar kullanımıyla ilgili bir düzenleme getirilmekte. Bu kanun teklifi Komisyonunda görüşülürken çok özensiz hazırlandığını, alelacele hazırlandığını, kanun teklifinin getireceği, götüreceği sonuçlar üzerinde yeterli değerlendirmeler yapılmadığını orada ifade ettik ve gördük ki daha teklif görüşülürken, teklifi hazırlayan veya sunan milletvekili orada otururken Komisyon üyesi AKP’li diğer milletvekilleri verdikleri önergelerle düzenlemelerde değişiklik yapmaya çalıştı. Değerli arkadaşlar, Komisyonunda birden fazla değişiklik teklif edilen bir hazırlık yeterli şekilde yapılmamış bir hazırlıktır. Çalışılmamış, üzerinde yeterli düşünülmemiş bir kanun teklifi.

Öncelikle şunu söyleyeyim: Bakın, kanunun adı “kiralama.” Değerli arkadaşlar, adına “kiralama” dediğimiz anda bu işin içinden çıkılmaz, ben size söyleyeyim. Bir hukukçu olarak söylüyorum, yıllarca kira davaları takip etmiş bir avukat olarak söylüyorum; eğer ki “kiralama” diye bu iş başlarsa kiracı çıkmazsa ne yapacaksınız? Doksan dokuz gün oturmuş orada kiracı, sözleşme de yüz günlük; ne yapacaksınız? Bu getirdiğiniz düzenlemede bunun karşılığı var mı? Yok. Eğer adına “kiracı” dersanız o zaman Gayrimenkul Kiraları Hakkında Kanun’daki ya da Borçlar Kanunu’ndaki tahliye hükümlerine göre işlem yapmak zorunda kalırsınız. Kiracı “Ben çıkmıyorum.” dedi, haydi buyurun, gidin mahkemeye. Ne zaman çıkaracaksınız? Belli değil. Mahkemelere taşınacak ve sonuçta bakın, büyük ihtilaflar doğacak. O nedenle, önce kanunun adını doğru koymak gerekirdi, en azından -Komisyonunda da söyledik- “konutların turizm amaçlı kullanımı” denmeli, “kira” kelimesini oradan çıkarmalı ve böylece kiracı çıkmadığı takdirde nelerin yapılacağına dair hükümlerin de kanun teklifine eklenmesi gerekirdi. Yani kısacası, özensiz hazırlanmış bir kanun teklifi olduğunu bir kez daha söylemek istiyorum.

Bu kanun teklifinin hazırlanma gerekçelerinden birinin de yabancıların özellikle Türkiye’de çok sayıda gayrimenkul satın alması veya ikametgâh olarak kullanması olduğunu hepimiz biliyoruz. Ancak iktidar kendi yarattığı bu kaos ortamından kurtulmak için de yine hesapsız kitapsız, bir gecede aldığı kararla, çıkardığı yönetmelikle yeni mağduriyetlikler yaratmakta yani bu gelişen tepkilerle bir taraftan yabancı ikametgâhını veya gayrimenkul satışını sınırlamaya çalışırken bir taraftan da bu işe yatırım yapmış, bu işten ekmek yiyen başta inşaat sektörü olmak üzere o ilçelerdeki, bölgelerdeki esnafı bir gecede cezalandırma yoluna gitmekte. Örneğin, daha 16 Ekim itibarıyla yürürlüğe giren bir yönetmelik var, herhalde AKP iktidarı bundan haberdardır yani milletvekili arkadaşlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CAVİT ARI (Devamla) – Sayın Başkanım, bitiyorum.

BAŞKAN – Buyurun bitirin lütfen.

CAVİT ARI (Devamla) – Bakın, bu yönetmelikle Göç İdaresince kısıtlı olmayan yerlerde, ikametgâh imkânı olan bölgelerde, ilçelerde daha önce yabancı uyruklu birisinin yasal koşulları eğer imkân veriyor ise ikametgâh izni alabilmesi için büyükşehirlerde 75 bin dolarlık, normal şehirlerde de 50 bin dolarlık bir gayrimenkul şerhinin olması yani beyanının olması yeterliydi. Şimdi, 16 Ekim itibarıyla bu rakam 200 bin dolar olarak ifade edilecek tapu kaydında. Bunun anlamı ne? Bunun anlamı, eğer yabancı şahıs satın alacaksa o taşınmaz en az 200 bin dolar olmak zorunda ya da tapuda öyle gösterilmek zorunda.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CAVİT ARI (Devamla) – Başkanım, çok önemli, son cümlem...

BAŞKAN – Buyurun söyleyin ama mikrofonu açmayacağım çünkü kimseye açmadım.

Buyurun.

CAVİT ARI (Devamla) – Peki, o zaman bitireyim.

BAŞKAN – Bitirelim lütfen.

CAVİT ARI (Devamla) – Çok teşekkür ediyorum arkadaşlar.

Bu kanun teklifi çok sayıda sakıncalar barındırmakta, o nedenle bu kanun teklifini geriye çekmenizi, üzerinde yeniden çalışıp dikkatli, özenli hazırlanmış şekilde buraya tekrar getirmenizi öneriyorum.

Hepinize saygı ve sevgiler sunuyorum.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Ari.

Şimdi önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 35 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinin (3)'üncü fıkrasında yer alan “dışındadır” ibaresinin “dışında yer alır” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Vezir Coşkun Parlak

Halide Türkoğlu

Zülküf Uçar

Hakkâri

Diyarbakır

Van

George Aslan

Çiçek Otlı

Kamuran Tanhan

Mardin

İstanbul

Mardin

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Katılamıyoruz.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Vezir Coşkun Parlak, Hakkâri Milletvekili.

Buyurun Sayın Parlak. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

VEZİR COŞKUN PARLAK (Hakkâri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün burada konutların turizm amaçlı kullanıldığına dair kanun teklifini görüşüyoruz. Fakat bu teklifin amacı turizm amaçlı kiralama faaliyetinin aslında denetim altına alınması ve vergi sistemine dâhil edilmesidir. Ticari bir faaliyetten vergi alabilirsiniz, bu son derece normaldir fakat Türkiye'deki vergi sistemi aslında olabilecek en adaletsiz sistemlerden biridir. Toplanan vergilerin büyük bir kısmını ücretli çalışanlardan yani emekçilerden alınan gelir vergisi ve KDV, ÖTV gibi dolaylı vergiler oluşturmaktadır. Diğer taraftan, iktidara yakın iş insanlarının milyarlarca liralık vergi borçları affedilmekte, vergi kaçırmak bir norm hâline gelmektedir. Tablo bu iken küçük kazançlardan vergi almak için böyle canhıraş uğraşmak hiç de inandırıcı gelmiyor.

Bu kanun teklifine konu olan konutların büyük bir kısmı gelirleri kendilerini geçindirmeye yetmediği için evlerinin bir bölümünü kiraya vermek isteyen kişilerin kullanımında olan konutlardır. Teklif kanunlaşırsa bu insanlar bu küçük gelirden mahrum kalacak, büyük şirketler sektörün neredeyse tamamını ele geçirecekler. Turizm sektörünü denetim altına almak istiyorsanız kara para aklama aracı hâline gelmiş olan ultra lüks otellerden, mafya yönetiminde uyuşturucu trafiğinin merkezi hâline gelmiş

olan marinalardan başlayabilirsiniz. Konutlardan vergi almak istiyorsanız yüzlerce evi olan emlak zenginlerini vergilendirebilirsiniz.

Turizm demişken bir parantez de kürdistan turizmi için açmak istiyorum. Kürdistanın doğal güzelliklerinin, kültür varlıklarının sistematik olarak tahrip edilmesi ve bölgede uygulanan savaş politikaları bölgemizin turizmini durma noktasına getirmiştir, halkımızı en önemli bir gelir kaleminden de mahrum bırakmıştır. Vekili olduğum şehir olan Hakkâri'nin Cilo ve Sat Buzul Gölleri gibi doğal güzellikleri sadece Valinin istediği zamanlarda halka açılmakta, Hükûmetin reklamı yapıldıktan sonra tüm yıl yasaklı kalmaya devam etmekte; ekonomik olarak zaten kötü durumda olan Hakkâri'nin turizm geliri fırsatı elinden alınmaktadır. Kayyum rejimini ve baskıcı politikaları meşrulaştırmak için ara sıra festivaller düzenlenip imaj çalışması yapılıyor. Oysa Valilik tarafından on beş günde bir çıkarılan kararla kentteki her türlü eylem ve etkinlikler yasaklanıyor. Bu kararlara göre tiyatro ve pandomim yapmak bile yasak. Evet, yanlış duymadınız, şu anda Hakkâri'de pandomim yapmak istesenez yapamazsınız.

Turizmden devam edelim, cumhuriyet tarihi boyunca ekonomisi bilinçli olarak geri bırakılan kürdistan o kadar gözden çıkarılmış durumda ki geçen yaz uçak seferleri durma noktasına gelmişti. Türkiye'nin başka bölgelerine turist taşınması için uçakların bir kısmı oralara kaydırıldı. Uçuş kısıtı nedeniyle hastalar randevularına büyük metropol kentlere gidemedi. Bizler, seçim çalışmalarımızı yürütmek için, seçim bölgelerimize gitmek için bile uçak seferleri bulamaz hâle geldik. Dolayısıyla siz bölge turizmini teşvik etmek bir yana turizme darbe vurmak için aslında elinizden geleni yapıyorsunuz. Turizmin gelişmesini, turizmden gelen ekonomik katkının artmasını istiyorsanız savaş politikalarından vazgeçeceksiniz. Çözüm süreci sırasında ve bittikten sonra Türkiye'nin turizmden elde ettiği geliri oturup kıyaslarsanız aradaki o kocaman farkı görürsünüz. Bu kanunun gündemi olan turizm amaçlı konut kullanımından elde edilecek gelirin çok daha fazlasını aslında savaş harcamalarını kısarak elde edebilirsiniz. Bu ülkenin kaynaklarını, Kürt halkını zapturapt altına almaya harcamazsanız halkımızın refah düzeyi bir o kadar da artacaktır.

İki gün önce bu salonda Suriye ve Irak tezkereleri görüşülürken biz “Savaşa hayır.” pankartları asmıştık. İki haftadır Filistin’de ve Rojava’da yaşananlar, iki gün önce Gazze’de gerçekleşen hastane katliamı barışın bölgemiz için ne kadar acil bir ihtiyaç olduğunu bir kez daha gösterdi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VEZİR COŞKUN PARLAK (Devamla) – Bizler her zaman, her yerde söylediğimiz gibi Filistin’de de Kürdistan’da da “Savaşa hayır.” diyoruz. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkanım... Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Söz istedim ama...

BAŞKAN – Önergeyi oylatayım, ondan sonra vereyim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Benim de söz istemim var ama...

BAŞKAN – Şimdi önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Sayın Bülbül ve Sayın Beştaş’ın söz talepleri var, onları yerine getireceğim.

Buyurun Sayın Bülbül.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

51.- *Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül’ün, Hakkâri Milletvekili Vezir Coşkun Parlak’ın 35 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 1’inci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Kürsüde konuşan hatip ısrarla Türkiye’de bir kürdistan bölgesi varmış gibi ve buranın turizminden “kürdistan turizmi” olarak ifade ederek ve farklı yerlerde, farklı cümlelerde de defaatle bunu kullanmak suretiyle Türkiye’nin Anayasa’mızda çok net bir şekilde, açık bir şekilde ifade edilmiş olan ülkesiyle ve milletiyle bölünmez, üniter yapısına aykırı bir şekilde ifadede bulunmuştur. Herkes bilmekte, kendileri de çok iyi bilmektedir ki Türkiye, idari yapısı itibarıyla hiçbir şekilde etnik veyahut da dinî, mezhepsel

bir ayırım gözetilmeksizin 81 ilden oluşan, 85 milyon nüfusu olan ve burada herhangi bir şekilde hiçbir bölgesinin etnik açıdan, dinî ve mezhepsel açıdan birbirinden farkı olmayan bir bütünlüğe sahiptir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayınız Sayın Bülbul.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bu noktada, bunun dışında yapılan değerlendirmenin hem Anayasa’mız açısından hem de sosyolojik açıdan doğru ifadeler olmadığını ifade etmek istiyor, bunların tekrarr etmemesi noktasındaki düşüncemizi Genel Kurulla paylaşmak istiyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Bülbul.

Buyurun Sayın Beştaş.

52.- Erzurum Milletvekili Meral Daniş Beştaş’ın, Deniz Poyraz ile Helin Hasret Şen davalarına ve Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbul’ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Ben, önce sözü bunun için istememiştım, en son Sayın Bülbul’e yanıt vereceğim.

Şimdi, bizim HDP İzmir il binamızda “Onur Gencer” isimli tetikçi katil; arkadaşımız, canımız Deniz Poyraz’ı katletmişti ve bütün iddialarımıza ve delillere rağmen sadece bir tetikçiye ceza verildi. Avukatların istinaf başvurusu sonucunda maalesef bugün istinaf mahkemesi verilen yerel mahkeme kararını uygun bulmuş. Hani, yargı böyle bir karar vermiş, tabii ki bu, Yargıtaya gidecek ama biz Türkiye’nin en büyük illerinden olan İzmir’de partimizin bulunduğu konum itibarıyla bir tetikçinin tek başına bu cinayeti işlemediğini gayet iyi biliyoruz. Arkasındaki güçler ortaya çıkarılmadığı müddetçe bu cinayetler de devam eder ve maalesef cezasızlık da bunu destekleyen olgulardan bir tanesi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Yine bugün girişte söylemişim, Helin Hasret Şen duruşması bitti ve polise maalesef en indirimli hâliyle altı yıl üç ay hapis cezası verilmiş. Cezasızlık Kürt çocuklarının öldürülmesine ve katillerin aklanmasına maalesef sadece destek oluyor.

Sayın Bülbul’e gelince, bu konuyu çok tartıştık “Kürdistan var mıdır, yok mudur?” meselesini burada tartışmayı zül kabul ediyorum. Anayasa’ya biz de bağlıyız aynı Anayasa’nın 90’ıncı maddesine göre Anayasa Mahkemesi bir karar vermiştir, Baydemir kararı ve orada kürdistanın kullanılmasının hiçbir şekilde hukuka aykırı olmadığına hükmetmiştir. Bu mahkeme kararını hatırlatmak istiyorum. Evet, kürdistan vardır ve bunu söylemek hiçbir şekilde suç değildir.

Teşekkür ediyorum. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Çorum Milletvekili Oğuzhan Kaya ve 104 Milletvekilinin Konutların Turizm Amaçlı Kiralanmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1669) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 35) (Devam)

BAŞKAN – 1’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Divanda ihtilaf var, elektronik oylama yapacağım.

İki dakika süre veriyorum.

Süreniz başlamıştır arkadaşlar.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – 1’inci madde kabul edilmiştir.

2’nci madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1669) esas numaralı Konutların Turizm Amaçlı Kiralanmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Dursun Ataş

Yavuz Aydın

Ersin Beyaz

Kayseri

Trabzon

İstanbul

Selcan Hamşioğlu

Şenol Sunat

Tekirdağ

Manisa

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NECMETTİN ERKAN (Kırşehir) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Önerge üzerine söz isteyen Manisa Milletvekili Sayın Şenol Sunat.

Buyurun Sayın Sunat.

Süreniz beş dakikadır. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 35 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Evet, bugün, demokrasi kültürümüzün ilk halkası olan muhtarlarımızın Muhtarlar Günü'nü de kutluyorum.

Yine, Aliya İzzetbegović'in ölüm yıl dönümünde saygı ve rahmetle kendisini anıyorum.

Dün Azerbaycan'ımızın bağımsızlık günüydü. Sonsuza kadar yaşa ve var ol Azerbaycan diyorum.

Sayın milletvekilleri, İsrail-Filistin savaşının 11'inci günündeyiz ve vahşet tüm hızıyla devam ediyor. Sivillere acımasızca saldırılar yüreğimizi dağlıyor. İnsanlık adına utanç verici günlerden geçiyoruz. Özellikle son iki gündür hepimiz insan olarak İsrail yönetimi adına utanç duyduk, utandık. Hastanelere, okullara, camilere bomba yağdırarak yaşlı, kadın, çocuk demeden insanları katleden katillere lanet olsun. Artık Netanyahu için söylenecek hiçbir söz kalmamıştır. “Holokost”u yani soykırımı yaşamış bir halkın yüz karası ve katil olarak tarihte yerini almıştır. Ölenlere Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar diliyorum.

Eğer masumları katlederseniz bu, savaş değildir artık, terördür. Yıllarca başta PKK ve her türlü terörle mücadele etmiş bir ülke olarak biliyoruz ki teröre hiçbir kılıf uydurulamaz. İsrail-Filistin ekseninde başlayıp Suriye ve Lübnan'a, oradan da İran'a yakın zamanda sıçrayacak olan çatışmalar bölgede maalesef uzun süreli sonuçları olacak bir döneme girildiğinin işareti. Değerli milletvekilleri, Orta Doğu yeniden şekillendirilecek, Büyük Orta Doğu Projesi yeniden hayata geçiriliyor yani Orta Doğu'da kartlar yeniden karılmaya başlandı. Hani, Sayın Erdoğan'ın Eş Başkanı olduğu Büyük Orta Doğu Projesi'nden bahsediyorum.

Sayın milletvekilleri, 1967 sınırları çerçevesinde bağımsız bir Filistin devletinin kurulma çabaları sürerken, bölgenin istikrara kavuşması için az çok dünya kamuoyu destek verirken Hamas'ın sivillere yönelik çirkin görüntüleri uluslararası hukuku çiğneyen, Filistinlileri devamlı katleden İsrail'i de mağdur hâle getirmiştir. Hamas'ı da iyi değerlendirmek durumundayız sayın milletvekilleri. Yani “Orta Doğu'da şiddet bitmesin.” diye kurulmuş IŞİD benzeri bir örgüt müdür, yoksa Filistin Kurtuluş Örgütüne karşı kurularak onu zayıflatmış mıdır, bunları değerlendirmemiz gerekiyor. 11 Eylülü ve El Kaide'yi de hatırlamamız gerektiğini ifade etmek istiyorum. Hani hatırlayın, Sayın Erdoğan 2014'te Cumhurbaşkanlığı seçimlerini kazandığında balkondan yaptığı konuşmada “Bu seçimi Ramallah, Gazze ve Kudüs kazanmıştır.” diyordu, kaç yıl geçti üzerinden? Erdoğan'ın can dostu Trump “İsrail'in başkenti Kudüs.” diyerek büyükelçiliğini taşıması üzerine “Hesap soracağız, asla kabul etmiyoruz.” diye yaygara koparmanın üzerinden kaç yıl geçti sayın milletvekilleri? Yani, AK PARTİ iktidarı ve Erdoğan bari bundan sonra hata yapmayın diyoruz ve bu akan kanın, adil ve kalıcı bir barış tesis edilmeden durmayacak olduğunu da bir kere daha ifade etmek istiyorum ve Türkiye Cumhuriyeti

devletin bugüne kadar birçok badire atlattığını hepimizin bildiği hani Barış Harekâtı'yla Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ni kurduran devlet aklının örnek alınmasını bir kere daha tavsiye ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, bitirin lütfen.

ŞENOL SUNAT (Devamla) - Atatürk'ümüzün ülkemizi medeni milletler ailesinin onurlu bir üyesi yapma gayretini örnek alın diyorum. Millî çıkarlarımız odaklı dış politika anlayışını örnek almamız gerektiğini ifade ediyorum. Hamaset yerine yani “Mehmetçik Gazze'ye gitsin.” hamaseti yerine aklı önceleyen siyaset anlayışını örnek alın diyorum. Atatürk'ümüzün “egemenlik” kavramına yüklediği anlamı idrak edin diyorum. Kötü ekonomi politikalarımız yüzünden başka ülkelere mahkûm olduğumuz bu durumdan bu ülkeyi çıkarmaya gayret edin, eğer bunu yapamıyorsanız o koltukları bırakıp gidin diyorum.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Sunat.

Şimdi önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1669) esas numaralı Konutların Turizm Amaçlı Kiralanmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

“Tanımlar

MADDE 2- (1) Bu Kanunda geçen;

a) Bakan: Kültür ve Turizm Bakanını,

b) Bakanlık: Kültür ve Turizm Bakanlığını,

c) İzin belgesi: Kiraya verenin konutunu gerçek veya tüzel kişilere en fazla yüz gün süreyle kullanıma izin verilmesi amacıyla düzenlenen turizm amaçlı kullanma izin belgesini,

ç) İzin belgesi sahibi: Adına izin belgesi düzenlenerek konutu kullandıran kişiyi,

d) Kullanıma veren: Konutun mülkiyetine sahip olan veya konutu intifa hakkı ya da üst hakkı tesis edilmek suretiyle tasarrufunda bulunduran gerçek veya tüzel kişiyi,

e) Konut: Tapu sicilinde konut amaçlı kayıtlı olan veya üzerinde konut amaçlı kat irtifakı ya da kat mülkiyeti bulunan her türlü bağımsız bölümü,

f) Kullanıcı: Kullanıma verenle turizm amaçlı kullanım sözleşmesi yapan gerçek veya tüzel kişileri,

g) Turizm amaçlı kullanım: Konutların kullanıcılara en fazla yüz gün süreyle her türlü amaçla kiralınmasını,

ğ) Valilik: Turizm amaçlı kullanılan konutun bulunduğu ilin valiliğini, ifade eder.”

Rahmi Aşkın Türel

Cevdet Akay

Sururi Çorabatır

İzmir

Karabük

Antalya

Ahmet Vehbi Bakırloğlu

Cavit Arı

Manisa

Antalya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NECMETTİN ERKAN (Kırşehir) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Sururi Çorabatır konuşacaktır.

Buyurun Sayın Çorabatır. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Konutların Turizm Amaçlı Kiralanmasına Dair Kanun Teklifi maddeleri hakkında görüşlerimi sizlerle paylaşacağım. Kanun teklifine bakıyoruz ki turizmle ilgili önemli kanun maddeleri değiştiriliyor ve yeni hükümler getiriliyor. Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu asli komisyon olması gerekirken tali komisyon olmuş ve pas geçilmiştir. Komisyonu aktif bir şekilde çalıştırmayarak direkt Plan ve Bütçe Komisyonuna gitmiştir. Sayın Bakan Yardımcımız burada, bundan sonra turizmle ilgili gelecek olan maddelerin Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonuna gelmesini rica edeceğiz özellikle.

Değerli milletvekilleri, dünkü oturumda çok değerli milletvekillerimizi çok dikkatli dinledim. Sayın milletvekillerinin kanun maddeleriyle ilgili yorumlarının bir kısmına katılmakla birlikte, bir kısmı için de daha fazla bilgiye ihtiyaçları olduğunu söyleyebilirim. Şimdi sizlere turizm sektörü neden ülkeler ve ülkemiz için önemlidir, bundan bahsetmek istiyorum ve Türk turizm yatırımcısının, işletmecisinin, emekçilerinin başarılarından söz etmek istiyorum.

Değerli milletvekilleri, öyle bir coğrafyada, öyle bir muhteşem ülkede yaşıyoruz ki ne yazık ki kıymetini bilmiyoruz. Ne İspanya’da ne Yunanistan’da ne İtalya’da ne Fransa’da; doğası, denizi, güneşi, hizmet kalitesi, fiyat dengesi, genç tesisleri, gastronomisi, ulaşım kolaylığı, kış turizmi, sağlık turizmi, yayla turizmi ve muhteşem bir tarih, bir turizm ülkesinde olması gereken tüm özellikler bizim ülkemizde mevcut. Biraz önce bahsettiğim ülkelerin hiçbirinde bunları bir arada göremezsiniz.

Değerli milletvekilleri, turizm ülkemiz için stratejik bir sektör olup Türkiye’nin petrolüdür. Cumhuriyet Halk Partisi ve Sayın Genel Başkanımız turizmin ülke ekonomisi için ne kadar önemli olduğunu en iyi bilenlerdendir. Tabii, son aylarda özellikle döviz ihtiyacıyla ilgili yaptıkları konuşmalarda Sayın Maliye Bakanı ve Sayın Merkez Bankası Başkanı döviz gelirinin öneminden bahsediyor ve turizme atıfta bulunuyorlar; bizim için çok güzel bir gelişme.

Turizm, Türkiye’nin dünyayla en rahat rekabet ettiği sektördür. 120 milyar dolarlık yatırım, 54 milyar dolarlık gelir, 150 ülkeden 60 milyona yakın turist; 1,5 milyonun üzerinde çalışan çok değerli emekçilerimiz, cari açığa katkısı ve döviz girdisi; ithalatı en az, ihracatı en fazla olan, katma değeri en yüksek 60 sektörü doğrudan destekliyor.

Değerli milletvekilleri, tabii, sektör çok kolay gelmedi bugünlere, 90’lı yıllardaki Körfez krizi, Irak savaşı, ülkemizde yaşanan terör olayları, kuş gribi, domuz gribi, 2016’da düşürülen uçak, hain darbe girişimi, iflas eden tur operatörleri, Covid salgını, Rusya-Ukrayna çatışması ve 6 Şubat depremi; kısaca, yaşanan her olaydan çok çabuk etkilenen bir sektör. Buna rağmen, devletine yük olmayan, sükûnetli, uzlaşmacı ve istişareye çok açık, çok tecrübeli, barışı temsil eden bir sektör turizm sektörü.

6 Şubat depreminde devletten önce, hiçbir karşılık beklemeden, otellerinin kapılarını açan, ülke genelinde yüz binlerce kişiyi misafir eden ve depremzedelerin dertlerine maddi, manevi ortak olan vefakâr bir sektörden, başarılı Türk turizmciisinden ve yatırımcısından bahsediyorum.

Gündemdeki kanun teklifinin maddelerine baktığımızda, elzem, bir an önce hayata geçirilmesi gereken maddeler olduğu gibi, bazı maddelerin de müzakereye açık, istişareye açık olduğunu görmekteyim.

Öncelikle, teklifin adından başlamak istiyorum. Konutların kiralanmasındaki “kiralama” kavramı, hem hukuken hem de mali olarak sorunlu bir kavrama dönüşüyor. “Konutların turizm amaçlı kullanıma sunulması” tümcesini daha sağlıklı buluyorum. Böylece, “kiralama” kavramının tutuculuğu ve Borçlar Kanunu’nun yükümlülüğünden de kurtulup ticari kazanç kapsamında hem hukuken hem mali olarak açık ve net bir yol izleyebiliriz.

Son zamanlarda büyük illerimizde özellikle yabancılardan konutlara gelen yoğun satın alma talebi ve konutlar satıldıktan sonra turizm amaçlı kiraya verilmesi hiçbir kontrolü olmadığından hızlı bir şekilde ciddi bir güvenlik sorununa ve mali krize dönüşmüştür.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SURURİ ÇORABATIR (Devamla) – Başkanım, birkaç...

BAŞKAN – Buyurun, bitirelim lütfen.

SURURİ ÇORABATIR (Devamla) – Hiç şüphesiz ki içinden çıkılmaz bir hâle gelen durumun kontrol altına alınması, belirttiğimiz çekincelerin bu kanunla titizlikle üzerinde durulması oldukça önemlidir.

Hepimizin kabul edeceği bir sorun var, bu meselenin özünü de o oluşturuyor; o da barınma meselesidir. Ülkemizin son yıllarda almış olduğu mültecilerin etkisiyle de konut edinme veya barınma, kiralama gibi konular öğrencisinden memuruna, işçisinden emeklisine kadar her kesimin sorunu hâline gelmiştir. Hâl böyleyken konuya sadece ikinci konutların değerlendirilerek ekonomiye kazandırılması olarak bakamayız. Kanun tanımları içinde iç içe geçmiş “konut “gayrimenkul” “mesken” gibi birbirine benzer kavramlar kullanılmıştır. Herhangi bir kavram karmaşası yaşanmaması için sadeleştirilmesi gerekmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SURURİ ÇORABATIR (Devamla) – Son, bitiriyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

SURURİ ÇORABATIR (Devamla) – Bitiriyorum.

Ama şunu söylemeliyim ki bu alanda yapılacak her türlü istisnai düzenleme Anayasa’mızın eşitlik ilkesine aykırı olacağı gibi, sektörün, cari işlemler dengesine pozitif katkısını azaltacaktır.

Burada, Plan ve Bütçe Komisyonuna son dakikada getirilen rezidanslarla ilgili maddeyi çok yakından takip edeceğimizi yüce Meclisin huzurunda arz ederim.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Çorabatır.

Şimdi önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 35 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 2’nci maddesinin (1)’inci fıkrasının (e) bendinde yer alan “ya da” ibaresinin “veya” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Halide Türkoğlu

Kamuran Tanhan

Nevroz Uysal Aslan

Diyarbakır

Mardin

Şırnak

Zülfük Uçar

George Aslan

Çiçek Otlı

Van

Mardin

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NECMETTİN ERKAN (Kırşehir) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Nevroz Uysal Aslan’ın söz talebi vardır.

Süreniz beş dakikadır.

Buyurun Sayın Aslan. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) – Değerli milletvekilleri, konu turizm olunca tıpkı biraz önce burada yaşandığı gibi her yıl neredeyse aynı sorularla karşılaşıyoruz. “Ne kadar yabancı turist ülkemize girdi?” “Hangi ülkeden kaç turist geldi?” “Bunun cari açığa etkisi nedir?” gibi kimi zaman magazinsel, kimi zaman sadece ekonomik tartışmalar yürütüyoruz. Bugün de burada tartışmaya başladığımız konutların belgelendirilmesi, kirayla elde edilen gelirlerin kayıt altına alınması, kayıt dışı kazancın engellenmesine yönelik kanun teklifinde, genel düzenlemelerle ilgili partimizin yapmış olduğu derinlemesine şerhleri ve konuşmaları da tekrarlamayacağım. Ben bugün burada mekân ve coğrafya üzerinden turizmi başka bir bakış açısıyla ele almaya çalışacağım.

Kapitalist üretim ve birikim koşulları mekânın ekonomideki rolünü turizmin, turizm sektörünün farklılığına göre yeniden üretip yeniden düzenliyor. Turizm sektöründe uzmanlaşan “turizm şehirleri” diye adlandırdığınız şehirlerde toprak ve mekân turizme göre değişim değeri göstermekte ve yenilenen dinamikler maalesef ki her zaman ekolojik, halka dönük ve bu halkın çıkarlarına dönük olmamaktadır.

Mekânın sermayeye göre değişen yapısıyla birlikte yeni rant alanları üretime açılmaktadır; tarım arazileri daha fazla tüketilmekte, kent toprakları turizmin liberal biçimine uygun olarak yeniden dizayn edilip aslında doğa talan edilmektedir. Binlerce yıllık tarihsel yapılar ve kültürel miraslar sermaye turizmine peşkeş çekilmektedir. İktidarın ormanlık alanları korumak için önlem almadaki hızı ile ormanlık alanların turizme açılma hızı arasındaki ters orantı bile bu politikaların ne demek olduğunu bize anlatmaktadır. Çıkan ya da çıkarılan yangınlar sonrası yanan ormanlık alanlarda inşa edilen beş yıldızlı otel ve tesislerin bu bölgelere kazandırılma hızı ve biçimi bizlere çok şey anlatıyor. Diğer yandan, turizm sektöründeki yoğun emek sömürsünün artarak devam ettiğini görüyoruz. Kiralanan konut üzerinden kayıt dışı kazancı engellemeye çalışırken aynı bölgelerde aynı sektörle ilgili sigortasız ve güvencesiz çalıştırılan kayıt dışı emekçi sayısı her geçen gün artmakta ve kayıt dışı çalışan bu emekçiler çoğunlukla kürdistan bölgesinden gelenler, üniversiteye hazırlananlar ya da üniversite öğrencileri. Bunların eğlence ve hizmet sektöründe sermayeye ucuz iş gücü olduğunu ve bu kayıt dışılığa bizzat sizler tarafından göz yumulduğunu ve umursanmadığını biliyoruz.

Değerli milletvekilleri, kıyılar ve yaşam alanlarımız bir taraftan turizme kazandırma adı altında yok edilirken diğer taraftan maden ve enerji şirketleri kısılcındadır. Akbelen’de, Dikmece’de olduğu gibi doğa ve yaşam alanları sermayeye peşkeş çekilirken diğer taraftan Cudi’de olduğu gibi kürdistanın dört bir yanında su kaynaklarımız, dağlarımız, ormanlarımızda eko kırım uygulanıyor. Askerî ve güvenlik politikalarıyla ormanlar yakılıp hâlen devam ettirilen ağaç kesimleri aynı zamanda binlerce yıllık tarihsel yapı ve kültürel mirasları da yok ediyor. Bunlardan sadece biri on iki bin yıllık insanlık tarihini taşıyan Hasankeyf’ti. Her yıl binlerce turisti ağırlayan on iki bin yıllık Hasankeyf, sizlerin de Cumhurbaşkanlığının Türkiye tanıtım videolarında yer verdiği Hasankeyf sadece elli yıllık ömür biçilen bir baraja tercih edildi, tarihî miras sulara boğuldu. On iki bin yıllık insanlık tarihinin, kültür ve yaşam alanlarının yok edilmesinin nasıl bir izahı olabilir? Bunun cevabı bizce çok açık, bir yandan “turizm” adı altında sahiller ve doğa rant alanına dönüştürülürken Kürt coğrafyasında, Kürt bölgesinde, kürdistanda tarih ve kültür mirasları temsil değerleriyle beraber yok edilmek istenmektedir. Bu nedenle, uzun yıllardır kürdistanda enerji temelli yapıların, barajların yanı sıra “güvenlik barajları” diye anılan, GAP projesinde bile bizzat itiraf temelli yer verilen “güvenlik barajları” adı altında barajlar yapıldı, yapılmaya devam ediliyor. Özetle, kürdistanın tarihî mirasına, kültürüne, diline ve kimliklerine karşı sadece bilinen yöntemlerle mücadele edilmiyor, hem fiziksel çevreyi hem toplumsallığı içine alan, çatışma ve savaş içerisinde, barajlar gibi birçok unsur güvenlik, coğrafyanın asimilasyonu, toplumun asimilasyonu bağlamında tıpkı bir silaha dönüştürülüyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, bitirelim lütfen.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Devamla) – Bu yönüyle sadece içeride Kürtlere karşı değil, aynı zamanda komşu devletlere karşı da bir koz olarak geliştirilen bu barajlar kullanılıyor. Barajlarla bölgedeki sular toplanarak komşu ülkelere karşı siyasal bir araç, bir tehdit, bir şantaja dönüştürülüyor. Filistin’deki su sorununa değinen, bunun bir insanlık suçu olduğunu ifade eden iktidar, şu an devam eden Irak’taki, Suriye’deki bölgesel su sorununun bizzat müsebbibidir.

Değerli milletvekilleri, barajlara, orman yangınlarına, ağaç kesimlerine, tarihî ve kültürel mirasın yok edilmesine, insanların yaşam alanlarından koparılmasına, aynı zamanda “turizm” adı altında talana son vermenin yolu demokratik toplum ve demokratik yönetim anlayışından geçmektedir. Sorunun çözümüyle kürdistanda tarihî ve kültürel zenginlikler korunacağı gibi, ekoturizm geliştirilecek, toplumsal refaha katkı sağlanabilecektir.

Teşekkürler. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

2’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bülbül.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

53.- *Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbul'ün, Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadeleri ile Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın 35 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkanım, demin münasip bir şekilde ifade etme gayreti içerisinde oldum fakat bu konuda aksine bir değerlendirmeyi Sayın Grup Başkan Vekili Meral Danış Beştaş Hanımefendi yaptı, arkasından da hatip altını çizerek ve şeddeleyerek bunu ifade etme ısrarını sürdürdüler. Demek ki bu bir politika çerçevesinde, sistemli bir şekilde yürütülmeye çalışılıyor anladığımız kadarıyla. Burasının adı Türkiye Büyük Millet Meclisi, bu memlekette bu devletin ne olduğu, bu devletin hangi şartlarda kurulduğu, idari yapısı, anayasal yapısı çok açık bir şekilde tarif edilmiştir. Dolayısıyla İç Tüzük'ün 161'inci maddesinin (3)'üncü fıkrasında “Görüşmeler sırasında Cumhurbaşkanına, Türkiye Büyük Millet Meclisine...” diye başlayan ifadeler -uzun olmasın diye söylemiyorum- “...Anayasanın ilk dört maddesinde çerçevesi çizilen Anayasal düzene hakaret etmek ve sövmek, Türkiye Cumhuriyetinin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğü esasında Anayasada düzenlenen idari yapısına aykırı tanımlamalar yapmak...” olarak ifade edilen husus Meclisten geçici çıkarma cezasını düzenleyen maddenin içerisinde yer almaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Osman Baydemir de geçmişte buna dair bir ifadede bulunduğu için Mecliste ceza almış, çıkarma cezası almış ve artı, maaş kesmeyle cezalandırılmıştır. Arkasından, bu husus Anayasa Mahkemesine gönderildiğinde, Anayasa Mahkemesi bu hususta Parlamentonun bu tür kararlarını değerlendiremeyeceği noktasındaki görüşle yetkisizlik kararı vermiştir. Daha sonrasında, Osman Baydemir Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine başvurmuş, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi bunu bir hak ihlali olarak değerlendirmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, bitirelim lütfen.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Fakat biz biliyoruz ki Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin, Türkiye'ye ayrı, İspanya'da Batasuna meselesinde ayrı, diğer Avrupa ülkelerine ayrı şekilde muamele ettiğine, farklı kararlar verdiği bugüne kadar çok defa şahit olduk.

Bu noktada, bu ifadeler devam ettiği takdirde, bu şekilde devam ettiği takdirde Türkiye'nin bölünmez bütünlüğü esastaki mevcut yapısının aleyhine sistemli bir siyasi çalışma yapıldığı kanaatiyle bu noktadaki İç Tüzük hükümlerinin uygulanmasını talep edeceğimizi şimdiden ifade ediyorum, saygılar sunuyorum. (MHP, AK PARTİ ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bülbul.

Birleşime yarım saat ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.36

ALTINCI OTURUM

Açılma Saati: 20.15

BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER

KÂTİP ÜYELER: Sibel SUİÇMEZ (Trabzon), Rümeysa KADAK (İstanbul)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 10’uncu Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum. 35 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)*A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- Çorum Milletvekili Oğuzhan Kaya ve 104 Milletvekilinin Konutların Turizm Amaçlı Kiralanmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1669) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 35) (Devam)

BAŞKAN – Komisyon yerinde.

Sayın Beştaş’ın söz talebi var.

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

54.- Erzurum Milletvekili Meral Daniş Beştaş’ın, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül’ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Yeni bir satışmaya mahal vermeden Sayın Bülbül’ün kapanıştan önceki sözlerine bir açıklık getirmek istiyorum.

Birincisi: Bizim Yeşil Sol Parti olarak, yeni adımız HEDEP olarak Türkiye’nin bölünmesi, idari bölgelere ayrılması gibi ne bir programımız var ne tüzüğümüz var ne de herhangi bir sözümüzde bunu vurgulayan bir temamız var; bu birincisi. İkincisi, bu tartışmayı, kendisi de söyledi, geçmiş dönemlerde de yüzlerce, binlerce kere yaptık. Yani biz “kürdistan” kavramını siyasi bir kavram olarak değil, sosyolojik, tarihsel, aynı zamanda coğrafik bir kavram olarak kullanıyoruz ve kullanmaya da devam edeceğiz. Yani biz o coğrafyadan gelen insanlarız, dün de ifade ettim, bazıları neredeyse, bu Mecliste “Kürt” demeyi yasaklayacaklar; böyle bir şey olamaz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun devam edin.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Bir de bu tartışmayı daha fazla yapmanın hiç kimseye faydası yok. Ne biz söylemekten vazgeçeriz, onlar da itiraz etmekten vazgeçmeyecek. Bu tam da yüz yıllık inkârın Kürtlerin kimliğiyle, diliyle, inancıyla, etnisite olarak reddedilmesiyle ilgili bir şey. Sykes-Picot’a gitmeyelim, tarihe gitmeyelim, bunu uygun bir zeminde konuşuruz.

Son sözüm de iktidar grubuna; Recep Tayyip Erdoğan “‘Kürdistan’a alırsanız, ‘Kürdistan’ı duyacaksınız.” dediğinde alkışlıyorlar, burada da Sayın Bülbül’ü alkışlıyorlar. Binali Yıldırım, kürdistan “...” (*) deyince alkışlıyorlar, burada da itiraz edince alkışlıyorlar. Bu çelişkiye de dikkat çekmek istiyorum. Evet, “Kürdistan vardır.” dedik; mahkeme kararlarıyla ispatlanmıştır. Biz, burada kimsenin yani bölünme ya da işte sınırlar, orayla ilgili değiliz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) - Bir bölgenin adıdır, coğrafyadır. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Başkan.

(*) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan bir kelime ifade edildi.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bülbül.

55.- *Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Erzurum Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak biz herhangi bir şekilde bir inkâr politikası ve inkâr siyasetini kurulduğumuz günden bugüne hiçbir zaman, hiçbir dönem gütmedik çünkü bizim millet anlayışımızın özünde hiçbir şekilde bir etnik köken, ırk, kafatası veya mezhepsel veya dinsel bir ayrımcılık söz konusu değildir. Tamamen mensubiyet şuuruna dayalı, bir meseleyi, bir millete mensubiyeti hissedebilme meselesine odaklanmış bir kültür esaslı, medeniyet esaslı bir milliyetçilik anlayışımız vardır. Dolayısıyla cumhuriyet sürecinde de Mustafa Kemal Atatürk'ün de anlayışının bu yönde olduğunu, bizler ve tarih bunu bilmekteyiz.

Bunun dışında Türkiye'de birçok dönem, birçok farklı bölgede, dönem dönem farklı uygulamalar, farklı mağduriyetler yaşanmış olsa da bunu hiçbir şekilde genele mal etmek doğru bir netice çıkarmaz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin lütfen.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Biz açık bir şekilde ifade ettik, dedik ki: “Türkiye, Anayasa’sı olan, 1923 yılında cumhuriyet olarak kurulmuş bir devlet.” Tarihen tabii ki devlet geleneğimiz çok eski de olsa Türkiye, Osmanlı da dâhil olmak üzere, Osmanlı Devleti de Selçuklu Devleti de dâhil olmak üzere merkezî devletlerdir, üniter devletlerdir. Şimdi, burada bu yapının dışında birtakım tarifleri ısrarla ifade etmeye çalışmak, hele hele bunu tarif edenlerin geçmişte tüzüklerinde olmasa da özellikle hendek eylemleri sürecinde dahi “Bu bölgede demokratik özerklik ilan ediyoruz.” diyen bir yapının şu an devamı olan bir yapı olduğu göz önüne alındığında tabii ki Türkiye Cumhuriyeti devletinin hukuku ve Anayasası itibarıyla bizler hassasiyet gösteririz, bu hassasiyetimiz meşrudur, hukuka uygundur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın lütfen.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bu noktada bunun devamı hususunda bir ısrar olduğu takdirde mevzuatın gerektirdiğini, hukukun gerektirdiğini yerine getirmemiz lazım. Biz Kürt kardeşlerimizi, etnik kökeni farklı olan, kökeni itibarıyla farklı olduğunu ifade eden diğer bütün herkesi milletimizin şerefli, asil bir üyesi olarak görürüz, bu anlayışla da yolumuza devam ederiz diyorum.

Saygılar sunuyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Bülbül.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

56.- *Erzurum Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Sayın Başkan, özenle sataşmamaya çalıştım, sadece tarihî bir arka planı 3 cümleyle vermiştim.

Bu ülkede Osmanlı döneminde Kürdistan eyaleti vardı ya, 1921 Anayasası'nda bizzat Atatürk'ün kendisi Kürdistan mebuslarını söylemiştir ve tutanaklarda vardır, bu Mecliste vardır.

KEZİBAN KONUKCU KOK (İstanbul) – İlk Mecliste, ilk Meclis.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Anlamadım?

KEZİBAN KONUKCU KOK (İstanbul) – İlk Mecliste.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – İlk Mecliste...

Yani ben bunları anlatmayacağım ama Sayın Bülbül'ün yumuşak bir şekilde tehdidini de gördük ve hiçbir... Yani biz mevzuatı, işte, İç Tüzük'ü işletiriz... Biz demirden korksaydık trene binmezdik. Biz bu tezleri savunurken, biz Türkiye'nin demokratik bir hukuk devleti olma mücadelemizi yürütürken bütün bunların farkındayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın lütfen.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Bu ülkede tek bir talebimiz var: Herkesin farklı, herkesin eşit olduğu demokratik bir cumhuriyet için demokratik siyaset yapan bir grubuz. Burada kendileri başka başka anlamlar yükleyebilir, tamamen anayasal sınırlar çerçevesinde ve hukuk devleti olma mücadelesini de yürütüyoruz; bu nedenle, tartışmayı oraya getirmeyelim. Farklı dönemlerde binlerce defa tutanaklarda “kürdistan” geçmiştir, bağlam içinde geçmiştir, gerekmiştir geçmiştir. Burada kimseye bir propaganda yapma gibi bir derdimiz de yok, bundan sonra da olmaz tabii ki. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkanım, tehdit ettiğimi ifade ederek...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Ama “Ceza verilecek.” diyorsunuz; böyle bir şey olur mu?

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bülbül.

57.- *Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül’ün, Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Ya, ben “Ceza verilecek.” demedim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Hayır “İsteriz.” dediniz.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) - Ben “İç Tüzük ve mevzuat hükümleri gereğince değerlendirilir.” dedim, “Talebimizi dile getiririz.” dedim. Bundan daha hukuki bir ifade nerede görülmüş? Bunun karşısında da siz beni “tehdit etmekle” itham ediyorsunuz, karşılığında da “Demirden korksak trene binmezdik.” diye çok daha amiyane bir yaklaşımla burada bize karşılık vermeye çalışıyorsunuz. Bu noktadaki tehdit meselesini de Meclisin takdirine bırakıyorum.

Şimdi burada Türkiye Cumhuriyeti devletinin nasıl kurulduğu, nasıl ettiğini, çok kadim, çok eski... Bunlar tartışılmalı hususlar. Bunlara girmiyoruz ama siz bir şeyi ısrarla dile getirip “kürdistan bölgesi, kürdistan turizmi, kürdistan bilmem nesi, milletvekili...” Arkadaş, sizin geldiğiniz bir vilayet var. Ben Hakkâri vilayetinin milletvekili olarak veya Güneydoğu Anadolu Bölgesi milletvekili olarak şu an Türkiye’nin mevcut olan bu tariflerine, bu idari yapısına uygun bir şekilde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) - ...bir değerlendirme yapabilecekken farklı tercihlere girdiğiniz zaman durum farklı bir boyut alıyor. Osman Baydemir de dün bunu söylediğinde Meclis Başkan Vekili, yöneten Başkan Vekili sordu, dedi ki: “Kürdistan vekilisiniz, kürdistan neresidir, nerededir? deyince o da “Kalbimdedir.” dedi. Ben isterdim ki “kürdistan” denildiği yerde demagojik bir cevap yerine “kürdistan şurasıdır” diye de bir çıkıp söyleyin de anayasal düzene nasıl bağlı olduğunuzu ondan sonra konuşalım. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Ya, ben gerçekten söyleyecek bir şey bulamıyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Dervişoğlu.

58.- *İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu’nun, Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Teşekkür ederim efendim.

Şimdi, tartışma başka bir boyuta gitmesin diye söz aldım.

“Bir stratejinin ürünü gibi görüldü” söyleminiz yani partinizin değerli hatipleri kürsüye her çıktığında özellikle bir bölgesel işaretleme yapmak ihtiyacı hissetmiş gibi davrandılar. Şimdi, Anadolu coğrafyasında birçok medeniyet kuruldu ama sizin hatipleriniz tarafından kürdistan işaretlemesi yapınca bu Kapadokya gibi anlaşılmaz. Yani bu bölgede İyonyalılar da oldu, Lidyalılar da oldu, işte Pisidyalılar da oldu yani bu coğrafyada birçok medeniyetin yaşadığını biliyoruz. Biz, Türk millî kimliği üzerinden siyaset yapmaya gayret sarf ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Dervişoğlu.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Türk millî kimliğinin oluşması da işte yaşadığımız bölge coğrafyasında etnik farklılıkların çok olduğunu biliyoruz, ayrı dinlere mensup insanların

bulunduğunu biliyoruz, ayrı mezheplere mensup insanların yaşadığını da biliyoruz. Türk millî kimliğini tanımlarken aslında bir etnik tanımlama değil, bir siyasi işaretleme yaparak bunu dile getiriyoruz. Bu zaten kurduğumuz cumhuriyetin de temel ilkelerinden biri. Şimdi, bu bölgesel işaretleme yanında, biz biliyoruz ki arkasından bir de etnik işaretleme yapılacak; o da Türkiye Cumhuriyeti devletinin kuruluş felsefesine aykırı bir yaklaşım izlenimi veriyor. Bunu normal bir insan söylese, doğrusunu isterseniz, belki kimse alınganlık göstermez.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, bitirelim lütfen.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Partinize mensup her kürsüye çıkan arkadaşınız kürdistan da...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Vekillerimiz... Normal değil mi?

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Ama işte o zaman da bu bir siyasi strateji izlenimi veriyor. Dolayısıyla buna da karşı duruşun söz konusu olması hâlinde o karşı duruşu sergileyenin de sizlerden hoşgörü beklediğini idrak etmeniz lazım. Gerçekçi olacağız yani siz kendinizi ne hissederseniz hissedin bu geldiğiniz bölgeyi, milletvekili seçildiğiniz bölgeyi hangi işaretlemeyle tanımlamaya çalışırsanız çalışın aslında hepiniz şu anda, hepimiz şu anda cüzdanımızda taşıdığımız kimliğin bize verdiği avantajla Türkiye Büyük Millet Meclisine gelmişiz. Rahmetli Alparslan Türkeş'in sözüyle ifade edeyim isterseniz: “Siz ne kadar Kürt’seniz ben de o kadar Kürt’üm, ben ne kadar Türk’sem siz de o kadar Türk’sünüz.”

Saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

59.- Erzurum Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Sayın Dervişoğlu kendisini ne kadar Türk hissediyorsa ben de kendimi o kadar Kürt hissediyorum.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Peki, ben kendimi Kürt hissettiğim kadar sen de kendini Türk hissediyor musun?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Ve kendimi Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olarak hissediyorum. Türk olmak zorunda değilim. Kürtler de bu ülkenin yurttaşıdır, eşit ve özgür yurttaşdır.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bizde kimseyi zorla Türk yapmak...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Şimdi bana “Siyasi kimlik Türklüktür.” diyorlar ama zaten bütün mesele orada.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – “İşaretlemedir.” dedim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Benim yaşadığım coğrafyanın adı kürdistan; konuşan vekilimiz Şırnak Vekili, Şırnak'taki halk Kürt.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – O coğrafyanın neresi olduğunu bir anlatın!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Kendi vekiline oy vermiş, buraya göndermiş, “Normal insanlar.” derken asla kötü niyet sezmedim, o yüzden açacağım, sanırım şunu söyledi: “Hani halktan birileri söylese yanlış anlamayız ama vekil söylemesin.” ama vekilin ifade özgürlüğü normalde herkesten daha yüksektir, dokunulmazlık tam da bu sebeple gelir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş, tamamlayın lütfen.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – İsteddiğini söyleyebilisin diye ama altını çizerek söylüyorum. Hakikaten böyle bir hassasiyeti artık aşalım. Biz bunu bilerek ve isteyerek bir şeyi anımsatmak için yapmıyoruz yani vekilimiz doğalında konuştu. Hakikaten doğal bir konuşma seyrî içindeydi. Yani orada... Mesela Erzurum Vekiliyim ben değil mi?

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Evet.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Oraya “dadaş kenti” deniyor. Siz rahatsız oluyor musunuz?
DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Olmam.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Hayır, sadece Kürtlükten rahatsız olunuyor, sorun orada işte.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Bakın, şimdi, bir dakika...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Kürtler de bundan rahatsız. Bunu bitirelim, daha işimiz çok.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Dadaşların içinde Kürtler de var.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Bakın...

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Hayır hayır, şimdi, hayır, bakın...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Ya, ben bir şey söylüyorum, beni anladınız bence.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Tabii, gayet iyi anladım.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Yani Kürtlerin... 2932 sayılı Yasa Özal döneminde kalktı ya. Bu ülkede Kürtçe resmî olarak yasaklıydı, ben çok iyi hatırlıyorum, bu nedenle bizim de hassasiyetimiz oradan geliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederim sayın milletvekilleri.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Sayın Başkanım, burada, şimdi, iki kelime...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Dervişoğlu.

Son olarak söz veriyorum.

60.- *İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Benim söylediklerim herhangi bir sataşma olarak anlaşılmaz. Bakın, ben şunu söylüyorum: Burada, beni sakın yanlış anlamayın, Nevşehir milletvekillerimiz “Kapadokya” dese kimse rahatsız olmuyor.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Evet.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Siz niye bunu sürekli tekrarladığınızda bir rahatsızlık oluşuyor diye eğer muzdarip olduğunuzu söylüyorsanız olup bitene...

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) – Biz rahatsız değiliz ki.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Hayır, bir dakika, müsaade buyurun, anlatıyorum, benim hiçbir rahatsızlığım yok yani köken üzerinden konuşmuyorum ben. Bunu bir siyasi strateji olarak kullanıp Türkiye Büyük Millet Meclisinde irite eden bir üsluba dönüştürmüş olmanızdan rahatsızlık duyuluyor, bunu benden iyi idrak etmeniz lazım sizin ve “Acaba hangi şeyi yaparsak bu doğru olur.” diye de düşünmeniz lazım. Yoksa, ben size ne dersem diyeyim, siz “Ben Kürt’üm.” diyeceksiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun tamamlayın.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Biz de etnik kökeniniz ne olursa olsun bizim kardeşimizsiniz diyeceğiz; bunda bir beis yok, biz bunu söylüyoruz ama bir siyasal dayatma, bir stratejik yol ve yöntem kullanılarak yapılıyorsa bakın, o zaman...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Sizinki dayatma sizinki, Sayın Dervişoğlu. Siz dayatıyorsunuz, biz dayatmıyoruz.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Ya, sözlerimde hangi dayatma var? Ya, istediğinizi söyleyebilirsiniz!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Siz “Biz rahatsız oluyoruz.” diyorsunuz.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Siz bir yerde hata yapıyorsunuz ki yanlış anlaşıyorsunuz diyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Ama size göre hata, bize göre değil.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Yapmaya devam edin, bana göre de değil. Ama bakın, burada Meclis İhtüdüğü var, Anayasa var.

DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) – Ya “Biz ne kadar Türk isek siz de o kadar Türk’sünüz.” diyorsunuz; bundan daha büyük bir dayatma olabilir mi ya?

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Neyi dayatacağım?

BAŞKAN – Sayın Dervişoğlu, Genel Kurula konuşun.

DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) – Diyorsunuz ki: “Benim Türk olduğum kadar siz de Türk’sünüz.” Daha nasıl bir dayatma olabilir ya?

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Hayır, bir adım daha ileri gidiyorum: Sen ne kadar Kürt isen ben de o kadar Kürt’üm diyorum.

SEZÂİ TEMELLİ (Muş) – Yok öyle bir şey, öyle olsa böyle konuşmazsın.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Bak “Yok öyle bir şey.” diyorsun, bu kadar basit.

DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) – Böyle bir şey olamaz ya!

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Ya, bakın, nüfus kâğıtlarınıza...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Ya, bu ülkenin bir Anayasa’sı var, o Anayasa bizim millî kimliğimizi tanımlamış. Bu çerçevede sizin kendinize biçtiğiniz kimliğe biz uymak mecburiyetinde değiliz.

DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) – Biz de tam olarak onu söylüyoruz.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – İnsanlar zaman zaman yanlış şeyler de düşünebilir; bunu da kabullenmek lazım. Ne var bunda yani?

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Dervişoğlu.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Çorum Milletvekili Oğuzhan Kaya ve 104 Milletvekilinin Konutların Turizm Amaçlı Kiralanmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1669) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 35) (Devam)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 3’üncü madde üzerinde 4 önerge vardır.

İlk okutacağım 2 önerge aynı mahiyettedir, aynı mahiyetteki bu önermeleri birlikte işleme alacağım. Buyurun okuyun.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 35 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 3’üncü maddesinin kanun teklifinden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İsa Mesih Şahin

Bülent Kaya

Sema Silkin Ün

İstanbul

İstanbul

Denizli

Selçuk Özdağ

Mustafa Bilici

Muğla

İzmir

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Dursun Atas

Selcan Hamşioğlu

Yavuz Aydın

Kayseri

Tekirdağ

Trabzon

Yüksel Selçuk Türkoğlu

Ersin Beyaz

Metin Ergun

Bursa

İstanbul

Muğla

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NECMETTİN ERKAN (Kırşehir) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki ilk önerge üzerinde Sayın Sema Silkin Ün konuşacaktır.

Buyurun Sayın Ün.

SEMA SİLKİN ÜN (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, fiili olarak uygulamada olan ama yasal statüsü belirli olmayan bir düzenlemenin hayata geçirilmesinin elzem olduğunu ifade etmek istiyorum.

(Uğultular)

BAŞKAN – Sayın Genel Kurul, hatibi dinleyelim lütfen.

SEMA SİLKİN ÜN (Devamla) – Denetlenebilirlik açısından buna ihtiyaç olduğunun hepimiz farkındayız ancak bu kanun teklifinin hazırlanması birçok konuda olduğu gibi devletin, piyasanın gerisinden geldiğinin de bir göstergesi olmuştur. Kanun teklifinin hazırlanmasında birkaç motivasyon olduğu kanaatini taşıyoruz; bunlardan bir tanesi turizm işletmeciliği boyutu, biri güvenlik boyutu, bir tanesi de kayıt dışılık boyutu.

Turizm işletmeciliği boyutuna gelirsek geçtiğimiz günlerde bir araya geldiğim tur operatörleri işletmecileriyle yaptığım istişarelerde kendileri şunu açıkça ifade ettiler: Önümüzdeki hafta gündeme gelecek olan yasayla alakalı yaptıkları çalışmaların Sayın Bakandan karşılığını bulduğunu, bunun birincil olarak sebebini de otellerin doluluk oranlarının sağlanmaması olarak izah ettiler. Ege’de yüzde 65-70’lerde, Akdeniz’de yüzde 70-80’lerde olan otel doluluk oranlarına karşı verdikleri mücadelede çözüm yolunu bu düzenlemeyle bulduklarını ifade ettiler. Ancak aynı tur yöneticileri elbette bir başka şey daha söylüyorlar; otellerin doluluk oranının yükselmemesinin bir sebebi de maliyetlerin yüksekliği... Tabii, burada özellikle ikinci söylediğim bir muhatabı yok çünkü bunun çözümü noktasında alınmış yeterli tedbir yok. Şimdi otellerimizin tam kapasite çalışmasını hepimiz arzu ederiz ama otellerimiz eğer tam kapasite çalışmıyorsa bunun gerçek çözümüne giden yolda çözümden kaçmayı büyük sorumluluktan kaçmak olarak görüyoruz. Burada, vatandaşlarımız otelleri tercih edecek refah seviyesine sahip değiller ki oteller tam kapasite çalışmıyor. Asgari ücretin açlık sınırının altında kaldığı bir ülkede otelleri dolduramayız arkadaşlar. Otellerimiz vatandaşlarımızın tercih edeceği bir fiyat tarifesini sunamıyorsa bunda da işletmecilerimizin her gün altında ezildikleri bir maliyet var.

Size beş yıldızlı, her şey dâhil konseptle hizmet veren bir otelin birkaç yıl içerisindeki maliyet değişiminden bahsedeceğim. 72’li tuvalet kâğıdı arkadaşlar, 2021 yılında 95 liradan 290 liraya yükselmiş bu sene, 3 binli karton bardak yine 2021 yılında 202 liradan 845 liraya yükselmiş bu sene; 3-4 katlık bir artıştan bahsediyoruz. Bunların TÜİK’in verdiği rakamlarla uyuşmadığının da farkındayız. Yine, aynı otelde 2021 yılında kişi başına maliyet 24 euroyken bugün 34 euro yani yüzde 40’a yaklaşan bir artış var. Bu maliyetler bu hâldeyken otellerimizi dolduramayız ama günah keçisi olarak elbette kiralama sistemini ortaya koyabiliriz.

Şimdi, burada izin meselesi arkadaşlar... Bir meselenin kanunu yapılırken sosyolojik boyutunun da mutlaka değerlendirilmesi gerekir. Bir tatil beldesindeyiz, 10 dairesi bir apartmandasınız, 2 tanesi size ait, 1 tanesini kiraya vereceksiniz. Bütün dairelerden izin alacaksınız, bunu aldığımızda komşularınız size “Sen buradan, bu daireden benim imzam karşılığında yüksek gelir elde edeceksin, bu imzanın karşılığı olarak ben de bundan pay istiyorum.” demeyecekler mi? Bu, komşular arasındaki barışı zedeleyen bir durumdur; bunların düşünülmesi gerekir. Her gün gazetelerin 3’üncü sayfalarında ev sahibi-kiracı davalarını, ev sahibi-kiracı cinayetlerini görüyoruz. Bu da bu sorunu daha fazla ortaya çıkaracak, daha fazla bununla alakalı sıkıntılar çıkaracak, yeni bir cinayet alanıyla -Allah göstermesin- bizleri karşı karşıya bırakacak bir durum oluşacak.

Şimdi, arkadaşlar, bir diğer mesele, zengin ve orta direk -orta direğin kalktığını biliyoruz ama- fakir ve zengin arasındaki ayrım bu kanunda da maalesef kendini gösteriyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayalım lütfen.

SEMA SİLKİN ÜN (Devamla) – Villaların böyle bir komşu iznine tabi olmamasının açıklanabilir bir tarafı var mıdır arkadaşlar? Bu, sosyal dengeyi çok sarsacak bir şeydir. Ben bunun altyapısında bir güvenlik boyutu olduğunu düşünüyorum ama şunu düşünmedik mi: Özellikle kumar gibi, uyuşturucu maddeli eğlenceler vesaire bunlarla alakalı şikâyetlerin kamuoyunda en çok tartışıldığı yerler

asıl bu tip müstakil villalardır. O zaman, neden bu kanun kapsamında bu daha anlamlı bir şekilde değerlendirilmiyor? Bunun da mutlaka çalışılması gerektiğini düşünüyorum.

Kanun, evet, yönetmeliklerle belli olacak ama... Burada, bugüne kadar “Airbnb” ve “Booking” uygulamaları üzerinden kiraya verenlerin buralara üçte 1 oranında komisyon ödemesi söz konusu. Şimdi, kurumların...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Ün.

SEMA SİLKİN ÜN (Devamla) – Teşekkürler Sayın Başkan. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki ikinci önerge üzerine Muğla Milletvekili Sayın Metin Ergun konuşacaktır.

Buyurun Sayın Ergun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

METİN ERGUN (Muğla) – Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; görüşülmekte olan teklifin 3’üncü maddesi üzerinde İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle yüce heyetinizi saygılarımla selamlıyorum.

Muhterem milletvekilleri, madde üzerindeki düşüncelerimizi paylaşmadan evvel, öncelikle torba yasa yöntemi konusundaki kanaatlerimizi sizlerle paylaşmak istiyorum. İYİ Parti olarak torba yasa yöntemiyle düzenlenen kanunların sakıncalarından geçmişte defaatle bahsetmiştik. Torba yasa usulüyle ilgili yaptığımız uyarılarda ne kadar haklı olduğumuzu değişik vesilelerle tecrübe etmiş olduk. Buna rağmen, mevcut iktidarın geçmişten ders almadığına ve “ben yaptım oldu” anlayışıyla torba yasa yapma yöntemindeki ısrarına bir kez daha şahitlik ediyoruz.

Muhterem milletvekilleri, bildiğiniz üzere Meclis İçtüzüğü’nün 23’üncü maddesinde tali komisyonların ilgili kanunlar üzerine görüş bildiren komisyonlar olduğu açıkça belirtilmektedir ancak iktidarın akıl ve mantıkla izah edilemeyecek aceleciliği nedeniyle tekliflerin tali komisyonlarda görüşülmesi mümkün olmamaktadır. Hâl böyle olunca uzmanların, STK’lerin ve düzenlemelerin muhatabı olan kesimlerin görüş ve katkılarından istifade edilmemektedir. Ayrıca, teklifler ayrıntılı olarak incelenememekte ve sağlıklı müzakere ortamı oluşturulamamaktadır. Görüşmekte olduğumuz teklife baktığımızda, birbirinden farklı 8 ayrı kanunda düzenleme öngörülmektedir. Kısa zamanda farklı kanunlarda ve son derece teknik konularda düzenleme yapmayı öngören bir teklifi alalelace Meclisten geçirmenin -ne derece- doğru olup olmadığını sizlerin vicdanlarına bırakıyorum.

Muhterem milletvekilleri, teklifin 3’üncü maddesiyle ilgili görüş ve düşüncelerimizi kısaca ifade etmek istiyorum. 3’üncü maddeyle turizm amaçlı olarak kiralanan konutların kayıt altına alınma sürecindeki izin prosedürüne binadaki kat maliklerinin oy birliğiyle muvafakat alma şartı eklenmektedir. Maddenin gerekçesi “bina sakinlerinin huzur ve güvenliğini temin etmek ve olası ihtilafları engellemek” olarak ifade edilmektedir. İlk bakışta, sureti haktan gibi görünen bu düzenleme turizm amaçlı konut kiralayan girişimciler arasında adaletsizlik doğuracaktır. Zira büyük girişimciler bu düzenlemeden etkilenmeyecek ama aile işletmeleri ve küçük girişimciler âdeta piyasadan silinecektir. Dolayısıyla bu yolla yeni nesil turizm amaçlı konut kiralama yöntemiyle işleyen bu piyasada rekabet azalacaktır. Bildiğiniz üzere, piyasada rekabet azalırsa mal ve hizmetlerin kalitesi düşer ve fiyat/performans oranı hizmet alanları tatmin etmekten uzaklaşır.

Dolayısıyla İYİ Parti olarak itirazımızın temeli şudur: Piyasada sektör paydaşları arasında rekabet yok edilmemeli, bilakis teşvik edilmelidir. Vatandaşlarımız en uygun fiyata en kaliteli hizmeti ancak bu şekilde, rekabetle alabilirler; aksi hâlde, mal ve hizmetlerin kalitesi düşerken fiyatları yükselecektir; neticede, en büyük zararı vatandaşımız görecektir.

Muhterem milletvekilleri, sözlerime son vermeden evvel seçim bölgesi Muğla’nın yaşadığı bir sorundan bahsetmek istiyorum. Bildiğiniz gibi, Muğla Türkiye’nin önde gelen turizm kentlerinden biridir. Muğla, her yıl, yerleşik nüfusunun yaklaşık 4-5 katından fazlasını turist olarak yedi sekiz ay boyunca ağırlamakta ve ülkemizin cari açığını dengelemede büyük rol oynamaktadır. Buna rağmen merkezî yönetim büütşesinden yerel yönetimlere aktarılan kaynak yerleşik nüfus üzerinden belirlenmekte.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayalım lütfen.

METİN ERGUN (Devamla) – Dolayısıyla turizm konusunda bir düzenleme yapılacaksa eğer her şeyden önce atılması gereken adımlardan biri budur. Muğla gibi öncü turizm bölgelerindeki yerel yönetimlerin merkezi bütçeden aldıkları pay mesela yerleşik nüfusa göre değil, gayrisafi millî hasılaya yaptıkları katkıya göre dağıtılırsa daha hakkaniyetli olur.

Bu duygu ve düşüncelerle konuşmama son verirken hepinizi saygılarımla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Ergun.

Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1669) esas sayılı Konutların Turizm Amaçlı Kiralanmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinin onuncu fıkrasının madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Rahmi Aşkın Türel

Cevdet Akay

Sururi Çorabatır

İzmir

Karabük

Antalya

Ahmet Vehbi Bakırloğlu

Cavit Arı

Manisa

Antalya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NECMETTİN ERKAN (Kırşehir) – Katılmıyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerine Karabük Milletvekili Sayın Cevdet Akay konuşacaktır.

Süreniz beş dakika.

Buyurun Sayın Akay. (CHP sıralarından alkışlar)

CEVDET AKAY (Karabük) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, Gazze'deki vahşeti ben de kınıyorum. Filistinli kardeşlerimizin yanında olduğumuzu ifade ediyorum.

35 sıra sayılı Konutların Turizm Amaçlı Kiralanmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 3 farklı boyutta değerlendirilmesi gerektiğine inanıyorum. Öncelikle, kayıt dışı ekonomi açısından, kayıt dışının kayıt altına alınmasıyla ilgili vergisel boyutu var bu kanun teklifinin. Sürekli hâlde yapılan bu tür işlemlerle ilgili Gelir Vergisi Kanunu'nun 37'nci maddesine göre ticari kazanç sayılması ve vergilendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanunu açısından da olağan oranda katma değer vergisine tabi tutulması gerekir. Bir diğer boyutu da güvenlikle ilgili yani burada konaklayan kişilerin kimlik bilgilerinin tespitiyle alakalı, bu kanun teklifinde bu da çok önem arz ediyor. Diğer bir konu da bu konutların kiralandıkları bölgelerdeki sosyokültürel, sosyoekonomik yapı üzerine etkileri. Tabii, bunlara ben ikinci bölüm üzerindeki konuşmamda daha detaylı değineceğim, maddeyle ilgili fikirlerimi burada paylaşmak istiyorum.

Bu turizm amaçlı konutlar kiralanmadan yani sözleşme yapılmadan önce Bakanlıktan izin alınması ve izin sonrasında da bu iznin bir plakette bu binanın veya konutun girişine, görünür bir yerine asılması isteniyor. Burada durum şu: Bu plaket verilirken idarenin takdir yetkisine bırakılmış yani böyle bir durum kabul edilemez. Bu plaketi almanın şartlarının belirlenmesi, kişilere nasıl verileceğinin detaylı olarak anlatılması, gerekirse bunun tüzük ve yönetmelikle de paylaşılması gerekiyor; bunu buradan ifade etmek istedik.

Yine, burada kat malikleriyle şahsi irtifak hakları, intifa hakları -intifa hakları var biliyorsunuz konutlar üzerinde- burada muvafakatname alınırken kat malikinden muvafakatname alınması

belirtilmiş ama o gayrimenkul üzerinde intifa hakkı kullanan, irtifak hakkı kullanan kişilerin hiç görüşleri alınmamış, burada bir boşluk var, bu boşluğun da doldurulması gerektiğine inanıyorum.

Yine, Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşürken ifade edildi, buradaki kanunun çıkma sebeplerinden biri de bu konutlarda terörist faaliyetlerde bulunan kişilerin ikamet etmesi ve buralardaki boşluğun giderilmesi, bu olayın ortadan kaldırılmasıyla ilgili de bu kanunun çıkarıldığı ifade edilmişti.

Yine, görüşmeler esnasında da aradan bir önergeyle bir ilave oldu: Normal konutlarda bütün kat maliklerinin oy birliğiyle muvafakatname arandığı hâlde lüks konutlarda bu muvafakatname aranmıyor; bu, Anayasa'mızın eşitlik ilkesine aykırı -normal konut sahibi ile daha üst düzey gelir grupları arasındaki farklılık- bunun da bir an önce düzeltilmesi gerekir; bunu da buradan ayrıca ifade etmek istedik.

Diğer bir konu da şu: Bu konutlarla ilgili olarak önümüzdeki dönem içerisinde konutların kiralandığı bölgelerde yüksek fiyatlarla karşı karşıya kalacağız. Bu fiyatlar gerçekten şu ekonomik krizde, ev bulma zorluğu yaşadığımız ortamda bütün halkı zorlayacak ve daha çok çıkmaz hâle sokacak; bununla ilgili de görüşlerimi daha sonra detaylı bildireceğim.

Yine, bir diğer önemli konu şu: 3 bağımsız bölümden fazla binalarda yüzde 25 sınırı getiriliyor yani bir kişi yüzde 25 sınırının üstünde izin belgesi alamayacak. Yine, 5'ten fazla bağımsız bölüm olan yerlerde de iş yeri açma ve çalışma ruhsatı isteniyor ve bütün kat maliklerinin onayı isteniyor. Şimdi, bakıyoruz, 100 konutlu bir binanın yüzde 25'i 25 daire yapar, 25 daire çok ciddi bir rakam. Butik otellerde biliyorsunuz en az 10 oda şartı var, 25 daireyi alan tek kişi resmen otelcilik faaliyeti yapabilir -gizli şekliyle- bu da otelciler bazında haksız bir rekabeti ortaya koyar; bunu da buradan ifade etmek istedim. Umarım bu teklif burada görüşülürken mağdur etmeyecek, haksız rekabeti ortadan kaldıracak tarzda düzenlemeler yaparız.

Yine, bu sektör hakikaten çok büyük bir sektör. Sadece turizm amaçlı konutların dünya ölçeğindeki cirosu 2023 yılı için 1 trilyon dolar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayalım.

CEVDET AKAY (Devamla) – Bu rakam da çevrim içi firmalar tarafından özellikle kiralanıyor. 2027 yılında da bu çevrim içi satışların toplam ciro içerisindeki payının yüzde 67 olacağı ifade ediliyor, bu firmalar da genelde yurt dışı firmalar; Airbnb gibi, Expedia gibi, Booking gibi firmalar. Bu kanundaki boşluk da şu: Bu yurt dışı firmaların komisyon gelirleri vergilendirilmediği için yurt içinde de bu firmaların kurulması teşvik edilmeli ve bu firmalar kurulduğunda da o komisyon gelirleri üzerinden ilave gelir vergisi alınabilir.

Teşekkür ediyorum, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Akay.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 35 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "ve" ibaresinin "ile" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Halide Türkoğlu

Kamuran Tanhan

Mahmut Dindar

Diyarbakır

Mardin

Van

Sinan Çiftiyürek

Çiçek Otlı

Zülküf Uçar

Van

İstanbul

Van

George Aslan

Mardin

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Van Milletvekili Sayın Mahmut Dindar konuşacaktır.

Süreniz beş dakikadır Sayın Dindar.

Buyurun. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

MAHMUT DİNDAR (Van) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Genel Kurulu ve değerli halkımızı saygıyla selamlıyorum.

Ülkemizde savaşların devam ettiği, sivillerin katledildiği bir dönemde tartıştığımız bu konuların maalesef tali kaldığını görmek gerekir. Ulus devletler halkların ihtiyaçlarını değil, egemen anlayışların çıkarlarını önceliyor.

İsrail Devleti Filistin halkına karşı kitlesel bir teröre başvurmuştur. Kendi tarihlerinde soykırıma maruz kalmış İsraililerin bugün bir soykırıma giriştiğini ifade etmek zorundayız. Binlerce insanın yaşamını yitirmesine yol açan bu saldırganlığı kınıyoruz ve lanetliyoruz. Aynı şekilde, başta Rojava’da olmak üzere sivilleri hedef alan bu saldırıları da kınıyoruz. Ölüm, savaş ve saldırılar mevcut sorunları derinleştirecektir, halkların arasındaki tarihî bağları aşındıracaktır. Tarihî sorunlara çözüm ancak müzakere ve halkların değerlerine saygıyla mümkün olacaktır. Bu nedenle, tüm halkların ve devletlerin bu soykırımlara “Dul!” demesi gerekiyor.

Saygıdeğer milletvekilleri, savaş ve çatışma siyaseti ülkelerin ekonomik olarak çökmesine neden olmaktadır. AKP iktidarının savaş ve çatışma siyaseti derin bir ekonomik krize yol açmıştır. Bugün sarayın ve yandaş azınlığın sofraları hariç işsizlik, yoksulluk, enflasyon ve zamların konuşulmadığı tek bir hane yoktur. Türk lirası değersizleştirilmiş, emekçi hakkını alamaz ve geçinemez duruma gelmiştir. Yaşanan bu krizin bir sonucu da ülke genelinde kiralara çok fahiş oranda artması olmuştur. Her ne kadar yüzde 25 yasal artış oranı getirilmişse de herkes artışların yüzde 100’ün üstünde olduğunu biliyor. Bugün herhangi bir büyük şehirde ortalama ev kiralari artık 12 bin TL’nin altında değildir. Bir işsiz, emekli, asgari ücretli, memur aldığı maaşla bu kiralari nasıl ödeyecektir? Herkes kendinden, çoluğundan çocuğundan kısıarak, ek iş yaparak, borçlanarak geçim derdine düşmüş durumdadır. Çok yakın dönemde krediyle, borçla harçla ev alabilen halkımız şimdi kirasını ödeyemez duruma düşmüştür. Gelirleri asgari ücret ve aylık sınırı altında kalan emekliler, engelliler ve işsiz yurttaşlar çok ağır koşullarda yaşamını sürdürmektedir. Geline aşamada hem ev sahipleri hem de kiracılar mağdur durumdadır. Adalet mekanizmaları geç işlediği için birçok ev sahibiyle kiracı arasında uzlaşmazlıklar yaşanmakta, maalesef gittikçe artan oranda şiddet vakaları da yaygınlaşmaktadır. Kiracılar konut sahiplerinin talep ettiği kirayı verebilecek gelire sahip değilken ev sahipleri de artan konut kiralari karşısında düşük kira gelirlerinin yetmediğini ifade etmektedir. Kira tartışmaları nedeniyle son bir yıl içerisinde onlarca yurttaş öldürülmüş, 100’ü aşkın kişi de yaralanmıştır.

Konutların turizm amaçlı kiraya verilmesi durumunda kiracıların sorunları daha ağırlaşacaktır. Üzerinde konuştuğumuz yasa teklifi ekonomik krizin bir sonucu olarak teklif edilmiştir. İnsanlar geçinemediği için ek gelir getirsin diye evlerinin bir bölümünü kiraya verecek duruma gelmiştir. Bugün, büyük şehirlerin çoğunda yaygın olan bu duruma bir düzenleme getirmek, kayıt içine almak amacıyla getirilen bu teklif, fiilî duruma bir kılıf uydurmaktır, yaşanan kira sorununa kalıcı bir çözüm getiremeyeceği açıktır.

Değerli halkımız, maalesef, kayıt dışılık her yerde. Kayıt dışı otel ve işletmelerin olduğu yerde, bağımsız konut birimlerinin kiralınmasının kayıt altına alınabilmesi veya bu işletme şeklinin denetlenmesi ne kadar mümkün olacaktır? Sunulan teklif, konutların turizm amaçlı kiralınabilmesi için bakanlık ve valiliğin izin belgesini zorunlu ve ücretli hâle getirmekte, bu izni almadan faaliyet yapanlara da cezai yaptırım düzenlemektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Dindar.

MAHMUT DİNDAR (Devamla) – Öncelikle, bu tarz günübirlik veya kısa süreli kiralamaların -gittikçe yaygınlaştığı- bir düzenlemeye tabi tutulması gerektiğini ifade etmeliyiz. Seçim bölgem olan Van’da özellikle İranlı turistlere yönelik günübirlik kiralamaların fiilen yapıldığı ve bu konuda bir

denetimin olmadığını da gözlemliyoruz. Çoğu zaman, hem kiralayanın hem de kiraya verenin mağdur olduğu ve haklarının korunamadığı bu denetimsiz yapı suistimallere açıktır. Aslında, konaklamanın kısa süreli olan şeklinin konutlar üzerinde değil, bu amaçla inşa edilmiş otel ve benzeri yapılarda olması teşvik edilmelidir ancak yaşanan ekonomik kriz hem işletmeleri hem yurttaşları hem de turistleri buna mecbur bırakmıştır. Bu yöntemin daha az kullanılması için otel ve konaklama sektöründeki işletmelere gerekli destek ve teşvikler sunulmalıdır. Krizin asıl nedeni olan savaş ve çatışma bütçesini azaltırsak tüm sorunlara çözüm bulabiliriz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT DİNDAR (Devamla) – Refah ve huzurun ilk şartı barıştır. Toplumsal barış için bu Meclis iradesini ortaya koymalıdır.

Saygılarımla. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Dindar.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

4'üncü madde üzerinde 5 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1669) esas numaralı Konutların Turizm Amaçlı Kiralanmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Dursun Ataş

Yavuz Aydın

Ersin Beyaz

Kayseri

Trabzon

İstanbul

Selcan Hamşioğlu

Rıdvan Uz

Tekirdağ

Çanakkale

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Katılamıyoruz.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Çanakkale Milletvekili Sayın Rıdvan Uz'un söz talebi vardır.

Buyurun Sayın Uz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

RİDVAN UZ (Çanakkale) – Sayın Divan, değerli milletvekilleri; 4'üncü maddeyle ilgili olarak İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Meclisimizi ve yüce Türk milletini saygıyla selamlıyorum.

Bu lalettayın kanun teklifiyle ilgili görüşlerimi söylemeden önce, bugün Muhtarlar Günü, tüm muhtarlarımızın Muhtarlar Günü'nü öncelikle kutluyorum ve "İşin sonuna gelindiğinde düşmanlarımızın sözleri değil, dostlarımızın sessizliği bizim hatırımızda kalacaktır." diyen Bilge Lider Aliya İzzetbegović'i de rahmetle anıyorum.

Avrupa'nın göbeğinde ırkçı bir saldırıyla baş başa kalan küçük çocuğun annesine "Annem, küçük çocukları küçük mermilerle öldürüyorlar değil mi? Canımız yanmayacak değil mi?" dediği günlerden bugün Filistin'de bir çocuğun küçük kardeşine kelimeîshadet öğrettiği ve bombalarla öldürüldüğü bir süreç evrilen bu dünyada insanlığımızdan da utandığımı kendi adıma söylemekten geri durmak istemiyorum.

Malumunuz, ilgili maddeyle ilgili bütün arkadaşlarımız, muhalefetiyle, iktidarıyla görüşlerini dile getirdi. Çok fazla tekrara düşmek istemiyorum. Bu vesileyle şunu söylemek isterim: Plan ve Bütçe Komisyonuna 31 madde şeklinde gelen, daha sonra -sayın AK PARTİ'li milletvekillerinin 2 madde daha ekleyerek- 33 madde hâlinde Meclise indirilen ama bununla birlikte yine 8 kanun teklifinin daha Meclise getirilmesi... Yani torba yasanın özensiz ve düzensiz, liyakatsiz ve adaletsiz bir biçimde buraya getirilmesini çok doğru bulmadığımızı da söylemek isteriz. Tabii ki biz, muhalefet olarak iktidarın her getirdiğine de topyekûn yanlıştır demiyoruz, aynı anlayışı da sizden beklediğimizi de söylemek

isteriz. Bu, güvenlik açısından doğru bir karardır çünkü İstanbul’da bir villada dünyanın en çok aranan uyuşturucu mafya kaçakçısı bir Sırp’ın yakalandığını da unutmamış durumdayız. Dolayısıyla bu yasa teklifinde apartman dairelerinde kat maliklerinin rızası alınırken aynı şekilde bu villalarda da kalanlarla ilgili olarak aynı şeyin yapılması elzemdir çünkü bu yasa teklifi küçük işletmeleri bitiren ve belki üç beş yılda bir tatil imkânı olan asgari ücretlinin veya emeklinin bir apartman dairesini kiralayarak tatil yapma umudunu da yerle bir etmektedir çünkü aslında küçük işletmeleri de bitirirken sanki bir müteahhitler yasası gibi algılanmış oluyor bu getirdiğiniz yasa teklifi. Neden? Çünkü rezidansları bunun dışına çıkarmışsınız. Niye? Müteahhitler ev satamıyor, dolayısıyla kredi kullanamıyor, bankalar kredi vermiyor; o zaman diyoruz ki müteahhitlere: “Biz sizi bu yasa teklifinin dışında bırakalım, siz buraları kiraya verin, buranın geliriyle devam edin.” Yine, Türkiye’deki beş yıldızlı otellerin birçoğunun müteahhitlere ait olduğunu biliyoruz ve bu müteahhitler ünlü firmalara, şirketlere buraları kiralıyorlar fakat doluluk kapasiteleri tam manasıyla sağlanamıyor, dolayısıyla küçük işletmeler burada ezilmek suretiyle bir farklı, dediğimiz gibi sanki bir müteahhit yasası, hatta yandaş müteahhit yasası gibi gözüküyor. Ve beş yıldızlı işletmelerin işin içinde olduğuna baktığımızda sanılır ki Türkiye’de beş yıldızlı oteli olan birisinin turizm bakanı olduğu gibi bir anlaşılmaya da sebebiyet vermiş olabilirsiniz, bunu da belirtmek isterim.

Tabii cümlelerimin sonunda süreyi de iyi kullanmak adına sadece şunu söylemek isterim: Dedem Sultan Alparslan, Anadolu’yu bizlere yurt kılmış, Türk yurdu yapmıştır, onu da rahmetle anıyorum.

“Vatan; ne Türkiye’dir Türklere ne Türkistan, vatan; büyük ve müebbet bir ülkedir; Turan.” diyerek saygıyla Meclisimizi selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1669) esas numaralı Konutların Turizm Amaçlı Kiralanmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 4’üncü maddesinin (1)’inci fıkrasında yer alan “ilk kiralama” ibaresinin “kullanım” şeklinde, fıkranın (a) bendinde yer alan “kiralanan” ibaresinin “kullandırılan” şeklinde, “kiraya” ibaresinin “kullanıma” şeklinde, “kiralama” ibaresinin “kullanım” şeklinde, (b) bendinde yer alan “kiralama” ibaresinin “kullanım” şeklinde, (c) bendinde yer alan “kiraladığı” ibaresinin “kullandığı” şeklinde, “kiraya” ibaresinin “kullanıma” şeklinde, (ç) bendinde yer alan “kiraya” ibaresinin “kullanıma” şeklinde, (d) bendinde yer alan “kiralınmasına” ibaresinin “kullandırılmasına” şeklinde, (f) bendinde yer alan “kiralama” ibaresinin “kullandırma” şeklinde, (g) bendinde yer alan “kira” ibaresinin “kullanım” şeklinde, “kiraya” ibaresinin “kullanıma” şeklinde; (2)’nci fıkranın (b) bendinde yer alan “kiraya” ibaresinin “kullanıma” şeklinde, (ç) bendinde yer alan “kiralama yapılan” ibarelerinin “kullandırılan” şeklinde, (d) bendinde yer alan “kiralama yapılan” ibaresinin “kullandırılan” şeklinde, (f) bendinde yer alan “kiralama yapılan” ibaresinin “kullandırılan” şeklinde, (g) bendinde yer alan “kiralama yapılan” ibaresinin “kullandırılan” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Rahmi Aşkın Türel	Cevdet Akay	Sururi Çorabatır
İzmir	Karabük	Antalya
Ahmet Vehbi Bakırloğlu	Cavit Arı	Hüseyin Yıldız
Manisa	Antalya	Aydın

BAŞKAN – Komisyon katılıyor mu önergeye?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Aydın Milletvekili Sayın Hüseyin Yıldız konuşacak.

Buyurun Sayın Yıldız. (CHP sıralarından alkışlar)

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Sayın Başkanım, değerli milletvekillerim; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün 19 Ekim Muhtarlar Günü, başta Aydın muhtarları olmak üzere, tüm muhtarların 19 Ekim Muhtarlar Günü'nü kutluyorum.

Değerli arkadaşlar, konutların turizm amaçlı kiralanmasının ne demek olduğunu size kısaca özetleyeyim. Bu konutları özellikle kim kir alıyor? Yani AK PARTİ iktidara gelmeden önce bütün kamu kurumlarının kampları vardı; orada çalışan işçiler, memurlar yaz olduğu zaman ailelerini alıp gidiyorlardı, uygun fiyatla o kamplarda kalıyorlardı ama AK PARTİ iktidara geldikten sonra ne hikmetse gözü dikti kamplara -memurların kamplarına, işçilerin kamplarına- ve hepsini sattınız ve oraları beş yıldızlı müteahhitlere verdiniz, beş yıldızlı oteller yapıldı; Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının gidip orada, o otellerde kalma şansını bitirdiniz.

Şimdi, ben Didimli olarak -Aydın'ın Didim ilçesinde yaşayan bir arkadaşınızım- soruyorum: Bu evleri kim kiraya veriyor? 2002 yılından önce emekli olan vatandaşlarımız emekli maaşını alarak bir ev sahibi oldular, 2002'den sonra hiçbir emekli ev sahibi olamadı, onu da söyleyeyim yani AK PARTİ iktidara geldikten sonra. O vatandaşlarımız şu an ayda 7.500 lira maaş alıyor arkadaşlar, 7.500 lira. Yazın ne yapıyorlar biliyor musunuz arkadaşlar? Kendi evlerinden çıkıyorlar 60-70 yaşındaki Mehmet amca, Ayşe teyze, gidiyorlar, orman kampında çadırdaki kalıyorlar, 2 aylığına o evini kiraya veriyorlar, oradan sağladığı gelirle geçimini sağlıyorlar. AK PARTİ'nin Genel Başkanı simit ve çay hesabını yapmıştı. 3 çocuğu olan karı-koca, toplam 5 kişi; sabah birer tane simit yiyip birer çay içerse ne yapıyor arkadaşlar? 5 simit, 5 çay yapıyor. Şu an simit kaç para? 10 lira. Çay kaç para? 10 lira. Etti 20 lira. 5'le çarptığın zaman 100 lira yapıyor. Öğlen 100 lira, akşam 100 lira verecek, ayda ne yapıyor arkadaşlar? 9 bin lira para yapıyor. Bunu ben söylemiyorum, Sayın Cumhurbaşkanımız söylemişti, çay simit hesabı; 9 bin lira yapıyor, 9 bin. Emekli maaşı kaç para arkadaşlar? 7.500 lira. Peki, bunun doğal gazı nerede, elektriği nerede, suyu nerede, kirası nerede? Oturup düşünmemiz lazım, değil mi? Ayda 9 bin lira; sabah, öğlen, akşam 1 çay, 1 simit ayda 9 bin lira; aldığı para 7.500 lira, eksi 1.500. İşte, sizler, AK PARTİ milletvekillerine sesleniyorum, o garibanların hâlini anlamıyorsunuz. Tekrar ediyorum, o evi kiralayanlar kimler arkadaşlar size söyleyeyim: Ankara'da yaşayan memurlar, Ankara'da yaşayan işçiler, küçük esnaflar yaz olduğu zaman en azından bir haftalığına çoluk çocuğunu alıyor, gidiyor, o evi kir alıyor, bir hafta da olsa orada tatilini yapıyor. Şimdi Turizm Bakan Yardımcımız yok burada, aslında bu kanun Turizm Komisyonuna gelmesi gerekirken bunu Plan ve Bütçe Komisyonuna getiriyorsunuz arkadaşlar. Neden? Çünkü biz orada itiraz etmeyelim diye.

Şimdi şunu diyorsunuz: "Emekliler ölsün. 1 evi olan adam kiraya vermesin, holdinglerin beş yıldızlı otelleri dolsun ve holdinglerin yeni yapılan lüks evleri dolsun." Ya, bırakın arkadaşlar ya; zaten vatanş perişan, emekliler perişan, bırakın da bu adamlar en azından oradan aldığı bu parayla geçinsinler, geçimini sağlasınlar. Siz şunu diyorsunuz: "Biz fakirden alacağız, zengine vereceğiz." Şimdi, ben size soruyorum -bütün, 81 ile sesleniyorum- önümüzdeki dönemde, bundan sonra, Didim'de kim evini kiraya verirse 100 bin lira da ceza keseceksiniz öyle mi? Ya, zaten adamın aldığı 100 bin lira arkadaşlar, bütün sezon ya!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HÜSEYİN YILDIZ (Devamla) – Sayın Başkanım, tamamlayabilir miyim?

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın lütfen.

HÜSEYİN YILDIZ (Devamla) – Elinizi vicdanınıza koyun; en azından, en azından 1 evi olan ve kiraya vermek isteyenleri -iki aylığına, üç aylığına neyse- bu kanunda muaf tutmak zorundayız; aksi takdirde -tekrar ediyorum- bu dönem, önümüzdeki yaz, ne o emekli vatandaşlarımız evini kiraya verebilecek ne de büyükşehirlerde yaşayan memurumuzun, işçimizin, esnafımızın gelip de tatil yapma şansı olacak.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Genel Kurulda görüşülmekte olan 35 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesinin (1)'inci fıkrasının (b) bendinde yer alan "süre sonunda" ibaresinin "süre bitiminde" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ramazan Kaşlı

Ekrem Gökay Yüksel

Musa Küçük

Aksaray

Balıkesir

Gümüşhane

İsmail Akgül

Ahmet Erbaş

Naci Şanlıtürk

Bolu

Kütahya

Ordu

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Gümüşhane Milletvekili Sayın Musa Küçük konuşacaktır.

Buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

MUSA KÜÇÜK (Gümüşhane) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Gazi Meclisimizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Dünya devletlerinin gözü önünde yıllarca devam eden ve son günlerde şiddetini her geçen gün artıran İsrail Devleti'nin masum ve mazlum halk olan Filistinli kardeşlerimize karşı başlatmış olduğu saldırıyı şiddetle kınıyor, barışın bir an önce tesis edilmesini diliyorum.

Ayrıca, Azerbaycan devletinin kuruluş yıl dönümünde devleti kuran devlet Başkanı rahmetli Elçibey'i rahmetle, minnetle yâd ediyorum.

Yine, Avrupa'nın göbeğinde Müslümanların soykırıma uğradığı bir dönemde Müslümanca bir tavır koyan devlet adamı, fikir adamı Aliya'yı rahmetle anıyorum.

Bugün Muhtarlar Günü münasebetiyle tüm muhtarlarımızın gününü kutluyorum.

Değerli milletvekilleri, görüşülmekte olan 35 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin içeriğine genel olarak bakıldığında, turizm amaçlı kiralanan konutlara ilişkin kayıt dışılığın önüne geçmek amacıyla turizm sektörünü ilgilendiren çeşitli düzenlemeler yer almakla birlikte, teklifte emeklilerimize bir defaya mahsus olmak üzere 5 bin Türk lirası ödeme yapılmasına ilişkin hüküm getirilmektedir.

Ülkemizin sahip olduğu yüksek turizm potansiyelinin verimli ve etkili bir şekilde değerlendirilmesi için turizm gelirlerinin artırılması ve turizm sektöründe kayıt dışılığın azaltılması yönünde düzenlemeler içeren kanun teklifini destekliyoruz.

Yine, kanun teklifinin içinde yer alan emeklilerimize bir defaya mahsus 5 bin TL ödemeyi destekliyoruz. Ayrıca, emeklilerimizin sosyal ve ekonomik refahının artırılmasını sağlayacak her düzenlemeye Milliyetçi Hareket Partisi olarak desteklerimizi devam ettireceğiz.

Değerli milletvekilleri, bu konuyla ilgili, kendi memleketim olan Gümüşhane'yle ilgili de bazı konuları sizinle paylaşmak istiyorum. Gümüşhane ilimizin ekonomisinin büyük bölümünü madencilik oluşturmaktadır. Madencilik ilimizde teşvik edilmesiyle beraber bugün ilimiz maden ihraç eden şehirler arasındadır. İlimizde madencilik faaliyetlerini sürdüren firmalar ciddi sorunlarla karşı karşıyadır. Şehrimizin madenciğiyle ilgili sondaj çalışmaları yürüten firmalarımızın faaliyetlerine devam etmesi açısından ÇED raporu, orman izinleri, ruhsat bedelleri, ruhsat devirleri büyük sorun oluşturmaktadır. Çalışan mevcut personelin sosyal haklarıyla ve madencilik faaliyetinde bulunan firmaların karşılaştığı sorunlarla ilgili konular ciddi olarak ortaya konularak üzerine gidilmelidir.

Değerli milletvekilleri, ilimizde hayvancılığın gelişmesi için besicilik alanında organize bir alan oluşturarak bu sektörde faaliyet gösteren kişilerin bölgede sağlıklı bir çalışma alanına kavuşturulması gerekiyor. Bu alanda sağlanacak yeni iş olanakları ve istihdamın artırılması, hayvancılık faaliyetlerinde ırk ıslahı, işletmelerde hijyen şartlarının sağlanması, hayvansal ürünlerin işlenmesi ve pazarlanması, kültür ırk hayvan varlığının artırılması için tarıma dayalı organize sanayi bölgesi kurulması önem arz etmektedir.

İklim değişikliğiyle birlikte tarımın da değişmesiyle ilçelerimizde deneme üretimi başarılı bir şekilde devam eden karabuğday, lavanta, kuru fasulye ve nohuttan sonra, “yalancı safran” olarak da bilinen aspir, ilimizin yeni tarımsal ürünü olmuştur. Kentimiz hububat, bakliyat, yem bitkileri ve ıtrı bitkiler, kuşburnu alanlarında organik tarım yapmaya oldukça müsaittir. Yöremize özgü bir ürün olan pestil ve köme üretimi başlı başına bir sektöre dönüşmüş, sadece iç piyasaya değil bütün dünya ülkelerine ihraç edilmektedir. İlimizde bal, dut, ceviz gibi pestilin ham maddeleri yeterli düzeyde üretilmediğinden dışarıdan ithal edilmektedir; özellikle cevizin vergisi fazla olduğundan dolayı üreticiler bundan şikâyetçi konumdadırlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın lütfen.

MUSA KÜÇÜK (Devamla) – Değerli milletvekillerimiz, ilimiz zengin doğal değerlere ve olağanüstü güzelliklere sahiptir, turizmde ve tarihî eserlerde keşfedilmeyi beklemektedir. Hükûmetimizin mutlaka turizmde ve tarihî eserlerde Gümüşhane iline yeterli ilgiyi göstermesi lazımdır. Bundan dolayı Hükûmetimizin Gümüşhane’ye daha hassas eğilmesini istiyoruz. Gerçekten bütün Türkiye’nin, bütün dünyanın bu güzelliği görmesi gerekiyor diyorum.

Bütün heyetinizi saygıyla selamlıyorum.(MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Küçük.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 35 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 4’üncü maddesinin (1)’inci fıkrasının (e) bendinde yer alan “imkan sağlayan” ibaresinin “olanak sağlayan” şeklinde değiştirmesini arz ve teklif ederiz.

Halide Türkoğlu

Keziban Konukcu Kok

Sinan Çiftiyürek

Diyarbakır

İstanbul

Van

Çiçek Otlı

Zülküf Uçar

Kamuran Tanhan

İstanbul

Van

Mardin

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Katılamıyoruz.

BAŞKAN – Önerge üzerinde İstanbul Milletvekili Sayın Keziban Konukcu Kok konuşacaklar.

Buyurun.(Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır Sayın Kok.

KEZİBAN KONUKCU KOK (İstanbul) – Değerli Başkan, sayın milletvekilleri; madde 4’te öngörülen milyona varan idari para cezalarının alt ve üst limiti neye göre belirleniyor? Bu kadar yüksek meblağlar acaba niçin belirlendi? Şu an içinde bulunulan bu ekonomik buhrandan bu yüksek cezalar yine halka ödetilerek mi çıkılmaya çalışılıyor? Dikkat edin, “ekonomik kriz” demedim, “ekonomik buhran” dedim çünkü birileri bir taraftan büyük zenginlikler biriktirirken son açıklanan rakamlara göre, bazı holdingler yüzde 600’lere varan kârlar ederken emekçiler gittikçe daha da yoksullaşılıyor, alım gücü düşüyor, enflasyon karşısında eziliyor. Bu ekonomik buhrandan çıkmak için, boşalan kasaları tekrar doldurabilmek için bu tür cezalara, cezai yaptırımlara başvuruluyor. Bu cezai yaptırımlarla ekonomik buhrandan çıkılabileceğini düşünenlerse yanılıyor.

Turizm sektörünün cari açığı kapatmak için önemli bir sektör olduğu söyleniyor. Oysa turizm sektörü kırılgan bir sektördür; iklim koşullarına, ekonomik koşullara, diplomatik ilişkilere göre her an oradan gelen gelirler düşük olabilir ve beklenenin altında kalabilir. Bu anlamda, turizmle ilgili asıl bizi ilgilendiren boyut ise şu: Acaba turizm sektöründe elde edilen gelirler, bu kadar yüksek gelirler neye karşılık elde ediliyor? En başta, ciddi bir ekonomik sömürü olduğunun altını çizmemiz gerekiyor turizm sektöründe. Ben de bundan önceki görevimde bir turizm sektörü sendikasının yöneticisi olarak çok yakından biliyorum ki sektörde çalışan arkadaşlarımız, emekçiler güvencesiz koşullarda çalışıyorlar;

büyük oranda sigortasız, güvencesiz koşullarda, günde on dört on altı saate varan koşullarda çalışıyorlar. İşte, bu ağır sömürü koşulları altında turizmden yüksek gelirler elde edilebiliyor. Aynı zamanda, bir ekolojik kırımla birlikte turizmde bu gelirler elde edilebiliyor. Ülkemizin dört bir tarafında, Karadeniz’de, Akdeniz’de, Ege’de, Kürt illerinde, bütün her yerde bu ekolojik kırımla birlikte, müthiş bir ekolojik kırımla birlikte bu rant elde edilebiliyor. Bunun da farkında olarak bizim asıl gündemimiz bu cezai yaptırımlar değil bu emek sömürüsü ve doğanın talanına karşı durmaktır.

Bir diğer taraftan, konutların gerçek ve tüzel kişilere turizm amaçlı kiralınması hususunda gündeme getirilen esas mesele bizler açısından, yurttaşlar neden odalarını tek tek kiraya vermek zorunda kalıyor ve birileri de ev kiralamak yerine neden oda kiralamak zorunda kalıyor? Bunları konuşmadan sadece var olan maddeler üzerine lalettayın konuşmaların halkın nezdinde hiçbir karşılığı yok.

Büyük bir kent olan İstanbul’un bir Milletvekili olarak... Şu anda İstanbul’daki kiralardan herhâlde hepimizin haberi vardır. Asgari ücretin 11.400 lira olduğu koşullarda, ev kiralari İstanbul’da, yani “1+1” bile diyemeyeceğiniz evler 15 bin liranın üstündedir. Nasıl ödenecek bu kiralalar? Bunlara bir çözüm geliştirmek yerine, biz, işte “Kiralamalar usule uygun mudur, usulsüz müdür?” üzerinden cezai yaptırımları burada konuşmak zorunda kalıyoruz. Oysa halkın bizden beklediği, bu barınma sorununa kalıcı çözümler bulabilmemiz. Kalıcı çözümler bulabilmek için de yapılacak o kadar çok şey var ki yeter ki bunları bir düşünelim ve gerçekten çözüm için kafa yorabilelim.

İstanbul’da binlerce konut şu anda bomboş duruyor, haberiniz var mı? İstanbul’da binlerce konut boş dururken bir taraftan da kiralalar 15 bine, 20 bine, 25 bine yükselmiş durumda. Bu bomboş duran konutlar, mesela öğrencilere uygun fiyatlarla ya da tamamen ücretsiz kamu desteğiyle verilebilir veya maddi durumu düşük olan, gelir seviyesi düşük olan emekçi insanlara bu konutlar çok düşük fiyatlarla ya da kamu desteğiyle kiralanabilir. Yani biz yeter ki isteyelim, barınma sorununu da çözebiliriz. Ancak biz burada gerçek sorunları konuşmak yerine insanlara çok daha fazla vergi yükü getirecek olan ya da cezai yaptırımlarla yük getirecek olan şeyleri tartışıyoruz, önümüze bunlar geliyor. Eller kaldırılıyor, indiriliyor, bu yasalar geçiriliyor. Vatandaş ne çekiyor, bunları nasıl ödeyecek, neden barınma sorunu var?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Kok.

KEZİBAN KONUKCU KOK (Devamla) – Gerçek sorunlarımızı konuşmaya davet ediyorum sizleri, yüce Meclisi.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kok.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 35 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 4’üncü maddesinin (1)’inci fıkrasının (e) bendinin birinci cümlesine “imkân sağlayan” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve Bakanlık tarafından yapılan uyarıya rağmen yirmi dört saat içinde içeriği çıkarmayan” ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Özlem Zengin

Kadem Mete

Halit Yerebakan

İstanbul

Muğla

İstanbul

Meliha Akyol

Seda Sarıbaş

Mestan Özcan

Yalova

Aydın

Tekirdağ

Gökhan Diktaş

Ömer İleri

Seda Gören Bölük

Tekirdağ

Ankara

İstanbul

Derya Ayaydın

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Takdire bırakıyoruz.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi yok.

ABDULLAH GÜLER (Sivas) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle, uygulamada karşılaşılmaması muhtemel ihtilafların önlenmesi amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 4'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

5'inci madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1669) esas numaralı Konutların Turizm Amaçlı Kiralanmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Dursun Ataş

Ersin Beyaz

Selcan Hamşioğlu

Kayseri

İstanbul

Tekirdağ

Yavuz Aydın

Uğur Poyraz

Trabzon

Antalya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Katılamıyoruz.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Antalya Milletvekili Sayın Uğur Poyraz konuşacaktır.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır Sayın Poyraz.

UĞUR POYRAZ (Antalya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; gündemdeki teklif, içeriğine dair söylenecek her şeyden önce, mevcut iktidarın milletin mabedi yüce Meclisimizi nasıl hakir gördüğünün aslında bir ifadesidir. Başlığına bakarsanız, önümüze sunulan, teknolojik yeniliğin yasal düzenlemeden hızlı geliştiği bir alan olan paylaşım ekonomisinin turizm sahasındaki etkilerine dair bir kanun teklifi. Konut piyasasında kalite kontrolüne, kayıt dışı ekonomiden güvenlik konularına pek çok boyutu olan bir alan ve yasanın da bu doğrultuda güncellenmesi önemli bir adım ama bir bakıyoruz ki bir ucuna Sayın Cumhurbaşkanının emekliler için duyurduğu 5 bin TL'lik -adına artık "ikramiye" mi dersiniz, "sadaka" mı dersiniz- bu ödemeye dair düzenleme sıkıştırılmış çünkü iktidarın Parlamente'ye de demokrasiye de aslında pek saygısı yok. Usuldür, teamüldür, istişaredir; bunlara tahammülü de tenezzülü de yok. Bir yol tutturmuş, kendine ne lazımsa atıyor bir torbaya, ihtisas komisyonuymuş, paydaşların katılımıymış, bu ve benzeri tüm detaylarla meşgul etmiyor kendini. Genel Kurula gelince de "Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir." Kendine saygısı olan, millete saygısı olan, demokrasiye saygısı olan, milletin iradesini ucu büzgülü bir torbaya kapatma hoyratlığını nasıl hoş görebilir! Türkiye Büyük Millet Meclisi Türk milletinin en değerli hazinesidir; harcında bütün bir milletin kanı, teri ve gözyaşı bulunmaktadır. Türk milletinin ezeli ve ebedi varlığının tecelli makamı, iktidarın bir eliyle yazdığını diğer eliyle imzaladığı bir kâtip makamı değildir ve olamayacaktır; buna ne aklımız ne vicdanımız ne hukuk ne de tarih razı olacaktır.

Teklifin içeriğine gelince, bir kez daha görüyoruz ki kendi aklını ortak akıldan üstün, demokratik katılımı ve istişare kültürünü ise bir ayak bağı olarak gören anlayışıyla akılcı, etkili ve tutarlı politikalar yazılamıyor. Paylaşım ekonomisi dünya çapında dev şirketler doğurmuş bir sektördür. Maalesef ki iktidar bu rüzgârı arkamıza alıp ülkemizin yelkenlerini doldurmayı değil devletin ve kanunun gücüyle bir

zümrenin cebini doldurmayı düşünüyor zira bildiği ve alıştığı da bu zaten. “Girişimcilik” sözünü dilinden düşürmüyor ama internet girişimlerinin can damarı olan ödeme sistemleri bizde yasaklı. Turizm, ekonomimizin temel direği ama dünyanın en büyük seyahat siteleri bizde yasaklı. Teknoloji büyük dönüşümler yaratır, bu dönüşümler bazen yıkıcı olur ve devletin müdahalesini gerektirir ama bu müdahale bir sektörü tümünden yasaklayacak veya birilerine kazandırıp birilerine de kaybettirecek biçimde olamaz ve olmamalıdır.

Önümüzdeki teklif her açıdan arızalar, sakatlıklar ve tutarsızlıklarla doludur. Çeşitli örneklerle ifade edeyim: Teklif, apartmanlarda kısa dönem kiralama yapmak isteyenlerden tüm daire sahiplerinin onayını talep ediyor. Diyelim ki 40 daireli bir apartmanda oturuyorsunuz, evinizi kısa dönemli kiralamak için 39 dairenin her birinin imzası ve onayı lazım ama villada oturuyorsanız böyle bir şeye ihtiyaç yok, hatta oturduğunuz daire sıradan bir apartman değil de lüks bir rezidans ise siz de muafsiniz çünkü AK PARTİ Grubuna mensup arkadaşlarımızın teklif ettiği değişikliklerle bu şart kaldırıldı. Bu bakışla, teklifin hem kanundaki eşitlik ilkesine hem de mülkiyet hakkı olgusuna aykırılığı çok açık. Konut krizine bu yolla bir çözüm bulunacağı umuluyorsa kamu harcamaları, göç politikası, plansız şehirleşme gibi kök sorunlara dokunmadan bulunacak çözümlerin ancak bir pansuman olacağı da apaçık ortadadır.

Yine, aynı teklifin 5’inci maddesin (ç) bendinde kiralanın mülkler için “Yetkili kamu kurum ve kuruluşları tarafından denetlenecek.” deniliyor ama denetimi kimin nasıl yapacağı belli değil. Denetimin kapsamına genel ahlaka aykırı durumlar da alınmış ama tanımı belli değil. Devletin ahlaki hukuk, bunun ifadesi de kanundur. Değil midir? Öyleyse “suç teşkil eden durumlar” ifadesiyle konuyu çok daha net ve nesnel bir zemine oturtmak mümkünken bu tercih nedendir?

Teklifte Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı ile ilgili yeni düzenlemeler var. Ekonomimizde turizm bu derece önemli bir yer tutarken bu alanda bir ihtisas kurumu olması pek tabii olumludur ancak bu çok önemli ve ihtisas gerektiren kuruma yapılacak kadro alımlarında, üstelik Sayın Cumhurbaşkanının mülakatların kaldırılacağına ilişkin demeci ve kamuoyundaki derin rahatsızlığa rağmen, bu usule yine, yeniden yer verilmesi nedendir?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Poyraz.

UĞUR POYRAZ (Devamla) – Ya Hükümet yetkilileri halka yalan söylüyor ya iktidar partisi vekilleri onlara meydan okuyor ya da kamuoyu önünde bir tiyatro oynanırken arkada gene birileri ballı kadrolar için hazırlanıyor, birileri için de bu ballı kadrolar hazırlanmaya devam ediyor. Ya biri ya öteki; söyleyin bunlardan hangisi?

Bir de tabii, emeklilerin 5 bin TL’lik ikramiyesiyle ilgili garabet var. Bu kanun teklifinde ne işi var belli değil. Yoksulluk sınırının 40 bin TL’ye yaklaştığı şu şartlarda 5 bin TL hangi yaraya merhem olacak belli değil. Çalışma mecburiyetindeki düşük gelirli emekliye yapılan ayrımcılık konusu var ki insafa, vicdana sığacak bir iş değil. Son tahlilde, yasama usulünü ve teamülünü baypas ederek dar bir zümrenin çıkarlarını koruyup servetini büyütürken pek çok başka sorun doğuracak ve mevcutları derinleştirecek bu teklifi bu hâliyle desteklememiz mümkün değildir.

Teşekkür ediyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Poyraz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1669) esas numaralı Konutların Turizm Amaçlı Kiralanmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 5’inci maddesinin (1)’inci fıkrasının (b) bendinde yer alan “kiralama faaliyetine” ifadesinin “kullanım faaliyetine” şeklinde, (c) bendinde yer alan “kiralama” ibaresinin “kullanım” şeklinde, “kiraya vereni” ibaresinin “kullanıma vereni” şeklinde, (ç) bendinde yer alan “kiralama” ibaresinin “kullanım” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Rahmi Aşkın Türeli

Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu

Vecdi Gündoğdu

İzmir

Manisa

Kırklareli

Cevdet Akay

Cavit Arı

Sururi Çorabatır

Karabük

Antalya

Antalya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Katılamıyoruz.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Kırklareli Milletvekili Sayın Vecdi Gündoğdu konuşacaklar.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır Sayın Gündoğdu.

VECDİ GÜNDOĞDU (Kırklareli) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Filistin ve İsrail’deki çatışmalarda yaşanan sivil can kayıpları ve sivillerin en temel ihtiyaçlarını dahi karşılayamayacak durumda bırakılması asla kabul edilemez, insanlığın vicdanına da sığmaz. Hedefi siviller ve sivil yerleşim yerleri olan tüm saldırıları şiddetle kınıyor, acı ve gözyaşı daha da büyümeden barış çağrımızı bir kez daha ifade ediyoruz.

Orta Doğu’daki gelişmeleri bahane ederek cumhuriyetimizin 100’üncü yıl etkinliklerinin ertelenmesini de asla kabul etmiyoruz. Cumhuriyetimizin 100’üncü yılında, tam da bu ortamda cumhuriyet değerlerini onurla, gururla, büyük coşkuyla anmalı, kutlamalı ve dünyaya duyurmalıyız. Çünkü laik cumhuriyetimiz Filistin, Suriye, Irak ve Libya’nın kurtuluş reçetesidir. Laik cumhuriyetimiz Orta Doğu’nun olduğu gibi tüm İslam ülkelerinin de rol modelidir. Cumhuriyet Bayramı’nın içinde bir ulusun ödediği ağır bedel vardır, emek vardır, gözyaşı vardır. Cumhuriyet Bayramı’nda kahramanlık mücadelesi, kurtuluş sevinci ve onur vardır; tüm mazlum milletlerin kurtuluş reçetesi vardır. Duymayanlara da buradan duyuruyorum, anlamayanlar da anlasın diyorum.

Sayın milletvekilleri, üretimin, özellikle de tarımsal üretimin önemi her geçen gün artarken yüksek maliyet, yetersiz destekler ve düşük alım fiyatları Trakya’da, Kırklareli’nde buğday, mısır ve ayçiçeği üreticilerimizi de sefaletle sürüklüyor. Geçen yıl 6 lira olan buğday taban fiyatının fark primi dâhil en az 13 lira olması konusundaki tüm uyarılarımıza rağmen bizleri dinlemediniz, buğday taban fiyatı prim dâhil ne yazık ki 9 lira 25 kuruş olarak belirlendi. Aynı dönemde enflasyon yüzde 45-50’ye çıkmışken buğday taban fiyatında sadece yüzde 35’lik bir artış yapıldı. Üretici hem taban fiyatının düşük olmasından hem de TMO’nun alımda yaşattığı sıkıntılar nedeniyle perişan oldu. TMO üreticiyi bile bile tüccara yönlendirdi. Bunu fırsat bilen özel sektörün de 5,5-6 lirayı üreticimize dayatması çiftçimizin de sonunu getirdi. Açıklanan mısır fiyatları Trakya’da çiftçiye son darbeyi vurmuştur. Mısır fiyatlarına geçtiğimiz seneye göre yalnızca 5,2 zam yapılması, geçen yıl 5 lira 70 kuruş olan mısırın bu sene 30 kuruşluk zamlı 6 lira olarak açıklanması, üreticiyi de maalesef mahvetmiştir. Ayçiçeğinde ise ayrı bir dert. Yüzde 44 yağ oranlı ürün için geçen yıl 12 lira olan fiyatın sadece yüzde 25 artışla 15 lira olması üreticiye ayrı bir şok yaşatmıştır ama ikinci şok daha da önemli. Niye? Ayçiçeği üreticisi parasını almamaktan, zamanında ödeme yapılmamasından da şikâyetçidir.

2022-2023 üretim sezonunda gübre çeşitlerinde yıllık yüzde 400 oranında, mazotta ise yüzde 250’yi bulan artışlar yaşandı. Üretici girdi fiyatlarının pahalılığı nedeniyle yeterince gübre, ilaç ve kaliteli tohumluğu da kullanamaz hâle geldi. 2020 yılında 7,1 milyon ton gübre kullanan çiftçilerimiz 2021 yılında 6,4 milyon ton, 2022 yılında ise 5,9 milyon ton gübre kullandı. Gittikçe düşen gübre kullanımının 2023 yılında 5,5 milyon tona gerileyeceği de şu anda bekleniyor. Bu durum hem üretim miktarını hem de kaliteyi ciddi anlamda etkilemeye devam ediyor. Yani ekonomik krizle birlikte maalesef tarımsal kriz de şu anda kapımızda.

Sayın milletvekilleri, ekmeğimizi, aşıımızı kimseye muhtaç olmadan üretmek zorundayız. Üreticiyle, çiftçiyle artık barışmalıyız, üreticimizi toprağıyla kucaklaştırmalıyız, yabancı çiftçiye de desteklemekten vazgeçip kendi çiftçimizi daha fazla destekleyip yönlendirmek zorundayız. Verimli topraklarımızı, suyumuzu kaybedersek yenisini bulamayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

VECDİ GÜNDOĞDU (Devamla) – Açlık ve tarımsal yoksulluk yaşamamak için başta Trakya Ovası’na, Konya Ovası’na, Çukurova’ya, Gediz Ovası’na, tüm tarımsal alanlarımıza gözümüz gibi bakmak, canımız gibi de korumak zorundayız. Ulu Önder’imiz Mustafa Kemal Atatürk’ün “Millî ekonominin temeli tarımdır.” sözünü hatırlatarak yüce Meclise saygılarımı sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Gündoğdu.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir. Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 35 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 5’inci maddesinin (1)’inci fıkrasının (c) bendinde yer alan “veya” ibaresinin “ya da” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Halide Türkoğlu

Kamuran Tanhan

Heval Bozdağ

Diyarbakır

Mardin

Ağrı

Sinan Çiftiyürek

Dilan Kunt Ayan

Çiçek Otlı

Van

Şanlıurfa

İstanbul

Zülküf Uçar

Van

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Katılamıyoruz.

BAŞKAN – Önerge üzerine Van Milletvekili Sayın Sinan Çiftiyürek konuşacaklar.

Buyurun Sayın Çiftiyürek. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

SİNAN ÇİFTİYÜREK (Van) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Aslında bu konuşmamı Türkiye ekonomisinin bozulan makroekonomik dengeleri, bunun turizme yansımaları ve turist sayısında artışa rağmen, turizm gelirinde neden ve nasıl düşüşün yaşandığı üzerine yapacaktım ama maalesef dünden beri ibretle izlediklerimle, dinlediklerimle konuşmamın içeriğini değiştirdim. Türkiye ekonomisinin makroekonomik dengeleri üzerine eğer fırsat olursa bütçe görüşmelerinde görüşlerimi söyleyeceğim.

Sözüme bir şeyle başlayacağım, Türk Tarih Kurumunun Başkanı Metin Hülagü’nün 2015 yılında söylediği bir cümle var, diyor ki: “Biz Anadolu’ya geldiğimizde Kürtler vardı.” Demek ki Kürtler uzaydan gelmedi; her halk gibi, her millet gibi onların da bir toprağı var, bir yurdu var; bu, kürdistanıdır. Üstelik “kürdistan” adını Kürtler koymadı, Selçuklu Sultanı koydu; tıpkı Türkiye’nin adını Türkler değil de Avrupalıların, İtalyanların koyduğu gibi.

Şimdi, geçmiş bir tarafa, son kırk yıldır sürdürülen operasyonların, çıkarılan tezkerelerin hedefleri ne sınır güvenliğini sağlamak ne terörle mücadele ne Irak ve Suriye’nin toprak birliğidir. Irak ve Suriye’nin toprak birliğini doğrudan doğruya tehdit eden, bozan Türkiye ve İran başta olmak üzere orada asker bulunduran devletlerin ta kendisidir. İkincisi, bu tezkerelerin hedefinde dünden beri “kardeş” dediğiniz, “bizim kardeşimiz” dediğiniz Kürtlerin Irak ve Suriye Kürdistanı’nda elde ettiği statünün ta kendisi var çünkü Kürtler 2 parçada yeni referanslarla geliyorlar. Nedir bu referanslar? Haklar ve inançlar hapishanesi olan İran ve Türkiye’nin aksine, devletleşmemiş Kürt ne diyor? Kürdistan Bölgesel Yönetiminde 5 resmî dil ilan etti ve diyanet kurumunda, orada bulunan bütün mezheplere, bütün inançlara eşit hak verdi. Türkiye ve İran’da ne var? Tek millet, tek inanç. Haklar ve inançlar hapishanesine karşı Kürtler Kürdistan bölgesinde ve resmî adıyla Kuzeydoğu Özerk Suriye Yönetiminde yeni referanslarla geliyorlar, diyorlar ki: “Biz haklar ve inançlar bahçesi yapacağız.” Tehdit budur. Bundan tehdit algılayanlara hedef de budur.

Şimdi, kardeşiz değil mi sayın AKP'li vekiller? Dün bunu çok dinledik. Arap halkının 22 tane devleti var, 23'üncüsünü biz de savunuyoruz. Biz sadece savunmadık; elli yıl önce Filistin halkının kendi devletini kurması için kan döktük orada. Şimdi soru şu: Arap halkının 22 tane devleti varken 23'üncüsü savunuluyor, biz de savunuyoruz. Kürt'ün -devlet bir tarafa- sınır ötesinde statüsü var, bu statü neden kabul edilmiyor? Bunu ortadan kaldırmak için tezkere üzerine tezkere çıkarılıyor. O zaman bu kardeşlik hukukunu bizim sorgulamamız lazım.

İkincisi, şimdi, Türkiye Cumhuriyeti kurulduğundan bu yana iç ve dış siyasetinin bütün temel parametrelerini Kürt ve kürdistan üzerinden algılanan tehdit üzerinde kurmuştur.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Onu siz yapıyorsunuz.

SİNAN ÇİFTYÜREK (Devamla) – Nedir bu tehdit? Size somut bir örnek vereceğim, yorumunu size bırakıyorum. İstanbul, İzmir, Kayseri, Konya son otuz yıldır diyor ki Ankara'ya: "Ben ekonomik olarak kendi kaynaklarımı kendi yaratıcılığında kullanmak istiyorum." Avrupa Yerel Yönetimler Şartı çerçevesinde ne istiyor? Ekonomik kaynaklarını özgürce kullanmak istiyor.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Kanuna gel, kanuna.

SİNAN ÇİFTYÜREK (Devamla) – Ankara diyor ki: "Tamam, doğru, İzmir, İstanbul, Kayseri, Konya'nın bu talebi doğrudur." "Lakin..." diye ekliyor, "ya Diyarbakır, Van isterse..."

(AK PARTİ sıralarından gürültüler)

SİNAN ÇİFTYÜREK (Devamla) – Yani "Ya orada statü ilan ederse..." Mesele şudur: Türkiye Cumhuriyeti yüz yıldır Kürt'ü nefessiz bıraktı ama kendi de Kürt meselesinin esiri hâline geldi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayınız Sayın Çiftyürek.

SİNAN ÇİFTYÜREK (Devamla) – İstanbul, İzmir, Kayseri, Konya'nın özgürleşmesi, Van ve Diyarbakır'ın kendi kaynaklarını hiç olmazsa Avrupa Yerel Yönetimler Şartı çerçevesinde kullanmasına bağlı.

Son bir şey söylemek istiyorum: Mısır Kahire'nin Türkiye Büyükelçisi bundan yetmiş yıl önce gidiyor Cemal Abdünnâsır'la görüşüyor. Konu ne, biliyor musunuz? Türkiye Hükûmeti diyor ki: "Orada Kürtçe yayın yapan bir radyo var, bu radyonun kapatılmasını isteyin." Cemal Abdünnâsır büyükelçiyi dinliyor, kendisine bir soru soruyor: "Türkiye'de Kürtler var mı?" diyor. "Var." dese bir dert, "Yok." dese iki dert. "Yok." diyor. "O zaman size ne Kahire'deki radyonun Kürtçe yayın yapmasından!" diyor.

Saygılar sunarım hepinize. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Çiftyürek.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

5'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

On dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 21.53

YEDİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 22.11

BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER

KÂTİP ÜYELER: Sibel SUİÇMEZ (Trabzon), Rümeysa KADAK (İstanbul)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 10’uncu Birleşiminin Yedinci Oturumunu açıyorum. 35 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Sayın üyeler, bu beş dakikaya verdiğimiz artı bir dakikayı mümkün olduğunca tasarruflu kullanacağız, arkadaşlardan anlayış bekliyoruz ama “Ben sözümü bitiremedim.” diyeni de öyle göndermeyiz. Churchill’in bir lafı var “Dünyada beş dakikada ifade edilemeyecek hiçbir yüce fikir yoktur.” diyor, o içtihatla devam edelim.

Sayın milletvekilleri, 6’ncı madde üzerinde 4 önerge vardır, ilk okutacağım 2 önerge aynı mahiyettedir, aynı mahiyetteki bu önergeleri birlikte işleme alacağım.

Okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 35 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 6’ncı maddesinin kanun teklifinden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Selçuk Özdağ

İsa Mesih Şahin

Hasan Bitmez

Muğla

İstanbul

Kocaeli

Sema Silkin Ün

Mustafa Nedim Yamalı

Denizli

Ankara

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Ersin Beyaz

Aykut Kaya

Burhanettin Kocamaz

İstanbul

Antalya

Mersin

Hüsmen Kırkpınar

Hakan Şeref Olgun

İzmir

Afyonkarahisar

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki ilk önerge üzerinde Sayın Sema Silkin Ün konuşacaklar.

Buyurun Sayın Ün. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

Süreniz katiyetle beş dakikadır.

SEMA SİLKİN ÜN (Denizli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Kanunun bir hususunda, evet kanunda yazmıyor ama bu kanunun direkt bağlantılı olduğu bir rezervasyon sistemi Booking ve Airbnb uygulamalarının Türkiye’de ofis açıp açmayacağı noktasında, bunlarla alakalı bir düzenleme yapıp yapılmayacağı noktasında bir aydınlatmaya ihtiyaç var. Kiraya vericiler gelirlerinin yaklaşık üçte 1’ini bu mekanizmalara komisyon olarak ödüyorlar. Şimdi yeni vergi yükleri biniyor, burada bu yeni vergi yükleriyle beraber komisyonlar da üzerine konulduğunda bu sistemin tamamen çökertilmesine yönelik bir gayret olduğu ortada.

Sayın vekiller, biraz da kanunun usulüne ilişkin bir değerlendirme yapmak isterim. Turizm amaçlı kiralanan konutların belgelendirilmesi ve kiralamayla elde edilen gelirlerin kayıt altına alınarak kayıt dışı kazancın önlenmesi hakkında 30 maddeden oluşan bir torba yasadın bahsediyoruz ancak bu maddelerin sadece 9 tanesi konutların turizm amaçlı kiralınmasına yönelik; geriye kalan maddelerin 4’ü 2252 sayılı Kültür Bakanlığı Döner Sermaye Kanunu’na, 6 adedi 2634 sayılı Turizmi Teşvik

Kanunu'na, 4 adedi 7174 sayılı Kapadokya Alanı Hakkında Kanun'a, 6 adedi ise 7183 sayılı Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı Hakkında Kanun'a ilişkin düzenlemeler içeriyor. Yani 22 maddenin söz konusu kanunun ismiyle hiçbir alakası bulunmamakta, bunun yanında turizmle ilgili olduğu hâlde ve tali komisyon Turizm Komisyonu olduğu hâlde Komisyon Başkanının gereğini yapıp Komisyonu toplamadığı da bilinmekte. Ayrıca, kanun içinde Anayasa Mahkemesince iptal edilen Kapadokya Alan Başkanlığı hakkında düzenlemelerin de olduğu ifade etmek durumundayım.

Bir önceki konuşmamda “Denetlemenin olduğu yerde rızamız vardır, bu gereklidir.” demiştik ancak burada denetlemeyi ortadan kaldıran çok büyük bir madde var. Turizm Geliştirme Ajansı özel denetime tabi tutularak Sayıştay denetiminden muaf tutuluyor; bu, şeffaflıkla, denetimlilikle asla açıklanamaz bir durumdur.

12,13, 14, 15 ve 16 sayılı maddeler, ormanlık alanlarda lojman inşasının önünü açan ve millî parklarda konaklama tesislerine ilişkin tahsis yetkisini Tarım ve Orman Bakanlığından Kültür ve Turizm Bakanlığına devreden düzenlemeleri içeriyor. Ormanlık alanlarda lojman yapmanın önünü açmak yerine otellerde daha çok para kazanmak için emekçiye ayrılan odaları da kiraya veren patronlara karşı niçin bir düzenleme yapılmadığını da takdirlerinize bırakıyorum ve bu konuda bir aydınlatmaya ihtiyaç olduğunu belirtmek istiyorum.

Derdimiz gerçekten ülkemiz ve insanımız adına bir düzenleme yapmak idiye insanca yaşamak ve çalışmak dışında bir talebi olmayan mevsimlik işçiler hakkında bir düzenleme yapıldı; bu konuda nasıl bir dram yaşandığını sadece televizyon ekranlarından izlemiyor, hepimiz illerimizde, ilçelerimizde, ziyaretlerimizde bunlara şahit oluyoruz; bu konularda bir aydınlatma ihtiyacı olduğunu tekrar iletmek istiyorum.

Ülkemizde bir problemten daha bahsetmek istiyorum, bungalov evler problemi. Buradaki ruhsatlar konusu artık büyük bir mesele olarak karşımızda duruyor. Bu kanun kapsamında elbette değerlendirilebilir ama ruhsat problemlerinden dolayı, yasa dışı faaliyet gösterdiklerinden dolayı geçtiğimiz ay -hepinizin de takip ettiği üzere- Kırklareli'nde sel bölgesinde kurulan, ruhsatı olmayan bu tesislerde sele kurban verdiğimiz vatandaşlarımız oldu. Ülkenin dört bir yanında kontrolsüz şekilde türeyen bir yapılaşma var. Her türlü can güvenliği riskini içinde barındırıyor bu yapılaşmalar; bunlarla alakalı özel bir düzenleme gerekliliği de ortadadır, Hükümetimizin bu konuda bizleri hem daha fazla aydınlatmasına hem de bu konuda çalışma yapılmasına, yeni facialar ortaya çıkmadan, yeni can kayıpları ortaya çıkmadan bir düzenleme yapılmasına ihtiyacımız olduğunu belirtmek istiyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki 2'nci önerge geri çekildiği için bu önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1669) esas numaralı Konutların Turizm Amaçlı Kiralanmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesinin 1'inci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesi arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

“(1) Bakanlık turizm amaçlı kiralamalarda denetim yapma yetkisini haiz olup, gerek görülmesi durumunda, denetim yetkisi Hazine ve Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığına bağlı vergi dairesi teşkilatı ile birlikte kullanılabilir. Bu konudaki usul ve esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığı ve Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından müştereken çıkarılacak bir yönetmelikle belirlenir.”

Rahmi Aşkın Türeli	Cevdet Akay	Sururi Çorabatır
İzmir	Karabük	Antalya
Ahmet Vehbi Bakırlioğlu	Cavit Arı	Tahsin Ocaklı
Manisa	Antalya	Rize

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Katılamıyoruz.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Sayın Tahsin Ocaklı konuşacaktır.

Buyurun Sayın Ocaklı. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

TAHSİN OCAKLI (Rize) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulumuzu saygıyla selamlıyorum.

Konutların Turizm Amaçlı Kiralanması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'yle ilgili görüşlerimizi arz etmek üzere sizlere ve halkımıza bilgi vermek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, bu kanun teklifi, her kanun teklifinde olduğu gibi Türkiye Cumhuriyeti'nin vatandaşlarının lehine olan bir teklif olması hâlinde elbette tarafımızca da kabul edilecek idi. Ama gördüğümüz kadariyle iktidar tarafından sunulan bu kanun teklifinde vatandaşın yararına olmayıp aslında Meclis teamüllerine de aykırı olan bir düzenleme getirilmiştir.

Şimdi, bu kanun teklifinde yapılmak istenen şudur: Bir kere kanun teklifinin neyi amaçladığına bakalım, özetle hepimizin kabul ettiği bir şey var: Ortada 51 milyarlık bir ticaret hacminin döndüğü bir alan var, kayıt dışılık var, bunu da kabul ediyoruz. Bu kayıt dışı alandaki özellikle konutların kiraya verilmesiyle ilgili elde edilen gelirden pay almak kabul edilebilir bir şeydir ama kabul edilemeyen şey, bu kanun yoluyla düzenlediğiniz ve elde ettiğiniz gelirlerin, bizim toplumsal katmanlarımıza, işçilerimize, öğretmenlerimize, emeklilerimize, çalışanımıza, öğrencimize hiçbir faydası olmadan, sadece -özellikle kanunlarla da belirtilmiş olduğu hâlde- A sınıfı seyahat acentelerini yetkilendirmek suretiyle, yalnızca 1 konut sahibi olup ek gelir elde etmek isteyen emekli, işi olmadığı hâlde belki de kendi tarlasında bir bungalow yapmak suretiyle ek gelir elde etmek isteyen yani yoksullaştırılmış olan vatandaşlarımızın elde edeceği, önünde elde edeceği geliri yok etmeye dayalı bir kanun teklifidir. Yapılması gereken şey şudur: Bu kanunda gelirlerin veya kategorizasyonun içeriğine bakılmalıdır yani Antalya'nın ya da Ege Bölgesi'nin, Akdeniz Bölgesi'nin bir yerinde, elbette sahilde olan bir konutun kirası ile Rize'nin köylerinde ya da ilçelerinde olan bir konutun kirasının gelirlerinin aynı olmayacağı, bu gelirler üzerinden adaletli bir şekilde bir vergi tahsilinin ya da gelir tahsilinin yapılması gerektiği açıktır.

Şimdi, bunu şöyle değerlendiriyoruz: Bizim Karadeniz'de özellikle fındık ticaretinden veya fındık üretiminden, çay üretiminden umudunu kesen, geçim kaynağı olmaktan çıktığını gören halkımızın yöneldiği bir alandır bu turizm alanı ve -Karadeniz Bölgesi için söylüyorum- henüz daha yüzde 10 kadarı kullanılmaktadır, doğrudur, geriye kalan yüzde 90'ı durmaktadır ancak kalan bu yüzde 90'ın doğru ve sağlıklı master planı, gelecek kuşaklara özellikle bu gelirleri adil bir şekilde dağıtan bir turizm master planı yapılmadıktan sonra, bu düzenlemeyle önlerine çıkacak olan şey sadece ve sadece elde edebilecekleri küçük gelirlerin önüne geçilmesi olacaktır.

Şimdi, niye bunu söylüyorsunuz? Çünkü bu yasa zaten bir defa Meclis teamüllerine aykırı, öyle bir yanı var. Onun dışında, bir de not ettiğim bir şey var; izin belgesi meselesi. Değerli milletvekillerimiz, biliyorsunuz, bu konutlarda günübirlik kiralama yapabilmek için izin belgesi temin etmek gerekiyor, plaka almak gerekiyor. Peki, izin belgesi temin etmek için ne gerekiyor? Yapı kullanma izin belgesi gerekiyor yani her şeyde vatandaş sizden izin alacak. Peki, yapı kullanma izin belgesinin nasıl elde edildiği konusunda halkımızın bilgisi var mı? Yapı kullanma izin belgesini elde edebilmenin bir konutta maliyetinin 40 bin, 50 bin TL'ye ulaştığı bir sonuç var. Kaldı ki imar planlarına, yasalarına muhtemelen uyulmayan biçimde, yüzde 80'in bu sınıfa uymayan bir yapı stokumuzun olduğu yerde, bu tarifenmiş olan kanunla bu insanlar nasıl izin belgesi alacaklar? Yani "Alamazsınız." denmektedir. Alamadıkları takdirde ne oluyor? İşte zaten oyun burada. Turizmden elde edilecek olan pastanın büyük bölümü bu işin ticaretini yapan kurumsal firmalara devredilmek isteniyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

TAHSİN OCAKLI (Devamla) – Evet, dolayısıyla burada yapılacak olan şey... Elbette biliyorum, benim konuşmam bittikten sonra da olacak sonuçtan haberim var, bu kabul edilmeyecek ama vicdanlara

birakıyorum, hâlâ geç değil; hâlâ bu düzenlemede emekliyi, yeni iş yapan genç bir girişimciyi, özellikle işsizleri bu kanun kapsamının dışında tutmak yapılabilecek en iyi şeydir. Umarım, Meclisimiz hiç olmazsa buna kulak verir.

Saygılarımı sunuyorum Genel Kurula.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Ocaklı.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 35 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesinin (1)'inci fıkrasında yer alan "vasıtasıyla da" ibaresinin "aracılığıyla da" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Sinan Çiftiyürek

Zülküf Uçar

George Aslan

Van

Van

Mardin

Sevilay Çelenk Özen

Çiçek Otlı

Kamuran Tanhan

Diyarbakır

İstanbul

Mardin

Halide Türkoğlu

Diyarbakır

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HÜSEYİN ALTINSOY (Aksaray) – Katılamıyoruz.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Sayın Sevilay Çelenk Özen konuşacaklardır.

Buyurun Sayın Özen. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadadır.

SEVİLAY ÇELENK ÖZEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli vekiller; kanun teklifinin 6'ncı maddesi turizm amaçlı kiralamadaki düzenleme ve denetleme yetkisiyle ilişkili ve bu yetkiyi Kültür ve Turizm Bakanlığına veriyor yasa, gereklilik hâlinde aynı yetkinin valilik eliyle de kullanılabileceğini belirtiyor. Bu karşı karşıya olduğumuz yasa teklifi çok kendine özgü bir kiralama sistemi getiriyor aslında ve kira sözleşmesi olarak adlandırılmasına rağmen biraz ayrıksı bir yapısı var. En başından aslında Borçlar Kanunu'nun kira sözleşmesiyle ilişkili maddeleriyle ve Kat Mülkiyeti Kanunu'yla ihtilaf oluşturacak boyutları da var.

Teklif, bu hâliyle -bunların bir kısmına değinildi ama bir kısmına hiç değinilmedi, belki bir bakmak gerekebilir diye düşündüm- Anayasa'da yer alan, kişilerin özgürce sözleşme yapma hürriyetine, yine Borçlar Kanunu'nun kiracılıkla ilgili alt hükümlerine ve bazı bakımlardan da Anayasa'nın eşitlik ilkesine aykırılıklar içeriyor. Kültür ve Turizm Bakanlığı ya da valilikler vasıtasıyla bu yetkinin kullanılması aslında bu mevcut ihtilafları daha da karmaşık bir hâle getiriyor.

Bununla birlikte bu kanun teklifinin tartışılması gereken ya da bize bir tartışma fırsatı yarattığı konular sadece bunlar değil; Türkiye'de çok ciddi bir ekonomik kriz, bir barınma krizi ve bir konut krizi yaşıyoruz. Türkiye'de temel haklar alanında yaşadığımız ihlaller ve hak kayıpları her geçen gün yeni bir alana yayılıyor. Sağlıklı yaşam hakkı, dengeli ve sağlıklı beslenme hakkı, eğitime erişim hakkından sonra şimdi de barınma hakkı giderek derinleşen bir tehdit altında. İnsanların belki de bu ülkede ilk kez, özellikle büyük kentlerde, başını sokacak bir ev bulabilme kaygısı bu kadar derin oldu. Bunun yanında, gerek kiralık gerek satılık konut piyasasında da müthiş bir kuralsızlık hâkim, eşitsiz durumlar söz konusu. Aynı binada aynı koşullarda biri diğerinin 3 katı olan kiralalar söz konusu olabiliyor. Emekliler, işsizler, öğrenciler barınmıyor. Türkiye, ayrıca, dünyada konut fiyatlarının en çok arttığı ülke olarak 56 ülke arasında açık ara önde. 2023'ün ilk çeyreğinde Türkiye'de konut fiyatları 2022 yılının aynı dönemine göre yüzde 113 yükseldi. Türkiye'de konut fiyatları en çok Ankara, İzmir ve İstanbul'da artıyor. Kiralık konut piyasasında da kira artışları çok vahim. Sadece Ankara, İstanbul veya İzmir gibi büyük kentlerde değil, örneğin Diyarbakır'da 12-13 bin lira gibi bir kira ödediği hâlde aylarca kiralık ev bulamadığından şikâyet eden yurttaşlar var. Barınma sorunu kuşkusuz en yakıcı biçimde öğrenciler tarafından hissediliyor. Bu yüzden üniversite öğrencileri -kimseler duymadı ama- 2021 yılında

İstanbul'da Yoğurtçu Parkı'nda "Barınamıyoruz Hareketi"ni başlattı. Öğrencilerin barınamaması gerçekten de bu ülke için oldukça yeni bir şey. Bir üniversite hocası olarak, yirmi beş yılını üniversiteye vermiş birisi olarak, bu sorunun bu kadar yakıcı bir biçimde yaşandığı, öğrenciye KYK yurdunun çıkmadığı, öğrencinin özel yurdu ödeyemediği, birkaç kişi bir araya geldiği hâlde kiralık ev bulamadığı bir dönemi hiç bu kadar, böyle bir kriz hâlinde yaşamamıştık.

Kısa süreli turizm amaçlı kiralamaya ilişkin düzenlemede barınamayanlara dünyayı dar edecek yönler de söz konusu. Özellikle bu alt kiralama dar gelirliyi çok etkiliyor. Aslında, dar gelirliyi turizm piyasasından çıkarmaya dönük bir hamle olduğunu söylesek abartmış olmayız. Nitekim, birçok konuşmacı altını çizdi ama ben de vurgulamak istiyorum; lüks konutlar, plaza ya da rezidans tipi konutlarda kiralayan başkasının iznini almak zorunda değil ama dar gelirine bir katkı olsun diye bir odasını kiralayacak olan yurttaş hemen hemen imkânsız bir durumda karşı karşıya bırakılıyor çünkü bir apartmanda bütün apartman sakinlerinin rızasını almak oldukça zor. Dolayısıyla, burada da turizm pastasından büyük payı alanların payları korunuyor, aslında karşı karşıya olduğumuz şey bu.

Tabii ki bunun çok başka boyutları da var; dünyanın sadece Paris, Londra, Roma, Tokyo gibi şehirlerinde değil, artık birçok büyük kent merkezinde "Airbnb" olarak bilinen günlük kiralama sisteminin, aslında bu kentlerde kiralaları artık yerleşik sakinlerin hiçbir şekilde karşılayamayacağı bir seviyeye yükselttiği de biliniyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Hocam.

SEVİLAY ÇELENK ÖZEN (Devamla) – Bitireyim.

Yani bu sistem de birçok çarpıklığı içinde barındırıyor. Dolayısıyla, bir torba yasaya sıkıştırılarak önümüze getirildiği zaman gerçekten de bu ülkede, bu kadar kuralsızlığın zaten mevcut olduğu bir ülkede bunun bir işlerlik kazanması ya da sözüm ona amaç edindiği gibi vergi kayıtlarında kayıt dışı geliri önlemesi gibi bir şey de söz konusu olamıyor. Dolayısıyla, bunun Meclis çatısı altında diğer partilerle istişare edilmeden, bu torba yasa zihniyetinden çıkarılmadan bu şekilde kabul edilmesinin sayısız sakıncası var.

Teşekkür ederim. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Çelenk.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir. 6'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Geçici 1'inci madde üzerinde 2 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1669) esas numaralı Konutların Turizm Amaçlı Kiralanmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin geçici 1'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

"Daha önce yapılan turizm amaçlı kiralamalar

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte turizm amaçlı kiralama faaliyetinde bulunanlar tarafından, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içinde izin belgesi almak üzere Bakanlığa başvurulması zorunludur. Bu yükümlülüğe uymayanlar hakkında, 4 üncü madde hükümleri uygulanır. İzin belgesi düzenlenmesi işlemleri, başvuru tarihinden itibaren üç ay içinde sonuçlandırılır. Başvurusu kabul edilmeyenler faaliyette bulunamaz, ancak bu konutların kullanıcılarının hakları sözleşme süresi sonuna kadar devam eder."

Rahmi Aşkın Türeli

Ahmet Vehbi Bakırhoğlu

Cevdet Akay

İzmir

Manisa

Karabük

Cavit Arı

Sururi Çorabatır

Gizem Özcan

Antalya

Antalya

Muğla

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HÜSEYİN ALTINSOY (Aksaray) – Katılıyoruz.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Muğla Milletvekili Sayın Gizem Özcan konuşacaklar.

Buyurun Sayın Özcan. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

GİZEM ÖZCAN (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Ülkemiz ekonomisinin belkemiği sektörlerinden turizme dair bir düzenleme ancak uzun zamandır çözülmeyi bekleyen sorunların düzenlemesiyle birlikte yapılırsa anlamlıdır. Böyle bir düzenlemenin de 8 çerçeve kanunun birçok maddesinde birbiriyle ilgisiz değişiklikler yapan 33 maddelik bir torbayla yapılamayacağı da ortadadır. Biz hukukçular buna “yasama kurnazlığı” diyoruz. Çok sayıda kanunda ve kanun hükmünde kararnamede aynı anda -torba yasa mantığıyla- ilgili komisyonlarda detaylı olarak tartışma ve inceleme -imkânı- yapılmaksızın değişiklik yapıldı. Bu konuda yeni hükümler ihdası hem mevzuatta hem de uygulamada ciddi sorunlara neden olmaktadır.

Değerli milletvekilleri, üzerinde konuştuğum geçici 1’inci maddeye gelmeden önce, bu torba teklifin “Hükûmetin alalecele nereden ilave kaynak bulurum.” anlayışıyla hazırlandığını da vurgulamak gerekiyor. Bu aciliyet nedeniyledir ki teklif 5 farklı komisyonda görüşülmesi gerekirken sadece Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülerek önümüze geldi, konuyla ilgili toplum kesimlerinin görüşleri alınmadı. Öngörülen düzenlemelerin sektörü daraltıcı veya kayıt dışına itici özellikleri barındırdığı da ortadadır ve bunlar layıkıyla ne yazık ki konuşulamamıştır. Geçici 1’inci madde, Ocak 2024 itibarıyla hâlihazırda turizm amaçlı kiralama faaliyetinde bulunanların bir ay içinde Bakanlığa başvurması ve başvuru tarihinden itibaren de üç ay içinde Bakanlıkça işlemlerin sonuçlandırılmasına ilişkin geçiş düzenlemesidir.

Şöyle bir bakalım: Ülkemizde 31 bin konut hâlihazırda turizm amaçlı kiralanıyor, 80 bin kayıt dışı konut aynı amaçla kiralanıyor. Bu konutların günlük ortalama kazancı 3.500 lira; şimdi amaç, bu kazancı kayıt altına almak. Elbette buna bir diyeceğimiz yok ancak getirilen hükümlerin denetleyerek geliştirme potansiyelinden yoksun, sektörü kayıt dışına sevk etme ihtimali güçlü, daraltıcı etkisi de açıktır. Ayrıca, kanunun uygulaması açısından bazı yerler için kazanç alt limitleri getirilmesi; örneğin, emekliler, öğrenciler ya da sağlık için gelenlere istisna ve muafiyetler getirmesi de şarttır.

Değerli milletvekilleri, önce pandemi, ardından Rusya-Ukrayna savaşının yaratmış olduğu etkiler neticesinde enflasyona dayalı ekonomik zorluklar, Türkiye ve seçim bölgem Muğla turizmini de olumsuz etkilemiştir. Başta turizmden ekmeğini çıkaran emekçilerin örgütlü ve güvenceli çalışmalarını sağlayacak, sektörün bütününe kapsayan desteklemeler mutlaka yapılmalıdır.

Turizm bölgelerinin önemli bir sorununa da değinmek istiyorum. Turizm bölgelerinin yerleşik nüfusu ve yazlık nüfusu arasında genelde büyük farklar olur, Muğla bu illerin başında gelmektedir. Özellikle turizm sezonunda yaklaşık 5 milyon kişiyi ağırlayan Muğla, merkezî Hükûmetten bu nüfusa göre pay almalı, kentimize yatırımlar buna göre yapılmalıdır. Ayrıca, Ocak 2023 tarihi itibarıyla yürürlüğe giren otel, pansiyon gibi konaklama tesislerinden alınan yüzde 2 konaklama vergisi de yerel yönetimlere verilmelidir.

Değerli milletvekilleri, dün yüce Meclisimizin ortak iradeyle anında kınadığı, İsrail’in, Filistin’in Baptist Hastanesine yönelik saldırıda ölenleri saygıyla anıyorum. Barbarca saldırıyı kınarken Filistin halkının onurlu direnişini de selamlıyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, bitirelim lütfen.

GİZEM ÖZCAN (Devamla) - Yüreğimiz sızlıyor. Bu sadece vicdanlarımızı harap eden alçakça bir saldırı değil, aynı zamanda büyük bir uluslararası hukuk ihlalidir. Nerede ve hangi şartta olursa olsun, sağlık hizmetlerinde çalışanlara, hastanede olanlara yönelik her saldırı uluslararası hukukun, insan haklarının ihlalidir. Bütün dünya buna engel olmalıdır. Filistin halkının yaşadığı katliamdır. Yalnızca Filistin halkının meselesi değildir, meselenin kaynağı emperyalist paylaşım ve çıkarlardır. Emperyalizme karşı mücadeleyle kurulan bir ülkenin yurttaşları olarak Filistinlileri bir kez daha saygıyla selamlıyor, Genel Kurula saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Özcan.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 35 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin geçici 1'inci maddesinde yer alan “zorunludur” ibaresinin “mecburidir” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Halide Türkoğlu

Dilan Kunt Ayan

Sinan Çiftiyürek

Diyarbakır

Şanlıurfa

Van

Zülküf Uçar

Çiçek Otlı

Kamuran Tanhan

Van

İstanbul

Mardin

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HÜSEYİN ALTINSOY (Aksaray) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Şanlıurfa Milletvekili Sayın Dilan Kunt Ayan konuşacaklar.

Buyurun Sayın Ayan. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

Ayten Kordu, Halide Türkoğlu ve Murat Çan buradalarsa sisteme giriş yapmalarını rica ediyorum.

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Görüşülmekte olan kanun teklifindeki geçici madde 1'e dair söz almış bulunmaktayım. Madde turizm amaçlı kiralama faaliyetlerinde bulunanların izin belgesini almak üzere Bakanlığa başvuru sürelerini düzenliyor. Temelde konutların turizm amaçlı kiralanmasına ilişkin bir düzenleme yapılmak isteniyor fakat hem hukuk tekniği açısından hem içerik bakımından “Yaptık, oldu.” politikasıyla karşı karşıyayız. Adına “torba yasa” dediğimiz ama aslında çerçi bohçasından hâlice olan bu yasa yapma tekniğiyle toplumsal sorunlara çözüm bulmak zaten imkânsız fakat iktidar çok uzun zamandır her toplumsal sorunda yanlış yöntemlerle politika üretmekte ısrarcı. Buna dair en net hatanın yapıldığı meselelerden biri de bu ülkede kadına yönelik erkek şiddetinin ısrarla yanlış bir şekilde ele alınmasıdır. Yıllardır kadın örgütleri, aktivistler, siyasetçiler olarak bizler diyoruz ki ortada bir erkek egemen sistem sorunu vardır fakat bu sistem sorununa dair köklü adımlar atılmadığı sürece kadınlar öldürülmeye, toplumsal yaşamdan dışlanmaya, ezilmeye devam edecek. Uzunca bir süredir dünya kadın mücadele mirası yokmuş gibi, bu coğrafyada direnen Kürt kadınlarının bütün dünyaya mal olmuş “...”(*) devrimi yokmuş gibi ısrarla bu sorun aile için sorun olarak değerlendirilmeye çalışılıyor. Bu ülkede ve dünyada kadınlar en yakınları tarafından, erkekler tarafından katlediliyorlar.

Sayın Genel Kurul, Aile Bakanı 31 ilde gezip “Aile Çalıştayı” diye bir program düzenledi ve bu programlarda, çalıştaylarda kadın dernekleri yok, kadın aktivistler yok, katılımcıların neye göre seçildiği hiçbir şekilde bilinmiyor. Neden barolar çağırılmadı? 1 Nolu baro çağırılıyor İstanbul'dan, 2 Nolu baro hiçbir şekilde bu anlamda bir davete sebebiyet görülüyor. “Kadın sorunu gibi evrensel bir meselede sadece iktidar yanlısı STK'ler, kurumlar mı dinlendi?” diye soracağız elbette. “Kadına yönelik şiddet dursun.” diye her gün çalışmalar yapan kadın örgütleri dinlenmeden neye nasıl bir çözüm bulacağımızı tekrardan soruyoruz.

Yine, Türkiye’de her gün bir kadın aile içerisinde öldürülüyorken bu çalıştaylarda kadının isminin dahi geçmemesi aslında bu iktidarın kadına yönelik politikasını net bir şekilde ortaya koymuş. Bu çalıştayların amacı eğer Adalet Bakanının “Medeni Kanun”u yeniden yazacağız.” söylemine yerellerden dayanak toplamaksa buradan bir kez daha söyleyelim, biz buna asla ve asla izin vermeyeceğiz. Yine, iktidara yakın kurumlarla iktidarın ideolojik yaklaşımlarının gölgesinde bu çalıştayları yapmak, ardından “Toplum böyle istiyor.” demekse niyetiniz, baştan söyleyelim, biz asla ve asla buna müsaade etmeyeceğiz.

(*) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'nin AB ilişkilerinin hızlandırıldığı ve insan haklarına dair dış politika kapsamında önemli adımlar atıldığı 2006-2010 yıllarının hemen ardından 2011'de İstanbul Sözleşmesi, 2012'de 6284 sayılı Kanun hazırlandı ve kabul edildi. Bu süreçte onlarca kadın örgütü, kadın aktivist bu Meclise davet edildi; görüşüldü, önerildi, katkıları alındı, o zaman da bu iktidar vardı. Erkek şiddetinin çözümü için ortaya konulan tespit ve çözüme dair bizler o gün ne söylüyorsak şu an da aynıını söylüyoruz fakat tutarsız olan bu iktidar politikası, zamana göre, küçük ortaklarına göre maalesef ki kadına yönelik şiddetteki tutumunu değiştirmiş durumda. Biz şunu bir kez daha buradan ifade etmek istiyoruz: Kadın örgütlerinin dinlenilmediği, kadınların yaşam hakkı başta olmak üzere bütün haklarının yasal güvenceye kavuşturulup korunmasına dair politik adımlar bir an önce atılmadığı sürece bu düzen, kadına yönelik şiddet devam edecek ve Türkiye'den her gün bir kadının ölüm haberini almaya devam edeceğiz. Bu sebepten ötürü, iktidarı bir an önce daha önceki, 2006-2010 sürecindeki politikalarına tekrardan davet ediyoruz, kadına yönelik şiddetle mücadelede hep birlikte ortaklaşmaya davet ediyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Ayan.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Geçici 1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Geçici 1'inci madde kabul edilmiştir.

Sayın Murat Çan Genel Kurulda yok.

Sayın Nimet Özdemir Genel Kurulda mı? Sisteme giriş yapın lütfen.

Sayın Sümeyye Boz Genel Kurulda mı? Sisteme giriş yapın lütfen.

7'nci madde üzerinde 2 önerge vardır, aynı mahiyetteki bu önergeleri birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 35 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesinde yer alan “yer alan” ibaresinin “bulunan” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Halide Türkoğlu

Sinan Çiftiyürek

Zülküf Uçar

Diyarbakır

Van

Van

Çiçek Otlu

Kamuran Tanhan

George Aslan

İstanbul

Mardin

Mardin

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Rahmi Aşkın Türeli

Ahmet Vehbi Bakırlioğlu

Cevdet Akay

İzmir

Manisa

Karabük

Cavit Arı

Sururi Çorabatır

Ayça Taşkent

Antalya

Antalya

Sakarya

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HÜSEYİN ALTINSOY (Aksaray) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki ilk önerge üzerinde Sayın George Aslan konuşacaktır.

Buyurun Sayın Aslan. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

Sayın Aslan, özür dilerim.

Bu, sisteme giriş yapmasını istediğim arkadaşlar birer dakika söz talebi olup süreç içerisinde yerine getiremediğimiz arkadaşlardı, kadın vekillere öncelik tanıdık.

Teşekkür ederim.

GEORGE ASLAN (Mardin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bu konuşmamda, Türkiye'nin en can yakıcı meselelerinden birine, zorla kaybetme vakalarına değineceğim. Türkiye'de zorla kaybetmenin tarihi eskiye dayansa da bu suçun en yoğun uygulandığı

dönem 90'lı yıllardır. İnsanlar evlerinden, iş yerlerinden resmî görevliler tarafından gözaltına alınarak ortadan kaybedildi ve bir daha onlardan haber alınmadı. İnsan Hakları Derneğinin raporlarına göre 1990'lardan günümüze değin gözaltına alındıktan sonra kaybolan insan sayısı 940'tan fazladır, 4 binden fazla kişinin gömülü olduğu tahmin edilen 253 toplu mezar tespit edilmiştir. Özellikle OHAL bölgesinde kayıp yakınlarının tamamının resmî başvuruda bulunmadığı düşünüldüğünde gerçek sayı çok daha fazladır. Tüm bu kaybetme vakalarına karşı Cumartesi Anneleri yasaklara, gözaltılara rağmen dokuz yüz altmış sekiz haftadır yakınlarının bulunması ve faillerinin cezalandırılması için her hafta "adalet nöbeti"ni kararlılıkla sürdürmektedir. 2000'li yıllarda azalan zorla kaybetme vakaları 15 Temmuz darbe girişiminden sonra yeniden başlamıştır. Sadece 2020 yılında 4 kişi zorla kaybedildi. Bunlardan 2'si Asuri-Keldani çifti Hürmüz Diril ve eşi Şimuni Diril; bunların yaşları da 65 ve 70 arasındadır.

Değerli milletvekilleri, Şırnak'ın Beytüşşebap ilçesine bağlı Mehri -diğer adıyla Kovankaya- köyünde yaşayan ve kaçırılmadan önce en son 7 Ocak 2020 tarihinde kendilerinden haber alınan Diril çiftinden Şimuni Diril, yetmiş gün sonra evinden 800 metre uzaklıktaki dere kenarında öldürülmüş ve vücut bütünlüğü bozulmuş hâlde bulundu. Hürmüz Diril ise yaklaşık dört yıldır kayıp. Hava koşulları bahane edilerek köyde yapılan birkaç arama dışında etkin bir arama yapılmadı ve hemen ardından Beytüşşebap Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından başlatılan soruşturmaya gizlilik kararı getirildi.

Hürmüz Diril ve eşi Şimuni Diril kaybedildikten yaklaşık iki buçuk yıl sonra Şimuni Diril cinayetiyle ilgili 3 sanık hakkında dava açıldı. Geçtiğimiz temmuz ayında görülen karar duruşmasında sanıklardan 1'ine müebbet hapis cezası verilirken diğer 2 sanık beraat ettirildi. Cinayet davası her ne kadar sadece köyde yaşayan 3 kişinin üzerine yıkılarak kapatılmak istense de bu cinayette 1'den fazla kişinin parmağı olduğuna dair deliller mevcuttur, HTS kayıtları da bunu göstermektedir. Buna rağmen diğer failler ortaya çıkarılmamakta ve ısrarla korunmaktadır. 7 Ocak 2020 tarihine kadar bölgede süren bir askerî operasyon olmasına nedeniyle Kovankaya köyü ve civarında giriş çıkışlar gözetim altında olduğu hâlde bu cinayet nasıl işlenmiş olabilir? Neden gerçek failler ortaya çıkarılmıyor ve kimler, neden korunuyor?

Değerli milletvekilleri, 90'lı yıllarda yaşanan faili meçhul cinayetler ve kaybetme vakaları sonucunda da 50'den fazla Süryani hayatını kaybetmiştir. Bu cinayetler birçok Süryani'nin ana topraklarını terk etmesine sebep olmuştur. Diril cinayetinden sonra da Avrupa'dan köye bir daha dönüş yapılmadı çünkü insanlar kendilerini güvende hissetmiyor. Diril çiftinin ailesi ve çocuklarının adalet mücadelesi yıllardır devam ediyor, seslerini duyurmaya çalışıyor. Ailenin acısını az da olsa hafifletmek için Diril çifti bir önce bulunmalı ve failler cezalandırılmalıdır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Aslan.

Aynı mahiyetteki 2'nci önerge üzerinde Sayın Ayça Taşkent konuşacaktır.

Buyurun Sayın Taşkent. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır Sayın Taşkent.

AYÇA TAŞKENT (Sakarya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinize saygılar sunuyorum.

35 sıra sayılı Konutların Turizm Amaçlı Kiralanmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesi üzerine söz almış bulunuyorum fakat ben izninizle başka bir konuyu gündeme getirerek sözlerime devam etmek istiyorum.

Değerli milletvekilleri, çok can yakan ve günden güne büyüyen bir soruna dikkatinizi çekmek istiyorum. Daha birkaç gün önce Eskişehir Anadolu Üniversitesinde 21 yaşında bir öğrencimiz yemekhanede intihar etti. 21 yaşındaki bir genci, üniversite öğrencisini intihara sürükleyen nedenler neydi? Bunu hepimizin sorgulaması gerekiyor. Bu haberi hemen hemen hepimiz görmüşüzdür, ne düşündünüz sormak istiyorum: Öylesine okuyup geçtiniz mi yoksa artık intiharların, özellikle de yoksulluğa bağlı intiharların bir halk sağlığı sorunu hâline geldiğini ve bunda payınız olduğunu düşündünüz mü? Sadece son bir ayda seçim bölgem Sakarya'da 17 yaşında bir genç, stajyer bir avukat ve 2 doktorumuz genç yaşında intihar etti. Bu demektir ki intiharlar her yaş grubu için temel bir sorun hâline geldi. Bu yılın mayıs ayında 20 yaşında Kübra Ergin arkasında bir mektup bırakarak hayatına

son verdi. Ne diyordu o mektubunda biliyor musunuz? “Yorulдум, gençliğimi çaldılar, bir kadın olarak hiçbir zaman özgür hissetmedim, bu ülkenin insanı yüzünden çocukluğumu yaşayamadım, gençliğini yaşayamadım. Bir ders kitabı alıyorum 200 lira, psikoloğa gidiyorum 1.000 lira.”

Değerli milletvekilleri, son yirmi yılda TÜİK verilerine göre 65.545 kişi intihar etmiş. Örneğin, 2002 yılında 2.301 olan intihar sayısı her yıl katlanarak artmış ve 2022 yılında 4.146 kişiye ulaşmış. En fazla intihar eden yaş grubu ise 20 ve 34 yaş arası. Yazık ki gençlerine eğitim, barınma, çalışma hakkı bile tanımayan bir yönetimin öteki yüzünü biz, gençlerin geride bıraktığı intihar mektuplarında görüyoruz.

Yoksulluk, yaşanan intiharların en önemli yüzüdür. Geçim sıkıntısı nedeniyle yaşanan intihar oranlarının kaygı verici boyuta ulaştığı görülmektedir. Yine, TÜİK verilerine göre son yirmi yılda geçim sıkıntısı nedeniyle yaşantısına son veren kişi sayısı 5.712’ye ulaşmış durumdadır. Şu çok açık: İktidarın yanlış ekonomi politikalarının bedelini üzgünüm ki bazen yurttaşlar canlarıyla ödüyor. İnsanlar yaratılan bugünkü Türkiye’de ölümü çaresizlik içerisinde çare olarak görüyorlar. Bir türlü rakamlarını ve hedeflerini tutturamadığınız kalkınma planlarını bırakın da hayata bakın, sokağa bakın. İnsanlar çocuğuna kıyafet alamadıkları için, gençler üniversitede yemek yiyecek para bulamadıkları için canlarına kıyıyor bu ülkede. Yaratığınız politik iklimin, işsizliğin, eğitimdeki çöküşün yansımaları en ağır şekilde görüyoruz. Bunlar birer rakam değil, bunlar birer hayat; bu bilinçle hareket etmeli ve bu sorunu çözecek doğru politik adımlar acilen atılmalı. 10 milyona yakın kişinin işsiz olduğu, politik ve sosyal baskıların arttığı, genç işsizliğin tarihin en yüksek seviyelerine çıktığı, barınma krizi sebebiyle evsiz kalan yurttaşların her geçen gün arttığı AKP iktidarında intihar oranları bir halk sağlığı sorunu hâline gelmiştir ve acilen çözülmesi gerekmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Taşkent.

AYÇA TAŞKENT (Devamla) – Bu yolda Meclisimiz gerekli adımları atmalı ve bu sonucun altında yatan yoksulluk, işsizlik, barınma krizi ve özellikle gençlerin geleceğe olan güvensizlikleri gibi temel sorunlar bir an önce çözülmelidir.

Teşekkür ediyorum ve Genel Kurulumuzu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

7’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 7’nci madde kabul edilmiştir.

VIII.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

3.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder’in, Sakarya Milletvekili Ayça Taşkent’in 35 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 7’nci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Genç evlatlarımızı, kardeşlerimizi aşızlıktan, işsizlikten kaybetmek tohumluk buğdaylarımızı yemek gibi bir şey. İnaniyorum ki bu kadar bilim insanının ve akademisyenin olduğu bu Meclis bu evlatlarımızın, bu kardeşlerimizin hayattan vazgeçme noktasına gelen şartlarına dair bir araştırma, bir şifa olma, katkı sağlama konusunda duyarlılık gösterecektir deyip 8’inci maddeye geçelim.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Çorum Milletvekili Oğuzhan Kaya ve 104 Milletvekilinin Konutların Turizm Amaçlı Kiralanmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1669) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 35) (Devam)

BAŞKAN – 8’inci madde üzerinde 2 önerge vardır, önermeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 35 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesinin kanun teklifi metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Halide Türkoğlu

Sinan Çiftiyürek

Zülküf Uçar

Diyarbakır

Van

Van

Sümeyye Boz

Çiçek Otlı

Kamuran Tanhan

Muş

İstanbul

Mardin

Mehmet Kamaç

Diyarbakır

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HÜSEYİN ALTINSOY (Aksaray) – Katılamıyoruz.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Diyarbakır Milletvekili Sayın Mehmet Kamaç konuşacaktır.

Süreniz beş dakikadır.

Buyurun Sayın Kamaç. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

MEHMET KAMAÇ (Diyarbakır) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizi ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Biliyorum, mevcut yasalar üzerine altın kaplamalı cümleler kursak da sonuçta bu Meclisin iradesi istişare ve karar mekanizmasından ziyade el kaldır, indire indirmediği için ben de başka bir konuya değineceğim.

Malumunuz, son bir haftadır İsrail'in Filistin'e yönelik saldırıları gündemde ve bu kürsüye çıkan her arkadaşımız bu saldırıyı lanetledi, biz de bu saldırıyı lanetliyoruz doğrusu.

Bununla birlikte, Bosna özgürlük mücadelesinin önderi Aliya İzzetbegović'i ben de burada rahmetle anıyorum. Gerçekten de mücadelesini verirken değerlerinden hiçbir şey kaybetmeden onurlu bir duruş oraya koydu. Fakat Allahutaala Bakara suresinin 84 ve 85'inci ayetlerinde Beni İsrail'e hitaben 2 şey söylüyor. Diyor ki: “Hani sizden birbirinizin kanını dökmeyin, birbirinizi yurtlarından etmeyin diye kesin söz almıştık. Siz de bunu kabul etmişsiniz. Buna şahitlik edersiniz. Buna rağmen yine sizlersiniz birbirinizi katleden, kesinlikle yasaklanmış olmasına rağmen kendi halkının bir kısmını yurtlarından çıkaran, onlara karşı günahkârlık ve nefretle yarışıp yardımlaşan. Böyle yaparak ilahî kelâmın bir kısmını kabul edip bir kısmını inkâr mı ediyorsunuz?” Bunun üzerinden Orta Doğu coğrafyasına, daha doğrusu Allah'ın vahiy ve peygamber örnekliğiyle müdahale ettiği Orta Doğu coğrafyasına bakalım. Bu pratik sadece İsrail'in pratiği mi, yoksa hepinizin de çok iyi bildiği, İslami literatüre “Yahudileşme temayülü” diye geçen bir pratik hâline geldi mi? Şimdi, yakın tarihimize bakıyoruz; Türkiye tarihine bakıyoruz, Orta Doğu tarihine bakıyoruz, Afganistan'dan tatalım Nijerya'ya kadar, Türkiye'den tatalım Yemen'e kadar aynı dine inanan insanlar aslında birbirlerini “Benim milletim senin milletinden daha üstün. Benim mezhebim senin mezhebinden daha üstün. Benim dilim senin dilinden daha kutsal.” diye katlediyor. Acaba, dün Filistin'de hastaneye yapılan saldırı ile Zilan'da yaşanan, Dersim'de yaşananlar arasında ne fark var?

TURAN YALDIR (Aksaray) – Ne alakası var?

NİMET ÖZDEMİR (İstanbul) – Ne alakası var ?

MEHMET KAMAÇ (Devamla) - 182 bin insanın hayatını kaybettiği adına da “enfal” yani “ganimet operasyonu” denilen saldırılarla imha operasyonlarıyla ne farkı var?

Arkadaşlar, birincisi, şu soruyu kendimize soralım: Biz aynayı önce kendimize tutmak zorundayız. Bütün bu gerçeklikler Orta Doğu coğrafyasında yaşanırken sanki ilk defa yaşanmış gibi Filistin atkılarını asıp buraya çıkıp lanetlemek yetmiyor, önce aynayı kendimize tutacağız. Allahutaala Hucurat suresi 13'üncü ayette diyor ki: “Biz sizi kavimler ve kabileler şeklinde yarattık ki birbirinizi tanıyasınız.” Bu tanıma nasıl olacak? Biz birbirimizi diliyle tanıyacağız, etnik kimliğiyle tanıyacağız ve teninin rengiyle tanıyacağız. Bir hukuk oluşturuyor orada. Peki, yine, Rûm suresi 22'nci ayette “Sizin renklerin ve dillerinizin ayrı olması Allah'ın ayetlerindendir.” demiyor mu? Madem öyle, biz

de soruyoruz: Bu ayet sadece Beni İsrail için geçerli değil, acaba bu pratikleri ortaya koyanlar onlar da dinin ya da kitabın bir kısmına inanıp bir kısmını inkâr mı ediyorlar? Bugün, kuzeydoğu Suriye’de “güvenlik şeridi” adı altında 30 kilometrelik demografik bir değişim yaşanıyor. Ayette “Birbirinizi yurtlarınızdan sürmeyin.” demiyor mu? Sayın Cumhurbaşkanı çıkıp diyor ki: “Aslında o coğrafya Kürtlerin yaşayabileceği bir coğrafya için elverişli değil.” Kürtler bugün orada değiller ki binlerce yıldır Kürtler orada yaşıyorlar ve Kürtler bu coğrafyada da yaşamaya devam edecekler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen Sayın Kamaç.

MEHMET KAMAÇ (Devamla) – Bu konuda öncelikle yani İsrail’i lanetlemeden önce, evet lanetliyoruz, evet kınıyoruz ama önce bunu yaparken dini, yaşam hakkını, dilini, dili sadece kendimize hasretmeyeceğiz çünkü Allah diyor ki: “Ben bunu kesinlikle size yasakladım.” Öncelikle bu coğrafyada yaşayan insanların bütünü bu Yahudileşme temayülünden vazgeçmeye çağırıyoruz; bu coğrafyanın her zamankinden çok daha fazla barışa, birlikte yaşamaya ihtiyacı vardır, Hazreti Peygamber (ASM) bin dört yüz yıl önce Medine Sözleşmesi örneğinde bunu ortaya koymuştur.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kamaç.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Önergeyi oylayayım, sonra size söz vereceğim.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Peki.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Buyurun Sayın Akbaşıoğlu.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

61.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu’nun, Diyarbakır Milletvekili Mehmet Kamaç’ın 35 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 8’inci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, biraz evvel kürsüde konuşan hatibin baştan aşağı konuşmaları hakikatleri çarpıtarak bir...

KEZİBAN KONUKCU KOK (İstanbul) – Ayetler mi yanlış?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Şöyle, Hazreti Ali Efendimiz’in Hâricîlere verdiği tarihî bir cevapla ben bu hatırlatmayı yapmak ve yüce Meclisin bilgisine sunmak isterim: Hak bir sözü batıl bir şekilde yorumlamak kimsenin haddine değildir.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Hatibimize yönelik “Çarpıtma var.” dedi. İzin verirsiniz, yerinden...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Şöyle: Baştan aşağı çarpıtma var.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Ayeti mi çarpıttı? Ayet doğru değil miydi?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Hak sözü batıl bir şekilde yorumlayarak, bağlamından kopararak farklı bir noktaya... Böyle, o zaman her bir şeyi sataşma olarak alma imkânı var.

KEZİBAN KONUKCU KOK (İstanbul) – İşinize gelmeyince ayet bile size göre yanlış.

BAŞKAN – Buyurun, yerinizden.

62.- Diyarbakır Milletvekili Mehmet Kamaç’ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu’nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MEHMET KAMAÇ (Diyarbakır) – Şimdi, değerli arkadaşlar, Hazreti Ali’nin en büyük sözü, diyor ki: “Devletin dini adalettir.” Burada Sayın Grup Başkan Vekiline soruyorum: Söylediğim ayet mi

yanlıştı, Allah'ın Beni İsrail için ortaya koyduğu durum mu yanılttı, Orta Doğu'da yaşanan kan revan durumu mu yanılttı; hangisi yanılttı? Sayın Grup Başkan Vekili bence buna öncelikle bir cevap vermeli ve kendilerine yönelik direkt bir şey söylemedik, bu coğrafyada yaşanan gerçekliğe dair hakkı ayakta tutan şahitler olarak konuştuk.

Saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Türkiye'yi İsrail konumuna soktun ama, işgalci İsrail'le Türkiye'yi aynı duruma soktun ama.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Hazreti Ali de Hazreti Muhammed de haklıydı da sen yanlış konuşuyorsun.

KEZİBAN KONUKCU KOK (İstanbul) – Yarası olan gocunur.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Ayetlerle konuştu.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun, Sayın Akbaşıoğlu.

63.- *Çankırı Milletvekili Muhammed Emin Akbaşıoğlu'nun, Diyarbakır Milletvekili Mehmet Kamaç'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tabii, bu meseleyi tarihi bir bilgiye mebnî olarak, dayalı olarak ifade ettim, çok açık ve net bir ifadedir. Hak sözden maksat ayetlerdir, Allah'ın ayetleri hak, hakikat sözlerdir, hakikat kelimadır; şek ve şüphe yoktur ancak onu yorumlayıp kendi siyasi emelleri doğrultusunda farklı bir amaca bağlamak batıldır, yanıltır.

KEZİBAN KONUKCU KOK (İstanbul) – En iyi yaptığınız şeyi anlatıyorsun, en iyi yaptığınız şey.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Apaçık bir tarihi, hakikati ifade ettim, aslında bu söz yeterli olur anlamak isteyen ancak şunu ifade edeyim: İsrail ile Türkiye'yi beraberce aynı kefeye koymak ancak ve ancak emperyalizmin ve siyonizmin hedeflerine hizmet etmek olur, bu da asla ve kata kabul edilemez.

KEZİBAN KONUKCU KOK (İstanbul) – O zaman anlaşmalara son verin, İsrail'le anlaşmalara son verin o zaman madem o kadar samimisiniz.

MEHMET KAMAÇ (Diyarbakır) – Öldürmeyi kim yaparsa yapsın suçtur, kim yaparsa yapsın.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bülbül.

64.- *Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Diyarbakır Milletvekili Mehmet Kamaç'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkanım, bu tartışmalar Mecliste her zaman süregelen tartışmalar, mutlaka bir şekilde bir yerinden bulaşıyor, sıçırıyor. Biz de ortak kendi millî tarihimize adına, sorumluluğumuz adına bunu söylemek durumundayız. Türkiye Cumhuriyeti devletinin ve özellikle Türk milletinin tarihte nasıl millet olduğu, zulmedip etmediği, nasıl savaştığı, nasıl cenk ettiği, başka milletlere karşı tavrının, duruşunun ne olduğu çok iyi bilinen Türk milletine karşı, bu yönde, İsrail gibi bugün vahşetten gözü dönmüş bir yapıyı -kaldı ki orada da İsrail'de yaşayanların değil, İsrail'i bugün yönetenlerin, siyonizmin gerçekleştirdiği bir şeyden bahsediyoruz- burada onu bir şekilde “tarihimize barışmak” adı altında birtakım masum ifadelerle böyle bir çarpıtmayı ve bütünü kabul etmemiz mümkün değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Bülbül.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – O dönem itibarıyla, şartlar itibarıyla yeni kurulan cumhuriyetin, devletin hâkimiyetini bulunduğu coğrafyada temin etmesi meselesine karşı devletin otoritesini kabul etmeyen, orada birtakım tedhiş faaliyetinde bulunanlarla devletimizin yapmış olduğu bir mücadeleden ibaret. Orada ne ırki ne etnik ne mezhebî bir esas söz konusudur. Devletin ayakta

kalabilmesi, cumhuriyetin ayakta durabilmesi için o noktada, o süreçte gerekenler yapılmıştır. Bunu da tekrar ifade etmek istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

65.- *Erzurum Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ile Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Doğrusu hatibimiz, bu konuda oldukça okumuş olan, backgroundu olan ve derin bilgilerine dayalı, süzülen bir konuşma yaptı. Doğrusu ayetlerin neresine itiraz ettiler, ben anlamadım.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Ayete itiraz etmedik.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Ama Sayın Akbaşoğlu yani bizi dini istismar etmekle, siyasi emellerimiz için kullanmakla suçladı. Yani kahkaha atmak istiyorum. Böyle bir iktidarın, dini bu kadar kendisine evrilten, çıkarları doğrultusunda kullanan bir iktidarın sözcüsünün bunu kullanması büyük bir maharet ister, hakikaten tebrik ediyorum. Biz hiçbir şeyi siyasi emellerimiz için kullanmayız, kullandırtmamak için burada mücadele ediyoruz. Bizim hatibimizin söylediği her sözün altında grubumuzun da imzası vardır ve...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Tarihi kendi perspektiflerine göre okuyorlar, okumalarına itirazım yok da buna hiç kimsenin itiraz etmesini kabul etmiyorlar; sorun orada. Biz bu tarihi farklı okuyoruz. Enfal'i söyledi, Zilan'ı söyledi, Dersim'i söyledi. Geçen yıllarda Cumhurbaşkanı da “Zilan’la yüzleşmemiz gerekir.” dedi, Abdullah Gül “Dersim meselesinde yüzleşmek lazım.” dedi. Yani biz bunların ne olduğunu, ne amaçla söylendiğini gayet iyi biliyoruz ama kuzeydoğu Suriye’ye yönelik operasyonların da ne anlama geldiğini de gayet iyi biliyoruz.

Teşekkür ediyoruz. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Dervişoğlu.

66.- *İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, ayetler ve meallerin çarpıtılarak haklılık gerekçesi oluşturulamayacağına ilişkin açıklaması*

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Efendim, teşekkür ederim.

Şimdi, birdenbire kendimi 11'inci asırda falan gibi hissettim. O dönemde Haşhaşiler haklılıklarını ortaya koyabilmek için ayetlerle ve onların tefsirleriyle uğraşırlarmış. Şimdi ben size o ayeti okuyayım, Bakara suresi 84'üncü ayet -hiç yeri değil- burada, İsrailoğullarına hitap ediyor: “Ey İsrailoğulları hani sizden birbirinizin kanını dökmeyeceğinize, birbirinizi yurtlarından çıkarmayacağınıza dair kesin söz almıştık. Siz de bunları kabul edip şahit olmuştunuz.” diyor. Doğrudan doğruya aslında bugün yaptığı işi dün de yapan İsrailililere hitaben indirilmiş ayet ama biz burada, haklılığımızı ortaya çıkarabilmek için işte, o ayeti böyle tefsir edip ya da onun mealini böyle çarpıtarak bir haklılık gerekçesi oluşturamayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Dervişoğlu.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Bunlar 11'inci asırda yapılıyordu, biz 21'inci asırdayız, yaşadığımız çağa uygun bir biçimde konuşup tartışmayı becerebilirsek kanaatim ve inancım odur ki doğru bir iş yapmış oluruz.

Teşekkür ederim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Bülbül söz istemişti.

Buyurun.

67.- *Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbul*’ün, *Yeşil Sol Parti Grubunun Türkiye’nin terörle mücadelesi ile İsrail’in yapmış olduğu saldırıları benzeştirme gibi bir çaba gösterdiğine ilişkin açıklaması*

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkanım, özellikle İsrail’in saldırısından itibaren -sözün sırası geldi bunu ifade etmek gerekiyor bir yerde- burada, Türkiye’nin terörle mücadelesi kapsamında yapmış olduğu operasyonlar ile İsrail’in yapmış olduğu işgal girişimini ve saldırıları aynileştirme gibi bir çabayı Yeşil Sol Grubunun gösterdiğine şahitlik ediyoruz. Aslında anolojik açıdan çok ciddi bir sıkıntı var bu benzeştirmede. Aksine, o benzeştirmeyi İsrail’le, İsrail’in orada karakolu pozisyonunda bulunan PKK-PYD üzerinden yapmak çok daha isabetlidir. Zira İsrail gibi silah ve teçhizat açısından donatılmış olan yapı Türkiye değil, PKK-PYD’dir orada Amerika tarafından.

Yine, Rakka’da, Deyrizor’da PYD/YPG’nin işi olmadığı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, Sayın Bülbul.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Suriyeli Arapların yaşadığı yerlerde ve Suriye devletine ait olan petrol kuyularına çökmek suretiyle oradan haksız gelir elde edip, oraları işgal edenin PKK-PYD/YPG olduğu gerçeği karşımızdayken burada İsrail’le onun benzeşmesini anlatmak gerekir.

Yine, PKK-PYD’nin yaptıkları ile İsrail’in yaptıkları arasında fark yoktur. Zira, ikisi de işgalcidir ve 350 bin Kürt’ün kuzey Suriye’den, Suriye’nin kuzeyinden Türkiye’de sığınma kamplarına yerleşmesine sebep olmuşlardır PYD’nin ve YPG’nin faaliyetleri.

Burada yapılan bütün işlerde, yapılan bütün faaliyetlerde bakıldığı zaman ABD’nin arkaladığı bir örgüt olarak karşımıza çıkan PKK-YPG/PYD ne ise İsrail de odur, İsrail de işgalcidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bölgede YPG-PKK da Suriye’yi işgal etmişlerdir şu an. Bu açıdan yapılan bütün bu benzeşmelerin aslında tam tersi olduğunu burada not düşmek istedim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Beştaş, buyurun.

68.- *Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş*’ın, *İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu ile Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbul*’ün yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Valla bize bir “Haşhaşı” demediğiniz kalmıştı. Sadece iade ediyorum, başka cevaba gerek duymuyorum.

DURDUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Ya, öyle bir şey demedim, bir benzetme yaptım, ne kadar alıngansınız Meral Hanım.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Yani doğru değil ama tutanaklar yani, çok ağır yani böyle...

DURDUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – O zaman başka yöntem kullanın efendim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – “Petrol ticareti.” deyince DAİŞ’le iktidarın yaptığı petrol ticareti aklıma geldi, keşke onu da söyleseydiniz.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sen söylediğime cevap ver. Çöktünüz mü, çökmediniz mi? Bırak şimdi.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) – Bir insan kendi toprağına çökmez, bin yıllardır orada...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Suriye’de petrollere çöktünüz mü, çökmediniz mi? Bırak bu işleri, saptırmayın.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – “ABD’nin arkaladığı örgüt falan.” diyor da Sayın Başkan şu anda PYD’yi, YPG’yi terör örgütü olarak gören bir Katar var, bir Türkiye var.

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – Ne olacaktı ya! Ne görecektik ya!

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Suriye’nin doğusunu şu an işgal ettiniz mi etmediniz mi?

KEZİBAN KONUKCU KOK (İstanbul) – Dinlemeyi öğren!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Başka da bir ülke yok, bunu bir akıllarına koysunlar yani böyle bütün dünya terör örgütü falan ilan etmemiş; iki. Üçüncüsü...

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – Teröristtir YPG! Teröristtir PKK! PYD/YPG; hepsi terörist! Başka ne olabilir?

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Amerika’dan binlerce tır yardım aldınız mı almadınız mı?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Siz ABD’yle görüşmek için günlerce yatıyorsunuz orada ya, beş dakika görüşmek için.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – ABD’nin desteklediği PYD terör örgütü değil mi, onu anlatın.

KEZİBAN KONUKCU KOK (İstanbul) – İsrail’le anlaşmalardan bahset biraz da! İsrail’le yaptığınız anlaşmalardan bahset!

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – PYD teröristtir! YPG teröristtir! Terör grubu bunlar, herkese göre öyle.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – PYD/YPG, İsrail orduları Amerika olmasa varlık gösterebilir mi gösteremez mi?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Katar ve Türkiye dışında bir ülke göster!

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Katar ve Türkiye dışında bir ülke göstersizler.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – ABD olmazsa PKK yaşar mı yaşamaz mı, onu açıklayın.

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – İçişleri Bakanlığına burada saldırı yapanlar da mı terörist değildi! Kimdi! Ne anlatıyorsun sen!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Ben onları dinledim ama dinlemeyi de bilmiyorlar, saygı duymayı da bilmiyorlar. (AK PARTİ ve MHP sıralarından gürültüler)

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – PYD terör örgütüdür! Allah Allah...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bunlara cevap verin!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) - Gayet dikkatle dinledim.

BAŞKAN – Buyurun, siz Genel Kurula hitap edin.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Şu anda kuzeydoğu Suriye’ye, yine, federal Kürdistan bölgesine yapılan operasyonların tek bir sebebi vardır.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Petrol kuyularına çöktünüz! Ağlama duvarına çevirdiniz!

KEZİBAN KONUKCU KOK (İstanbul) – Senin kuyun muydu petrol kuyuları, senin miydi?

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Petrol kuyuları Suriye’nindi, çöktünüz!

KEZİBAN KONUKCU KOK (İstanbul) – Sana ne!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) - Sinan Çiftyürek Vekilimiz gayet net anlattı: Dünyanın neresinde olursa olsun “Kürt anasını görmesin.” Kürt düşmanlığıdır, Kürt düşmanlığıdır, Kürt düşmanlığıdır. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – En büyük Kürt düşmanı PYD’dir! PKK’dır en büyük Kürt düşmanı! Çocukları öldüren PKK’dır Kürt düşmanı!

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Suriye’de Kürt’e de düşman, Arap’a da Türkmen’e de düşman PKK-PYD/YPG’dir.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akbaşıoğlu.

69.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu’nun, “Nil’den Fırat’a büyük İsrail’in varlığını hayata geçirelim.” diyenlerin PKK-PYD/YPG ve DAEŞ örgütlerini kutsayanlar olduğuna ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞIOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tabii, hakikaten bütün konuşmalara baktığımızda kendi anlam boyutundan...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – 350 bin Kürt sizin zulmünüzden kaçtı!

KEZİBAN KONUKCU KOK (İstanbul) – Sizin saldırılarınızdan olabilir mi?

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – Kadınları yakan PKK’dır! Bunu böyle bileceksiniz! Öğren!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Babandan iyi ders almışsın ya!

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – Aldım. Siz kimden aldınız dersi? Duran Kalkan’dan mı alıyorsunuz dersleri! Terörist Duran Kalkan’dan mı alıyorsunuz!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Terbiyesizlik yapma.

KEZİBAN KONUKCU KOK (İstanbul) – Doğru düzgün konuş! Provakatör!

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – Hadi oradan! Hadi, işinize bakın!

KEZİBAN KONUKCU KOK (İstanbul) – Provakatörsünüz topunuz!

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – Mustafa Karasu’dan mı alıyorsunuz! Siz de ondan alın dersi hadi!

KEZİBAN KONUKCU KOK (İstanbul) – Burada milletvekilleri var senin karşında! Kahvede değilsin!

DİLÂN KUNT UYAN (Şanlıurfa) – Sayın Akbaşıoğlu, vekilinize sahip çıkın lütfen, haddini aşıyor çünkü.

OSMAN SAĞLAM (Karaman) – Allah Allah!

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akbaşıoğlu.

MUHAMMET EMİN AKBAŞIOĞLU (Çankırı) – Kendi anlam boyutundan tamamen farklılaştırılarak sözleri başka bir noktaya bağlamak, bizim değil bize cevap verenlerin aslında tam kendi meslekleri olarak karşımıza çıkıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞIOĞLU (Çankırı) – Şunu ifade ettik: Hak bir sözü yani ayetikerimleri batıl bir şekilde yorumlayarak kendi siyasi sonuçları doğrultusunda kullanmak isteyen Hâricîlere Hazreti Ali (RA) Efendimiz’in vermiş olduğu tarihî cevap aslında meseleye tam da tevafuk eden bir cevap. Bunu anlamak isteyenler anlam dünyasında kendileri buradan derslerini çıkarırlar ama demagojiyle yine meseleyi çarpıtmak isteyenler başka başka alanlarda bu tartışmayı devam ettirebilirler. Onları kendi tartışmalarıyla baş başa bırakıyoruz. Bununla beraber, şu bir hakikattir ki: İsrail ile Türkiye arasında bir bağ kurarak gerçekten Türkiye’ye buradan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akbaşıoğlu.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Ya, gece saat on iki Akbaşıoğlu.

MUHAMMET EMİN AKBAŞIOĞLU (Çankırı) – Siz cevap verdiniz biraz evvel.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Biz kısa kısa cevap verdik.

MUHAMMET EMİN AKBAŞIOĞLU (Çankırı) – Siz cevap veriyorsunuz ama. Her türlü haksız ithamı ortaya koyacaksınız ama cevaba gelince de saati hatırlatacaksınız; bu biraz çelişki olmuyor mu? Şahsileştirerek, biraz evvel bizim dinî anlamdaki değerlendirmelerimize kahkahayla gülmek gerektiğini ifade ettiniz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Çünkü biz asla kullanmayız.

MUHAMMET EMİN AKBAŞIOĞLU (Çankırı) – Gülebilirsiniz ama kendi hâlinize gülmüş olursunuz; onu söyleyeyim. Serbestsiniz.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Lawrence da aynı şekilde teslim aldı, ayetlerle teslim aldı.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) – Meydanlarda Kur’an gösterenler siz değil misiniz?

AYTEN KORDU (Tunceli) – Siz her şeyi demagoji yapıp kendiniz için yorumlayabiliyorsunuz.

MUHAMMET EMİN AKBAŞIOĞLU (Çankırı) – İşte çarpıtmanın tam da daniskası budur.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Lawrence da Orta Doğu’yu ayetlerle teslim aldı.

AYTEN KORDU (Tunceli) – Demagoji sizin işiniz.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Şunu hepimizin hatırlamasında fayda var: Arzımevudun varlığından söz edenler ve Nil'den Fırat'a büyük İsrail planının gerçekleşmesi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) – Ne din sadece AKP'yedir ne ayetler sadece AKP'yedir.

BAŞKAN – Buyurun, bitirelim Sayın Akbaşıoğlu.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Arzımevudun varlığından söz ederek, onu olumluyarak “Musa (AS) buralarda gezmişti, dolaşmıştı.” diyerek...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – İsrail’le ticaret yapan sizsiniz ya! Vize uygulamayan sizsiniz, Filistin’e vize uygulayan sizsiniz. Kime ne anlatıyorsunuz!

AHMET FETHAN BAYKOÇ (Ankara) – İsrail’e kölelik yapan da PKK-PYD...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – ...“Nil’den Fırat’a büyük İsrail’in varlığını hayata geçirelim.” diyenler, PKK-PYD/YPG ve DAEŞ örgütlerini kutsayanlardır.

KEZİBAN KONUKCU KOK (İstanbul) – Vallahi, biz devlet değiliz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Biz devlet değiliz.

KEZİBAN KONUKCU KOK (İstanbul) – Devlet imkânları sizde, anlaşmaları siz yapıyorsunuz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Daha dün Grup Başkan Vekiliniz “İlişkilerimiz olur, gayet normal.” dedi.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Dolayısıyla PKK ve PYD “büyük İsrail” ve “büyük Ermenistan”ın taşeronları, maşaları ve manivelalarıdır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) – İsrail’e vize veren siz...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Dolayısıyla PKK-PYD/YPG’ye karşı gelemeyenlerin kalkıp İsrail adına Türkiye’ye söz söylemeleri asla ve kata kabul edilemez. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

KEZİBAN KONUKCU KOK (İstanbul) – Anlaşmaları iptal et o zaman, anlaşmaları iptal edin.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, son olarak Sayın Kamaç’a söz veriyorum.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) – Erdoğan’ın kendisi Büyük Orta Doğu Projesi’nde “En büyük aktör biz olacağız.” diye konuşma yapmadı mı?

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – Kur’an yakın, camiye kurşunlayın, sonra da PYD...

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, bir saniye. Sayın Kamaç’a söz veriyorum, bu faslı kapatıyoruz.

Buyurun Sayın Kamaç, yeni bir sataşmaya meydan vermeden son olarak söyleyeceklerinizi dinleyelim.

70.- Diyarbakır Milletvekili Mehmet Kamaç’ın, İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu ile Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu’nun yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MEHMET KAMAÇ (Diyarbakır) – Öncelikle Sayın Dervişoğlu’na teşekkür ediyorum, bir düzeltmede bulundu. Ben onun Arapçasını söyledim; “Beni İsrail” İsrailoğulları demektir. Evet, ayetteki hitap İsrailoğulları’nadır ama ayetteki hitabın İsrailoğulları’na olması sadece onlar için bağlayıcıdır anlamına gelmez, bir ilkedir, herkesi bağlar.

Sayın Akbaşıoğlu burada birçok şeyi dile getirdi ama sizi samimiyete davet ediyorum, iktidarı samimiyete davet ediyorum. Dün hastaneyi bombalayan uçaklar, şuradan 150 kilometre ötede, Konya’da nasıl bombalayacaklarını öğreniyorlar. Eğer bu konuda samimiyseniz öncelikle İsrail’le olan o bağınızı koparın.

İkincisi: AK PARTİ döneminde, 2002 yılında Türkiye-İsrail ekonomik ilişkileri, ticari ilişkileri 1,8 milyar dolar, şu anda 10 milyar dolar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayalım lütfen.

MEHMET KAMAÇ (Diyarbakır) – O kadar samimiyseniz, gerçekten çıkın, İsrail’le olan bağlarınızı koparın, biz de sizin dediğiniz her şeyin altına imza atalım. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kamaç.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Çorum Milletvekili Oğuzhan Kaya ve 104 Milletvekilinin Konutların Turizm Amaçlı Kiralanmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1669) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 35) (Devam)

BAŞKAN – Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1669) esas numaralı Konutların Turizm Amaçlı Kiralanmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 8’inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

MADDE 8- 19/6/1979 tarihli ve 2252 sayılı Kültür Bakanlığı Döner Sermaye Kanununun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinde bulunan “üçyüz trilyon lira” ibaresi “bir milyar beş yüz milyon Türk Lirası” şeklinde, ikinci cümlesinde yer alan “Bakanlar Kurulu” ibaresi “Cumhurbaşkanlığı” şeklinde ve “yediyüz trilyon liraya” ibaresi “iki milyar Türk lirasına” şeklinde değiştirilmiştir.

Rahmi Aşkın Türeli	Cevdet Akay	Sururi Çorabatır
İzmir	Karabük	Antalya
Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu	Cavit Arı	Abdurrahman Tutdere
Manisa	Antalya	Adıyaman

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HÜSEYİN ALTINSOY (Aksaray) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Adıyaman Milletvekili Sayın Abdurrahman Tutdere konuşacaklar.

Buyurun Sayın Tutdere. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, deprem illerinde sorunlar bitmek bilmiyor; barınma sorunu, kalıcı konutların yapılması vesaire vesaire. Ben buradan seçim bölgem olan Adıyaman’a ve deprem illerindeki birkaç soruna değinmek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, hepinizin hatırlayacağı üzere Sayın Cumhurbaşkanı deprem sonrası Osmaniye’de aynen şunu söyledi: “Bir yıl içerisinde TOKİ eliyle biz bu kalıcı konutları yapacağız.” Aradan sekiz ay geçti, artık yıl sonuna doğru yaklaşıyoruz. Kalıcı konutlar konusunda Hükûmet ne durumda, illerin durumu ne, bir buna bakalım.

Ben Adıyaman’la ilgili bir tabloyu göstermek istiyorum size. Değerli milletvekilleri, Adıyaman’da 79.911 bağımsız bölüm yıkıldı, yapılması vadedilen konut sayısı 73.640, biten konut bugün tarihi itibarıyla yok ancak aldığımız bilgilere göre 29 Ekimde 240 konutun teslim edileceği söyleniyor. Dolayısıyla, kalıcı konutlar konusunda Adıyaman’daki tabloya baktığımızda bu konuda aslında işlerin yolunda gitmediğini görmekteyiz. Eğer bu hızla devam ederse yıl sonunda Adıyaman’da tamamlanacak konut sayısı 3.374 olacak. Hedef 73.640’tı yani oransal olarak yaklaşık yüzde 4’üne tekabül ediyor. Buradan Hükûmete, ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına ve Sayın Cumhurbaşkanına çağrı yapıyoruz: Bu işte biraz elinizi çabuk tutun, kaynak aktarın. Ve kalıcı konutlar konusunda birazcık daha çaba göstermenizi öneriyorum.

Değerli arkadaşlar, yine deprem sonrasında Türkiye olarak şunu gördük: Devletimizin kurumlarının arasında bir koordinasyon eksikliğinin olduğunu gördük. Bu koordinasyon eksikliğinden kaynaklı olarak da Adıyaman başta olmak üzere birçok ilde tablo ağırlaştı ve milletin görmüş olduğu zarar arttı. Koordinasyonsuzluk yine devam ediyor. Sayın Başkan, yine Adıyaman'dan bir fotoğrafla bunu açıklayayım. Burası Adıyaman'ın Karadağ mevki, İndere mevki, Başkanım siz de Adıyamanlınız bilirsiniz. Karadağ'ın tepesinde şu an yaklaşık 16 bin konut için temeller atıldı, binalar yapılıyor, buraya kadar güzel ama bir taraftan da bunlarla birlikte bölgenin altyapısının, yollarının, elektrik hatlarının ve sosyal alanlarının, hastanelerinin de yapılması gerekiyor. Araştırdık, daha bu saate kadar bu saydığım konular proje aşamasında, ihaleleri yapılmamış. Aslında, bu ikisinin atbaşı gitmesi gerekiyordu; yollar, altyapı, elektrik, doğal gaz vesaire. Şimdi, önümüzdeki süreçte binalar yapılacak, vatandaş nasıl gidecek oraya? Çocuğunu hangi okula götürecektir? Dolayısıyla, önümüzdeki süreçte yeni sorunlarla karşılaşma riski var. Bu konuda da bu bölgede ve diğer bölgelerde bu eksiklerin de giderilmesini Hükümetten bekliyoruz.

Değerli arkadaşlar, bu aralar hak sahipliği açıklandı, gerçekten çok karmaşık bir durum var. Ben Adıyaman'dan yine örnek vereyim: Adıyaman'da Mehmet Akif Mahallesi'nde -milletvekili arkadaşlarım da burada- Yaman Sitesi 56 daireydi, yerle bir oldu, yaklaşık 180 vatandaşımız hayatını kaybetti; hak sahipliği açıklandı, ortada hak sahibi yok. Yani binaları deprem yuttu, tapuları ne yapılır? Şu anda büyük bir karmaşa var ve bu konuda köylerde de sorunlar var. Bu konuda da özellikle Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığını göreve davet ediyoruz.

Değerli arkadaşlar, yine, seçim bölgem Adıyaman tütünün başkenti. Geçen hafta sözleşmeli tütünle ilgili özel sektör firmaları fiyat açıkladılar; fiyatlarda Ege tütünleri için 90 lira, Virginia tütünü için yani Adıyaman ve diğer bölgelerde yetişen tütünler için de 70 lira fiyat açıkladılar. Ya, el insaf! Buradan ben Hükümete çağrı yapıyorum: Her şeye zam geldi, bu fakir fukaranın alın terine hiç mi zam gelmedi?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın lütfen.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Devamla) – Bakınız, bu sözleşmeli tütünde denetleme görevi Tütün üst kurulunda. Tütün üst kurulunun buradaki bu haksızlığa “Dur!” demesi gerekiyor; milletin Meclisinden çağrı yapıyoruz: Durdurun. Bakınız, mazotta, gübrede, her şeyde ciddi artışlar var. Bakınız, değerli arkadaşlar, gübrede yüzde 900 artış olmuş, mazotta yüzde 388 artış olmuş ama tütün üreticisinin alın terine artış yok. Ben özel firmaları vicdanlı olmaya, milletin alın terinin hakkını vermeye davet ediyorum.

Yine, Sayın Cumhurbaşkanı Adıyaman'da deprem sonrası şu açıklamayı yapmıştı: “Hiçbir Adıyamanlı kardeşimiz mağdur olmayacak.” demişti. Ben Türkiye Büyük Millet Meclisinden Sayın Erdoğan'a sesleniyorum: Sayın Cumhurbaşkanı, Sayın Erdoğan, Adıyamanlı hemşehrilerin, Malatyalı kardeşlerin, Hataylı kardeşlerin mağdur.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Tutdere.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

8'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 8'inci madde kabul edilmiştir.

9'uncu madde üzerinde 1 önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 35 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 9'uncu maddesinin kanun teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Sümeyye Boz

Sinan Çiftiyürek

Zülküf Uçar

Muş

Van

Van

Halide Türkoğlu

Çiçek Otlı

Diyarbakır

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HÜSEYİN ALTINSOY (Aksaray) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Diyarbakır Milletvekili Sayın Halide Türkoğlu konuşacaklar.

Süreniz beş dakikadır.

Buyurun Sayın Türkoğlu. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

HALİDE TÜRKOĞLU (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Konutların Turizm Amaçlı Kiralanmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 9'uncu maddesi üzerine grubum adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu bu vesileyle de selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, gelen torba yasanın 9'uncu maddesiyle Bakanlık döner sermayesinin kullanım alanına atık su arıtma tesisi ve katı atık bertaraf tesisi gibi altyapı tesislerini yapmak ve yaptırmak eklenmiştir. Öncelikle, döner sermayelerin kapatılmasına dönük eylem planları açıklanırken sermaye miktarının artırımına ek olarak bir de döner sermayenin görev ve yetkilerinin genişletilmesinin ne hukuk ne de siyaseten izahı mümkündür. Bizler de elbette ki bu iktidardan bir izahat beklemiyoruz. Yangından mal kaçırır gibi; yasa, kanun, tüzük, komisyon tanımayarak torbalara sıkıştırılan bir politika anlayışını kendine rehber edinmiş bir iktidardan ne halkın ne de bizlerin bir beklentisi yoktur. Kaldı ki katı atık su arıtma ve katı atık bertaraf tesisleri belediyelerin görev ve yetki alanı içerisinde. Bu değişiklik, merkezî yönetimin yerel yönetimler üzerinde Anayasa'yı aşarak katı hiyerarşik bir ilişki kurmaya çalışma anlayışından bağımsız değildir. İlgili yetkililere bir kez daha hatırlatmak istiyorum: Sizin işiniz belediyelerin görev ve yetki alanına giren işleri kendi çıkarlarınız için, çıkarlarınız doğrultusunda bir yerlere bağlamak değil, belediyelerin bu sorumluluklarını ne kadar yerine getirebildiklerini denetlemektir. Nitekim, halk iradesini gasbederek atadığınız kayyumların her konuda olduğu gibi bu konuda da karnesi oldukça güçlüdür. Neydi kayyum? Halk iradesinin gasbıydı yani bir halkın kendi seçtiği değil, onun yerine merkezî yönetimin atama yapması; valilerin, kaymakamların belediyeleri yönetmesi demek. Tabii bunun birtakım sonuçları oluyor değerli arkadaşlar: Bakın, seçim bölgem olan Diyarbakır'ın 4 büyük ilçe belediyesinin çöplerinin toplandığı alanın görüntüsünü sizlerle paylaşıyorum. Bu, görüyorsunuz değil mi? Şurada. Bu, katı atık tesisine taşınacak olan aslında çöplerin depo alanlarından biri. Değerli arkadaşlar, şöyle dursun da aslında herkes görsün.

Şimdi burası merkez Yenışehir ilçesi Şehitlik Mahallesi'nde bulunan ve kayyum yönetiminde olan Büyükşehir Belediyesi Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi Başkanlığına bağlı katı atık transfer istasyonu. Kayyum atanmadan önce yani yedi yıl önce -biliyorsunuz yedi yıla yakın bir süredir HDP ve daha önceki belediyelerimiz kayyumlarla yönetiliyor- Gültan Kışanak bunu stratejik planda, rehabilitasyona geçirme noktasında kararlar almıştı. Ancak yedi yıldır bu güzergâhı kullanan yolcular, burada yaşayan mahalle sakinleri, esnaf ve bu çevredeki ilk ve ortaöğretim okullarındaki öğrenciler, öğretmenler sağlıklarını, yaşamlarını tehlikeye atan bir alan içerisinde yaşıyor. Ben de mahalle sakinlerinin sözlerini buradan aktarmak istiyorum: “Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi çöp toplama merkezine ait çöp taşıma araçlarından sızan atık sular, toz vesaire gibi kalıntılar sebebiyle yol katmanlaşmış, oluşan kaygan zemin nedeniyle çöp araçları tahliye rampasını patinaja tutulup tırmanmadığından yüklerini çoğu zaman gelişigüzel etrafa atıyorlar.”

Soruyoruz: Çöp toplama alanı halk sağlığını bu kadar tehdit ederken bu alan şimdiye kadar neden rehabilite edilememiştir? Bu alanın yaşanabilir bir yere çevrilmesi için neden uygun koşullar oluşturulmamıştır? Bakın, söz konusu sorunun giderilmesine dönük mahalle sakinleri tarafından yetkili makamlara defalarca kez dilekçeyle başvuru yapılmıştır ancak bu sorun giderilmemiştir. Yedi yıldır bu dertten muzdarip olan Diyarbakır halkının sesi neden duyulmamıştır? Sizin ve atadığınız kayyumların ne bu sorulara verecek bir cevabı ne de bir yüzü vardır. O yüzden, sorduğumuz soruların cevabını da biz veriyoruz çünkü bu iktidarın halk sağlığını düşünmek gibi bir derdi yoktur. Bu iktidar siyaset anlayışını, yönetim anlayışını halkın taleplerini yerine getirmek üzerinden değil, halkın iradesini gasbetmek üzerinden yürütmektedir. Çöp alanından yayılan koku...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen Sayın Türkoğlu.

HALİDE TÜRKOĞLU (Devamla) – Bu halkın, kadınların, gençlerin seçilmişleri, iradesi olarak bizlerin en büyük sorumluluğudur bu meseleyi çözmek. Bu sorunun giderilmesi ve halklarımızın rahat nefes alabilmesi için bu iktidarın halk düşmanı politikalarını, kayyumlarını bulduğumuz her yerde teşhir etmeye devam edeceğiz.

Sözlerimi bitirmeden önce bir kez daha belirtiyorum ki halk iradesini gasbeden kayyum anlayışıyla torba yasaya eklediğiniz bu maddeye ilişkin halkımızın adına olurumuz yoktur deyip selamlıyorum. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

9’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 9’uncu madde kabul edilmiştir.

10’uncu madde üzerinde 2 önerge vardır, aynı mahiyetteki bu önergeleri birlikte işleme alacağım.

Okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1669) esas numaralı Konutların Turizm Amaçlı Kiralanmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 10’uncu maddesinin çerçeve hükmünde bulunan “eklenmiş” ibaresinin “ilave edilmiş” ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ersin Beyaz

Aykut Kaya

Hüsmen Kırkpınar

İstanbul

Antalya

İzmir

Burhanettin Kocamaz

Yüksel Selçuk Türkoğlu

Mersin

Bursa

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Rahmi Aşkın Türel

Cevdet Akay

Sururi Çorabatır

İzmir

Karabük

Antalya

Cavit Arı

Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu

Veli Ağbaba

Antalya

Manisa

Malatya

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NECMETTİN ERKAN (Kırşehir) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki ilk önerge üzerinde Mersin Milletvekili Sayın Burhanettin Kocamaz konuşacaktır.

Buyurun Sayın Kocamaz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BURHANETTİN KOCAMAZ (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 35 sıra sayılı Konutların Turizm Amaçlı Kiralanmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 10’uncu maddesi üzerine grubumuz adına söz aldım. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, bu değişikliklerle belediyelerin yetki sınırlarına giriliyor, âdeta bu torba yasalar artık “torba yasa” kavramının da dışına çıktı, artık bunlara “çuval yasaları” demekte fayda var. Birbiriyale alakası olmayan birçok konu maalesef bu torbaların içerisine konuluyor, çorbaya dönüştürülüyor.

Belediyelerin yetki sınırlarında olan atık su ve katı atık hizmetleriyle ilgili konularda gelirlerin bakanlığa, döner sermayelere devredileceğinden bahsediliyor. Bunu burada sormak gerekir: Bakanlıklar hangi atık su tesisleriyle bu hizmetleri verecekler? Katı atık hizmetlerini hangi araç gereçle, hangi tesislerle verecekler? Burada açıkça, net bir şekilde ortaya konulmadan belediyelerin hizmetini gelir olarak kendilerine döndürmek gayreti içerisindedir.

Biz bunu yıllar önce hal yasasında da gördük. 1997’ye kadar belediyeler hal rüsumu olarak yüzde 4 alırdı; Hükûmet de devlet de yüzde 4 stopaj alırdı. Daha sonra -bu 2002 yılına kadar- Sayın Tansu Çiller’in döneminde devlet yine yüzde 4 olarak stopaj alırken belediyelerin rüsum gelirleri

yüzde 2'ye düşürülmüştü. 2002'de Sayın Cumhurbaşkanı Başbakan olduğunda dedi ki: "İnşallah bu haksızlık ortadan kalkacak." Ama gördük ki belediyelerden geldiği için, belediyeleri koruyacağına bizim inandığımız Sayın Cumhurbaşkanı nasıl ki ormanı yok eden baltanın sapı ormandansa o rüsum gelirlerini 1'e düşürdü ama stopajlar hâlen yüzde 4 olarak bugünlere kadar geldi. Belediyeler yaptıkları masrafi bile hal rüsmu olarak geriye alamadılar, bütçelerinden ekstra oraya para ayırdılar.

Bu değişiklikle, turizm amaçlı kullanılacak bu evlerle ilgili yapılan değişiklikle belli ki turizmden faydalanan, turizm hizmeti veren iş yerlerinin, büyük hizmet alanlarının gelirleri biraz daralmış, azalmış; oteller yeterince ziyaretçi, konuk alamıyor, bundan dolayı küçük işletmelere el atılmaya çalışılıyor. Biz İYİ Parti olarak bu tür yerlerde kalanların resmî kayıtlara girmesinden yanayız, o konuda her türlü desteği sonuna kadar veririz ancak bugün ülkede elini kolunu sallayan Afganlar, Suriyeliler, Afrikalılar kayıt altına alınmazken bu işlere öncelik verilmesi gerçekten manidar. Burada gariban, evini yaz aylarında boşaltarak -deniz kenarındaki, köylerdeki, beldelerdeki evini boşaltarak- oradan üç beş kuruş gelir elde etmeye çalışan insanların ekmeği elinden alınmak istenmektedir. Elbette kayıt dışı olmaması gerekir, bu büyük işletmelerin de mutlaka devlete vergi vermeleri gerekir ama gariban kendi evini kiralayarak üç beş kuruş gelir elde etmeye çalışırken kendisi de gidiyor, barakalarda, çadırda o yazı geçirmeye çalışıyor bütçesine üç beş kuruş gelir olabilir mi diye. Ama bugün geldiğimiz noktada, maalesef, onların bu gelirleri ellerinden alınmak istenmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Kocamaz.

BURHANETTİN KOCAMAZ (Devamla) – Bu değişiklikle konulan vergilerle evlerde kalmaların bedeli, otelerde kalmanın bedellerine yaklaşacaktır. Dolayısıyla, işçi, memur, dar gelirli yaz tatillerinde tatil yapma imkânından da maalesef mahrum kalacaktır.

Bütün kat maliklerinin onayının alınmasından bahsediliyor; böyle bir olayda, kat maliklerinin onay vermesinin mümkün olmadığını herkes biliyor. Dolayısıyla bu tür yerlerin tamamen kapatılmasına yönelik bir karar ortaya çıkarılmış. Bu konu da gerçekten çok manidar. Galiba hazine boş, bütçe boş, bütçenin eksigi buralardan tamamlanacaktı gibi düşünülüyor. Ben bunu kamuoyunun ve yüce Meclisin bilgisine sunuyorum.

Teşekkür ederim. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kocamaz.

Aynı mahiyetteki 2'nci önerge üzerinde Sayın Veli Ağbaba konuşacaktır.

Buyurun Sayın Ağbaba. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, hastanelerde düzenlenen barbarca saldırıyı lanetlediğimi belirtmek istiyorum. Maalesef, bu katliamda -katliamı yapanlar İsrail Hükümeti ama- Türkiye başta olmak üzere birçok ülkenin de sorumlu olduğunu unutmamak lazım.

Değerli arkadaşlar, aslında, bizim Malatya ilimizi çok yakından ilgilendiren, bütün bölgeyi, dünyayı ilgilendiren bir mesele vardı; 2011 yılında milletvekili olduğum zaman kucağımızda bulmuştuk. Malatya'da İsrail'i korumaya yönelik bir füze kalkanı kuruldu, Kürecik'te. O gün Mecliste -hiç unutmuyorum- 5 Ekim 2011'de füze kalkanıyla ilgili bir konuşma yapmıştım, füze kalkanının sadece İsrail'i korumaya yönelik bir kalkan olduğunu söylemiştim; o dönemki hem Dışişleri Bakanı hem AKP Grubu da bunun böyle olmadığını iddia etmişti. Şunu buradan ifade etmek isterim: Kürecik füze kalkanı AKP'nin turnusol kâğıdıdır. İsrail'in mi dostusun, Filistin'in mi dostusun, aslında Kürecik'e bakarak karar verebilirsiniz. Maalesef, iktidar partisi, Filistin'i işine geldiği zaman siyaseten kullanıyor, işine geldiği zaman "one minute" diyor, işine geldiği zaman "Gazze'ye gideceğim." diyor. Biliyorsunuz, Sayın Erdoğan "Bu cuma Gazze'ye gideceğim." dedi, tam altı yüz otuz bir cuma geçti, dört bin dört yüz yirmi gün geçti, on iki yıl geçti, hâlâ Gazze'ye gidecek. Gazze'ye gidemedi ama Sayın Bakanını İsrail'e gönderdi. Hele Kudüs başkent ilan edilirken dünyayı ayağa kaldıran, Birleşik Arap Emirlikleri'ne meydan okuyan Erdoğan ne yaptı? Herzog'u kırmızı halılarda karşıladı, Netanyahu'yla kucaklaştı, Filistin'i unuttu. O nedenle, bizim Cumhuriyet Halk Partisi olarak o füze kalkanına

verdiğimiz emek, karşı gelişimiz aslında bugün durduğumuz noktanın aynısıdır ama AKP o gün izin verdiği füze kalkanını bugün kapatamıyor.

Eğer samimiyseniz Sayın Akbaşıoğlu, Filistin konusunda, bu katliamı yapan, sivil halkı katleden İsrail konusunda samimiyseniz gelin, hodri meydan, Kürecik'teki füze kalkanını hep beraber kapatalım. Kapatabilir misiniz? Yok, ağabeylerinizden korkarsınız. Buradan Amerika'ya meydan okumak kolay, İsrail'e meydan okumak kolay. Hodri meydan, biz destek vereceğiz, hodri meydan, yüreğiniz yetiyorsa, İsrail'den korkmuyorsanız, Amerika'dan korkmuyorsanız, hodri meydan, Kürecik'teki, Malatya'daki füze kalkanını kapatalım Sayın Akbaşıoğlu.

AHMET GÖKHAN SARIÇAM (Kırklareli) – Bekâra karı boşamak kolay.

VELİ AĞBABA (Devamla) – Tabii, tabii, aynen öyle. Siz bağlısınız, biz bekâriz, biz özgürüz ama siz Amerika'ya bağlısınız, Amerika'ya bağlısınız, Johnny'e bağlısınız, Johnny'e; oradan emir alıyorsunuz, oradan; Amerika'dan alıyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar) “One minute” demek kolay.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Sen Kandil'e bağlısın, Kandil'e.

VELİ AĞBABA (Devamla) – Sen laf atma oradan Elâzığlı hemşehrim, hiç laf atma. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

VAHİT KİRİŞCİ (Kahramanmaraş) – Niye bağırıyorsunuz!

VELİ AĞBABA (Devamla) – Gelin, hodri meydan, gelin, hep beraber yarın eylem yapalım, gelin yüreğiniz yetiyorsa. Samimi misiniz? Değilsiniz, değilsiniz; Amerika'nın, İsrail'in yanında maalesef süt dökmüş kedi gibisiniz. (AK PARTİ sıralarından “Şov yapma!” sesi, gürültüler)

Şimdi, arkadaşlar, biraz da Malatya'ya geleyim, depreme geleyim. Şimdi, bu Malatya'da... Biraz önce Abdurrahman Tutdere kardeşim söyledi, maalesef, Adıyaman'ın sorunlarını Abdurrahman Tutdere konuşuyor, depremi Abdurrahman Tutdere konuşuyor, AK PARTİ vekillerinin tuzu kuru, onların çok umurunda değil. Maalesef, en başından beri Malatya'da nasıl bir afet yaşandığını, nasıl bir yıkım yaşandığını ifade etmeye çalışıyorum.

Değerli arkadaşlar, şimdi, maalesef Malatya'da -depremden önce vardı ama depremden sonra katlanarak büyüdü- büyük bir barınma sorunuyla karşı karşıyayız. Kiralar maalesef çok lüks semtlerde -Fahri Kayahan'da, Bostanbaşı'nda- depremden önce 3-4 bin liraydı, şimdi en kötü evin kirası 12-13 bin lira, lüks yerlerde 20 bini geçmiş durumda. Maalesef değerli arkadaşlar, hele hele kiracılar konteyner verilmediği için dışarıda kalmakla karşı karşıya, büyük bir problemi yaşıyoruz. Depremden sonra Malatya'daki kira artışı yüzde 163 olmuş durumda, insanlar büyük bir barınma sorunuyla karşı karşıya. Şanslı olanlar konteynerde kalıyor, şanslı olmayanlar maalesef çadır bulamıyor, dışarıda kalmak zorunda; bunu bütün Türkiye'ye duyurmak istiyorum. Malatyalılar kışı dışarıda geçirecek, lütfen bu sese kulak verin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Ağbaba.

VELİ AĞBABA (Devamla) – Tamam Başkanım.

Şimdi, kalıcı konutlarla ilgili bir şey söylemek istiyorum: Malatya'da bu yılın sonuna kadar 104 bin tane kalıcı konut yapılacaktı; bu yıl yetişirse yıl sonuna kadar yapılacak konut sayısı 4.400, o da yetişirse. Maalesef çok kötü durumda Malatya, esnafı kan ağlıyor, sanki hayat normalleşmiş gibi değerli milletvekilleri, esnaftan BAĞ-KUR primi alınmaya devam ediliyor, vergiler alınmaya devam ediliyor. Aynı Van depremindeki gibi mutlaka esnafın vergi borçları, prim borçları ertelenmeli, hiç olmazsa 2024'ün Temmuz ya da Aralık ayına kadar ertelenmelidir diyorum değerli arkadaşlar.

Bir de bir sıkıntımız var: Malatya'da göz gözü görmüyor. Burada çok belli olmuyor ama yıkımlar maalesef düzensiz devam ediyor. Malatya'da yıkımlar yapılabilmiş değil, her 3 binadan 1'inin yıkımı yapılmış; diğerinin yıkımları, enkazları kaldırılabilmiş değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VELİ AĞBABA (Devamla) - Malatya toz duman içerisinde yaşamaya devam ediyor. Depremden ölmeyenler asbestten, hastalıktan, tozdan ölecekler, bunu da dikkatlerinize sunuyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Ağbaba.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkanım, sadece kayıtlara geçmesi açısından ifade ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Cevap vermeye ihtiyaç duymuyorum.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Niye?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bununla beraber kimin samimi olup olmadığıyla ilgili milletimiz mayıs ayında kararını verdi ve samimi olan kişileri işbaşına getirdi, en büyük cevabı millet verdi.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bunu da oya dönüştürdün, ayıp ayıp Sayın Akbaşoğlu!

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

10'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 10'uncu madde kabul edilmiştir.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 23.55

SEKİZİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 00.11

BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER

KÂTİP ÜYELER: Sibel SUİÇMEZ (Trabzon), Rümeyza KADAK (İstanbul)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 10’uncu Birleşiminin Sekizinci Oturumunu açıyorum.

35 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

11’inci madde üzerinde 2 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 35 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 11’inci maddesinin kanun teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Halide Türkoğlu

Sümeyye Boz

Sinan Çiftiyürek

Diyarbakır

Muş

Van

Zülfü Uçar

Celal Fırat

Çiçek Otlu

Van

İstanbul

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NECMETTİN ERKAN (Kırşehir) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde İstanbul Milletvekili Sayın Celal Fırat konuşacaktır.

Buyurun Sayın Fırat. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

CELAL FIRAT (İstanbul) – Sayın Başkan, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Konutların Turizm Amaçlı Kiralanmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 11’inci maddesi atık su arıtma tesisi, katı atık bertaraf tesisi gibi altyapı tesislerinin Bakanlıkça yapılabileceği ve işletilebileceğiyle ilgili düzenlemeler içermektedir. Atık su arıtma tesisi ve katı atık bertaraf tesisi gibi altyapı tesislerinin bütün kentlerde temel bir ihtiyaç olduğu su götürmez bir gerçektir. Biz ihtiyaç duyulan tüm kentlerde tesislerin yapılmasını desteklemekle birlikte, bu uygulamada yaşanan sorunlara ilişkin sıkı bir takibin ve denetimin yapılmasını savunuyoruz.

Sayın Başkan, Kültür ve Turizm Bakanlığı bünyesinde oluşturulan Alevi-Bektaşî Kültür ve Cemevi Başkanlığına istinaden birkaç kelim dillendirmek istiyorum: Hepinizin bildiği gibi, Alevi toplumunun çözüm bekleyen en önemli sorunları arasında ibadethaneleri olan cemevlerinin yasal statüye kavuşturulmaması, özellikle okullarda “ÇEDES Projesi” adı altında bilimsel ve laik eğitimden uzaklaşılması, mülakat uygulamasının dayatılması, zorunlu din dersi uygulamasına devam edilirken bir yandan da seçmeli derslerle dinsel içerikli ders sayısının artırılması ve hatta anaokullarına dahi mescit yapılmasıyla ilgili eğitimin tümünden dinselleştirilmesi yer almaktadır. İnanç, sosyal yaşam, ahlaki ve kültürel değerler bir toplumun aidiyet duygusuna aittir; bu nedenledir ki ibadethanenin şekline, ibadet veya toplanma ve bu amaçlar için yer kurma kararını ancak o inanca sahip olan toplum nezdindeki kurumlar verir. Dünyanın birçok ülkesinde Alevilerin cemevleri ibadethane olarak kabul görülürken maalesef Türkiye’de cemevlerimiz ibadethane olarak kabul görmüyor. Kaldı ki bir inancın kendisi ve ibadet mekânlarının ne olduğuyla ilgili yargı kararlarına bile gerek yoktur; buna o inancın mensupları karar verir çünkü inanç, toplumun ve bireyin kendi özgür iradesiyle yaşadığı bir olgudur. Ne yazık ki geçmişten günümüze tüm iktidarlar Alevi toplumunun ibadetini, inançsal biçimini, ibadethanelerini

Diyanete göre tanımlamaya çalışmaktadır. Son dönemlerde de Kültür Bakanlığı bünyesinde oluşturulan Alevi-Bektaşî Kültür ve Cemevi Başkanlığı eliyle Alevi inancına, kurumlarına müdahale etmek istenmesi bu alışkanlığın sonucudur. Düşünün ki bir Cemevi Başkanlığı kurulurken inanç sahiplerinin görüşleri alınmadı. Sadece Bütçe Komisyonu Başkanı ve şu anki Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz bizi çağırıp bununla ilgili tepkimizin niçin olduğunu dillendirmişti. O gün Sayın Başkana şunu söylemiştim: Bir Alevi dedesi bir köye gider, kendisi açtır, ev sahibi bir çorba getirir, dedeye verir. Dede, kızgın bir şekilde bakar çünkü yemek bekler, ev sahibi de bir dua bekler. Der ki: “Dede, bir dua verir misin?” Dede de kızgın bir şekilde der ki: “Allah kabul etsin.” “Böyle dua olur mu dede?” der. Dede de “Bu çorbaya, bu dua.” der.

Şu an özellikle AKP’nin bize dayattığı bu yasaya, biz de bu çerçevede tepki koyuyoruz. Biz bu meselenin çözümünden yanayız. Ancak asimilasyon içeren hiçbir girişime destek olmayacağımızı da ısrarla vurguluyoruz. Şimdi, soruyorum: Bir devlet veya iktidar, inancını kabul etmediği, ibadethanesini yasal saymadığı bir toplum için neden bir çözüm başkanlığı kuruyor? Alevi toplumu bu başkanlığı aynen şöyle okuyor: Devlet biz Alevileri sorun olarak görüyor, biz Alevileri kendine çözüm odaklı olarak görmüyor. Biz Aleviler ise kendilerini anlatmaktan, haklarını talep etmekten asla vazgeçmeyeceğiz. Devletin inançlar karşısında eşit olmasını; sadece Aleviliği değil, hiçbir inancı ötekileştirmemesini, taraf tutmamasını ve bu alanlara müdahil olmamasını istiyoruz. Alevi toplumu açık ve net, devletten şunu istiyor: İnancımı tanımlama, kendi niyetine göre bir Alevilik tanımlatma. Biz Aleviler olarak diyoruz ki: Cemevlerine ibadethane statüsünü tanıyın, zorunlu din derslerini kaldırın, okullara ÇEDES Projesi altında imam yerleştirmekten vazgeçin, anaokullarına mescit yapılmasını durdurun.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen Sayın Fırat.

CELAL FIRAT (Devamla) – Sözlü mülakat dayatmasına son verin. Yapacaksınız Alevi köylerinin yollarını yapın diyoruz.

Değerli milletvekilleri, bu Meclisin Alevi toplumunun -Kürt sorunu başta olmak üzere- tüm sorunlarının çözülmesi için önemli bir görevle karşı karşıya olduğunu belirtmek istiyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Fırat.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1669) esas numaralı Konutların Turizm Amaçlı Kiralanmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 11’inci maddesinin çerçeve hükmünde bulunan “eklenmiştir” ibaresinin “ilave edilmiştir” ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Nimet Özdemir

Ersin Beyaz

Aykut Kaya

İstanbul

İstanbul

Antalya

Burhanettin Kocamaz

Selcan Hamşioğlu

Hasan Toktaş

Mersin

Tekirdağ

Bursa

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NECMETTİN ERKAN (Kırşehir) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Sayın Nimet Özdemir konuşacaktır.

Süreniz beş dakikadır.

Buyurun Sayın Özdemir. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

NİMET ÖZDEMİR (İstanbul) – Değerli milletvekilleri, görüşmekte olduğumuz kanun teklifinin 11’inci maddesiyle ilgili İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bu maddede, turizm bölgesindeki katı atık ve atık su arıtma tesislerinin yapımı, işletimi ve işlettilmesiyle ilgili tüm yetki Kültür ve Turizm Bakanlığına verilerek isteniyor. Aslında katı atık ve

sıvı atıkların bertaraf edilmesiyle ilgili sorumluluk 2006 yılında Çevre Kanunu'yla Kültür ve Turizm Bakanlığına zaten verilmişti. 2019 yılında Turizmi Teşvik Kanunu'nda yeniden konuyu gündeme getirdiniz ve düzenleme yaptınız. Yetmedi, bugün torba yasayla gündeme getirdiniz.

İYİ Parti olarak biz çevreci bir partiyiz, çevrenin korunması konusunda en yüksek hassasiyete sahibiz. Katı atık ve atık su arıtma tesislerinin önemini biliyoruz ancak itiraz ettiğimiz “çevre duyarlılığı” adı altında rant projelerinin üretilmesidir. Konu halk sağlığını direkt ilgilendiren son derece ciddi bir konu. Çevre Bakanlığı tamam, ilgili belediyelerin sorumluluğu tamam; peki neden Kültür ve Turizm Bakanlığı? İhtisas alanı olmadığı hâlde bu işletmelerin yapılması, işletilmesi, işlettilmesi bu Bakanlığa neden verilmek isteniyor? Bunun arkasında nasıl bir hesap, nasıl bir rant projesi var?

Hatırlayacağınız gibi Marmara Denizi ciddi bir müsilağ sorunu yaşamıştır. Soruna temel gerekçe olarak atık suların artırılmadan denize salınması gösterilmiş ve Marmara'ya en büyük baskıyı İstanbul'un yaptığı ifade edilmişti. Müsilağın olduğu dönemde İstanbul Büyükşehir Belediyesi yeni el değiştirmişti. Aynı dönemde İBB tarafından yapılan incelemeler sonucunda AKP döneminde ihalesi yapılan Silahtarağa atık su arıtma tesisinde büyük bir rantın olduğu ortaya çıkmıştı. Biz bunu basından “Temel atmama töreni.” olarak öğrendik.

2021 yılında Türkiye Büyük Millet Meclisinde bir Komisyon kuruldu. Bu Komisyonunda İSKİ Genel Müdürü 16 yeni arıtma tesisiyle İstanbul'un bütün atık suyunun artırılabilceğini ifade etti, maliyetinin de 10 milyar olduğunu açıkladı. Peki, AKP döneminde ihalesi yapılan tek bir projenin yapımı, beş yıllık işletme maliyeti ne kadardı? 470 milyon euro yani o günkü parayla 4 milyar lira. 16 tesisi AKP ihale etseydi kaçta mal olurdu varın siz hesaplayın. Oysa İstanbul için 16 tesisin maliyeti 10 milyar lira.

Şimdi, bu yetki neden verilmek isteniyor? Neden işin ehli Çevre Bakanlığına değil, belediyelere değil de Turizm Bakanlığına? Silahtarağa gibi tesislerin Bakanlık sorumluluğunda olan bölgelerde rahatlıkla yapılabilmesi için mi? Rant için mi? Acaba “turizm bölgesi” olarak ifade edilen sahil belediyelerinin çoğunluğunun AKP'nin elinde olmaması mı? Yaklaşan yerel seçimlerde turizm bölgelerini alamayacağını gören AKP'nin yetkiyi önceden alma çabası mı? Kime veriyoruz bu yetkiyi? Bakanlık döneminde, daha geçen sene devletten 4,5 milyar lira teşvik alan Kültür ve Turizm Bakanına. Özetle, burada süslü sözler arasına saklanmış bir başka niyet olduğu açıkça hissedilmektedir. Bakanlık zaten hâlihazırda bu işi belediyelerle yönetiyor. Örneğin, Antalya'da 3, Muğla'da 2 proje devam ediyor. Bakanlık tam olarak ne istiyor, neyi yapamıyor da bu yetkileri kendinde toplamak istiyor? Belediyelerin kaynak yoksunluğu sebebiyle bu tür projeleri yapamadığını düşünüyorsa belediyeleri destekleyin o zaman, yapınlar.

Değerli milletvekilleri, devlet yönetiminde kurumların birbiriyle uyumlu çalışması ve birbirlerini desteklemesi önemlidir. Belediye de bu ülkenin kurumudur bakanlık da. Eğer kurumlar partizanca yönetilirse, rant hesaplarıyla yetki devirleri yapılırsa hem devlet otoritesine hem de kurumlara büyük zarar verilir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın lütfen.

NİMET ÖZDEMİR (Devamla) – Hepinizin burada, bu sorumlulukla hareket edeceğine inanıyor, yetki gasbıyla, rant hesabıyla atılacak adımlara onay vermeyeceğinizi umut ediyorum.

Uzun yıllar “holokost” zulmüne maruz kalmış bir toplumun savaş hukukunu dahi tanımadan intikamcı bir anlayışla hastane, ibadethane fark etmeden bombalaması, çocuk yaşlı demeden insanları öldürmesi kabul edilemez. Bu insanlık suçunu işleyenlere lanet olsun, insanlık suçu işleyen, kundaktaki bebekleri katleden herkese lanet olsun.

Ne mutlu Türk'üm diyene! (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Özdemir.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

11'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 11'inci madde kabul edilmiştir.

Danışma Kurulunun bir önerisi vardır, okutup oylarınıza sunacağım.

VI.- ÖNERİLER (Devam)**B) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ**

1.- Danışma Kurulunun, Genel Kurulun 19/10/2023 Perşembe günü birleşiminde 35 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümünde yer alan maddelerinin oylamalarının tamamlanması hâlinde, daha önce çalışılmasına karar verilen 20/10/2023 Cuma günü toplanmamasına ilişkin önerisi

No: 8

19/10/2023

Danışma Kurulu Önerisi

Danışma Kurulunun 19/10/2023 günü yaptığı toplantıda Genel Kurulun 19/10/2023 Perşembe günü (bugün) birleşiminde 35 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümünde yer alan maddelerinin oylamalarının tamamlanması hâlinde, daha önce çalışılmasına karar verilen 20/10/2023 Cuma günü toplanmaması önerisinin Genel Kurulun onayına sunulması uygun görülmüştür.

Numan Kurtulmuş

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

Özlem Zengin
Adalet ve Kalkınma Partisi
Grubu

Burcu Köksal
Cumhuriyet Halk Partisi
Grubu

Meral Danış Beştaş
Yeşiller ve Sol Gelecek Partisi
Grubu

Başkan Vekili
Muhammed Levent Bülbül
Milliyetçi Hareket Partisi Grubu
Başkan Vekili

Başkan Vekili
Dursun Müsavat Dervişoğlu
İYİ Parti Grubu
Başkan Vekili

Başkan Vekili
İsa Mesih Şahin
Saadet Partisi Grubu
Başkan Vekili

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmiştir.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- Çorum Milletvekili Oğuzhan Kaya ve 104 Milletvekilinin Konutların Turizm Amaçlı Kiralanmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1669) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 35) (Devam)

BAŞKAN – 12'nci madde üzerinde 1 önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 35 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 12'nci maddesinde yer alan “şeklinde” ibarelerinin “biçiminde” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ayten Kordu
Tunceli
Zülküf Uçar
Van

Halide Türkoğlu
Diyarbakır
Çiçek Otlı
İstanbul

Sümeyye Boz
Muş
Sinan Çiftiyürek
Van

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NECMETTİN ERKAN (Kırşehir) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Tunceli Milletvekili Sayın Ayten Kordu konuşacaktır.

Buyurun Sayın Kordu. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

AYTEN KORDU (Tunceli) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; herkesi selamlıyorum.

Bu düzenlemeyle, konaklama tesislerinde görev yapmakta olan personellerin konaklama ihtiyaçlarının karşılanması öngörülmektedir. Turizm emekçilerinin barınma ve konaklama ihtiyaçları temel bir haktır. Ancak bu alanda yaşanan sorunlara bütünlüklü politikalar üretilmelidir, özellikle sezonluk olarak ağır şartlarda çalışan turizm emekçilerinin de konaklama sorunu insan onuruna yaraşır biçimde çözülmelidir.

Turizm emekçileri mevsimlik işçi kategorisine alınmaktadır. On iki-on dört saat çalışmak zorunda bırakılmaları, çoğu zaman ücretlerini alamamaları, güvencesiz çalışmaları, sezon bitiminde işsiz kalmaları, keyfi olarak işten atılmaları, taşeron olarak çalıştırılmaları, sigorta primlerinin düşük gösterilmesi, mobbinge maruz kalmaları, yine, iş güvenliği önlemlerinin yetersiz olması meslek hastalıklarına kapılmalarına yol açan bu tedbirsizlikler gibi çoklu sorunlara yol açmakta. Sezonluk çalışanlar da dâhil tüm turizm emekçilerinin sağlıklı, güvenli, kaliteli barınma ve konaklama ihtiyaçlarının karşılanması gerekmektedir.

Sorunun gerçek tarafına odaklanmamız gerekirse giderek artan yoksulluk ve işsizlik sorunu içerisinde hem halklar hem de yakın zamanda açılan üniversitelerdeki öğrenciler yetersiz yurt sorunuyla birlikte ciddi barınma sorunu yaşamaktadır.

AKP-MHP iktidarının savaş politikaları, ekonomi politikaları rant ve talan üzerine kuruludur. Daha dün Mecliste savaş tezkeresi olarak geçen “evet” oylarının muhataplarına söylüyorum: Emekçilerin, halkların, öğrencilerin yaşadığı sorunların bugün temel kaynağı sizin savaş tezkeresine verdiğiniz “evet” oylarınızdır. İktidar birçok alanda olduğu gibi bu alanda da başarısız politikalarıyla sorunu kangren hâline getirmiştir.

AKP ve MHP iktidarının yanlış ekonomik, politik tercihleri ve kararları nedeniyle özellikle büyük kentlerde en temel insani haklardan biri olan barınma sorunu ciddi bir sorun hâline gelmiştir ve bu sorun her yerde çığ gibi büyümeye devam etmektedir.

Tüm illerle birlikte seçim bölgem olan Dersim’de şu an en büyük sorun yüksek kiralar, bu yüksek kiralardan dolayı ev arayan halkın ve öğrencilerin yaşadığı ciddi sıkıntılardır. Kira ve kiralık ev sorunu, yüksek enflasyon ve düşük ücretler ortamında son zamların en can yakıcı sorunlarından biri hâline gelmiştir. Özellikle son yıllarda, depremin de etkisiyle kira artışları halkımızı ciddi anlamda zorlamaya başlamış, kiracılar gelirlerinin büyük bir kısmını buraya ayırmak zorunda kalmıştır. Asgari ücretle yaşayan büyük bir kesim kiralalarını ödeyerek gelirlerinden mahrum hâle getirilmiştir.

Yine, yakın zamanda açılan üniversiteleriyle Dersim’de öğrenciler yetersiz yurt sorunlarından kaynaklı olarak ciddi barınma sorunu yaşamaktadırlar. Bu konuda sorunlarının çözümünü aramakta olan öğrenciler tarikat ve cemaat yurtlarına yönlendirilmektedir. Üstelik, barınma sorunuyla hak arayan öğrencilere yönelik gözaltı, ajanlaştırma, aileleri arayarak gençlik üzerinde baskı oluşturma, öğrencilerin öğrenim hakkının elinden alınarak belirsizliğe mahkûm edilmesi... Öğrencilere yönelik bu politikaların da sürekli devam ettirildiği, sistematik olarak sürdürüldüğü coğrafyamızda bu politikalarda da son verilmesi gerektiğini bir kez daha belirtmek istiyorum.

Bu kanun teklifinden hemen önce Munzur ve Pülümür Vadileri Cumhurbaşkanlığı kararıyla birinci derece sit alanı olmaktan çıkartılarak ikinci derece yani nitelikli koruma alanı olarak ilan edildi. Munzur ve Pülümür Nehri’nin tabanı şu anda ikinci derece olarak nitelendirdiğimiz nitelikli koruma alanı statüsüne alındı fakat daha önce de söyledik, Dersim’de vadilerimizin, gözelerimizin, kayalarımızın, ağaçlarımızın, taşlarımızın, her türlü yaşam alanlarımızın inançlarımızla dolu olduğunu ve bu vadilerin Dersim’de yaşayan Alevi halkımız için çok önemli bir yere sahip olduğunu tekrar söylemek istiyorum. Vadilere yapılan müdahaleler bizim yaşam alanlarımıza, inancımıza yapılan müdahalelerdir, bunu bir kez daha belirtmek istiyorum. Orada bulunan ekolojik floranın -tüm faunadan tutun da canlı yaşamına, endemik türlerden tabiat parklarının kadar- kesinlikle insan baskısından uzaklaştırılmalı ve beşeri yapılaşmaya kapatılması gerektiğini söylemek istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Kordu.

AYTEN KORDU (Devamla) - Bu kanun teklifinin, Milli Parklar Kanunu’na göre belirlenen alanlara göre yapıldı ve -bu tesisler- buralarda su diplerinin kenarı dışında yapılan bütün kenar vadiler bu kanun kapsamının dışında tutularak aslında yapılanmaya, yeni rant alanlarına yol açmış bulunmakta. Buna göre, kamp alanları hariç, konaklama amaçlı tüm tesisler inşa edebilecek düzenlemeye sahip

gibi görünmekte. Bu yerler arasında oteller, lojmanlar, pansiyonlar da yer almakta. Teklifte, Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından turizm belgesiyle düzenlenen tesisler için personel lojmanı tahsisinin yapılabilmesi imkânı da yine bu teklifle birlikte sağlanmakta. “Turizm” adı altında kentin yaşam alanlarını, dokusunu bozmak esas alınmıştır. Dersim, Rehak topraklarıdır, Kürt ve Alevi halkının yaşadığı topraklardır. Dolayısıyla demografik yapıya yapılan bu müdahaleler “turizm” adı altında yapılmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYTEN KORDU (Devamla) – “Turizm” adı altında yapılan, demografik yapının değiştirilmesiyle birlikte göç politikalarına dönük yapılan her saldırıya ilişkin bir kez daha bu politikalara ilişkin mücadelemizi yükselteceğimizi belirtiyorum.

Teşekkür ediyorum, sağ olun. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kordu.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

12’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 12’nci madde kabul edilmiştir.

13’üncü madde üzerinde 1 adet önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1669) esas numaralı Konutların Turizm Amaçlı Kiralanmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 13’üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

MADDE 13 - 2634 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkralarında bulunan “bir yıl” ibareleri “altı ay” şeklinde değiştirilmiş ve yedinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Bu fıkra kapsamında işyeri açma ve çalışma ruhsatı iptal edilen işletmelere yetkili idarece yeniden işyeri açma ve çalışma ruhsatı düzenlenmesi için tesisin belge alma koşullarını sağladığına dair Bakanlıktan alınan uygun görüş yazısının yetkili idareye ibrazı zorunludur.”

Rahmi Aşkın Türel

Ahmet Vehbi Bakırlioğlu

Talat Dinçer

İzmir

Manisa

Mersin

Cevdet Akay

Cavit Arı

Sururi Çorabatır

Karabük

Antalya

Antalya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NECMETTİN ERKAN (Kırşehir) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Mersin Milletvekili Sayın Talat Dinçer konuşacaktır.

Buyurun Sayın Dinçer. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

TALAT DİNÇER (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 35 sıra sayılı Konutların Turizm Amaçlı Kiralanması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 13’üncü maddesi üzerine söz almış bulunuyorum. Öncelikle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama başlamadan önce Gazze’de orantısız güç kullanılarak binlerce masum insanı katleden İsrail’i ve destekçilerini şiddetle kınıyorum ve orada insanlar yaşam mücadelesi verirken hastaneleri, okulları, fırınları bombalayarak binlerce çocuğun çocuğun katledilmesine neden olan bu katliamcı zihniyeti ve destekçilerini de sizlerin huzurunda bir kez daha lanetliyorum.

Değerli milletvekilleri, 2634 sayılı Kanun’un zaten 2021 yılında 5’inci maddesi komple değiştirilmişti. Burada iş yeri açma ve çalışma ruhsatı düzenlenen konaklama işletmelerinin bir yıl içerisinde Bakanlıktan turizm işletme belgesi alması gerekiyordu. Şimdi burada yapılan düzenlemeyle bu süre altı aya düşürülmüştür. Şimdi burada çok gereksiz bir süre indirimi gündeme gelmiştir. Burada, küçük işletmeler bundan büyük zarar görecektir. Dolayısıyla bu düzenleme yapılırken en azından birden fazla konutu kiraya veren insanlar ile bizim bireysel küçük işletmelerin ayrımının yapılması gerekiyordu, burada maalesef bunu göremedik.

Şimdi, bu kanun teklifinin amacı nedir? Bu kanunun çıkarılma nedeni öncelikle, kayıt dışındaki bu işletmelerin kayıt altına alınması birinci öncelikli maddeydi. Şimdi, bunlar iyi, güzel; burada, tabii ki bir yerden bir gelir elde ediliyorsa bunun vergisinin alınması gayet doğaldır ancak şunu da unutmamak lazım: Yıllarca Türk esnaf, sanatkârı, Türk işletmeleri ruhsatlarını alırken, bedellerini öderken ve bu devlete vergisini verirken ve üstüne düşen tüm yükümlülükleri yerine getirirken maalesef ülkemize gelen göçmenlerin -çok uzun süre ve hâlâ da devam ediyor- ne bir vergi kaydı var ne bir işletme ruhsatı var ne bir yükümlülüğü var ve ticari faaliyetlerine bu şekilde devam ediyorlar. Şimdi, burada bir çifte standart var. Dolayısıyla ülkemize gelen göçmenlerin de bir ülkede ticari faaliyet nasıl yapılıyorsa bu kurallara uyması gerektiğini düşünüyorum.

Eğer turizm gelirlerini yükseltmek istiyorsak gelin Mersin'e bakalım. 321 kilometrelik Türkiye'nin en uzun sahil şeridi Mersin'de; bakır koylarımız var, turizm işletme bölgelerimiz var, turizm koruma bölgelerimiz var, 14 tane mavi bayraklı plajımız var ama neden gelişmiyor? Çünkü bugüne kadar AK PARTİ Hükûmeti tarafından Mersin'e verilen sözlerin hiçbirisi yerine getirilmedi. Yirmi senedir devam eden bir sahil yolu var, bir türlü tamamlanamadı; havaalanı var, on iki yıl oldu, bitirilemedi. Her dönemde de bir bakanımız Mersin'den. Hepsi gelir, söz verir ama maalesef bugüne kadar ne havaalanı yapılabildi ne Akdeniz sahil yolu yapılabildi ne de Tece ile bizim Silifke arasını, Taşucu arasını bağlayan otoban gerçekleştirilebildi. Ama yaz ayları geldiğinde Mersin'de trafik çilekeş. Dolayısıyla İç Anadolu'nun tamamı turizm amaçlı hep Mersin'e geldiklerinde iç turizmin büyük bir bölümünü Mersin karşılar ancak o yollarda tıkanma olmasından dolayı bir saatlik yol beş saatte alınır. Dolayısıyla Mersin'e verilen sözler bugüne kadar yerine getirilmedi. Mersin'e bugüne kadar hangi bakanımız tarafından "şu yapılacak, bu yapılacak" dendiye maalesef yerine gelmedi. Ana Konteyner Limanı bugüne kadar dediler hep "Mersin'e yapılacak." Ama maalesef hâlâ nereye yapılacağı bile belli olmayan bir ortada liman var. Şimdi durum böyle olunca bakınız Mersin'de yetmiş iki millet bir arada yaşar. Mersin demek Türkiye demek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

TALAT DİNÇER (Devamla) – Mersin'de din, dil, ırk ayrımı yapılmadan her kavimden, her millettten, her inançtan insanlar Mersin'de huzur içerisinde yaşar ama Mersin'in günahı nedir? Mersin'de niye bu yatırımlar hep söz verilir de bir türlü yerine getirilmez. Sayın bakanlarımın birçoğunu, eski bakanlarımızı görüyorum burada. Ben de uzun yıllar esnaf odaları birliği başkanlığı yaptım. Hep söz aldık, hep söz aldık ama maalesef hiçbir yatırım şu ana kadar sonlanmadı. Dolayısıyla Mersin bu hizmeti hak ediyor. Mersin'e verilen sözler yerine getirilsin. Mersin'in suçu ne?

Teşekkür ediyorum hepinize. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Dinçer.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir. 13'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 13'üncü madde kabul edilmiştir.

14'üncü madde üzerinde 1 önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1669) esas numaralı Konutların Turizm Amaçlı Kiralanmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 14'üncü maddesinin çerçeve hükmünde bulunan "değiştirilmiştir" ibaresinin "yeniden düzenlenmiştir" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ersin Beyaz

Aykut Kaya

Hakan Şeref Olgun

İstanbul

Antalya

Afyonkarahisar

Hüsmen Kırkpınar

Selcan Hamşioğlu

İzmir

Tekirdağ

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NECMETTİN ERKAN (Kırşehir) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Tekirdağ Milletvekili Sayın Selcan Hamşioğlu konuşacaktır.

Buyurun Sayın Hamşioğlu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

SELCAN HAMŞIOĞLU (Tekirdağ) – İYİ Parti Grubu adına teklifin 14’üncü maddesi üzerine söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Selamlıyorum selamlamasına da kanun yapma yöntemi olarak yine elmayla armudu karıştırma; her biri kendi komisyonunda enine boyuna müzakereye değer sakıncaları bir iki cambaza bak maddesiyle gözden kaçırma; bayındırlığın, imarın, turizmin, tarımın, ormanın hatta iç işleri ve hukukun konusu olan değişiklik ve teklifleri milletin değil yüksek, zerre menfaatini düşünmeksizin Plan ve Bütçede oldubittiye getirme, velhasıl torbalamayı, milletin yararına bir kere daha torba geçirmeyi uygun gören anlayışın, teklife dair haklı olduğumuzu bilse de her nevi itirazımıza kayıtsız kalacağını da biliyorum. Zira, tam sektörün muğlak ve muallaktaki alanlarının düzenlenmesinin altında bir bit yeniği aramaya gerek yok diyecekken bu zihniyetin cazibe merkezi olma sebebi zaten bakirliği olan yaylalarımızı cazip hâle getirmek için trajikomik şekilde soğuk beton grisiyle lekelediğini hatırlıyorum. Zaten doğal olduğu için tercih sebebi olan doğayı, o doğallığın katlinden başka işe yaramayan konfor alanlarıyla donatıp doğalmış gibi pazarlanan bir ticari mala dönüştürüşünü hatırlıyorum. Yeryüzü cennetlerimize azgın iş makinelerinin nasıl sokulduğu geliyor aklıma. Sektörel teşvik gerekçesiyle ağaca kastederek; denize, göle, dereye, suya kastederek; Tekirdağ’da, Çorlu’da bizlerin yaşadığı gibi havaya kastederek ülkenin en mümbit alanlarının nasıl bir hastalık membağına dönüştürüldüğünü hatırlıyorum. Istrancaların taş olsa taşı bile ağlatacak hâldeki o köstebek yuvası hâli geliyor gözümün önüne. Sırf imar tanrıları öyle buyuruyor diye katma değeri yüksek olarak pazarlayabildiğimiz nadir ürünlerden zeytine, zeytinliklere kastedilmesi geliyor. Dünyadaki üç longozdan biri, Avrupa’nın tek longozu olan, Türkiye’deki bütün kuş türlerinin yarısına yakınının göç yolu, Türkiye’deki bütün memelilerin yüzde 57’sine ev sahipliği yapan, 8’i koruma altında 30 balık türünü barındıran, Türkiye’nin en paha biçilmez kıymetlerinden İğneada’ya nükleer santral yapmanın akıldan geçirilebilmiş olmasını hatırlıyorum. Bir tutar yan bulayım diyorum, ne geliyor aklıma biliyor musunuz? üç beş ağaca kalkan oldu diye canından olan çocuklarımız geliyor, üç beş ağaca kalkan oldu diye ölesiye dövülen ve dahi öldürülen çocuklarımız geliyor. Memleketin taşını, toprağını, havasını, suyunu korumak da bir vatani görevken bu vatani görevi yerine getirdikleri için teröristleştirilen ama öte yandan da canilerin görmediği kötü muameleyi gören gençlerimiz geliyor. Dağdaki terör inlerinden gelip de “Pişman değilim.” diye diye devlete, Anayasa’ya meydan okuya okuya, halay çeke çeke aramıza karışan teröristlerin karşısına dikemediğimiz askerimizi düşman gibi karşılarına diktiğiniz o Yörük analarımız, Yörük ninelerimiz geliyor. Bu tecrübeler uyarınca üzerine söz aldığım 14’üncü madde gibi, devamındaki 15’inci madde gibi millî park alanlarının turizm bahanesiyle betonlaşmaya açılacağını bangır bangır bağırان maddelerde biz neye, neden destek verelim? Buradaki bir kişi bile millî park ve tabiat alanlarındaki konaklama tesislerinin yatırımcılara tahsisi yahut lojman alanlarının turizm istihdamına açılmasının ileri adımının “Uludağlaşma” olmayacağını garantisini verebilir mi bize? Biliyorsunuz, Uludağ Millî Parkı’nın 2.100 hektarlık bölümünün millî park vasfı yapılaşma bahanesiyle çıkarılmış ve koruma dışına çıkarılan alan da ancak yüksek gelirli bir grubun hizmet alabileceği tesisleşmeye terk edilmişti. Bu yapılırken kimse hunharca söktükleri o ardıçların orada neden var olduğunu sorgulamamıştı mesela. Acaba tabiat kendi dengesini neye göre kurgulamış ve toprağı o şekilde örtme ihtiyacını neden duymuştu? Su kaynaklarıyla ilgili olabilir miydi mesela? Kimsenin umurunda olmamıştı.

Şimdi, bu teklifle işgalciyken meşru hâle gelen yapılaşmalar üzerinden bizim bir kere daha bu umarsızlığın kurbanı olmayacağımızın garantisi var mı? Daha önce orman yangını üstünden otel alanına dönüştürülmesi örneğinde olduğu gibi kamu yararı bir kere daha hiç edilirse umurlarında olacak mı? Bugün altın çağını yaşadığını söyledikleri turizm sektörü için lojman tahsisi yapanlar, yarın altın çağını yaşamak isteyen başka bir sektör, misal OSB’ler de arzu ederse hazine arazilerini tahsis edecekler mi onlara da aynı şekilde?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELCAN HAMŞIOĞLU (Devamla) – Bitiriyorum.

BAŞKAN – Buyurun bağlayalım.

SELCAN HAMŞIOĞLU (Devamla) – Bütün bu kaygılar ışığında vatan, iktidar sahipleri ve şürekâlarının ne çiftlikleri ne kasaları ne çek defterleri ne ödenekleri ne tahsisleri değildir; satılamaz, sattırmayacağız; ranta kurban edilemez, ettirmeyeceğiz. Zira, tarihin devranın dönmediği hiçbir çağı görülmemiştir.

Teşekkür ederim. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Hamşioğlu.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

14'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 14'üncü madde kabul edilmiştir.

15'inci madde üzerinde 3 önerge vardır. İlk okutacağım 2 önerge aynı mahiyettedir. Aynı mahiyetteki bu önergeleri birlikte işleme alacağım.

Önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 35 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 15'inci maddesinin kanun teklifinden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İsa Mesih Şahin	Bülent Kaya	Selçuk Özdağ
İstanbul	İstanbul	Muğla
Mehmet Karaman	Sema Silkin Ün	Mahmut Arıkan
Samsun	Denizli	Kayseri
Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:		
Rahmi Aşkın Türeli	Cevdet Akay	Sururi Çorabatır
İzmir	Karabük	Antalya
Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu	Cavit Arı	Mustafa Erdem
Manisa	Antalya	Antalya

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NECMETTİN ERKAN (Kırşehir) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki ilk önerge üzerine Kayseri Milletvekili Sayın Mahmut Arıkan konuşacaktır.

Buyurun Sayın Arıkan.

MAHMUT ARIKAN (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Görüşülmekte olan 35 sıra sayılı Konutların Turizm Amaçlı Kiralanmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 15'inci maddesi hakkında Saadet Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım.

Şimdi, burada iki gündür bu kürsüden konuşan arkadaşlarımız torba yasanın zararları hakkında söylenebilecek her şeyi söylediler, zaten yıllardır da bu zararlar söyleniyor. İktidar tarafından torba yasa tipi çalışmasının faziletlerini anlatan hiçbir arkadaşımız nedense burada söz almadı. Ortada torba yasa tipinin zararları hakkında bir uzlaşma olduğu açık fakat iktidar ısrarla torba yasaların ipiyle milletin Meclisini boğmakta. Görüşmekte olduğumuz 15'inci madde doğrudan Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu ile ilgili fakat Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonunda bulunan AK PARTİ'li kıymetli, sayın milletvekili arkadaşlarımız, hiç mi aklınıza gelmiyor “Bu ormanlık alanların kiralalanmasıyla ilgili maddeyi niçin biz kendi komisyonumuzda görüşmedik?” diye. Plan ve Bütçe Komisyonu bu konuda hangi alan bilgisine ya da alan uzmanına sahip? Peki, bu teknik konu niçin Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülüyor? Cevap açık, adı üzerinde “plan ve bütçe” bütçenin harfleri büyük.

Bu görüştüğümüz maddeyle orman alanlarındaki her türlü yapı ve tahsis yetkisi tek başına Kültür ve Turizm Bakanlığına veriliyor. Çok daha önemlisi, hangi mesire yerlerinin tahsis edilebileceğine dair

sınırları çizili yetki de genişletilmekte. Ülkemizin mal varlıklarının varlık fonları aracılığıyla denetleme imkânı olmadan nasıl kullanıldığını birçok kez gördük. Son yıllarda ülkemizin içine sürüklendiği ekonomik darboğaz bahane edilerek bu tip arazilerin satılması, kiralanması maksadıyla kanunların çıkarıldığını biliyoruz. AK PARTİ iktidarı itibardan tasarruf edemediği için kalan son kuruşunu da harcadı, bıçak kemiğe dayandı. Şimdi, orman varlığı gibi çok kritik bir konu Türkiye'nin yanlış ekonomi politikalarına kurban edilmekte.

Bilmiyorum, haberiniz var mı, bu tip alanların kiralanması konusunda bölgenin doğal özelliklerinin bozulmaması, ağaç kesilmelerinin önlenmesi, çevrenin kirlenmemesi ve orman yangınlarının önlenmesi için hangi tedbirlerin alınması gerektiği, bu konuda denetim ve yaptırımların neler olacağı bu kanun teklifinin içerisinde maalesef yer almamakta. Daha önce yanan ve şaibeli uygulamalarla doğrudan imara açılan orman alanlarımıza bakıldığında, bu kanun teklifinde ormanlık alanların ranta kurban edilmesiyle ilgili endişelerin yeterince giderilmediğini görmekteyiz.

Değerli arkadaşlar, dünyada hiçbir akıl ormanlık araziler için karar verici mercinin Turizm Bakanlığı olmasını kabul edemez; bu akıl rant aklıdır. AK PARTİ'li arkadaşlarımız her fırsatta milyonlarca ağaç diktiklerini ifade ediyorlar; elhak doğru fakat AK PARTİ, henüz bu dünyada yokken, henüz kurulmamışken var olan ağaçları koruma noktasında gerekli hassasiyeti göstermiyor, sınıfta kalıyor. Tabii, biz biliyoruz, AK PARTİ'li arkadaşlar kendilerinden önce her şeyi bir toz bulutundan ibaret zannediyorlardı.

Muhalefet olarak kanun teklifine düştüğümüz şerhlerin hiç değilse dikkate alınmasını, Komisyonun da -yapacağını ümit etmiyorum ama bir sürpriz bekliyorum- kararını değiştirip “Katılıyoruz.” demesini umuyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Arıkan.

Aynı mahiyetteki 2'nci önerge üzerinde Antalya Milletvekili Sayın Mustafa Erdem konuşacaktır.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

MUSTAFA ERDEM (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan 35 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 15'inci maddesi üzerinde söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, demokrasinin temel taşı muhtarlarımızın gününü kutluyor; Gazze'de yaşanan insanlık dışı terörü lanetle kınıyorum.

Değerli milletvekilleri, bugün görüşmekte olduğumuz torba yasa, özünde, AKP iktidarının uyguladığı yanlış politikalar sonucu yarattığı sorunlara çözüm arama çabasının bir ürünüdür.

15'inci maddeyle, Turizmi Teşvik Kanunu'nun ek 5'inci maddesinde önerilen değişikliklerle konaklama tesislerine bazı standartlar getiriliyor. Orman alanlarındaki turizm amaçlı konaklama tesisi yapımı ve işletilmesi için tahsis yetkisi sadece Kültür ve Turizm Bakanlığına, tahsis geliri ise yine Orman Genel Müdürlüğüne veriliyor. Bungalov bulunmayan, sadece çadır ve karavan barındıran kamp alanlarının kiralanmasına da istisnalar getiriliyor.

Mevcut kanunda Bakanlığın konaklama kapasiteli mesire yerleri için tahsis yetkisinin kullanılabilmesi için alanlar sınırlı iken teklifle Bakanlık hem her türlü kapasitedeki konaklama tesisi bulunan mesire yerlerini tahsis etme yetkisini tek başına almakta ve gelirini Orman Genel Müdürlüğüne bırakmakta hem de mevcut kanunda hangi mesire yerlerini tahsis edebileceğine dair sınırları çizili yetkiyi genişletmektedir. Madde böylece kanuna genel, soyut bir ibare eklemekte ve Orman Genel Müdürlüğü sabit kıymetlerine alınan tesislerden konaklama amaçlı kullanılması mümkün olan yerlerde her tür ve kapasitede konaklama tesisi bulunan mesire yerlerini tahsis etme yetkisini Bakanlığa vererek idareye geniş takdir yetkisi bırakmaktadır. Bu yetki orman alanlarında mesire yerlerinin yatırımcılara konaklama tesisi, çadır ve karavan alanı olarak daha fazla açılmasına yol açabilecektir. Ayrıca ormanların ranta açık hâle gelmesine de yol açacaktır. Anlaşılan o ki AKP içinde rant olmayan bir torba yasa yapmamaya kararlı tutumunu devam ettiriyor.

Turizmi Teşvik Kanunu'nun ek 5'inci maddesinde önerilen değişikliklerle orman alanındaki her türlü ve kapasitedeki turizm amaçlı konaklama tesisinin yapımı ve işletilmesi için tesis yetkisinin tek başına Kültür ve Turizm Bakanına verilmesine ve mevcut kanunda hangi mesire yerlerinin tahsil

edilebileceğine dair sınırları çizili yetkinin genişletilmesine ilişkin düzenlemede Bakanlığa tanınan bu geniş takdir yetkisinin Anayasa'nın 2'nci maddesi hükümlerine aykırılık teşkil ettiği açıktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ormanlık alanların kiralınması hususunda bölgenin doğal ve kültürel özelliklerinin bozulmaması, turizm işletmelerine zarar verilmemesi, turizm yatırımı veya işletmesi belgesi alınması ve çevre kirliliğinin, orman yangınlarının, ağaç kesilmesinin önlenmesine ilişkin önlemlerin alınmasına dair denetim ve yaptırımları içeren usul ve esasların belirlenmediği bu teklif birbiriyle bağlantılı birçok eksikliği de içinde barındırmaktadır. Mesela “Ormanlık alanı kiralama şartları nedir? Kiralayanın yetki sınırları nedir? Kiraya verme kriterleri nelerdir? Kiracı doğal yaşamı olumsuz etkileyecek, doğal görüntüyü bozacak şekilde davranırsa, mesela ağaçlar kesilirse yatırımı ne olacak?” gibi soruların cevabı yasa teklif maddesinin içinde yer almalıdır. Yine, bu madde Anayasa'nın “Herkes, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir.” hükmünü içeren 56'ncı maddesine ve “Ormanların korunması ve geliştirilmesi” başlıklı 169'uncu maddesine aykırılık teşkil etmektedir. Tarım ve Orman Bakanlığı ve Orman Genel Müdürlüğünü de ilgilendiren bu düzenlemenin Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunda bütün boyutlarıyla tartışılmadan aceleyle yasalaştırılmasını doğru bulmuyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Erdem.

Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1669) esas numaralı Konutların Turizm Amaçlı Kiralanmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 15'inci maddesinin çerçeve hükmünde bulunan “değiştirilmiş” ibaresinin “yeniden düzenlenmiş” ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ersin Beyaz

Hakan Şeref Olgun

Selcan Hamşioğlu

İstanbul

Afyonkarahisar

Tekirdağ

Hüsmen Kırkpınar

Aykut Kaya

İzmir

Antalya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HÜSEYİN ALTINSOY (Aksaray) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerine Antalya Milletvekili Sayın Aykut Kaya konuşacaktır.

Buyurun Sayın Kaya. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

AYKUT KAYA (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulumuzu saygıyla selamlıyorum.

Bugün Konutların Turizm Amaçlı Kiralanmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'yle alakalı görüşlerimi sizlerle paylaşmak istiyorum.

Konutların günübirlik kiralınmasıyla alakalı olarak ruhsatlandırılmasını, devletimizin vergi kaybının önlenmesini ve kalacak kişilerin kimlik bilgilerinin emniyet güçleriyle paylaşılmasını destekliyoruz. Hazine ve Maliye Bakanımız Sayın Mehmet Şimşek her attıkları adım için “Etki analizi yapıyoruz.” demişti. Ne yazık ki bu kanun değişikliğinde detaylı bir etki analizinin yapılmadığını görüyoruz. İYİ Parti Antalya Milletvekili olarak ve bölge sorunlarını yakından takip eden bir vatandaş olarak bu düzenlemedeki bazı sıkıntıları dile getirmek istiyorum. Kültür ve Turizm Bakanlığımızın yetkisinde olan izin belgesinin valilik vasıtasıyla sağlanmasının süreci zorlaştıracığını düşünüyorum, valiliklerin yerine belediyelerin bu süreci hızlandıracağına ve kolaylaştıracağına inanıyorum. Belge alabilmek için gerekli olan oturduğu apartmandaki tüm kat maliklerinden oy birliğiyle izin alınması

konusu sektörün gelişmesini engelleyecek nitelikte bir karardır, eşitlik ilkesine de aykırı olduğunu görmekteyiz. Düşünün, site içerisinde müstakil bir daireniz var, bir onaya ihtiyaç duymadan kiraya verebiliyorsunuz yani ekonomik koşullarınız çok iyi durumdaysa izin alabiliyorsunuz ama apartmanda oturan bir girişimciyseniz izin almanız zorlaşmaktadır ve oy birliğine ihtiyaç duyuyorsunuz. Elbette, bu noktada, aile apartmanlarında ailelerin kaygılarını da karşılayacak şekilde ve diğer paydaşları da kapsayacak şekilde makul bir formül bulunabilir. Buna istinaden, daha önce kentsel dönüşüm sürecinde de yaşanan sıkıntıların tekrarlanmaması ve eşitlik ilkesinin nispeten tesis edilmesi adına, bu değişikliğin en azından “Kat maliklerinin en az yarısının iznini almak.” şeklinde değiştirilmesinin daha makul olacağı kanısındayım. İktidar olarak “Bizim her dediğimiz doğru, her dediğimiz geçerli.” demeyin, lütfen muhalefetin dediklerini de dikkate alın; bizim de sizin de amacınız vatandaşlarımızın iyiliğini düşünmektir.

Yine, güvenlik ve genel ahlaka aykırı durumların denetlenmesi konusuna değinmek istiyorum. Kanun teklifinin maddesinde, turizm amaçlı kiralanan konutların yetkili kamu kurum ve kuruluşları tarafından denetleneceği belirtilmiştir. Sormak istiyorum, yetkili kamu kurum ve kuruluşları kimdir? Genel ahlaka aykırılığı nasıl belirleyeceksiniz? Kiralamaların A grubu seyahat acenteleri aracılığıyla yapılabilmesi girişimcilerin işini oldukça zorlaştıran bir durumdur, vatandaşımızı zor bir prosedüre sokan ve ek maliyet getiren bir süreç olarak görmekteyiz.

Antalya Milletvekili olarak kendi ilimden bildiğim, gözlemlediğim üzere, paylaşım ekonomisini desteklememiz gerektiği kanısındayım. Antalya gibi turizm merkezlerinde “her şey dâhil” sisteminin dışında ekonomik tatil yapmak isteyen dar ve orta gelir grubundaki vatandaşlarımızın bu kanunla mağdur olacağı ortadadır. Size Alanya bölgesinden bir örnek vereyim: İskandinav misafirlerin en çok tercih ettiği konaklama türünün apart oteller olduğunu bilmemiz lazım. Bu tür turistleri başka ülkelere kaptırmamız hâlinde kent merkezlerinde kaybedilecek ekonomik canlılıktan en çok da kent esnafı etkilenecektir.

Kolaya kaçan yasakçı düzenleme eğiliminin turizm sektörünü etkileyen sonuçlarından iki örnek de “Booking.com” ve PayPal’ın yasaklanmasıydı. Bir yandan “Ülkeye daha çok yabancı turist çekelim, cari açığın finansmanında turizm daha çok öne çıksın.” diye konuşuyoruz ama diğer yandan da yabancı turistlerin çok kullandığı dijital ödeme çözümünü yasaklıyoruz. 9 Ekim itibarıyla yaklaşık 700 bin “web” sayfası PayPal’la ödeme kabul ediyor. Böyle bir küresel durum ve trend varken PayPal’ın yasaklanması, ülkemizde hem e-ticaretin, ihracatın hem de turizmin yaygınlaşmasının önünde bir engel olarak durmaktadır. Vatandaşın çıkarını gözeten, dijitalleşmeye ve entegrasyona uygun, ulaşılabilir bir turizm şehri için birlikte hareket etmeliyiz. Bu bağlamda, dijital hizmet sunumu, akıllı ve dijital şehirler gibi konuları ve alanlardaki yatırımları konuşmamız gerekirken hâlâ asıl gündeme odaklanmayı zorlaştıran hususlarda zaman harcıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYKUT KAYA (Devamla) – Toparlıyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

AYKUT KAYA (Devamla) – Örneğin, dünyanın en güzel şehirlerinden Antalya’nın hâlen yabancı misafirlerin isteklerini karşılayacak bir mobil uygulaması yok. Sorunlar var diye günlük kiralama faaliyetini neredeyse yasaklayacak sertlikte bir düzenleme yapmak ne kadar doğru? Konuşmamın başında değindiğim etki analiz raporları hazırlandı mı?

Kıymetli milletvekilleri, her sorunlu alan gördüğümüzde bunu tamamen yasaklamak ya da yasaklamış gibi kısıtlamak en kolay ve kötü çözüm. Daha iyi, daha etkin çözümler üretebilecek kapasitedeyiz. Sorarım size, kamu kurumlarımızda bir sürü nitelikli uzmanımız ne için var, bizler ne için varız?

Kıymetli milletvekilleri, özetle, bu kanun teklifiyle ilgili olarak konutların kayıt altına alınması ile gereken tedbirlerin alınması konusunda atılacak adımları sonuna kadar destekliyoruz. Ancak kayıt dışı kazancın engellenmesi hedefiyle hazırlanan kanun teklifinin bu hâliyle yasalaşması hâlinde turizm sektörü üzerinde ciddi olumsuz etkileri olacağını tekrar belirtmek isterim.

Saygılarımla. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kaya.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

15’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 15’inci madde kabul edilmiştir.

Sayın Sümeyye Boz, Sayın Ayten Kordu ve Sayın Halide Türkoğlu; söz talebiniz devam ediyorsa söz vereceğim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Halide Türkoğlu yok.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Boz.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

71.- *Muş Milletvekili Sümeyye Boz’un, idare ve gözlem kurullarına ilişkin açıklaması*

SÜMEYYE BOZ (Muş) – Teşekkür ediyorum Başkan.

İdare ve gözlem kurulları aracılığıyla cezaevlerinde hak ihlalleri devam ediyor; siyasi tutsaklar rehin tutuluyor, hasta tutsaklar ise “Cezaevinde kalamaz.” raporlarına rağmen ölüme terk ediliyor; Muhlise Karagüzel, Mehmet Buhanlı, Selver Yıldırım, Özge Özbek, Nesimi Kalkan bunlardan sadece bazıları. Ayrıca, Suruç şehidi Evrim Deniz’in annesi Besra Erol ameliyat edilmiyor, başka bir cezaevinde tutuklu olan oğlu Fuat Erol ise revire çıkarılmıyor. Cezaevlerinde fiilî ölüm cezalarına derhâl son verilmeli, idare ve gözlem kurulları lağvedilmeli, tahliyeler sağlanmalıdır.

Buradan cezaevlerindeki siyasi tutsaklara saygılarımı iletiyorum ve direnişlerini selamlıyorum. “...”(*) (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Boz.

Sayın Kordu, söz talebiniz devam ediyor mu?

AYTEN KORDU (Tunceli) – Evet.

BAŞKAN – Buyurun.

72.- *Tunceli Milletvekili Ayten Kordu’nun idare ve gözlem kurullarına ilişkin açıklaması*

AYTEN KORDU (Tunceli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Demokratik siyasette yıllarca yer almış, en son o dönemin Barış ve Demokrasi Partisinde yer alan ve İl Başkanlığı yapan Ergin Doğru gerekçeleri çok sudan olan bahanelerle on yıl kadar ceza aldı ve 2016 yılında tutuklanarak cezaevine götürüldü. Kendisi bir roman yazdı cezaevinde; Elâzığ Cezaevinde koğuştaki arama yapılırken deftere el konuldu, taslağa el konuldu, daha basılmamış bir romandı. Yine, tıraş olmak için aldığı bir jiletten dolayı 2 kere, hem yazdığı romanın kurgusundan dolayı hem de jiletten dolayı on birer günlük bir hücre cezası aldı. Cezaevlerinde çok yaygın bir şekilde bu infaz yakmalar gerçekleşiyor, haksızca ve hukuksuzca gerçekleşiyor. Yine, gözlem kurulları ikinci bir cezaevi gibi cezaevlerinde hareket ediyorlar ve cezaları infazları yakarak uzatıyorlar; hücre cezaları da onlardan bir tanesidir.

Buna ilişkin, bu politikalarla ilgili mücadele yürütmeye devam edeceğiz. Siyasi tutsaklar... (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kordu, sağ olun.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) *KANUN TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- *Çorum Milletvekili Oğuzhan Kaya ve 104 Milletvekilinin Konutların Turizm Amaçlı Kiralanmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1669) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 35) (Devam)*

BAŞKAN – 16’ncı maddede önerge yok.

16’ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 16’ncı madde kabul edilmiştir.

(*) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

Birinci bölümde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.
Birleşime iki dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 01.10

DOKUZUNCU OTURUM**Açılma Saati: 01.11****BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER****KÂTİP ÜYELER: Sibel SUİÇMEZ (Trabzon), Rümeyza KADAK (İstanbul)**

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 10’uncu Birleşiminin Dokuzuncu Oturumunu açıyorum.

35 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Hepinize, emeği geçen bütün arkadaşlara teşekkürler.

Gündemimizde başka bir konu bulunmadığından, alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 24 Ekim 2023 Salı günü saat 15.00’te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

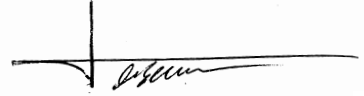
Kapanma Saati: 01.12

X.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Ankara Milletvekili Gamze Taşcier'in, Sayıştay'ın 2022 yılı Denetim Raporunda Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü ile ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/4667)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ecz. Gamze TAŞCİER

Ankara Milletvekili

Sayıştay'ın Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü'ne dair 2022 yılı denetim raporunda, kurumun, vadesinde tahsil edilmeyen alacaklarına ilişkin yasal süreç başlatılmadığı, birçok havalimanında işletmeci kuruluşun toplamda 3.150.000 TL tutarındaki pist temdit ücretlerinin tahsil edilmediği tespit edilmiştir.

Bu çerçeveden hareketle,

- 1) 2019 yılı için, Malatya Erhaç Havalimanı, Adnan Menderes Havalimanı, Bursa Yenişehir Havalimanı, Milas Bodrum Havalimanı ve Antalya Havalimanı için işletmeci kuruluşun 1.050.000 TL tutarında tahsil edilemeyen pist temdit ücreti hakkında neden yasal işlem başlatılmamıştır?
- 2) 2020 yılı için, Atatürk Havalimanı, Esenboğa Havalimanı, Adnan Menderes Havalimanı, Antalya Havalimanı, Amasya Merzifon Havalimanı, Konya Havalimanı ve Erzurum Havalimanı için işletmeci kuruluşun 2.100.000 TL tutarında tahsil edilemeyen pist temdit ücreti hakkında neden yasal işlem başlatılmamıştır?
- 3) Söz konusu bulgunun Sayıştay'ın 2021 yılı denetim raporunda da yer almasına ve gerekli yasal işlemlerin başlatılması gerektiği yönündeki uyarıya karşın, neden ısrarla bu yol tercih edilmemektedir?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı
Strateji Daire Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-1467020

Konu : Ankara Milletvekili Sayın Ecz. Gamze
TAŞCIER'in yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 03.10.2023 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1292611 sayılı yazınız.

Ankara Milletvekili Sayın Ecz. Gamze TAŞCIER'in 7/4667 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilâşikte sunulmaktadır.
Bilgilerinize arz ederim.

Abdulkadir URALOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

**ANKARA MİLLETVEKİLİ SAYIN ECZ. GAMZE TAŞCIER'İN
7/4667 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI**

Soru önergesinde bahsi geçen ve Sayıştay bulgusunda yer alan hususla ilgili olarak; Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü ile Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü arasında imzalanan “31.01.2022 Tarihli Eğitim ve İş Birliği Protokolünün Tadili ile Karşılıklı Alacaklara İlişkin Sulh ve İbra Olunmasına İlişkin Protokol” aracılığı ile alacakların mahsubu yapılarak kapatılmıştır.

2.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, Ağustos ayı itibarıyla Osmangazi Köprüsü'nde geçiş garantisi sayısına ulaşıp ulaşılmadığına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/4669)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Abdulkadir URALOĞLU tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını; Anayasa'nın 98 ve İçtüzüğü'nün 96.maddeleri gereğince saygılarımla arz ederim.

Yasin ÖZTÜRK
Denizli Milletvekili
TBMM Kâtip Üyesi

“Yap İşlet Devret Projesi” ile inşa edilen Osmangazi Köprüsü 30 Haziran 2016 tarihinde hizmete açılmıştır.

Yüklenici Firma anlaşma gereği Osmangazi Köprüsünü 22 yılığına işletecek.

Devletimiz yüklenici firmaya günlük 40 bin araç geçiş garantisi vermiştir.

Açıldığı dönemde araç geçiş ücreti 35 Dolar+KDV olarak belirlenmiştir.

Basına yansıyan haberlere göre Osmangazi Köprüsü için yüklenici firmaya verilen “40 bin araç geçiş garantisi” tamamlanamamış ve Devletimiz, Osmangazi Köprüsünden (geçiş garantisi kapsamında) geçmeyen araçların ücretini köprüyü işleten firmaya ödemiştir.

Bu bağlamda;

- 1) 2023 Ağustos ayı itibari ile Osmangazi Köprüsü için günlük verilen “40.000 araç geçiş garantisi” sayısına ulaşılmış mıdır?
- 2) Devletimiz, yüklenici firmaya garanti kapsamında toplam ne kadar ücret ödemiştir (30 Haziran 2016’dan 31 Ağustos 2023’e tarihine kadar)?

T.C.
ULAŖTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji GeliŖtirme BaŖkanlıĐı
Strateji Daire BaŖkanlıĐı

Sayı : E-44697349-610-1470271

Konu : Denizli Milletvekili Sayın Yasin
ÖZTÜRK'ün yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŖKANLIĐINA

İlgi : 03.10.2023 tarihli ve E-43452547-120.07-1292611 sayılı yazınız.

Denizli Milletvekili Sayın Yasin ÖZTÜRK'ün 7/4669 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.
Bilgilerinize arz ederim.

Abdulkadir URALOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

**DENİZLİ MİLLETVEKİLİ SAYIN YASİN ÖZTÜRK'ÜN
7/4669 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI**

YİD projelerinde tüm iş ve işlemler; mevzuatına uygun olarak, Uygulama Sözleşmelerinde yer alan hükümler çerçevesinde yürütülmektedir.

3.- Ankara Milletvekili Umut Akdoğan'ın, DSİ'nin temsil ve tanıtım harcamalarına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/4676)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Anayasa'nın 98.ve TBMM İçtüzüğü'nün 96.maddeleri gereğince aşağıdaki soruların T.C. Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet YILMAZ tarafından yazılı olarak cevaplanmasını arz ederim.

Umut AKDOĞAN
Ankara Milletvekili

Bilindiği üzere; 17 Temmuz 2023 tarihinde TC Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından kamu kurumlarına yönelik olarak yayınlanan Genelge'de 30 Haziran 2021 tarihli kamu kurum ve kuruluşlarının harcamalarında tasarruf sağlanması, bürokratik işlemlerin azaltılması ve kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanımına ilişkin "Tasarruf Tedbirleri" konulu Cumhurbaşkanlığı Genelgesinin yayımlandığı hatırlatılarak özellikle temsil ve tanıtım giderlerinin kısılması istenmişti. 2021 yılında yayınlanan Cumhurbaşkanlığı Genelgesi halen yürürlükteyken birçok kamu kurum ve kuruluşunun Genelgede belirtilen tasarruf tedbirlerine uymadığı görülmektedir.

Bu kurumlardan bu yıl en dikkat çekeni ise Devlet Su İşleri (DSİ) olmuştur. DSİ'nin yayınladığı mali tablolara göre; bu yıl için 1 milyon 724 bin TL'lik temsil ve tanıtım ödeneği ayrıldığı halde 2023 yılı Ocak-Haziran dönemi temsil ve tanıtım gideri 6 milyon 44 bin TL'ye ulaşmıştır. Kurumun aynı kalemdeki harcaması 2022 yılının aynı dönemi için 565 bin 461 TL'dir. Başka bir deyişle DSİ, temsil ve tanıtım harcamasını bir önceki yıla oranla yaklaşık 10 kat artırmış ve temsil ve tanıtım için başlangıç ödeneğinden yüzde 274 daha fazla parayı altı ayda tüketmiştir. Kurumun temsil ve tanıtım harcamasına ilişkin yıl sonu harcama beklentisi ise 12.7 milyon TL olarak güncellenmiştir.

Ülkemizde yaşanan ekonomik kriz nedeniyle halkımızı tasarrufa davet ederken, kamu kurumları için tasarruf tedbirleri genelgesi 2021 yılından bu yana yürürlükteyken kamu kurum ve kurumlarınca bu Genelgeye uyulmadığı TC Hazine ve Maliye Bakanlığının tasarruf tedbirlerini hatırlatan genelgesi ile de belgelenmiştir.

Bu nedenle, kurumca yayınlanan mali tablolara göre temsil ve tanıtım ödeneğinde yılın sadece ilk altı ayında yapılan harcamanın bütçe öngörüsünü aşmış olması ve yıl için bütçe öngörüsünün de ilk altı ayın 2 katı şeklinde revize edilmiş olmasının kamuoyuna açıklanması amacıyla ve Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun en temel ilkesi olan hesap verebilirlik ilkesi doğrultusunda aşağıdaki soruların tarafınıza yöneltilmesi gereği hasıl olmuştur;

1. DSİ'nin temsil ve tanıtım harcaması hangi gerekçeyle ayrılan ödeneğin henüz yılın ilk altı ayında %274, geçen yılın aynı dönemine göre ise yaklaşık on katı artırılmıştır?
2. DSİ, temsil ve tanıtım harcaması kalemi altında hangi firmalara hangi ihaleleri vermiştir, bu kapsamda en yüksek bedelli ihaleyi hangi firma, hangi hizmet için ne kadara almıştır?
3. DSİ'nin temsil ve tanıtım harcama kalemi, yıl sonu beklentisi için 12.7 milyon TL olarak güncellenmiştir, bu doğrultuda hangi harcamalar planlanmaktadır?
4. Kamuoyunda büyük tartışmalara neden olan DSİ'nin temsil ve tanıtım harcamalarına ilişkin olarak herhangi bir soruşturma başlatılmış mıdır?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI

Sayı : E-48360949-610-183536

Konu : Soru Önergeleri-43

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 04.10.2023 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1295766 sayılı yazınız.

Anayasanın 98 inci maddesi uyarınca Başkanlığınızca tarafıma gönderilen yazılı soru önergelerinden, Cumhurbaşkanlığı Merkez Teşkilatı ile Cumhurbaşkanlığına Bağlı Kurum ve Kuruluşların görev alanına giren konulara ilişkin önergeler cevaplandırılmaktadır.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca bakanlıkların görev ve yetki alanına giren önergeler bakanlıklar tarafından cevaplandırılmaktadır.

Bu itibarla, Ankara Milletvekili Sayın Umut AKDOĞAN tarafından verilen 7/4676 esas numaralı yazılı soru önergesinde bahsi geçen hususlar Tarım ve Orman Bakanlığının görev ve yetki alanına girmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Cevdet YILMAZ
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

4.- İstanbul Milletvekili Ali Gökçek'in, Sayıştayın 2022 yılı Denetim Raporunda Bakanlık ile ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdülkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/4913)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki soruların Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdülkadir URALOĞLU tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim. **27.09.2023**

ALİ GÖKÇEK

İstanbul Milletvekili

2005 yılında yürürlüğe giren 5369 sayılı Evrensel Hizmet Kanunu ile özel sektörün karlı görmeyip yapmadığı haberleşme yatırımının ve ulaştırmadığı internet hizmetinin, coğrafi olarak dezavantajlı bölgelere ulaştırılması, bölgeler arası teknolojik eşitsizliklerin ortadan kaldırılması hedeflenmektedir.

Sayıştay'ın Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı'na ilişkin 2022 yılı raporunda evrensel hizmetin sağlanmasına yönelik 5369 sayılı Evrensel Hizmet Kanunu'nun 6'ncı maddesi gereğince; Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu ile görev veya imtiyaz sözleşmesi yapan ya da buradan ruhsat veya genel izin alan işletmecilerden Evrensel Hizmet Gelirleri adı altında 2022 yılında toplam 2.629.378.586 TL gelir elde edildiği belirtilmektedir. Ancak elde edilen gelirin nereye, ne kadar harcandığına ilişkin bir bilgi yer almamaktadır. Dolayısıyla toplanan gelirin amaca uygun kullanılıp kullanılmadığı yönünde kamuoyunda bir belirsizlik mevcuttur.

2005 yılından bu yana Evrensel Hizmet Kanunu çerçevesinde 10 milyar TL'den fazla gelir elde edildiği bilinmektedir. Ancak elde edilen gelirlerin nasıl ve neye harcandığına ilişkin elimizde şeffaf bir bilgi ne yazık ki kamuoyu ile paylaşılmamıştır. Geçmiş yıllarda da Evrensel Hizmet gelirlerinin amacına uygun olarak kullanılmadığı iddiaları göz önünde bulundurulduğunda evrensel hizmet gelir ve giderlerine ilişkin kamuoyunun aydınlatılması gerekmektedir. Bu çerçevede;

- 1- Evrensel Hizmet Fonu'nda önerge tarihi itibarıyla 2005 yılından itibaren toplanan miktar ne kadardır? Bunların yıllara göre dağılımı nasıldır?
- 2- Evrensel Hizmet Fonu kapsamında yapılan harcama ve giderlerin yıllara göre dağılımı nasıldır?
- 3- Fon kapsamında bugüne kadar hangi projeler gerçekleştirilmiştir? Desteklenmesi planlanan projeler nelerdir?
- 4- Evrensel Hizmet Fonu'ndan Fatih Projesi'ne toplam ne kadar harcanmıştır? Proje kapsamında yapılan harcamaların harcama kalemlerine ve yıllara göre dağılımı nasıldır?
- 5- Bugüne kadar fonda toplanan paranın ne kadarı okullardaki internet altyapısının geliştirilmesine harcanmıştır?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı
Strateji Daire Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-1473000

Konu : İstanbul Milletvekili Sayın Ali GÖKÇEK'in
yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 06.10.2023 tarihli ve E-43452547-120.07-1298070 sayılı yazınız.

İstanbul Milletvekili Sayın Ali GÖKÇEK'in 7/4913 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulkadir URALOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN ALİ GÖKÇEK'İN
7/4913 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI**

Evrensel Hizmet kapsamında bugüne kadar; Mobil Haberleşme Altyapı Olmayan Yerleşim Yerlerine Altyapı Kurulması, Elektronik Haberleşme Altyapı Olmayan Yerleşim Yerlerine Altyapı Kurulması, 20.279 Okula Bilgi Teknolojileri Sınıfı Kurulması, İnternet Erişimi Olmayan Okullara Altyapı Kurulması (VSAT-46 okul), Fatih Projesi Kapsamında Etkileşimli Tahta, Yazıcı ve Doküman Kamerası Alımı ve 110 Adet Hizmet İçi Sınıf Kurulumu, Bilgi Teknolojileri Destekli İnternet Laboratuvarı Kurulumu, İnternet Erişim Noktalarının Kurulması, KYK Yurtları İnternet Ücretlerinin Ödenmesi, Web Tabanlı İngilizce Dil Eğitim Sistemi Multimedya Dil Sınıfı Kurulumu, Kamu İnternet Erişim Merkezi Kurulumu, Öğrenme Nesnesi/Yazılımı Alımı ve Kurulumu, Emniyet Genel Müdürlüğüne 82 Adet Merkeze Akıllı Sınıf Kurulumu, Türk Kızılay Derneğinin Uydu Haberleşme Hizmetlerinin Sağlanması, Gören Göz Cihazı Alımı ve Engelli Erişilebilirlik Cihazı Alımı gerçekleştirilmiştir.

Bununla birlikte; kırsalda yer alan, ekonomik ve coğrafi zorluklar nedeni ile mobil işletmeciler tarafından kapsama altına alınamayan yerleşim yerlerine Evrensel Hizmet Kanunu kapsamında söz konusu hizmetlerin ulaştırılmasına yönelik kurulumlara ise devam edilmektedir.

